

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθ. 652
4.1.100

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθ. 4/689-1

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΕΠΟΠΟΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ

ΤΗΣ 10^{ης} ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΝ ΑΝΔΡΩ ΑΝΕΥΡΕΘΕΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ

ΥΠΟ

ΑΝΤ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ

Ἀνατυπῶται ἐπιμελεία

Π. Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΑΘΗΝΑΙ

1920

ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΑΡΙΘ. 571
ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μέχρι τοῦ 1875 ἦτο ἄγνωστος ἡ ὑπαρξις τῆς Βυζαντινῆς ἐποποιίας τοῦ Βασιλείου Διγενοῦς Ἀκρίτου, ἀπὸ τοῦ ἔπους δὲ τούτου μόνον κατέστη γνωστὴ διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν Κωνσταντίνου Σάβα καὶ Αἰμ. Λεγρὰνδ ἐν Παρισίοις, κατὰ χειρογράφον, τῆς θερμοῦ-μενον μοναδικῆς, εὐρεθῆν ἐν Τραπεζοῦντι, καὶ ἀνακοινωθῆν ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐκεῖ Ἑλληνικῆς σχολῆς Σάββα Ἰωαννίδου εἰς τὸν Σάβαν.

Εἴπομεν ὅτι μέχρι τοῦ 1875 ἦτο ἄγνωστον τὸ ὑπὸ ὄνομα Βασιλείου Διγενῆς Ἀκρίτας ἔπος, δὲν ἦτο ὅμως ἄγνωστον καὶ τὸ ὄνομα Ἀκρίτας καὶ Διγενῆς διότι ὑπὸ τοῦτο οἱ Ἕλληνες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῶν παραλίων τοῦ Πόντου, τῆς Κύπρου, τῆς Κρήτης, καὶ ἄλλων μερῶν ἐψάλλον ἐν δημοτικοῖς ἔσμασιν ἠρώα πεφημισμένον ἐπὶ ἀνδρεία καὶ ἡρωϊκοῖς ἔργοις. Ἀλλὰ πλὴν τούτων τὸ ὄνομα Διγενῆς καὶ Ἀκρίτας, ὑπονοουμένου ἠρώος, ὑπερφυσικὴν ὁμήρην ἔχοντος, ἦτο γνωστὸν καὶ ὡς ὀνομασία γεωγραφικῶν τιῶν θέσεων· οὕτως, ἐπὶ παραδείγματος, ἐν Κρήτῃ τοποθεσεῖται τινές, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν ἢ τῆς πρὸς ἀλλήλας θέσεως, καλοῦνται τοῦ Διγενῆ τὸ κάθισμα, (ἐπαρχία Μυλοποτάμου), τοῦ Διγενῆ τὸ πάτημα, (ὑπὲρ τὸ χωρίον Μαργαρίταις, ἐν θέσει Τρικαλαρίας, ὅπου κατὰ τὴν ἐγχωρίαν παράδοσιν, πατήσας ὁ Διγενῆς ἵνα ῥίψῃ τὸν δίσκον (ἀμάδα), ἀφήκεν ἴχνη τοῦ πέλματος τοῦ ποδός.

Ἐν τοῖς δημοτικοῖς ἔσμασιν, ὧν ἐμνημονεύσαμεν, ἄδειται ἡ ἀρπαγὴ κόρης, ἣν ὁ Διγενῆς κατέστησεν ἰδίαν αὐτοῦ γυναῖκα, ἢ πάλῃ αὐτοῦ πρὸς λέοντας, ἀρκίτους καὶ δράκοντας, ἢ μονομαχία μετὰ τοῦ Χάρωνος, τὸ ψυχομάχημα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιθανάτου κλίνης, καὶ τὰ παρόμοια. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν δὲ τοῦ ἔπους, καὶ μετὰ τὰς ἐπὶ τούτου κριτικὰς καὶ φιλολογικὰς μελέτας πολλῶν ἡμεδαπῶν καὶ ξένων, ἐκινήθη τὸ ἐνδιαφέρον καὶ προεκλήθη ἡ προσοχὴ ἐπὶ τῶν σωζομένων τούτων ἔσμάτων, τῶν περιστρεφόμενων περὶ τὸν Ἀκρίταν ἢ Διγενῆ, καὶ ὀνομάσθησαν Ἀκριτικὸς Κύκλος κατὰ μίμησιν τῶν Κυκλικῶν ποιητῶν, ὧν ἡ ποιησις κέντρον εἶχε τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη. Ἐξεδόθη δὲ τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ συλλογὴ ὑπὸ τοῦ Émile Legrand ἐν τῷ Recueil des chansons populaires grecques σελ. 182, εἰς ἐν συναγαγόντος τὰ προεκδοθέντα ἐν τοῖς Κυπριακοῖς τοῦ Ἀθ. Σακελλαρίου, ἐν τῇ Ἱστορίᾳ καὶ Στατιστικῇ τῆς Τραπεζοῦντος τοῦ Σάββα Ἰωαννίδου καὶ ἐν ἄλλοις. Ὑπάρχουσι δέ, ὡς ἠκουσα, πολλαὶ ἐτι συλλογαὶ ἀνέκδοτοι, ὧν ἀναφέρω τὴν τοῦ Ν. Πολίτου, καὶ τοῦ Μ. Δελέκου, καὶ ἕτερα, καθὰ εἶδον ἐν ἀγγελίᾳ δημοσιευθείσῃ, τοῦ Ν. Δοσίου.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος ἀνευρέθησαν καὶ ἕτερα χειρογράφα τῆς τοῦ Διγενοῦς ἐποποιίας, διαφέροντα ἀπ' ἀλλήλων ἄλλο μὲν κατὰ τὴν γλῶσσαν, ἄλλο δὲ κατὰ τὴν στιχογραφίαν, ἄλλο δὲ κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ ἔπους. Καὶ πρῶτον

ὁ καθηγητὴς Joseph Müller ἀνήγγειλε πρὸ πολλοῦ ὅτι ἀνεῦρεν ἐν τῇ μονῇ Grotta Ferrata, παρὰ τῇ Ρώμῃ, χειρόγραφον, οὗτινος ὁ Σπυρ. Δάμπρος ποιεῖται περιγραφὴν κατὰ βιβλίον, μετὰ παραθέσεως τῶν ἀρχικῶν στίχων ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοθείσῃ Collection des romans grecs, σελ. CX — CXIX. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο εἶνε κατὰ τὴν γλῶσσαν ἀρχαιότερον τῶν τῆς Τραπεζούντος καὶ Ἄνδρου, περιέχει δὲ ἄλλην διαίρεσιν, διότι ταῦτα μὲν διαιροῦνται εἰς δέκα βιβλία, ἐκεῖνο δὲ εἰς ὀκτώ.

Ἐτερον χειρόγραφον τοῦ αὐτοῦ ἔπους, εἰς ὀκτὼ λόγους διηρημένον ἐδημοσίευσεν ὁ Σπυρ. Δάμπρος ἐν τῇ αὐτῇ προμνημονευθείσῃ Συλλογῇ τὸ τοῦ Ἰγνατίου Πετρίτση Χίου, ἱερέως μοναχοῦ. Ὁ Πετρίτσης οὗτος ἔχων ὑπ' ὄψει βεβαίως ἀρχαιότερον κείμενον ἐξ ὀκτὼ πιθανώτατα βιβλίων, μετεποίησεν αὐτὸ εἰς στίχους πολιτικούς ὁμοκαταλήκτους δεκαπεντασυλλάβους.

Ἐσφῶζοντο δὲ φαίνεται κατὰ τὰς παρελθούσας ἑκατονταετηρίδας πολλὰ ἀντίγραφα τοῦ ἔπους τούτου. Δύο τούτων ἐν Ἁγίῳ Ὄρει εἶδεν ὁ λόγιος Ἕλλην τῆς 18ης ἑκατονταετηρίδος Καισάριος Δαπόντες, ὁ ὁποῖος ἐν χειρογράφῳ αὐτοῦ εὗρισκομένῳ ἐν τῇ μονῇ Ξηροποτάμου τοῦ Ὄρους ὑπὸ τὸν τίτλον «Βίβλος βασιλείων», ἐν ᾧ ἐκτίθησιν ἱστορίαν τοῦ Βυζαντίου, ἐν τῷ χωρίῳ, ἐνθα ποιεῖται μνείαν τοῦ Ῥομανοῦ, σὺν ἄλλοις λέγει ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ αὐτοκράτορος τούτου ἔζη ὁ Βασίλειος Διγενῆς Ἀκριτάς, καὶ ὅτι εἶδε χειρόγραφα περὶ τούτου διαλαμβάνοντα, ὧν τὸ ἐν περιείχε καὶ εἰκονογραφίας τῶν ἀνδραγαθημάτων τοῦ Διγενοῦς.

«Δύο λογίων τὸ εἶδ' αὐτὸ μὲ εἰκονογραφίας τῶν ἀνδραγαθημάτων του, καὶ δίχως ζωγραφίας. Εἰς ὀκτὼ λόγους δὲ αὐτὸ εἶνε διηρημένον. — δυσκολοεύρετον πολλὰ εἶνε καὶ ζητημένον.»

Δὲν εἶδε δὲ οὐδαμοῦ ἔντυπον τούτου, εἰμὴ μόνον χειρόγραφον καὶ ἐκφράζει τὴν ἐπὶ τούτῳ λύπην του διὰ τῶν ἐξῆς.

«Καὶ ὅλα δὲ χειρίσια δὲν εἶδα τυπωμένον ἔς τὸν τύπον, καθὼς φαίνεται, δὲν βρίσκεται βαλμένο Τύπωσαν Ἐρωτόκριτον, Σωσάνα, Ἐρωφίλη καὶ ἄλλα, καὶ δὲν τύπωσαν, κοίμα, καὶ τὸν Βασίλη. Ζωὴν ἂν ἔχω ἐκ Θεοῦ θέλω μὲ στιχοργίαν νὰ τὸν συνθέσω καὶ αὐτὸν, κ' εὐθύς ἔς τὴν Βενετίαν. Χαρὰ ἔς τὸν σταμπαδοῦρον δὲ ὅπου τονε σταμπάρει, ὅτι πολὺ διάφορον καὶ ὄνομα θέλει πάρει.»

Τελευταίον δὲ χειρόγραφον τοῦ ἔπους εἶνε τὸ τῆς Ἄνδρου τὸ ὑφ' ἡμῶν ἐκδιδόμενον, εἰς 10 βιβλία διαιρούμενον. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο εὗρέθη τῷ ἔτει 1878 ἐν Ἄνδρῳ ὑπὸ τοῦ σεβασμιωτάτου

ἐπισκόπου Σταυρουπόλεως Κωνσταντίνου Πληξιώτου, ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, πατρίδι αὐτοῦ, πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὴν διατριβὴν ποιουμένου, ὁ ὁποῖος παραδούς ἡμῖν τὸ χειρόγραφον ἀνέθετο καὶ τὴν ἔκδοσιν, ἡμεῖς δὲ ὑπέικοιτες εἰς φιλικὴν παρακλήσιν, καὶ πρὸς τὸν τόπον τῆς εὐρέσεως συνδεόμενοι διὰ φιλικῶν δεσμιῶν καὶ ἀναμνήσεων, ἀνελάβομεν τὴν ἔκδοσιν ἀπλῶς, οὐδεμιᾶς ἀντιποιομένου ἀξιώσεως φιλολογικῆς.

Τὸ χειρόγραφον τοῦτο εἶνε γεγραμμένον μετ' ἐπιμελείας ἐπὶ χρόνου εἰς ὄσον σχῆμα περιέχει ἐν ὅλῳ στίχους 4778, ἐν σελίδι 377 καὶ φύλλοις 189, ἐκάστης σελίδος περιεχομένης στίχους 13, πλὴν ἐκεῖνων ἐν αἷς εἶνε γεγραμμένα αἱ ὑποθέσεις τῶν 10 βιβλίων καὶ αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. Τὰ φύλλα εἶνε δεδεμένα καλῶς, οὐδαμοῦ περιέχοντα κηλίδας μελάνης ἢ ἐτέρας ὕλης, καθιστώσας αὐτὸ δυσανάγνωστον ἴχνυ μόνον τινὰ ὅπως ἀσήμαντα διαβρώσεως τοῦ χιτοῦ ἴπο σιτὸς ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς περιθωρίοις τῶν σελίδων 52—67.

Ἡ γραφὴ τοῦ χειρογράφου εἶνε τῆς 16ης ἑκατονταετηρίδος, αἱ ὑποθέσεις ὅμως τῶν βιβλίων ἢ τῶν λόγων, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ κειμένου, εἶνε γεγραμμένα δι' ἀρχαιοτέρας ὅλους γραφῆς, ὅπερ μαρτυρεῖ ὅτι ὁ γραφεὺς, μοναχὸς τις ἴσως, ἦτο τρίβων τῶν διαφόρων ἀρχαίων γραφῶν. Αἱ σελίδες τοῦ χειρογράφου ἦσαν ἀναριθμητοί, ῥηθιμῆθησαν δὲ παρ' ἡμῶν διὰ μελάνης πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐργασίας.

Τὸ χειρόγραφον τῆς Ἄνδρου εἶνε αὐτὸ τοῦτο τὸ τῆς Τραπεζούντος, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅτι τὸ τῆς Ἄνδρου εἶνε πλήρες ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, περιέχει δὲ καὶ ὄνομα ποιητοῦ. Ἀλλὰ πλὴν τούτου ὑπάρχουσι πολλὰ γλωσσικαὶ παραλλαγαί, μαρτυροῦσαι ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ χειρογράφου Ἄνδρου εἶνε δημωδεστέρα· λέξεις, φράσεις, τύποι ὀρημάτων καὶ ὀνομάτων ἀρχαίστερας ἐν τῷ χειρογράφῳ Τραπεζούντος, ἐκφέρονται ὑπὸ δημωδεστέρους γλωσσικῶν τύπων ἐν τῷ τῆς Ἄνδρου.

Τούτου δ' ἕνεκα ἡ στιχοργία ἐν τῷ τελευταίῳ πολλοῦ εἶνε ἄρρυθμος καὶ ἀνόμαλος ἢ καὶ λείπει ἐντελῶς ὁ ὀρθμὸς τοῦ στίχου. Φαίνεται δὲ ὅτι ἄμουσός τις ἀντιγραφεὺς μετήνεγεν εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν πολλοὺς τῶν δυσνοήτων στίχων ἢ ἀρχαίων λέξεων, ὧν ἡ ἔννοια ἀπωλέσθη ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ. Τοιαῦτα παραδείγματα μετατροπῆς στίχων, ἢ καὶ λέξεων ἀρχαιότερον κειμένων, ἔχομεν πολλά· αὐτὸ δὲ τὸ ἔπος τοῦ Διγενοῦς παρέχει δύο· διότι γινώσκομεν ὅτι τὰ κείμενα τῶν χειρογράφων Τραπεζούντος καὶ Ἄνδρου καθὼς καὶ τὸ τοῦ Πετρίτση εἶνε μετατροπῆ ἄλλων ἀρχαιότερον κειμένων.

Ἐὰν δὲ κατέλθωμεν εἰς μεταγενεστέρους χρόνους ἀπαντῶμεν τοιαύτας μετατροπὰς καὶ ἐπὶ ἄλλων ποιημάτων, καὶ δὴ ἐπὶ τῶν δημοτικῶν ἄσματων, ἐν οἷς διάφοροι ἐκδόσεις ὑπάρχουσι τοῦ αὐ-

τοῦ ποιήματος κατὰ τόπους. Ὁσαύτως ἔχομεν τὰς παραλλαγὰς διαφόρων στιχογραφημάτων τυπωθέντων ἐν Βενετία, ὧν αἱ ἀρχαιότεραι ἐκδόσεις διαφέρουσι πολλαχού τῶν νεωτέρων, διότι οἱ ἐκδοταὶ κατὰ τὴν μετατυπούσασαν μετέβαλον πολλὰς τῶν λέξεων· οὕτως ἡ τελευταία ἐκδοσις τοῦ Ἑρωτοκρίτου διαφέρει τῆς πρώτης ὡς πρὸς πολλὰς τῶν λέξεων τοῦ Κρητικοῦ γλωσσικοῦ ιδιώματος, αἰτινες ὡς ἀγνωστοὶ τοῖς μὴ Κρησί, ἀντικατεστάθησαν διὰ τῶν συνωνύμων ἢ καὶ ἄλλων.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ χειρογράφου τῆς Ἄνδρου. Ἐν τούτοις ἡ ἀνεύρεσις τῶν χειρογράφων δὲν ἔσχε τέλος ἐν τῷ τῆς Ἄνδρου· διότι ἐνῶ εἶχομεν ὑπὸ τὰ πειστήρια τὴν τύπωσιν τούτου, ἀνεγνώσαμεν ἐν ἀριθμῷ 328 (23 Νοεμβρίου 1880) τῆς «Ἐφημερίδος» ὅτι ὁ Λεγανὸν, ὁ ἕτερος τῶν ἐκδοτῶν τοῦ χειρογράφου Τραπεζούντος, ἠγόρασε χειρόγραφον ἀρχαίον τοῦ ἔπους, γεγραμμένον εἰς ἰαμβικὸν στίχον, ἀνευρεθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ. Τὸ χειρόγραφον δὲ τοῦτο, κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἐφημερίδι δήλωσιν, θεωρεῖται τὸ ἀρχαιότατον πάντων τῶν γνωστῶν, περιέχει δὲ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ.

Μετὰ τὰ προειρημένα μεταβαίνομεν εἰς βραχειᾶν ἔκθεσιν τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἔπους, τοῦ χρόνου εἰς ὃν αὐτὴ ἀνάγεται, καὶ τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐκτυλίσσεται.

Ἡ *ὑπόθεσις* τοῦ ποιήματος καίτοι περιλαμβάνεται ἐν τηλικούτω ἀριθμῷ στίχων εἶνε ἀπλουστάτη.

Βασιλεὺς τῆς Συρίας χριστιανός, ἑλληνιστὶ Ἀνδρόνικος καλούμενος, συριστὶ δὲ Ἀαράν, ἔχων σύζυγον χριστιανὴν Ἄνναν, ἐγέννησε πέντε υἱοὺς καὶ μίαν θυγατέρα, ἣν ἀνέθρεψε μετ' ἐπιμελείας κεκλεισμένην ἐν ἐπι τούτῳ κτισθέντι ἀνακτόρῳ, κατὰ πρόδροσιν μάντεως, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ ἐνωρίς εἰς τὸ πάθος τοῦ ἔρωτος. Ἄλλ' ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων ἐκεῖνων ἡ νέα κόρη ἠσθάνθη ἑαυτὴν τρωθεῖσαν ὑπὸ ἔρωτος, φανέντος αὐτῇ καθ' ὕπνον. (Βιβλ. Α').

Ἡμέραν τινὰ ἐξεληθούσα τῶν ἀνακτόρων, τῇ ἀδείᾳ τῆς μητρὸς, πρὸς περιδιάβασιν, καὶ ἀπόντος τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ἀνηρπάγη καθ' ὁδὸν ὑπὸ Ἐμίρου τῆς Συρίας, ἐν ἐκδρομῇ τότε ευρισκομένον πρὸς λεηλασίαν τῶν πόλεων τῶν Ῥωμαίων. Οἱ ἀδελφοὶ τῆς νέας, μαθόντες τὴν ἀρπαγὴν, ἔσπευσαν ἐπὶ τόπου καὶ ἤτησαν ἀπὸ τοῦ Ἐμίρου τὴν ἀδελφὴν ἐπὶ ἀπειλῇ θανάτου· ὁ Ἐμίρης μετὰ πολλὰς ἀναβολὰς ὑπεχώρησεν ἐπειπὼν ὅτι ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς ἀδελφῆς αὐτῶν, καὶ χάριν αὐτῆς ἀρνείται τὴν πίστιν τῶν Μωάμεθ καὶ ἔρχεται εἰς Ῥωμανίαν, ἐὰν ἀξιῶσιν ν' ἀναγνωρίσωσιν αὐτὸν γαμβρόν. Δεκτῆς γενομένης τῆς προτάσεως, ἐπανήλθον πάντες εἰς τὸν οἶκον, ἐνθα βαπτισθέντος τοῦ Ἐμίρου, ἐτελέσθη ὁ γάμος, οὗτινος *καρπὸς ὑπήρξεν Βασίλειος Διγενῆς Ἀκρίτας* (Βιβλ. Β').

Ἄλλ' ἐν Συρίᾳ ἡ μήτηρ τοῦ Ἐμίρου, μαθοῦσα τὰ γενόμενα,

ἔπεμψεν αὐτῷ γράμματα μεστὰ ἐπιπλήξεων καὶ λύπης, ἀπειλοῦσα τὴν κατάραν αὐτῆς κατ' αὐτοῦ. ἐὰν δὲν ἐπιστρέψῃ εἰς Συρίαν, ἣν ἐγκατέλιπεν ἐξ ἔρωτος πρὸς Ῥωμαίαν. Ὁ Ἐμίρης λαβὼν τὰ γράμματα καὶ φοβούμενος τὴν μητρικὴν κατάραν, ἀπεφάσισε ν' ἀπέλθῃ καὶ ἀνεκόνισσε μυστικῶς τοῦτο εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ἣτις ἔδωκεν ὑπόσχεσιν ν' ἀκολουθήσῃ αὐτῷ ὅπου καὶ ἂν ἦθελε πορευθῆ. Ἄλλ' οἱ γυναϊκάδελφοι τοῦ Ἐμίρου ὑποπτεύσαντες τὴν φρυγὴν ἐξ ὀνείρου, ὅπερ εἶδε καθ' ὕπνον ὁ νεώτερος αὐτῶν, καὶ βεβαιωθέντες κατόπιν, ἠναντιώθησαν, ὑπολαμβάνοντες ὅτι δὲν ἦθελε ἐπανακάμψαι. Ἄλλ' ὁ Ἐμίρης δούς ὄρκον ὅτι ἦθελε τηροῦσι τὸν λόγον περὶ ἐπιστροφῆς ἀνεχώρησεν ἄνευ τῆς συζύγου μετὰ πολλῶν ὁπαδῶν, εἰς οὓς διηγείται καθ' ὁδὸν ἀνδραγαθήματα αὐτοῦ· ἐπέδειξε δὲ καὶ τὴν ἰδίαν ἀνδρείαν φονεύσας λέοντα, οὗτινος διέταξε ν' ἀποσπάσῃ τοὺς ὄνυχας, ὅπως κομίση δῶρον εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Διγενῆ.

Συναντήσας τέλος τὴν μητέρα αὐτοῦ εἶπε, μετὰ τὴν δικαιολογίαν τῆς ἀναχωρήσεώς του, ὅτι ἐγένετο χριστιανός, ἀπήγγειλε δὲ καὶ τὸ Σῦμβολον τῆς πίστεως εἰς ἐπήκουσιν πολλῶν, οὔτινες ἤτησαν, ἠγουμένης τῆς μητρὸς, νὰ βαπτισθῶσι καὶ ἀπέλθωσι μετ' αὐτοῦ εἰς Ῥωμανίαν, ὅπερ καὶ ἐγένετο. (Βιβλ. Γ').

Ἐν τούτοις ὁ Διγενῆς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἐμίρου, ἠῤῥανε τὴν ἡλικίαν, διακρινόμενος ἐπὶ ἀνδρεία, ῥώμῃ καὶ καλλονῇ. Ἐξέστης ἐβαπτίσθη, ὀνομασθεὶς *Βασίλειος*, προσωνομάσθη δὲ *Διγενῆς* διότι κατήγετο ἐκ πατρὸς ἔθνικου Ἀγαρηνοῦ, καὶ μητρὸς Ῥωμαίας, *Ἀκρίτας* δ' ἐπεκλήθη ὕστερον, διότι ἐφύλασσε τὰς ἄκρας, τὰ ὄρια. Ἐπὶ τρία ἔτη ἐδιδάχθη γράμματα, εἶτα δὲ ἠγάπησεν τὴν χεῖρσιν τοῦ ἀκοντίου, τῆς σπάθης καὶ τῆς ῥάβδου, παρὰ πάντων θαυμαζόμενος ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ καὶ τῇ δεξιότητι περὶ τὸν χειρισμὸν τῶν ὄπλων τούτων.

Ἐντεῦθεν τὸ ἔπος μέχρι τέλους τοῦ Δ' λόγου περιέχει διηγήσεις μετ' ἐπεισοδίων τῶν κατορθωμάτων τοῦ Διγενοῦς· καὶ ἐν πρώτοις τὴν ἔξοδον αὐτοῦ πρὸς θήραν μετὰ τοῦ πατρὸς, καθ' ἣν ἐφόνησεν ἄρκτους, λέοντας, ἐλάφους, εἶτα δὲ τὴν συνάντησιν τοῦ Φίλοπάππου, Ἰωαννικίου, Κιννάμου, τῶν ἀπελατῶν. (Βιβλ. Δ').

Τὸ Ε' βιβλίον περιέχει τὴν ἀρπαγὴν ὑπὸ τοῦ Διγενοῦς τῆς Εὐδοκίας, κόρης τοῦ Δουκά, στρατηγοῦ τῆς Ῥωμανίας, μετὰ τῶν ἐρωτικῶν ἐπεισοδίων, καὶ τέλος τοὺς γάμους αὐτῶν, πρὸς δὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ βασιλέως τῶν Ῥωμαίων Ῥωμανοῦ, ὁ ὁποῖος, ἀκούων τὰ κατορθώματα τοῦ Διγενοῦς, κατελήφθη ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ γνωρίσῃ αὐτόν.

Ἐν τῷ ΣΤ' βιβλίῳ, οὗτινος τὴν ἀφήγησιν ὁ ποιητὴς καταλείπει, καθὼς καὶ τοῦ Ζ', εἰς τὸν Διγενῆ, περιέχεται ἐπεισόδιον τῆς σωτηρίας τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντιόχου ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ληστοῦ

Μουσοῦ, ὃν καὶ ἐφόνευσε, πρὸς δὲ καὶ τῆς σωτηρίας τῆς κόρης τοῦ Ἐμίρου Ἀπλοροάβδου, ἣν ἤρπασεν ὁ προμηνηθεὶς υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου καὶ ἐγκατέλειπεν εἰτα ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔνθα ἀνεύρεν αὐτὴν ὁ Διγενὴς καὶ ἀπέδωκεν εἰς τὸν ἄρπαγα.

Ἐνταῦθα παρειαίεται καὶ ἀφήγγισι τοῦ πυρετώδους ἔρωτος τοῦ Διγενοῦς πρὸς τὴν κόρην τοῦ Ἀπλοροάβδου, καίπερ ἀνδισταμένην, εἰς ὃν ὅμως, ὡς λέγει ὁ Διγενὴς, ἐνέπεσε τῆς συνεργείᾳ τοῦ Σατανᾶ.

Ἐν τῷ Ζ' βιβλίῳ περιγράφονται παρὰ κρήνην ὁ φόνος δράκοντος, τρεῖς ἔχοντος κεφαλᾶς. ἔκπεμπούσας φλόγας, εἰτα ὁ φόνος λέοντος, καὶ οἱ ἀγῶνες πρὸς ἀπελάτας, οἵτινες ἦλθον ν' ἀρπασωσι τὴν σύζυγον αὐτοῦ, αἱ μονομαχίαι πρὸς Ἀγγύλαν, ἀνδρείον ἀπελάτην, πρὸς τὸν Φιλόπαππον, Ἰωαννίκιον, Κίνναμον, εἰτα πρὸς Μαξιμῶ τὴν Ἀμαζόνα, πρὸς Λέανδρον, πρὸς Μελεμέντζην, εἰτα αὐτὴς πρὸς Μαξιμῶ, ἣν κατενίκησεν, ἐκεῖνη δ' ἐξήγησεν ἠττηθεῖσα νὰ συνέλθῃ μετ' αὐτοῦ, παρέχουσα τὴν ἐαυτῆς παρθενίαν, ἣν λόγον ἔδετο ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὸν Θεὸν νὰ μὴ ἀπολέσῃ εἰμὴ ὁπόταν τις τῶν ἀνδρῶν ταύτην νικήσῃ. Καὶ ἐνταῦθα δὲ αὐτὴς εἰσάγεται ὁ Σατανᾶς ὡς συνεργὸς ἐρωτικῆς ὁμιλίας.

Τὸ Η' βιβλίον περιέχει λαμπρὰν περιγραφὴν ἀνακτόρου, ὅπερ ὠκοδομήσατο παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, καὶ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Τὸ Θ' ἀναφέρει τὸν θάνατον τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Τὸ δὲ Ι' τὸν θάνατον τοῦ Ἀκρίτα, καὶ τὸν ἀμέσως ἐπελθόντα θάνατον τῆς γυναικὸς αὐτοῦ καὶ τὴν κηδείαν ἀμφοτέρων.

Οἱ τόποι ἐφ' ὧν ἐκτυλίσεται πᾶσα ἡ διήγησις τῆς ἐποποιίας εἶναι ἡ Συρία, αἱ περὶ τὸν Εὐφράτην χώραι, ἡ Καππαδοκία, ἡ Ῥωμανία (οὗτω καλουμένων περὶ ἡλιθιτικῶς τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ Κράτους). Μνημονεύονται δὲ καὶ ὀνόματα φρουριῶν, τοποθεσιῶν καὶ πόλεων, ἅτινα κατεχωρίσαμεν ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ μετὰ τῶν κυρίων ὀνομάτων. Περιγράφαι δὲ χωρῶν καὶ τόπων ὀρισμένων δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ μόνον διὰ γενικῶν ὀρίσεων καὶ ἐπιθέτων χαρακτηρίζονται οἱ τόποι. Οὕτως ὁ Εὐφράτης, κατὰ τὸν ποιητὴν, ἔχει τὰς πηγὰς ἐν τῷ παραδείσῳ, ἡ Βαβυλὼν ἦτο πόλις καλὴ καὶ ὀνομαστή, ἡ Σιμύρη καλλίστη, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὁ χρόνος δὲ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἐποποιίας, ὡς ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς ταύτης, εἶνε ὁ τῆς βασιλείας τῶν Αὐτοκρατόρων Ῥωμανοῦ Α' (920—944) καὶ Νικηφόρου (963—969), ἐφ' ὧν ἐξῆλθε ὁ Διγενὴς καὶ πρὸς τοὺς ὁποίους ἦλθεν εἰς σχέσεις (στίχοι 1369, 2343, 3858, 4344).

Ὁ ποιητὴς τοῦ προκειμένου ἔπους, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ α' βιβλίου ῥῆσιν (σελίς 1), ὀνομάζεται Εὐστάθιος. Ἄν δὲ εἶνε αὐτὸς οὗτος ὁ ποιητὴς τοῦ ἀρχικοῦ ἔπους, ἢ ὁ τῆς ἐκδόσεως ταύτης εἰς κοινὸς πολιτικῶς στίχος, δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ὀριστικῶς.

διότι ἀγνοοῦμεν ἂν τὸ ὄνομα τοῦ ποιητοῦ τοῦ ἔπους, ὅπερ θέλει δημοσιεύσει ὁ Λεγρᾶνδ συμπίπτῃ πρὸς τὸ τοῦ Εὐστάθιου. Οὐχ' ἤττον μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου πευθόμεθα ἐκ τοῦ ἡμετέρου κειμένου ὅτι ποιητὴς ἢ τοῦλάχιστον στιχογράφος, ἢ μεταφραστὴς τοῦ χειρογράφου Ἄνδρου εἶνε ὁ Εὐστάθιος, ὅς, τῇ αἰτησίᾳ προσφιλεστάτου τινὸς αὐτῷ Μανουήλ, κατέγραψε διὰ γραφῆς τὰ κατορθώματα τοῦ Διγενοῦς (στ. 3). Τοῦτ' αὐτὸ ὅμως σημεῖοί καὶ ὁ Ἰγν. Πετρίτης, τὸν ὁποῖον, ἂν δὲν ἦτο γνωστὰ τὰ κείμενα τῶν χειρογράφων Τραπεζοῦντος, Ἄνδρου καὶ τῶν ἄλλων, ἀλλὰ μόνον τὸ κείμενον αὐτοῦ τὸ ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Σ. Λάμπρου, ἠθέλομεν ἀναγοῦμεν ὡς ἀρχικὸν ποιητὴν, ὁρμώμενοι ἐκ τῶν ἐξῆς λόγων αὐτοῦ (στίχοι 3077).

Ἐγὼ λοιπὸν ἐσύνταξα τοῦτο κ' ἐσύνθησα τὸ με στίχους τοὺς πολιτικούς, εἰς ὅριμα ἐποίησα τὸ εἰς δόρημα τοῦ Χρυσάνθου τοῦ Κωνσταντινουπολίτου.

Ἔἴτα δὲ ἐν τέλει τὰ ἐξῆς :

Ἐτελειώθη τὸ παρόν.

με κόπον κ' ἐπιμέλειαν ἐμοῦ τοῦ Ἰγνατίου.

Ὡστε καὶ ὁ Εὐστάθιος καὶ ὁ Ἰγνάτιος ἀναγράφουσι ἑαυτοὺς ποιητὰς, καὶ λέγουσιν ὅτι ἐποίησαν ὁ μὲν χάριν προσφιλεστάτου αὐτῷ Μανουήλ, ὁ δὲ χάριν τοῦ Χρυσάνθου τοῦ Κωνσταντινουπολίτου. Καὶ ὅτι μὲν ὁ Ἰγνάτιος Πετρίτης δὲν εἶναι ὁ ποιητὴς ὁ ἀρχικὸς τοῦ ἔπους ἀποδεικνύουσι τὰ χειρογράφα Τραπεζοῦντος, Ἄνδρου καὶ τῆς Grotta Ferrata, ἅτινα αὐτὸς διέπλασε, ἀλλὰ περὶ τοῦ Εὐστάθιου δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν τὸ αὐτό; Ἄλλως δὲ ὁ Εὐστάθιος οὗτος ἐν τῇ σειρᾷ τῆς διηγήσεως ἀναφέρει ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ ποιητὴς (στίχ. 278, σημειώσεις σελίδος 76)· τὰ βιβλία ΣΤ' καὶ Ζ' λέγει (καὶ τοῦτο εἶναι τρόπος τοῦ ἐκθέτειν τὴν διήγησιν) ὅτι διηγήθη ὁ Διγενὴς αὐτὸς. Ὅρα ἐν τῇ σημ. σελ. 76 τρεῖς στίχους ἐκ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος, καὶ στίχον 2813 τοῦ χειρογράφου Ἄνδρου, καὶ 4225, 4364.

Ὡς πρὸς τὴν γλώσσαν δὲ καὶ τὴν στιχογραφίαν τὸ ἔπος τοῦτο εἶναι προγενέστερον ἀναντιρρήτως τῶν στιχογραφημάτων τοῦ Σπανέα καὶ Πτωχοπροδρόμου, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν 12ην περίπτου ἑκατονταετηρίδα· ἐπομένως, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ ποιηματος ἀνέρχεται εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς δεκάτης ἑκατονταετηρίδος πευθόμεθα ὅτι τὸ κείμενον τοῦ ἔπους τοῦτου ἀποτελεῖ μνημεῖον γλωσσικὸν τῆς ἐνδεκάτης ἑκατονταετηρίδος, ὥστε εἶναι τὸ ἀρχαιότερον τῶν τέως γνωστών. Παράδοξον δ' ὄντως ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ ποιήματος τοῦ Σπανέα κατὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Μαυροφρυδίου.

Παιδί μου ποθεινότατον, παιδί μου ἡγαπημένον, ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ χειρογράφου Ἄνδρου

Τέκνον μου ποθεινότατον καὶ προσφιλεστάτον μοι.

Τὸ ἔπος τοῦτο ἔχει ἀξίαν καθαρῶς γλωσσικῆν, εἶναι μνημεῖον

δημώδους γλώσσης, γεγραμμένον εἰς χρόνους καθ' οὓς ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἤρχισεν ἀποβάλλουσα, οὐχὶ τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς κάλλος, διότι πρὸ πολλοῦ τοῦτο εἶχεν ἐκλίνει, ἀλλ' αὐτοὺς τοὺς ἀρχαίους σχηματισμούς, τὴν χρῆσιν τῆς ἀπαρεμφάτου, τὰς ἀρχαίας καταλήξεις ὀνομάτων, ἀντωνυμιῶν καὶ μορίων. τὴν σημασίαν τῶν χρόνων τῶν ὁρημάτων καὶ πολλῶν ἀρχαίων λέξεων, ἔχει δὲ ἀποβάλλει συγχρόνως καὶ τὴν ἀρχαίαν σύνταξιν ὑπὸ τύπον διαμορφωθείσα ἀναλυτικώτερον. (α).

Ὡς ἐποποιία δὲ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἐλαχίστην ἔχει, καθ' ἡμᾶς, ποιητικὴν ἀξίαν. Τοῦτο δὲ λέγομεν ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ γνωστὰ χειρόγραφα. Εἶναι γεγραμμένη εἰς ὕψος μᾶλλον πεζόν, ἐνιαχού μόνον ἀποπνεύουσα ἀσθενὴ ποιητικὴν αὐραν. Διὰ τοῦτο ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ἔπους, ὡς τοιοῦτου, μικρὸν κινεῖ τὸ διαφέρον τοῦ ἀναγνώστου, καὶ καθ' ἐλάχιστον συνταράσσει τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ. Οὐχ' ἦττον τὸ ἔπος, καίτοι τοιοῦτον ὡς ἔργον ποιητικόν, ἔχει ἐν τῷ συνόλω οἰκονομίαν τινὰ καὶ χροιά, ἣν ὁ ποιητὴς λεληθότως πως παρέλαβεν ἐκ τῶν χρόνων ἐν οἷς ἔζη καὶ ἔγραψε, καὶ ὡς πρὸς τοῦτο μόνον δύναται νὰ θεωρηθῆ, ἐν ἄλλαις, ὡς γνῆσις πηγῆ γνώσεως τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν τῆς 10ης ἑκατονταετηρίδος.

Καθόλου δὲ εἰπεῖν τρεῖς κυρίως ἰδέαι πρυτανεύουσιν ἐν τῇ ἐποποιίᾳ ἀποτελοῦσαι τὴν βᾶσιν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῆς, ἡ ἐξυμνησις τῆς σωματικῆς ἀνδρίας, τοῦ σωματικοῦ κάλλους, καὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Ἡ παράστασις τοῦ χαρακτήρος τῶν δρώντων προσώπων διαγράφεται ὑπὸ ἀρχαϊκῆν καὶ ἀγροίκον μορφῆν. Οὕτω δὲ ζωηρῶς καὶ μεθ' ἱκανῆς ἐπιτυχίας ἐξυμνεῖται ἡ σωματικὴ ὁρμή καὶ τὸ κάλλος, ἡ ἀνδρία καὶ τὸ θάρρος ἐν πολέμῳ, ἐν μονομαχίαις καὶ ἐν τῇ θήρᾳ ἀγρίων καὶ δρακόντων μυθικῶν, ἀρεταὶ μεγάλως τιμώμεναι ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις, καθ' οὓς τὰ στρατιωτικὰ κατορθώματα ἦσαν τὸ κύριον μέλημα τῶν λαῶν τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους.

Ὁ ἔρωσις ἀναφαίνεται εἰς ἅπαντα τὰ ἐρωτικά ἐπεισόδια ἀπλοῦς μὲν καὶ ἀνεπιτήδευτος, ἀλλὰ χαμαιπετῆς, βαίνον εὐθὺ ἐπὶ τὴν ἀπόλαυσιν διὰ τῆς ἀρπαγῆς γυναικῶν, καὶ διὰ τῆς βίας· ἡ ἐρωτικὴ δὲ ὁμιλία δὲν περιβάλλεται διὰ νεφέλης τινός, ἀλλὰ τούναντιον μνημονεύεται καὶ θεωρεῖται τὸ τετελεσμένον ὡς ἔργον τοῦ Σατανᾶ, χρῆζον ἐξίλασμοῦ. Τὰ ἐρωτικά δὲ ὅσμοια καὶ οἱ ἐρωτικοὶ λόγοι εἶναι πλήρης ἀνατολικῆς φαντασίας, περιοριζόμενοι εἰς τὴν ἐξυμνησιν τοῦ κάλλους τοῦ ἐρώντος πρὸς τὸν ἐρώμενον. Ἡ γυνὴ φέρει πανταχοῦ χαρακτῆρα ἀνατολικόν.

Ἡ θρησκεία ἐξυμνεῖται ὑπὸ τὴν ἔποψιν τοῦ δόγματος, διὸ καὶ τὸ Πιστεύω ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους μετέτρεψεν εἰς στίχους ὁ

(α) Τὸ μόριον «θὰ» δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ κειμένῳ.

ποιητῆς, ὁμολογούμενον ὑπὸ τοῦ Ἐμίρου τοῦ πατρὸς τοῦ Διγενούς, καταλιπόντος τὴν πίστιν τοῦ Μωάμεθ. Εἶνε δὲ ἄξιον σημειώσεως ὅτι ἐνῷ τελούνται διάφοροι πράξεις ἀπαιτούσαι θρησκευτικὴν τελετήν, ὅσον γάμοι, βαπτίσεις, ταφαί, οὐδαμοῦ ὁ ποιητὴς παρέθηκε τὴν ποιητικὴν λαμπρότητα τῆς Ἐκκλησίας, οὐδαμοῦ τὸν ἱερεῖα ἱστάμενον, ἢ τὴν περιγραφήν ναοῦ, οὐδαμοῦ δὲ καὶ τὸ σεπτὸν ὄνομα τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ τὸ ὄνομα δὲ αὐτοῦ τοῦ ἱερέως ἅπαξ ἀπαντᾷ ἐν τῷ κειμένῳ, καὶ τοῦτο ἐν παρόδῳ (στίχ. 4502). Ἐκ τῶν ἁγίων ἀναφέρονται μόνον οἱ ἅγιοι Θεόδωροι, ὄντες φαίνονται, ἰδιαίτεροι προστάται τῶν ἀνδρείων, διὸ καὶ ὁ Διγενὴς ἐν ὄρχῳ λέγει: «Μὰ τὸν Ἅγιον Θεόδωρον τὸν μέγαν ἀπελάτην». Ἐν ταῖς περιγραφαῖς τῶν κήπων καὶ τῶν ἀνακτόρων, τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν ἵππων ὁ ποιητὴς καταδεικνύει τὸν πλοῦτον, τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὴν φιλοκαλίαν τῶν Βυζαντινῶν.

Ἡ εὐγενὴς ἰδέα τῆς ἐλευθερίας δὲν ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἔπει· ἡ ἔννοια δὲ μόνον τῆς πατριδος φαίνεται πως προβάλλουσα ἀσθενῶς ἐν στίχῳ 4162, ἔνθα ὁ ποιητὴς, λέγων ὅτι ὁ Διγενὴς ἦτο καθ' ὅλα εὐτυχῆς, προσθεῖ:

Ἐν μόνον τοῦτο τὴν ψυχὴν διηνεκῶς ἐλύπει
καὶ ἄλλον υἱὸν δὲν ἔτεκε νὰ μείνῃ 'ς τὴν πατρίδα.

Ὁ δευτέρως τῶν στίχων τούτων λείπει ἐκ τοῦ χειρογράφου Τραπεζούντος, ὅπερ ἄλλως ἐν στίχῳ 1770, σελ. 144, ὡς καὶ τὸ τῆς Ἄνδρου ἐν στίχῳ 2669, ἀναφέρει τὴν λέξιν πατρίς.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἄπορον πῶς ἐν ἐποποιίᾳ, ἐχούσῃ ὑπόθεσιν ἥρωικὰ κατορθώματα τοιοῦτου ἥρωος, δὲν διαλάμπει ἡ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς πατριδος, διότι γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι περὶ δύο μόνον κέντρα ἐστρέφετο πᾶσα ἡ κοινωνικὴ κίνησις, ὑπ' ὅλας αὐτῆς τὰς ἐποχὰς τῶν λαῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ Κράτους περὶ τὸν αὐτοκράτορα καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ παραλείπομεν τὴν περὶ τούτου ἀνάπτυξιν, μὴ ἀνήκουσαν εἰς τὸ θέμα ἡμῶν.

Περὶ τῆς *σχέσεως*, τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τοῦ ἔπους τούτου καὶ τῶν ἁσμάτων τοῦ Ἀκριτικοῦ Κύκλου, δὲν δυνάμεθα ν' ἀποφανθῶμεν ἐπ' ἀκριβῶς πρὶν ἢ ἐκδοθῆ πλήρης συλλογὴ τῶν Ἀκριτικῶν ποιημάτων, καὶ πάντα τὰ ἀνεκδότα χειρόγραφα τοῦ ἔπους τῶν διαφορῶν χρόνων. Οὐχ' ἦττον ἐκ τῶν ἐκδοθέντων ἐν ταῖς συλλογαῖς τῶν Σάββα Ἰωαννίδου, Ἰωάννου Σακελλαρίου, Αἰμ. Λεγανά, καὶ ἐκ τῶν ἀνεκδότων τοῦ Μιχ. Λελέκου κρινόντες, λέγομεν ὅτι, πλὴν τοῦ ὀνόματος, οὐδεμίαν ἄλλη ὁμοίωσιν ὑφίσταται. Τὰ ποιήματα δὲ ταῦτα οὐδαμῶς ἀπίθανον νὰ εἶνε ἔργα μεταγενέστερα τοῦ ἔπους ἢ τοῦλάχιστον οὐχὶ τόσοσιν διαδεδομένα ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις· διότι ἄπορον πῶς ποιητῆς ἔπους, ἔχοντος ὑπόθεσιν τὰ κατορθώματα ἐνός τῶν ἐθνικῶν ἥρώων τῶν χρόνων του, δὲν ἐνεπαύθη ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν δημοτικῶν τούτων ἁσμάτων καὶ δὲν ἐτρέπη εἰς μίμησιν αὐτῶν. Αἱ ὑποθέσεις τῶν περὶ Διγενούς ἁσμάτων

ἔιναι ποιμίαι, καὶ ἡ ποίησις αὐτῶν προῖον ἐμπνεύσεως, καὶ φαντασίας. Οὕτως ἐν Τραπεζοῦντι ἐψάλλετο ἕσμα (Στατιστ. Τραπεζοῦντος Σ. Ἰωαννίδου σελ. 282, 14) καθ' ὃ ὁ Διγενὴς ἐξελθὼν εἰς θήραν ἔχων βέλος τριακοσίων πηχῶν, καὶ κίνας ἄλυσσοδέτους, συναντᾷ τὸν Χάρωνα πρὸς ὃν συνήψε πάλην, ἀλλὰ κατενίκηθη ὁ τέως ἀνίκητος, Ἐν Κύπρῳ ἕτερον ἕσμα περιγράφει τὴν ἀφίξιν τοῦ Διγενοῦς εἰς τὴν ἀλλήν τοῦ Ἀλιάντρου, τοῦ ὁποῖου τὴν κόρην ἐζήτησεν εἰς γάμον ἀποστείλας τὸν Χιλιοπαππὸν, ἀλλὰ μὴ γενομένης δεκτικῆς τῆς προτάσεως αὐτοῦ, ἤρπασε τὴν κόρην καὶ ἀνεχώρησεν.

Ἐτερον ἐν Κύπρῳ ἕσμα περιγράφει πάλην τοῦ Διγενοῦς πρὸς τὸν Χάρωνα, διαρκέσασαν τρεῖς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔνθα ὁ Χάρων συνελάμβανε τὸν Διγενῆ ἐξήρχοντο αἵματα, ἔνθα δὲ ὁ Διγενὴς τὸν Χάρωνα συνετρίβοντο τὰ ὄσα. Ἐπὶ τέλους δὲ ὁ Διγενὴς ἐξῆλθε νικητῆς, ὁ δὲ Χάρων δοξάζων τὸν θεὸν ὁμολογεῖ ὅτι τὸ πλάσμα εἰς ὃν ἐπεμψεν αὐτὸν ἦτο ἀνδρειωμένον, ἀλλ' ὁ θεὸς ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἐπεμψεν αὐτὸν νὰ συνάψῃ πάθην ἀλλὰ νὰ ἀσπασῇ τὴν ψυχὴν, ὅπερ ὁ Χάρων κατόπιν ἐπραξεν. Ὁ Διγενὴς δὲ ψυχομαχῶν ἐντὸς σιδηρῶν ἀνακτόρων, κατακεκλιμένος ἐπὶ σιδηρῶν ἐφασπιμάτων, ἀφηγεῖται εἰς τριακόσια παλληκάρια τὰ ἀνδραγαθήματά του.

Ἐτερον ἕσμα ἀνεκδότου, ὅπερ ὁ Μ. Δελέκος φιλοτιμῶς μοι ἐγνώστοποίησεν ἐκ τῆς ἀνεκδότου συλλογῆς αὐτοῦ, ἀφηγεῖται ἄλλος παρομοίαν πάλην ὅτι δὴλα δὴ ὁ Διγενὴς μετὰ ἀνδραγαθίᾳ, καθ' ὃ ἐφόνευσε ἄγρια θηρία, ἔχων τεσσάρων σπιθαμῶν σπάθην καὶ πέντε ὀργυιῶν κοντάρι, εἶδε καθ' ὕπνον τὸν Χάρωνα ἐρχόμενον, μελανειμονοῦντα.

μαῦρος ἐνέ, μαῦρα φορεῖ, μαῦρ' ἔνε τ' ἄλογό του,
μαῦρα λουλούδια πέφτοντες τριγύρω ἕς τὸ πλευρό του.
Φέρνει τοὺς ἄρχοντας προστάα καὶ τοὺς φτωχοὺς ὀπίσω,
καὶ φτοῦνα καὶ μικρὰ παιδιὰ στὴ σέλλα κρεμασμένα.

Μετά τινος δὲ ἄλλας στροφῆς τὸ ἕσμα ἐξακολουθεῖ οὕτως:

Ὁ Χάρως εἰς τὸ Διγενῆ, ὁπό' φθασε περσεύει,
κι' ὁ Διγενὴς πετάχθηκε σάν τ' ἄγριο λοντάρι,
καὶ πιάσθηκαν καὶ πάλευσαν, καὶ πιάνουν καὶ παλεύουν
ἐκεῖ ἕς τὰ γάργαρα νερά, ἕς τὰ δροσερὰ λιβάδια.

Ὁλμεορὴς ἐπάλαιψαν καὶ οἱ δύο σάν παλληκάρια
μάηδε ὁ ἕνας ἔπεφτε, μάηδε ὁ ἄλλος πέφτει.

Ὁ ἥλιος ἐβασίλευσε καὶ τὸ φεγγάρι' ἐχάθη,
κι' ὁ Διγενὴς δὲν φάνη πλιά ἕς τὸν κόσμον καβελλάρης.

Ἐτερον ἕσμα ἔχει ὑπόθεσιν ὅτι τρεῖς φίλοι τοῦ Διγενοῦς, μαθόντες ὅτι ἐψυχομάχει, ἦλθον κοιμίζοντες δῶρα καὶ ἀνιγγεῖλον συγχρόνως ὅτι εἶδον εἰς τοῦ Δράκου τὸ λειβάδι ἄνδρα ἀνδρειωμένον, περὶ οὗ εἶπον:

σάν βράχος εἶν' ἡ πλάταις του, σάν κάστρο' ἡ κεφαλὴ του,
καὶ τὰ πλατεῖα τὰ στήθια του τεῖχος χορταριασμένος.

ὁ δὲ ψυχορραγῶν Διγενὴς ἀκούσας τὸν λόγον καὶ στενάξας βαρέως ἐζήτησεν ἄρτον καὶ οἶνον, καὶ ἐνδυθεὶς χάλκινον ὑποκάμισον καὶ χάλκινον πῖλον καὶ λαβῶν τὴν σπάθην, ἔσπευσε καὶ ἀνεῦρε τὸν ἀνδρειωμένον καὶ παλαίσας κατενίκησε. Τὸ ἕσμα τοῦτο θεωρῶ ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων ὡς ἐκ τῆς φράσεως „κρούε με νὰ σὲ κρούω,“ ἣτις εἶναι συχρὴ ἐν τῷ κείμενῳ τοῦ ἔπους.

Ἐν Κρήτῃ ὁσαύτως ὑμνεῖται ὁ Διγενὴς: δύο δὲ πλήρεις δυνάμεως στίχους εἶπεν ἐμοὶ γέρον Κρής, μὴ ἐνθυμούμενος δυστυχῶς ἄλλους.

Ὁ Διγενὴς ψυχομαχᾷ κ' ἡ γῆς τὸν ἔτρομάσει
κ' ἡ πλάκα, τὸν ἀνατριχᾷ, ποῦ θὰ τὸν ἐοκεπάσει.

Τὰ ἀνωτέρω ἔφερον ἐν παραδείγματι ὑπάρχουσι δὲ πλείστα ἄλλα ἕσματα, εἴτε τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, εἴτε παραπλησίας, ὧν ἦρως εἶναι ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας.

Ἐν τῇ ἐποποιίᾳ ὅμως δὲν διαγράφει τοιαύτη ποίησις, ἐνιαχοῦ μόνον ἀνακαλύπτει ὁ ἀναγνώστης ἐν μέσῳ τοῦ διηγηματικοῦ ὕφους τὸν ἔπος ἴλην σχέσεως πρὸς τὰ ἕσματα ταῦτα, ἡ ἰς οὐδόλως παράδοξον νὰ εἶνε καὶ τυχαία, προκειμένου περὶ τοῦ αὐτοῦ ἦρωος καὶ ἐν ἐκείνοις καὶ ἐν τούτῳ. Μνεῖα δὲ οὐδαμοῦ ποιεῖται ἐν τῇ ἐποποιίᾳ προϋπαρχόντων ἡσμάτων περὶ Διγενοῦς: ἀναμφιβόλως δὲ θὰ ἵπτηρον παραδόσεις περὶ τοῦ ἦρωος, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ζήτησε τοῦ ποιητοῦ ὅτι ταῦτα διὰ γραφῆς ἠθέλησε νὰ παραστήσῃ, καὶ ἔγραψε τὰς ἀνδραγαθίας, ἵνα μὴ ἀπολέσωσιν οἱ ἀνθρώποι τὴν περὶ τούτων μνήμην.

Καὶ ταῦτα μὲν καθολικώτερον περὶ τοῦ ἔπους. Ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν δὲ ταύτην ὀλίγα θέλομεν προσθέσει πρὸς ὀδηγίαν τοῦ ἀναγνώστου. Καὶ δὴ, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἔπος εἶναι γλωσσικὸν μνημεῖον, ἐπεστήσαμεν τὴν προσοχὴν περὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκτύπωσιν τοῦ κειμένου τοῦ χειρογράφου, παραλλήλως πᾶσαν μετατοπισθὴν αὐτοῦ, ἀναγκαίαν ἴσως, πρὸς ἀντικατάστασιν ἐν πολλοῖς τοῦ ὀρθοῦ καὶ ἐνιαχοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐννοίας. Ἄλλως τε δὲ καὶ τὸ ἔπος δὲν ἔχει μόνον χρεῖαν διορθώσεως τοῦ ὀρθοῦ καὶ τῆς ἐννοίας, ἀλλὰ πολλῶν ἐστὶ μεταβολῶν, προσθηκῶν καὶ ἀφαιρέσεων, διότι πολλοῦ γίνονται ἐπαναλήψεις τῶν αὐτῶν πραγμάτων, τῶν αὐτῶν ἐννοιῶν καὶ στίχων, πρὸς δὲ ὑπάρχουσι καὶ προσθηκαὶ στίχων ὑπὸ μεταγενεστέρων ἴσως ἀντιγραφῶν καὶ ἐνιαχοῦ, ὡς ἐν ταῖς σημειώσεσι διελάβομεν, εἰς στίχους τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος μετατρέπη εἰς δύο ἐν τῷ χειρογράφῳ. Ἄνδρου. Θεωροῦμεν δὲ ὅτι τὸ ἔπος τελευτᾷ ἐν στίχῳ 4726, καὶ ὅτι οἱ ἐπομνηοὶ 86 εἶναι μεταγενεστέρα προσθήκη, οὐδεμίαν ἔχουσα σχέσιν πρὸς τὸ κείμενον. Ἀλλὰ τοιαύτην τινὰ ἀνακάθαρσιν ἠδύνατο μόνον νὰ ἐπιχειρήσῃ τις, ἐάν τὸ ἔπος εἶχε ποιτικὴν ἀξίαν, ἀλλ' ἦδη ἠθέληεν εἶσθαι αὐτόχρομα κολόβωσις καὶ κόπος μάταιος, ἀφοῦ χάριν τῆς ἱστορίας τῆς γλώσσης μόνον ἐκδίδεται.

Μεταβολὴν ἐποιησάμεθα μόνον περὶ τὴν ὀρθογραφίαν, διότι τὸ κείμενον τοῦ χειρογράφου φέρει πλείστας περὶ τὴν ὀρθογραφίαν

ἐλλείψεις, μαρτυρούσας ἡμιμάθειαν τοῦ συγγραφέως· ἐθεωρήσαμεν δὲ πάντη ἀσκοπον νὰ παραθέσωμεν τὰς γραφάς, διότι πλὴν τοῦ ὅτι ἤθελον ἐξογκῶσαι τὸ βιβλίον καὶ ὑποβάλει ἡμᾶς εἰς κοπιώδεις καὶ ἀχαρὶ ἔργον, δὲν ἤθελον διαφωτίσει τὸν ἀναγνώστην ἢ περὶ ἐν καὶ μόνον ὅτι ὁ ἀντιγραφεὺς τοῦ κειμένου ἦτο ἡμιμαθής.

Ἐν ταῖς σημειώσεσι παρεθέσαμεν μόνον τὰς λέξεις, ἃς ἀντικατεστήσαμεν χάριν τῆς ἐννοίας ἢ μετεβάλομεν κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν, παρεθέσαμεν δὲ ὡσαύτως, παραλαβόντες ἐκ τοῦ χειρογράφου Τραπεζούντος τοὺς ἐξ ἀβελγίας τοῦ ἀντιγραφέως παραλειφθέντας στίχους, σημειώσαντες σύναμα καὶ τοὺς ἐλλείποντας στίχους τοῦ χειρογράφου Τραπεζούντος.

Ἡ ὀρθογραφία πολλῶν κοινῶν λέξεων καὶ σχηματισμῶν παρεσχεν ἡμῖν δυσκολίας καὶ ἐν ἀμφιβολίᾳ διετελοῦμεν περὶ τῆς ὀρθῆς γραφῆς καὶ ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ ἐκτυπῶσει τοῦ κειμένου, ὡς τελευταίαν δὲ θεωροῦμεν τὴν τοῦ πίνακος. Ἐπὶ παραδείγματος, κατὰ τινὰς τῶν φιλολόγων ἢ κατάληξις ατος, ὡς μυρωδατος, κονταρατος, ῥοδατος, ἅτε ἐκ τῆς λατινικῆς αtus, πρέπει νὰ περισπᾶται, ὡσαύτως ἢ κατάληξις ουρα, ὡς κλεισουρα· ἀλλ' ἢ θεωρία ὅτι ἡ μακρότης ἢ ἡ βραχύτης φωνηέντων τῆς Λατινικῆς, δηλαδὴ φαινομένου γλωσσικοῦ ἐκλιπόντος, δύναται νὰ μεταγισθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, ἔχει τὸ αὐθαίρετον, ὡς αὐθαίρετος εἶναι καὶ ὁ μὴ τονισμὸς κατὰ νόνας τῶν λέξεων ποτήρι, κουβούκλι, ταξίδι, ὃν καὶ ἡμεῖς ἐδέχθημεν, διότι ὑποτίθεται ὅτι ἐκ τῆς καταλήξεως ἀφηρέθη ἢ κατάληξις ιον, ποτήριον κουβούκλιον· ἐκ τούτου δὲ προέβημεν ἡμεῖς εἰς ἐτι μεγαλειτέραν αὐθαιρεσίαν, ἔχοντες βεβαίως καὶ λόγον διαιολογητικόν, νὰ θέσωμεν περισπωμένην ἐπὶ προπαρρηγούσης αὐτῆς ἐξῆλθουσαν (ἐξῆλθον), ἦτονε (ἦτο), εἶπασιν (εἶπον). Ἀλλὰ τὰ περὶ τούτου ἀφίεμεν τοῖς δοκιμωτάτοις τῶν φιλολόγων.

Παρατυόντες τὸν πρόλογον τούτου, ἐν ᾧ ἐθίξαμεν μᾶλλον, ἢ ἐλύσαμεν τὰ ποικίλα θέματα, τὰ ἀναγόμενα εἰς τὸ ἔπος τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτά, κατὰ καθήκον ὀφειλομεν νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι πρόξενος τούτου ἐτύχουσαν χρηματικῆς συνδρομῆς μικρᾶς παρὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ἀφοῦ πρῶτον ἢ Σεβαστῇ Σύγκλητος τοῦ παρελθόντος ἔτους διώρισεν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἡμῶν, ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν καθηγητῶν Σεφ. Κουμανοῦδη, I. Πανταζοῦ, δου καὶ τοῦ ὑφηγητοῦ Σπυρ. Λάμπρου ἵνα διαφωτίσῃ αὐτὴν περὶ τῆς γνησιότητος καὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ χειρογράφου. Διὸ ἐκφράζομεν δημοσίᾳ τὰς εὐχαριστίας ἡμῶν εἰς τε τοὺς ἀξιοτίμους συγκλητικούς καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ εὐκολίᾳ, ἢ παρέσχον ἡμῖν, περὶ τὴν ἔκδοσιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 1 Φεβρουαρίου 1881.

A. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ

Εὐσταθίου πρὸς τινὰ Μανουὴλ προσφιλέστατον αὐτοῦ
δέκα λόγοι περὶ τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτοῦ καὶ τῶν γονέων.

[ΛΟΓΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΔΙΓΕΝΟΥΣ ΑΚΡΙΤΟΥ]

Τέκνον μου ποθεινότατον καὶ προσφιλέστατόν μου, πολλάκις με ἠξίωσας πάσας τὰς κατορθώσεις διὰ γραφῆς δηλώσαι σοι τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτοῦ, καὶ σοῦ τὸν λόγον ἤκουσα ἐκδυσωπήσαντός με, καὶ παρευθὺς ἐκίνησα καὶ ἄρχισα νὰ γράφω ἅπαντα τὰ τοῦ Διγενοῦς καὶ τῶν αὐτοῦ γονέων κατορθώματά τε θαυμαστά, πραγθέντα ἐξ ἐκείνων. Τοῖνυν γὰρ ἀπάρομαι τοῦ καταλέγειν οὕτως.

Βασίλειος ὁ Διγενὴς καὶ Καππαδοῆς Ἀκριτῆς τίνων γονέων πέφυκεν ἃς τὸ γροικῆσουν ὅλοι πῶς τούτου καὶ οἱ πρόγονοι χριστιανοὶ ὑπῆρχον, εὐγενικοὶ, πανεύμνοστοι, ἄγαν πεπλουτισμένοι, γένους ὡς ἐκ βασιλικοῦ, περίφημοι ἐν πᾶσι, πρὸς μέρος τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἐκ τῆς Ῥωμανίας, ἐγκατοικοῦντες ἀπ' ἀρχῆς εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ἐκ τῆς Συρίας δὲ τὴν θαυμαστήν, τὴν πόλιν τὴν ὠραίαν.

Ἐκ τούτων οὖν τῶν θαυμαστῶν καὶ τολμηρῶν ἀνάκτων πέφυκέ τις θαυμάσιος βασιλεὺς ἐν ἐκείνοις, πολλὰ θρασὺς καὶ πάντολμος καὶ πλούσιος ἐκ γένους, ἐκ τῆς φυλῆς δὲ τῶν Δουκῶν ὑπῆρχεν εἰς τὴν ἀξίαν. τούτου δὲ τ' ὄνομα λοιπὸν ἵνα σαφῶς ἐξεῖπω Ἄαρὸν ἐπεκλήθηκε τῇ συριστίδι γλώττῃ Ἀνδρόνικος Ἕλληναςτὸς ἐκαλεῖτο δὲ πάλιν.

Οὗτος οὖν ὁ πανθαύματος βασιλεὺς καὶ ὠραῖος γέγονε πᾶσι ποθεινὸς θεῶ τε καὶ ἀνθρώπων, δίκαιος, ἄμεμπτος, στερερός, ἀκακὸς τε τυγχάνων, συζῶν ἀεὶ κατὰ θεὸν μετὰ καὶ τῆς συζύγου, οὔσης καὶ ταύτης ἐκ φυλῆς χριστιανῶν γονέων γένους ὡς ἐκ βασιλικοῦ ἐκ τῶν τε Μαγαστρέων,

30 ταύτης δὲ πάλιν τ' ὄνομα ἐπικεκλήσθαι Ἄνναν.
 Πέφυκαν οὗτοι καὶ γονεῖς ἀρσενικῶν παιδίων,
 εὐστόργων τε, πανευθαλῶν, πέντε ἀνδρειωμένων
 μόνην δὲ τούτων ἔδακνε ψυχὴν τε καὶ καρδίαν
 ἢ στέρησις τοῦ θήλεος ὡς ξιφεῖς περόνη.
 35 Πολλὰ Θεῶ εὐχόμενοι, πολλὰ δὲ τοῖς ἀγίοις,
 καὶ ἐκαρτέρησαν λοιπὸν παρὰ Θεοῦ δοθῆναι
 θήλεα παῖδα θαυμαστὴν αὐτοῖς τοῖς εὐχομένοις.
 Ἄλλ' ὅμως εἰσηκούσθησαν δεήσεως αὐτίκα,
 κ' ἡ δέσποινα συνέλαβεν εἰς τὴν αὐτῆς γαστέρα
 40 τὸτ', ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, παῖδα θαυμαστοτάτην
 καὶ παρευθὺς ὁ βασιλεὺς μάντιν προσεκαλεῖτο
 ὅπως εἰπῆ τὸ ἀληθὲς καὶ φανερώσῃ τοῦτο,
 (τὴν σύλληψιν τῆς δέσποινας καὶ φανερώσῃ τοῦτο,
 τῆς δέσποινας τὴν σύλληψιν καὶ ποῖαν κόρην ἔσχεν.
 45 Ὁ μάντις δὲ σοφώτατος καὶ θαυμαστός ὑπάρχων
 εὐθὺς πᾶσαν ἀλήθειαν τῷ βασιλεῖ ἐξείπεν.
 „Ὡ βασιλεῦ, πανθαύμαστε, εὐγενικέ, ὦραϊτέ,
 ἡ δέσποινα συνέλαβεν, ἡ σὴ γυνὴ παιδίον,
 οὐτινος ἐπὶ γέννησιν χαρὰν ἔξεις μεγάλην
 50 θῆλυ γὰρ ἔστι ἀληθῶς, ὡς λέγει ἡ μαντεία.
 Πρόσεχε τοίνυν κατὰ νοῦν εἰς χρόνους δύο καὶ δέκα
 ὅταν ἡ παῖς ἐλεύσεται εἰς ἔρωτα μὴ πέση
 μέλλει γὰρ ταύτην Ἀμηρᾶς λαβέσθαι εἰς γυναῖκα
 ἀρπᾶσας ἐκ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν αὐτῆς γονέων
 55 γενήσεται χριστιανὸς αὐτὸς δὲ μετὰ ταῦτα,
 σὺ δὲ παλάτια θαυμαστὰ κτίσει διὰ τ' ἐκείνην,
 πανδρόσιστα καὶ λαμπερά, γέμοντα τῶν χαρίτων,
 καὶ ἔμβαλε τὴν κόρην σου εἰς τὰ παλάτια ταῦτα
 διὰ νὰ μὴν κλίνῃ ὁ λογισμὸς πρὸς ἔρωτα ἀλλέως. “
 60 Ὅταν δὲ τέλος ἔλαβεν ὁ κύκλος τῶν ἑννέα
 μηνῶν ἐκ τῆς συλλήψεως (ἡ κόρη ἐγεννήθη
 καὶ ἔξ αὐτῆς συλλήψεως) ἐβλάστησεν ἡ κόρη
 πανεύμορφος καὶ εὐθαλής, ὦραία, χιονάτη.

Σ.

Σ.

Σ.

40 Ὅτ'. 43. Ὁ στίχος οὗτος περιττεύει ἐν τῇ ἑννοίᾳ. 61. 62 Αἱ ἐν π
 ρενθέσει λέξεις περιττεύουσι.

65 Χαρὰν λοιπὸν ὁ βασιλεὺς τότε μεγάλην ἔσχεν,
 καὶ σὺν αὐτῷ ἡ δέσποινα ἔχαιρε μετὰ πάντων
 λαῶν, ἀρχόντων, σατραπῶν, μετὰ παντὸς τοῦ πλήθους.
 Καὶ βαπτισθεῖσα ὕδατι ἀγίας κολυμβήθρας
 ἡ κόρη προσωνόμασται Εἰρήνη ἐκ γονέων,
 κ' ἐτρέφετο ὡς ἔπρεπε εἰς ὅλας τὰς ἡμέρας
 70 ἀπὸ βαίῶν τῶν αὐτῆς καὶ τῶν ἀρχοντοπούλων,
 καὶ ἔλαμπεν ὡς ἥλιος εἰς ὅλαις ταῖς λαμπρομίαις.

Ὅταν ἐκείνη ἔφθασε ἑπτὰ χρονῶν εἶναι,
 τότε αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μεγάλην ἔννοιαν εἶχεν.
 περὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ νὰ τὴν διαφυλάξῃ,
 75 μήπως ἀπ' ἔρωτά τινος καὶ κλίνῃ εἰς ἀγάπην,
 καὶ τότε πέσῃ εἰς θάνατον ἐξ ἐρωτοληψίας.

Σ. 7

Εἰς τόπον χαριτόβρυτον, εὐάερον, ὦραϊον,
 ὅπου ἦσαν δένδρα δροσερά, βρύσαι κρουαχιονάται,
 ὅπου εἶναι τόπος εὐδροσος καὶ βρύσαις τῶν χαρίτων,
 80 ἐκεῖ τ' ἀηδόνια κηλαδοῦν, τὰ χελιδόνια ψάλλον,
 προσέταξεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔκτισαν παλάτια
 ἔκτισαν παλάτια θαυμαστά, τριώροφα, μεγάλα
 κ' εἰς τὰ παλάτια τὰ λαμπρά, ὅπου ἔκτισεν ἐκεῖνος,
 τὴν κόρην ἐσεβάσασιν μετὰ πολλῶν δακρύων,
 85 ἵν' ἀποφύγῃ τὸν σκοπὸν τῆς ἐρωτοληψίας,
 Τρεῖς βαίαις τὴν ἐδώκασιν νὰ εἶναι μετ' ἐκείνην,
 ἀρχοντοπούλαις δώδεκα, δουλεύτραις δὲ πενήντα
 προσέταξεν τὰς βαίαις τῆς γραύματα νὰ μανθάνῃ,
 90 νὰ μὴν σκορπίξῃ ὁ λογισμὸς εἰς μερίμνας παντοίας.

Σ. 8

Τριακοσίους Σαρακηνοῦς, γέροντας ἀτζουπάδας
 ἔδωκε νὰ φυλάττωσι τριγύρωθεν ταῖς πόρταις,
 νὰ μὴν εὖρη χώραν ἀπ' αὐτῶν τὸ βέλος τῆς ἀγάπης
 καὶ τρώσῃ τὴν καρδίαν τῆς καὶ βάλῃ τὴν εἰς πόθον
 καὶ εἰς τοσοῦτον μέγεθος κείνων τῶν παλατίων
 95 πόρταν ἐποίησαν μικρὰν σιδηροκλειδωμένην,
 καὶ μόνος του τὴν ἐκλείδωνε ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος,
 μόνος του τὴν ἐβούλλωνε καὶ κατεσφράγιζε τὴν.
 Μέσα ἐκατασκεύασεν, ἐποίησεν μεσοκῆπιν,

79 ἔνδροσος. 80 ταδόνια.

100 τὸ μεσοκίπιν, ὡς δοκῶ, ἂν τὸ κατασκοπεύσῃς
 νὰ τὸ θαυμάσῃ ὁ λογισμὸς καὶ ξενισθῇ ὁ νοῦς σου.
 Τριγύρου ἐκατεσκεύασεν ἐκείνου τοῦ κολύμβου
 ἀργυροκατασκευάστα παγόνια καὶ περδίκια,
 καὶ γερανούς καὶ ψιττακούς καὶ κύνους καὶ τρυγάνας.
 Ἀνέβαινον καὶ τὸ νερὸν ἐκ μηχανῆς ἐκείνου.
 105 Καθ' ἓνα δ' ἀπὸ τὰ πουλιά κηλάδει τὴν λαλίαν του.
 Εἰς μέρος πάλιν τὰ εὐφυγὰ πουλιά ἐκπλαδοῦσαν,
 κ' ἐκεῖνα τὰ μηχανικά καὶ ἀναίσθητα πουλιά
 ἐσυνερίζοντο λοιπὸν τὰ αἰσθητὰ καὶ ζῶντα
 ὁμοῦ ἐκπλαδίξασιν λαλίαν ἐμψυχομένην,
 110 καὶ ἀπ' τὸ μέλος τὸ εὐμόρφον καρδίαις ἀναμνηγοῦσαν.
 Εἶχεν δὲ μέσα ὁ κολύμβος ὡσαν δώδεκα νησιά,
 εἰς πᾶσαν νησὶν ἐφύτευσεν καθε λογίς τῶν δένδρων,
 καὶ τὸ καθένα χάριτας εἶχεν τὰς ἐδικὰς του.
 Ἐπίστασιν τῆς καὶ λουτροῦ μέσα ἑ τὸ μεσοκίπιν
 115 καὶ τοῦ λουτροῦ τὴν μηχανὴν νὰ τὴν ὑπερθαυμάσῃς
 ἐποίησαν εἰς τὸν λουτροῦν ὀλόγαλκον τὴν θήγην,
 καὶ ἀπ' ἔξω κατεσκεύασεν τοῦ παλατιοῦ καμίινιν,
 καὶ σιλήνησθιν ἑστέθεν ὀλόγαλκον μέγανον,
 120 ἐκ τῆς καμίινου ἐφθάνεν εἰς τὸ λουτροῦν δὲ μέσα,
 καὶ ἡ πύρωσις ἀνέβαινεν ἐκ τῶν σιλήνησιων,
 καὶ τὸ θερμὸν ἐκόλλαζεν ἀπὸ τὴν θήγην μέσα
 οὐδὲ γὰρ ἦθελέν ποτε ὁ βασιλεὺς ἐκείνος
 8. Σ νὰ δώσῃ ἔρωτα μικρὸν τῆς ἐρωτόληψίας.
 Ἐφθασε τὸν δώδεκατον χρόνον ἡ κόρη ἐκείνη
 125 εἰς ὃν ἐπροεφῆτευσεν ὁ μάντις δια τὴν κόρην,
 καὶ τὴν σιλήνην ἐκ πάντος ἐνίκα εἰς τὸ κάλλος,
 ὡς καταρῖσει θαύμαστον τὴν ἡλικίαν εἶχεν,
 τὸ κίνημα εἶχεν ἔρωτα, τὸ ἦθος τῆς ἀγάπης,
 130 ποτὲ τῆς δὲν ἐφαίνετο ὅτι ἐμετεμνείτον,
 μόνον ὑπελόγιζτο παλίων, γαμογλώντας,
 καὶ οὕτως ἐπεγίνωσκας ὅτι μετασάλευει,
 καὶ ἀπὸ τόπον ἠθροίσμετο πάλιν εἰς ἄλλον τόπον.
 Λαμπρὸν χινοκορυστάλλινον ἦτο τὸ πρόσωπόν της,

Σ. 9
 ΟΙ
 Σ. 10
 Σ. 11

103 γυρανούς. 119 ἐφθασεν.

135 ὀλίγον ἐκοκκίνυξεν, ὅσον γὰρ προφύεισι
 τὰ μμάτια τῆς ὑπόμυρα, ὡσαν ὑπογεθούσας
 ἐστάσασιν τὸν ἔρωτα μετὰ τὸ ἀναπέτασμα τῆς
 ἐγγέμασιν γλυκύτητα ἐρωτικῶν χαρίτων,
 καὶ πάντοτε εἰς ἔρωτα ἦσαν παραδομένα.
 140 Ἀπὸ τὰ γοργοκινήματα ὁποῦ ἔχεν εἰς τὰ πανγυρία
 τὸν ἔρωτα ἐδήλωσαν, τοῦ ἔχεν εἰς τὴν ἀγάπην
 καὶ μέσα τῆς ἐκάθετον τὸ τόσον τῆς ἀγάπης
 καὶ κἀθενέον ἐτόξευεν ἑ τὰ σπλάγχνα τῆς καρδίας,
 145 διατι εἶχε σῆμα θαυμαστόν, κ' ἔλαμπεν ὡσαν τὸν ἥλιον
 καὶ ὡσαν τὴν ἐνεδράμισεν καὶ εἶδεν ἀπ' ἄνω κάτω
 ἑαῖρε καὶ τὸν λογισμὸν καὶ αὐτὴν τὴν αἰσθησὶν της
 ἄηχος, νεκροκαίσθητος ἐφάνη παρῶντι.
 Τὰ βλέφαρά της θαύμα, ὡσαν ζωγραφισμένα
 ὠραίαν εἶχεν κεφαλὴν, καὶ τὸν τοιχὸν τὸ μήκος
 καὶ τρίχες της ὑπερέβαιναν αὐτῆς τῆς ἡλικίας.
 150 Εἶχεν καὶ χεῖλη παχουλὰ, κοκκίνοβεβαμμένα,
 καὶ πρὸς ἐρωτοφίλημα ἦσαν παραδομένα,
 καὶ βρῦσις χαριτόβρωτος ἐστάσεν ἀπ' ἐκεῖνα
 Στραγγιλοεμμοροφοπόγωνον ἦτον τὸ πρόσωπον της,
 155 καὶ μαργαριταροδόντος, καὶ γέννημα χαρίτων
 ὁ τραχὺλὸς της μέτριος, ὡς τάλλα της τὰ μέλη
 Αὐτὰ δὲ τὰ χαρίσματα εἶχεν ἡ κόρη ἐκείνη,
 160 καὶ τάλλα τοῦ ἔχεν ὡσαν αὐτὰ τίς γὰρ τὰ ἀειφίλησι;
 « Προτοῦ νὰ λάβῃ παιδεύσιν ἐρωτικῶν χαρίτων »
 τὸ τρίγυρα τὴν ἔβλεπε τὸ τόσον τῆς ἀγάπης,
 165 ἑ τὸ ὑστερον ἐφάνηκεν πολλὰ κακόν, ἑ ἐκείνη
 τὰς ζωγραφίας ἔβλεπε, κ' ἐθαύμαζεν ἡ κόρη
 ζωγραφιστὸν τὸν ἔρωτα εἶχαν ὡσαν παιδίον
 κόκκινον, νέον, τρυφερόν, ἐφαίνετο ὡς μῆλον,
 170 ἐκράτει δοξάρι δυνατόν, μέγανον κορδισμένον,
 καὶ τὴν σαίταν ἐρωπιτε κ' ἐτόξευε ἓνα νέον
 κείνος ὁ νέος ἔστεικε μετὰ προσοχὴν μεγάλην, ὅτ
 175 εἶχεν τὰ στήθη του γυμνά, σαίτα ἑ τὴν καρδίαν
 Κι' ἐθαύμαζε τὸν ἔρωτα πῶς ἦτον πτεροφόρος

071
 Σ. 12
 081
 Σ. 13
 091
 101
 Σ. 14

153 στραγγιλοεμμοροφοπόγωνος 168 θαύμασε

- καὶ λέγει πρὸς τὰς βάραις τῆς καὶ τὰς ἀρχοντοπούλας.
 170 » Τίς εἶναι τοῦτος ὁ φορικτός, ὁ φοβερός καὶ μέγας,
 ὁ δυνατὸς καὶ κραταῖός, καὶ μέγας ἐκ τῆς θεάς,
 καὶ πῶς κρατεῖ ἕως τὰς χεῖράς του, πῦρ, τόξον καὶ σαίτας,
 καὶ καλαμᾶρι καὶ χαρτί, καὶ θέλει διὰ νὰ γραῖη,
 καὶ σύρειν ἐκ τὸν τράχηλον ἀνδρείως τὰς γυναῖκες,
 175 τὰς κόραις δὲ τὰς εὐμορφαῖς κρατεῖ ὡς περιστέρια ;
 Πολλὰ εἶναι φοβερός, πολλά ἔναι καὶ δυνάστης·
 ὡς λέων θρασύς, ἀνήμερος, ἄπονος, αἰμοπότης,
 μεγάλην ἔχει δύναμιν εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους.»
 Τίς δὲ ἀπὸ τὰς βάραις τῆς γοργὸν ἀπηλογήθη. Σ. 15
 180 «Αὐτόν, ᾧ βλέπεις,δέσποινα,καὶ τὸν θαυμάζῃς ὁ νοῦς σου,
 ἔχει μεγάλην δύναμιν, ἔχει μέγαν φόβον·
 ἔρωτα καρδιόσπαστον πάντα τὸν ὀνομάζουν,
 οὐδένα δὲ ἀπέφυγεν τὸ φλογερὸν δοξάρι·
 τρίδουλοι γὰρ ἐγένισαν μικροὶ τε καὶ μεγάλοι·
 185 καὶ ἂν φύγη φθάνει τὸ ταχύ μὲ τὰ πτερά ὀπὸ ἕξει,
 καὶ βάνει πῦρ καὶ κεραυνὸν εἰς τὴν καρδίαν τούτου,
 τοξεύει τον εἰς τὴν καρδίαν, καὶ ὄπτει τον ἕστον ἄδην·
 καὶ ἂν γενῆ φιλάνθρωπος, καὶ τοῦ φανῆ πολλάκις,
 δεσμεύει καὶ δουλώνει τον, πτωχὸν τὸν κατασταίνει,
 190 χαρτὶ κρατεῖ καὶ γράφει τον τρίδουλον νὰ τὸν ἔχη,
 νὰ εἶναι πάντα τρίδουλος, δοῦλός του δουλωμένος.
 Καὶ ἀλλοιόπου πέσει εἰς χεῖράςτου καὶ ὀποῦτὸν γνωρίσει.Σ.16
 τὸν νοῦν του χάνει τὸ ταχύ, χαλᾷ καὶ τὴν ζωὴν του.»
 Ὡς ἤκουσεν ἡ ἔρωτικὴ τῆς βάραις τοὺς λόγους
 195 κ' ἐγέλασεν ἔρωτικά, τῆς βάραις τῆς ἐλάλει
 «Ἐγὼ δυνάστην ἔρωτα οὐδὲ ποσὸς φοβοῦμαι,
 ἂν ἔχη λέοντος δύναμιν καὶ εἶναι φλογεφόρος.»
 Βασίλευσεν ὁ ἥλιος, κ' ἐφθασεν ἡ ἑσπέρα,
 κ' ἡ κόρη ἕως τὸ κοβούκλι τῆς ἐμβαίνει καὶ κοιμᾶται,
 200 ἡ κείνος ὁ ἔρωτος ὁ φορικτός στρατεύει κατ' ἐκείνης,
 ὄπτει τὸ βέλος εἰς αὐτὴν καὶ φλόγα ἐξανάπτει,
 τιτρώσκει τὴν καρδίαν τῆς, ὅλην καταφλογίζει·
 μετὰ θυμοῦ τῆς ἔλεγεν ὅσον ἀπεκοιμᾶτο

173 Τὸ καλαμᾶρι. 199. Καὶ κόρη εἰς τὸ κουβούκλι. 200 Καὶ κείνος. 202 ὄλη.

- »,Εἰπέ μοι πῶς ἐτόλμησας νὰ ἴδῃς τὸ πρόσωπόν μου
 205 καὶ οὐ συνεστάλης τὴν ψυχὴν, νὰ φρίξη ἡ καρδιά σου, Σ. 17
 οὐδ' ἔπεσες ἕως τοὺς πόδας μου νὰ με παρακαλέσῃς ;
 Εἰς τὸ βιβλίον σ' ἔγραψα τοῦτο τὸ δουλοχόστιν,
 δούλην σε ἔγραψα ἕως αὐτὸ καὶ τρίδουλον νὰ σ' ἔχω,
 καὶ πρώτην σε συνέκρινα ἕως τὰς συνομιλίμας σου·
 210 ἐθέλησες τὸν ἔρωτα, ἐσύ, νὰ τὸν ἐφύγῃς,
 ποῦ δὲν ἐτόλμησέ τινας εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
 καὶ δὲν ἐθλίβεις κόρη ἐσύ, οὐδ' οἶδας τί ἔναι κείνος,
 οὐδὲ ἑκαρδιοπόνεσες, μηδὲ κατεφλογίστης ;
 Ψυχοπονοῦμαι σε ἐγὼ, τὸ κάλλος σου λυποῦμαι,
 215 ἡ μαρανθῆς παρὰ καιρὸν ᾧ τὴν πολλὴν ἀγάπην,
 οὔτε ἐγὼ σὲ ἀνέθρεψα καὶ ἔρωτ' ἐπαίδευσά με.
 Ἄν φύγῃς ἔχω τὰ πτερά, ταχέως σε καταφθάνω·
 βλέπεις τὴν φλόγα, ὀποῦ βαστῶ νὰ σὲ καταφλογίσω, Σ. 18
 220 Ἄν ἀναπειθῆς τὴν δούλωσιν, ἣν ἔχεις εἰς τὸν νοῦν σου
 νὰ κράξω δήμιον ἔρωτα καὶ νὰ σὲ παραδώσω,
 νὰ ἔχῃς τῆς πείνας τὸν λοιμὸν καὶ νὰ τὸν καταμάθῃς.“
 Ταῦτα ἕως τὸν ὕπνον ἐλάλησεν ὁ ψυχοφλέκτης ἔρωτος,
 εὐθὺς τινάσσει τὰ πτερά, κτύπον ἐποίησε μέγαν,
 225 τὴν κόρην ἐξεφόβησε, κ' ἐκείνος ταξειδεύει.
 Ἡ κόρη ἀπὸ τὸν φόβον τῆς ἐσκώθηκεν ἀπάνω,
 καὶ τρέχουσιν ἀπάνω τῆς ὄλαις αἱ βάραις τότε·
 ἀρχοντοπούλαις ἔρχονται, τὴν περιτριγυρίζουν,
 καὶ διηγείται τ' ὄνειρον, τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο,
 230 Καὶ μετὰ τὴν ἀφήγησιν καὶ τὸν πολὺν τὸν φόβον
 ἦλθεν ἡ κόρη σ' ἔρωτα, ποῦ εἶδεν ζωγραφισμένον, Σ. 19
 παρακαλεῖ καὶ προσκυνᾷ, μυριοκαταφιλεῖ τον,
 ἐστέναξεν, ἐδάκρυσεν, καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον.
 „Ὡ ἔρωτος, δυνάστα φοβερέ, χρυσοπτερυγοφόρε,
 235 ὀποῦ ἔχεις δύναμιν πολλὴν καὶ σύρεις τὰς καρδίας,
 τρέμω τὴν ἐξουσίαν σου, φοβοῦμαι τὴν ὀργὴν σου,
 καὶ τὴν ἰσχύν σου τὴν φορικτὴν δὲν δύναμαι νὰ βαστάξω·
 παρακαλῶ σε ἀπὸ τοῦ νῦν, καὶ νὰ μοῦ συμπαθήσῃς“

208 δούλον. 216 ἐπαίδευσας. 217 Ἡν. 220 ἀνέχῃς. 221 δῆμον. 226 Καὶ κόρη

240 και εις τούτο, όπου σε έπεισα, να μου το συμπάθης
 την γνώμην, όπου σε έδειξα να μην με συνειδησον
 ότι από μωθίας μου και από άγνοσίας σου
 κατεφρονέθης απ' εμού, δέσποτα αυτοκράτορ, ότ ει
 ποτέ μου δεν εθάρρησα τοιοῦτως να με κάμης, κλησο
 και διά τούτ' ελόγιαστα τοιαυτά σου προσείπας. **Σ. 20**

245 Λοιπόν και αν σου έπεισα, συμπάθησον με, ερωσ' θε
 και πρώτον με εφόβησες, τανυν' ελέησον με, να ο
 δουλή σου όλη γέγονα, να μην το άπιστήσης. **Σ. 21**

250 Ταῦτα τὰ λόγια λοιπόν ειπεν ἡ κόρη τότε
 πρὸς τὸν ἔρωτα τὸν δευτέρου, καὶ ἄλλα ὁμοία τούτοις.
 Δὲν ἤξευρεν τί τὰ γενῆ ἐκ τῆς πολλῆς ἀγάπης
 φλόγα εἶχεν τὸν ἔρωτα, φροτιὰ δὲ τὴν ἀγάπην, ἵτι
 καὶ ἀπὸ τῆν πόσιν τὴν πολλὴν ὄνομα τῆς ἐσκορατῶν
 ἔς τοὺς ἀνδρειωμένους τοὺς καλοὺς, ὅπου ἴσαν παλλημαρία,
 ἐκείνους πάντα εἶλεπε ἵσαν εὐμορφα πετροάδια,
 καὶ γινῖδια ἀγάπα καὶ χορούς διὰ τὰ παλῆ πάντα. **Σ. 22**

255 Ἐφρονι ἐκράτει καὶ γυναι εἰς τὸ κλουβί ὅπου ἴσαν
 εἰς τὸ θεόνιν ἐκάθητον καὶ τὸ γυναι εἰθάρρει
 καὶ ἐστύλιζε τὰ κάλλη τῆς, ἵτι ποὺ γε τὸ πρόσωπόν τῆς.
 Τὰ μῦτια τῆς ἴσαν ἴλιος, τὰ φροδιὰ τῆς φεγγαρί,
 καὶ ἴσαν τὰ κάλλη τῆς εὐμορφα, λευκὰ ὑπερ χιόνα. **Σ. 23**

260 Τίς εἶδεν τέτοιαν λιγυρήν, να ναὶ ὡσαν ἄνθος τρυφερό;
 Ἐλαμπεν πάντα τὰ βράδυ, ὡσαν πολυφεγγον πετροάδι.
 Ποιὸς ἔχει αὐτὴν τὴν γάρβιν να ναὶ λευκὸ μαργαριτάριν;
 καὶ να στεῆν να θωρή ὡσαν περιστέρα καθαρή,
 τὰ καλά τὰ παλλημαρία να διαλέγη ὡσαν πετροάδια,
 διατ' ἴητον νεα τρυφερό, δώδεκα χρόνον λιγερή,
 ἀνδρειωμένη καὶ καλή, ὡσαν ἄστρο καθαρή,
 να φουσά να πολέμη, ὡσαν λεοντῆρι δυνατόν,
 ποὺ χάν τὰ μῦτια τρυφερά, παλλημαρία δυνατά. **Σ. 24**

270 Αὐτὴ ἴητο ἡ ἄβρη ἡ καλή, ἄμορφη καὶ τρυφερό
 ὅπου ἀναθάρρη ἔς τὸ κλουβί, ἵσαν περοδία ἡ δροσερή.
 Ἐπερ εἶδον εἶναι ἡ ἀναθάρρη ναί, τῆς κόρης θαυμαστή,
 καὶ ἀοχίζει καὶ καλεῖ ἀνδρὰ νέον καὶ καλεῖ ὄμορφον
 ὄμορφον καὶ τρυφερόν, ποὺ τὸν σάν ῥόδον δροσερόν,
 ὅπου δὲ καὶ Ἀηγησὸν, ἕσαν κίπερσιον θαυμαστόν. **Σ. 25**

Και εἶχεν ἀγάπην χωριστὴν, ὡς τὴν τρυγὸνα τὴν καλὴν
 Γνωμὴν ἐκράτει σταθερὰν διὰ τοῦ γάμου τὴν χαρὰν.
 Κάμνομεν τοῦ πρώτου τέλος, καὶ ἐσώσαμε τὸ μέλος,
 καὶ ἀοχίζομε τὸ μέρος τοῦ δευτέρου διὰ τὸν γάμον.

ὑπόθεσις τοῦ δευτέρου μέρους καὶ λόγος τῆς μητρὸς τοῦ Αἰρηίου.

280 Δεύτερος λόγος πῆφνε, μητρὸς δὲ τοῦ Αἰρηίου, **Σ. 23**
 καὶ πὸς αὐτὴν ὁ Αἰρηὸς ἠπαξεν ἐκ γονέων,
 καὶ πόλεμον εὐνάψαν, οἱ ἀδελφοὶ τῆς κόρης,
 ἐνίκησαν τὸν Αἰρηὸν, γάμβρον δὲ τὸν ἐπίησαν,
 καὶ εἰς τὸν οἶκον ἐστρεψάν, ἐποίησάν του γάμον.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΤΟΥ ΑἰΡΗΝΟΥΣ.

285 Ὅταν εἰς τέλος ἐφθασεν ἔς τὴν εὐμειν τοῦ γάμου
 ἡ κόρη ἡ πανεύμορφος, ἐκείνη ἡ ὠραία,
 τὸν ἑαυτὸν τῆς ἀνάσταλμα εἰδείκνε τὸν πόθον,
 πὸς ἐφλογίσθη καὶ αὐτὴ ἔς τὴν φλόγα τῆς ἀγάπης,
 οἷα καὶ εἶθος πῆφνε ταῖς γυναι εἰς ἀνδρὰς,
 ἐπῆγεν ὁ πατέρας τῆς εἰς κάποιον ταξειδί,
 ἔς ἐκεῖνο ποὺ τὸν ἐξώρισαν λαὸν να συναθροίη,
 καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἐξήτησε να εὐγὴ ἀπὸ τὸ σπῆτι
 καὶ πὸς πεοδιάβασιν εἴλωτον ἡ κόρη εἶπεν.
 Ἡ μήτηρ δὲν ἐπαρηκούσεν τὸν λόγον τῆς φιλτάτης,
 295 ἀλλ' ἱπποὺς προσεξέυστο ἀμάξαις τετρακυκλοῖς,
 καὶ εἰς τ' ἀμάξια ἐθετο ὀψώνια καὶ πότους
 ἀπέστειλε δὲ καὶ μετ' αὐτῆς τὰς βάτας, ὅσας εἶχεν,
 καὶ ἐκλετὰς δουλεύτοιας μετὰ ἀρχοντοπούλων.
 Ταῦτα ἐπῆσεν ἡ πόθητὴ θυγάτηρ εἰς τὸν δοσίον,
 καὶ εἰς ἓνα τόπον θαυμαστόν ἐπέξευσεν ἡ κόρη.
 300 Τὸτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ὁ Αἰρηὸς ὁ μέγας,
 ὅπου ἐλέγετον Μουσούρ, καὶ ἐτράφη εἰς τὴν Συρίαν,
 ἔς τὴν Βαβυλῶνα τὴν καλὴν, τὴν πόλιν τὴν μεγάλην,
 ἀνδραγαθεῖν ἀπῆρξατο ἐν τοῖς ἐκείσε τόποις,

305 καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν τὴν καλὴν καὶ φρόνησιν, ἣν εἶχε,
 ἐποίησαν δὲ συμβουλὴν οἱ πρῶτοι τῆς Συρίας,
 Σουλτάνον τὸν ἐδιάλεξαν καὶ πρῶτον τὸν ἐκάμαν·
 τρεῖς χιλιάδας τὸν ἔδωσαν Τούρκους καὶ Ἀραβίτας,
 αὐθέντην τὸν ἐκάμασιν μέσα εἰς τὴν Συρίαν·
 310 καὶ παίρονοντας τοὺς νέους του ἦλθεν εἰς Ῥωμανίαν.
 Ἐκεῖνοι τότε ἐκούρσευον τὰς πόλεις τῶν Ῥωμαίων
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἦλθον καὶ πρὸς τὸν τόπον
 ἐν ᾧ ἡ κόρη ἔπαιζε καὶ ἐχοροτραγῶδει,
 καὶ μόνος τότε ἦρπαξεν ὁ Ἀμηρᾶς τὴν κόρην,
 315 καὶ πρὸς τὴν τένταν ἔφθασεν μεγάλως ἐπηρημένος·
 ὁ δὲ λαὸς κουρσεύοντας ἐκείνης τὰς δουλίδας,
 ἔφθασαν εἰς τὸν Ἀμηρᾶν καὶ ἐκεῖνοι παραντίκα·
 Οἱ ἀδελφοὶ δέ, ὡς ἤκουσαν, ἐκείνης τῆς ὥρας
 πρὸς τὴν μητέρα ἦλθασιν, μηνύματα τῆς εἶπον.
 320 Καὶ τότε πρῶτός της υἱός, ἐκεῖνος Κωνσταντῖνος
 εὐθὺς ἐκαβαλλίκευσεν, τὰ ὄπλα του ἐνδύθη.
 Λέγει αὐτῷ ἡ μήτηρ του «Γλυκύτατε υἱέ μου,
 ἀπελθε πρὸς τὸν Ἀμηρᾶν ἵνα τὸν πολεμήσῃς
 καὶ κρότοι, κτύποι, ἀπειλαι μὴν σὲ καταποτήσουν,
 325 μὴν φοβηθῆς τὸν θάνατον, παρὰ μητρὸς κατάραν·
 μητρὸς κατάραν φύλαγε, κομμάτια κατακόπτου·
 καὶ ὅταν ἀποθάνετε ἑσεῖς οἱ πέντε ὅλοι
 τότες ὡς τὴν παρουσιν ἐκεῖνοι πάντες, ὅλοι.
 330 Μόνον προθύμως ἔξελθε ἔς τοῦ Ἀμηρᾶ τὴν τόλμαν,
 μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, τοῦ μόνου δυναμένου·
 ἔχω τὸ θάρρος εἰς αὐτὸν τὴν ἀδελφὴν νὰ πάρῃς.»
 Αὐτὸς δ' ἀκούσας τῆς μητρὸς τοὺς λόγους παραντίκα
 τὸν μαῦρον ἐπιλάλησε ἔς τὸν Ἀμηρᾶν ἐπήγεν,
 καὶ μετ' αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ ἐφθάσασιν κατόπιν.
 335 Ἄλογα ἐκαβαλλίκευσαν ἄρματωμένοι οὗτοι.
 Καὶ ὡς εἶδεν ὁ Ἀμηρᾶς τὸν νέον Κωνσταντῖνον,
 τῆς κόρης τὸν ἀντάδελφον, ποῦ ἔρχετον πρὸς ἐκεῖνον,
 φαρὶν ἐκαβαλλίκευεν φητιλόν, ἀστεραῶτον,
 ἐμπροσθεν εἰς τὸ μέτωπον χρυσὸν ἀστέρα εἶχε,

Σ. 26

Σ. 27

307 Καὶ τὸν σουλτάνον. 316 ἐκούρσευον.

340 τὰ τέσσαρά του ἴνυχια ἀργυροτζίμποτ' ἦσαν,
 καλλιγοκάροφια ἀργυρᾶ ἦτον καλλιγωμένον
 345 Πράσινορρόδινοσ ἀετὸς ἔς τὴν σέλλαν ἦτον ἴπισω,
 ζωγραφισμένος ἦτονε μὲ καθαρὸν χρυσάφι·
 καὶ ἄρματά του ἴλαμπασιν ἠλιακὰς ἀκτίνας,
 350 καὶ τὸ κοντάρι ἦστραπεν ἴσαν Βενετιάς χρυσάφι.
 Πάντες δὲ συνεξήλθουσαν εἰς θέαν τοῦ πολέμου.
 Ἡ φάριτζα δὲν ἔπαιζεν καὶ ἐθαύμαζον οἱ πάντες
 εἰς ἓν ἐπισυνάγουσα τὰ τέσσαρά της πόδια,
 355 καθάπερ, ὡσπερ μηχανὴ ἐκάθητο ἐκεῖνος·
 ἄλλοτε δὲ ἐφαίνετο πυκνὰ λεπτοβαδίζων,
 καὶ ἔδοκει ἴσαν μὴν περιπατῆ, ἀλλὰ ἴχαμοπετάτον.
 Ἐκεῖνος δὲ ὁ Ἀμηρᾶς χαρούμενος ἐγέλα·
 καὶ παρευθὺς ἀνέκραξεν, τοῦτον τὸν λόγον εἶπεν
 360 «Ἐκ τῶν πολέμων τῶν πολλῶν καὶ τῆς δοκιμασίας,
 355 πάλιν ἔχω ἀποδοχὴν καὶ τοῦτον ἵνα λάβω.»
 Ἀκούσας οὖν ὁ δοῦλός του, Σαρακηνός, ἐλάλει
 «ὦ Ἀμηρᾶ, μὴν τὸν γελᾷς, μὴν τὸν κατονειδίτῃς,
 ἀνδρα καλὸν τὸν θεωρῶ καὶ δυνατὸν πολέμου·
 φοβοῦμαι μὴ ὁ ἄγουρος ἐκ τῆς πολλῆς του τόλμης
 360 λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ ὄλον μας τὸ νίκος,
 ἀλλὰ πολέμησον αὐτόν, μήπως καὶ τὸν νικήσῃς.»
 Εὐθὺς τοὺς ἵππους ἔτρωσαν, κατήλθον εἰς τοὺς κάμπους,
 ὡς δράκοντες ἐσφύριζον, ὡς λέοντες ὄρωοντο,
 καὶ ὡς ἀετοὶ πετάμενοι ἐνώθησαν οἱ δύο,
 365 καὶ τὰ κοντάρια κρούσαντες ἐλάσθησαν τῶν δύο,
 ἕτερος δὲ τὸν ἕτερον οὐκ ἴσχυσε κομημῖσαι·
 καὶ τὰ σπαθία ἐσυρον ἐνστατικῶς πεσόντες,
 370 ἀλλήλους συνεκόπτοντο ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας.
 Καὶ τότες ἐβλεπεσ πόλεμον καλῶν παλληκαρίων,
 καὶ ἐκ τοῦ κτύπου τοῦ πολλοῦ οἱ κάμποι ἐφοβοῦντο,
 καὶ ὄρη ἀντιδονούσασιν, καὶ τὰ βουνὰ ἴβροντοῦσαν,
 καὶ ὁ ἰδρὼς κατέρρεεν εἰς τὰ σκαλόλουρά των.
 Τοῦ Κωνσταντῖνου ταχύτερος ἐτύγχανεν ὁ μαῦρος,
 καὶ θαυμαστός νεώτερος ἦτον ὁ καβαλλάρης·
 375 ὄαβδέαν δὲ τὸν Ἀμηρᾶν προσέκρουσε μεγάλην,
 καὶ τότε αὐτὸς ἀπήρξατο νὰ τρέμῃ δειλιάζων.

Σ. 28

Σ. 29

Σ. 30

88 Σ 380 385 390 395 400 405 410

Ἦσαν εἶδαν οἱ Σαρακηνοὶ παραδόξον τὸ πρῶτον
κατὰ πολλὰ ἐθαύμασαν αὐτὸν τὸν νέον ὅλοι
μίαν φωνὴν ἀφήσασιν πρὸς Ἀμηρᾶν ἐλάλον
„Μὴ τρέμης, κύριε ἡμῶν, μὴ δειλιάς αὐθέντα,
πίασε μόνου τὸν ἀγούρου, ταχέως γὰρ νικήσεις,
μὴ εἰς τὸ συγκυβόισμα τὴν κεφαλὴν σου κόψῃ
καὶ δὲν ἐννοιάζομαι ἐγὼ τὸν θάνατον πὸς νικήσεις,
ἀλλὰ κείνος μὴν τὸ καυχῆθῃ πὸς ἐτροπε φουσσάται
καὶ τὴν ἀγάπῃ ζήτησον, τὸν πόλεμον γ' ἀφήσεις,
διότι εἶναι δυνατὸς πολλὰ μὴν σε καταπονήσῃ
Καὶ πρὸς αὐγὴν ὁ Ἀμηρᾶς εὐθέως ἐξετοῦσθῃ
καὶ ὁ πολλὰ καυχώμενος ἠττήθη παρα νέου
καὶ γὰρ ἡ πολλὴ καυχῆσι οὐκ ἀγαθὴ ὑπάροχαι
Πόρρωθεν οἴπται τὰ σαπλιν, χείρας εἰς ἦψος αἰείει
καὶ τὸν δάκτυλον ἐδείξεν κατὰ τὴν τάξιν ὁποῦ χαχ
Εὐθύς δὲ πρὸς τὸν ἀγούρου ταύτου τὸν λόγον εἶπε
„Πᾶσον, καλὲ νεώτερος, σὸν ὑπάροχαι τὸ νίκος,
ἔλθε, ἔπαρε τὴν ἀδελφὴν ἐκ τὴν αἰχμαλωσίαν.
Τὸν λόγον δὲν ἐπλήρωσε, ἀπῆλθε ἄτροπιασμέγος
καὶ χαρομῆς ἐγέμισαν ὅλοι οἱ ἀδερφοὶ τῆς
χειρᾶς εἰς ἦψος ἄραντες θεῷ εὐχαριστοῦσαν
ἡ δόξα πάσα, λέγοντες, σοὶ μόνῃ πρέπει πάντων
ὁ γὰρ ἐπλήξων ἐπὶ σοὶ οὐ μὴ κατασιγῆναι
Τὸν ἀδελφὸν ἠσπάζοντο μετὰ πειροχαιρᾶς
οἱ μὲν χείρας ἠσπάζοντο, ἄλλοι τὴν κεφαλὴν του.
Οἱ πέντ' ἐκαβαλλίκευσαν ἔς τὸν Ἀμηρᾶν ἐτροξᾶν
καὶ εἶπον λόγους πρὸς αὐτὸν πὸς τὸν παρακαλοῦσαι
«Ὡ Ἀμηρᾶ, καὶ ἔξαρχε ἀπάσης τῆς Συρίας
ἀπόδος ἡμῖν τὴν ἀδελφὴν, ὥσπερ ἡμῖν ὑπέσχου
καὶ μὴ πικρᾶνῃς τὰς ψυχὰς, καθὼς ἡμῖν ὑπέσχου
καρδίας παραμυθῆσον, τῆς λύτης μαρανθείσης.
Τότε πάλιν ὁ Ἀμηρᾶς, οὐκ ἀληθεύων, εἶπεν
«Σφαγίδα λάβετε ἐμὴν, γροεῦσατε τὰς τέντας,
καὶ πανταχοῦ γροεῦσαντες τέντας καὶ τὰ φουσσάτα,
καὶ ὅπου αὐτὴν εὑρετεν λάβετε, πάρετέ την.»
394 καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν.

018
Σ. 31
548
058
Σ. 32
088
Σ. 33
078
578

88 Σ 415 420 425 430 435 440

Καὶ ἐκείνοι μετὰ πολλὴν χαρὰν ἐπῆσαν τὴν σφραγίδα
τὸν δόλον ἀγνοήσαντες τὰς τέντας ἀνηροῦνον,
καὶ πανταχοῦ γροεῦσαντες τὴν ἀδελφὴν οὐκ εὔραν
415 Ἐπεὶ καὶ δὲν τὴν ἠρώσασιν ἤροσαντο πάλιν κλαίειν,
ἔς τὸν Ἀμηρᾶν ὑπέστροφον, πολλὰ λευαπημένοι
Ἀγροῖκον Σαρακηγὸν ἔς τὸν δρόμον ἀπαντήσαν
ἐκεῖνος δ' ἔφη πρὸς αὐτοὺς διὰ τοῦ δραγουμάγου
420 Πῶς ζητεῖτε, ἀγούροι, καὶ διὰ ποίον θρηγεῖτε;
Ἐκείνοι ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπασιν τὴν αἰτίαν
«Κόρην αἰχμαλωτεύσατε, τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν τῶσδε
καὶ ταύτην μὴν βερίοισκοντες δὲν θέλομεν γὰρ εὐμε
425 Στενάζας δ' ὁ Σαρακηγὸς τοῦτοπον τὸν λόγον, εἶπε
«Ἀπελάσατε ἔς τὸ πάμμορφον ὄρειον γὰρ ἰδοῖτε
γῆς ἐν αὐτῷ ἐσφράξαμεν εὐγενεῖας, φροῖας,
430 διότι δὲν ἐπέιθοντο τοὺς λόγους ἡμῶν ἀκούσων.
Ἐκεῖνοι δὲ πρὸς ἡμῶσιν ἐθλίβησαν μεγάλως
ὄραν πολλὴν ἐποίησαν ἤσαν συλλογισμένοι
μόλις ἦλθον κατὰ γούνη καὶ δάκρυα ἐγύγαν
τὰ ῥέτενα ἐγύγισαν, ἐρῆσασαν ἔς τὸ ὄρειον
πολλὰς σφραμμένας ἠήρσασιν, ἔς τὸ αἶμα κλύσιμεναι
435 τὼν μὲν αἱ χεῖρες ἔλειπον, ἄλλων αἱ κεφαλαῖς τῶν,
ἐτροπῶν τὰ ποδάκια ἦσαν κερχωρισμένα,
τῶν δὲ τὰ μέλη ἅπαντα, τὰ ἔγκατὰ τῶν ἔσω
δὲν ἦτο δυνατὸν γὰρ γνωρισθῆναι παρὰ τῆς ἀνθρώπου.
Καὶ ταύτας θεασάμενοι ἐκπληξῆσι τούτους εἶχε
τὰς χεῖρας τοὺς ἀπλώσασιν, τὰς κεφαλὰς κρατοῦσαι
καὶ βλέπουσαι τὰ πρόσωπα δια γὰρ ἐγνωρίσων
440 τὴν ἀδελφὴν τὴν θαυμαστὴν αὐτῶν, ἦν ἀνηροῦνον
καὶ ὡς οὐδὲν εὔρον αὐτὴν, κοῦν ἔλαβον εὐθέως
Ἐδοξίμους ἐκίνησαν καὶ θρήγους ἐκ καρδίας
ἰκέτηνον τὸν ἥλιον λέγοντες πρὸς ἐκεῖνον

418 τὸν δραγουμάγου, 424 τὸν 426, ἐπειθετο, νάμοισι, 436 θεασά-
μενος. Ἐκ τοῦ στίχου 436 ἀρῶνται αἱ σελίδες τοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ
τῶν Esgland καὶ Sada χειρογράφου τῆς Τραπεζούντος, ὡς σημει-
ώθηεν ἐν τῷ περιθωρίῳ μετὰ τῶν γραμμάτων Το. πρὸς διάκρισιν τῶν ση-
μειωμένων ὁσαύτως σελίδων τοῦ χειρογράφου τῆς Ἀνάου.

514
Σ. 34
554
564
Σ. 35
704
574

445 «^Ω ἦλιε λαμπρότατε, φωστήρ παντός τοῦ κόσμου,
 δεῖξον ἡμῖν τὴν ἀδελφὴν, ποία εἶν' ἀπὸ τούταις, **Σ. 36**
 καὶ κλαύσωμεν καὶ θάψωμεν αὐτὴν μετὰ τῶν ἄλλων·
 ποῖαν κάραν ἐκ θάτερον, ποίας χεῖρα κρατοῦμεν,
 καὶ ποῖον λόγον δώσωμεν πρὸς τὴν καλὴν μητέρα,
 καὶ πῶς αὐτὴ θρηνησεται καὶ τὰς τρίχας ἐκτίλει ;

450 ^Ω Ἥλιε, τί ἐποίησας τὸ μέγα κακὸν τοῦτο ;
^Απὸ τοῦ νῦν δὲν πρέπει μας τὸν κόσμον νὰ θεωροῦμεν·
 καὶ μόνον δὲν ἠθέλησαν νὰ βγάλουν τὴν ψυχὴν της,
 ἀλλ' ἔκοψαν τὰ κάλλη της, ἀγνώριστος ὑπάρχει·
 καὶ νά, σώματα βλέπομεν, αὐτὴν οὐ θεωρῶμεν.

455 ^Αλλ', ὦ ἀδελφὴ παμπόθητη, πῶς ἐκαταδικάστῃς ; **Τρ. 4**
 Οὐαὶ ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς, ἀπῆλθες ἐκ τοῦ κόσμου,
 καὶ ἐξελθοῦσα ἡ ψυχὴ ἐσβέστη καὶ τὸ κάλλος.
 Πῶς δὲ παρ' ὄραν ἔδυνας καὶ ἔσβεσας τὸ φῶς μας, **Σ. 37**
 ἐκατακόπησ' μεληδὸν ὑπὸ βαρβάρων χεῖρας·
 460 πῶς δὲν ἐπιάστη χεῖρά του ἀνηλεῶς ἐκείνου,
 τοῦ μὴ κατελέησαντος νεότητος τεραπνῆς σου ;
^Θντως εὐγενικὴ ψυχὴ, παρὰ ἀτίμως ζῆσαι
 ἐτίμησεν τὸν θάνατον ζῶν τὴν ὀλεθρίαν.
^Ω ἀδελφὴ, παγκάλλιστε ψυχὴ τε καὶ καρδίᾳ,
 465 πῶς νὰ σὲ ξεχωρίσωμεν ἐκ τῶν λοιπῶν σωμάτων,
 καὶ πῶς ἐκ τούτου ἔξομεν μικρὰν παρηγορίαν ;
 Λοιπὸν ὁποῖος σὲ ἔσφαξεν ἔς τὸν ἄδην ἔστειλέ σε ;
^Ω πόνηρᾶς ὀμότητος, βία τῶν ἀλλοφύλων
 πῶς ἔπαθες, μακρόθυμε, ταύτην τὴν ἀνομίαν ;

470 Δέξου καὶ θρήνους τοὺς πολλοὺς, κόρη, τῶν ἀδελφῶν σου· **Σ. 38**
 μίαν μόνην σὲ εἶχαμεν κόσμου παρηγορίαν,
 καὶ ἔθαρορήσαμεν τέθνητες παρθένος ἕως τέλος.»
^Αφρόντις ἐκλαυσαν αὐτὴν, ἔθασαν ἅμα πάσας,
 αὐτοὶ δὲ ὑποστρέψαντες ἔς τὸν Ἄμην ἀπῆλθον,
 475 καὶ παρευθὺς ἐξέλυσαν οἱ πέντε τὰ σπαθία των
 καὶ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ὄλοι τὸν συντυχαίνον
 «^Ω Ἄμην, πρῶτ' Ἄμην καὶ κύων τῆς Συρίας,
 τὴν ἀδελφὴν, ποῦ ἤρπασας, νὰ μὴν μᾶς τὴν στερήσῃς,

445 εἶναι. 449 χεῖρας ἐκτείλει. 459 ἐκατακόπη.

εἰ δὲ καὶ πράξεις ἄνομα πάντως ἐθανατώθῃς· **Τρ. 6**
 480 οὐδεὶς ἡμῶν χωρὶς αὐτὴν ὑποτραφῆναι θέλει,
 ἀλλὰ σφαγῶμεν ἅπαντες διὰ τὴν ἀδελφὴν μας.»
^Εκίνουν θεορὰ δάκρυα μέσα ἀπὸ καρδίας.
^Ακούσας ταῦτα ὁ Ἄμην μεγάλως ἐφοβήθη,
 ἤρξατο τούτους ἐρωτᾶν «Τίνες καὶ πόθεν εἰστε, **Σ. 39**
 485 ποῖον γένους ὑπάρχετε ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας ;»
 Καὶ τότε πρῶτος ἀδελφὸς οὕτως ἀνταποκρίθη
 «^Ἡμεῖς, Ἄμην, λέγοντες τυγχάνομεν ἀρχῆθεν
 ἐκ χώρας ἀνατολικῆς ἐξ εὐγενῶν γονέων·
 490 πατὴρ μας δὲ ὁ Ἄαρὼν ἐκ τῶν Δουκῶν τὸ γένος,
 κατάγεται τῶν θαυμαστῶν, ἀπὸ τῶν Κινναμάδων,
 καὶ Μουσελῶμ ὁ θαυμαστός, πατὴρ ὁ τοῦ πατρός μας·
 ἡ δὲ μήτηρ ἡμῶν αὐτὴ ἀπὸ τῶν κυρ Μαγαστρῶν,
 Μαγαστρονοὶ ἐκράζονταν, ἐκείνων τῶν πλουσίων,
 Δώδεκα θεῖους εἶχαμεν καὶ ἑξαδέλφους ἔξῃ.
 495 Πατέρας μας ἐξωρίσθηκεν διὰ τινὰς μορίας,
 ἀπῆλθεν εἰς τὰ ἄκρα γῆς λαὸν νὰ συναθροίσῃ.
^Εκεῖνοι ἂν σὲ εὔρισκον τὸν κόσμον δὲν ἐθώρεις. **Σ. 40**
 Οὐδεὶς ἡμῶν ἐτύγχανεν ἐν τῇ ἀποδημίᾳ,
 καὶ εἰ ἐκεῖ ἐτυγχάνομεν δὲν ἠθέλε γένει τοῦτο,
 500 μηδὲ ἡ ἀδελφὴ ἡμῶν ἠρπάζετον ἐκ χειρός σου,
 καὶ μήτε εἰς τὸν οἶκόν μας ἠθέλετε προσεγγίσει.
 Πέντε ἀδελφούς ἐγέννησεν ἡ μήτηρ μας, ὡς βλέπεις,
 μίαν δὲ εἶχαμεν ἀδελφὴν, τὸ φέγγος τοῦ ἡλίου,
 καὶ μετ' αὐτῆς ἔχαιρόμεσθον ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ·
 505 καὶ τώρα σὺ ἀπόδος μας τὴν ἀδελφὴν ἐκείνην, **Τρ. 8**
 οὐκ οἶδας ὅτι στέλλομεν ἀνθρώπους ἐδικούς μας
 νὰ φέρουν τὰ φουσσᾶτά μας ἀπὸ τοῦ ταξειδίου,
 νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ πατέρας μας ἀπὸ τοῦ ταξειδίου,
 ὅτι ἔχει χρόνον καιρὸν ἀπὸ τῆς ἐξορίας,
 510 νὰ σὲ καταγυρεύσωμεν ἀπὸ τῆς βασιλείας, **Σ. 41**
 καὶ νὰ σὲ καταφθάσωμεν ὅπου καὶ ἂν τυγχάνῃς·
 οὐ γὰρ ἀνεκδήκητον ν' ἀφήσωμεν τὸ πρᾶγμα

480 ἀποστραφῆναι. 489 καὶ 490· Ἐν τῷ χειρογρ. ἔπεται ὁ στίχος 489 τοῦ 490, ἡ ἔννοια ὁμοῦ μετὰ τὴν ἐναλλαγὴν εἶναι φυσικώτερα, συμφωνεῖ δὲ ταύτῃ καὶ τὸ χειρογράφων Τραπεζοῦντος. 492 μεγάρων. 512 ἀνεκδήμητον.

8. 91 τὸ εἰς ἡμᾶς γενόμενον, πάντες συμμαρτυροῦντες. 46
 Καὶ τότε ἀνταποκρίθηεν ὁ Ἀμῆρας ἐκείνους, 084
 515 „ Ἐγὼ, καλοὶ νεώτεροι, νέοι καὶ ἀνδρειομένοι ἄλλο
 τοῦ Χρυσόχορου ὁ υἱὸς εἰμὶ καὶ τῆς Σπαθίας
 086 ἀπόθαιεν ὁ πατέρα μου, μικρὸν υἱὸν με ἀφήκει,
 ἐκδίδομαι παρὰ μητρός εἰς Ἀραβίτας θείους, 084
 520 ἄμβρονον ἦτον ὁ πάππος μου, θεῖός μου ὁ Κασός, ἡ
 καὶ εὐρόντες εὐτυχοῦντά με εἰς πάντας τοὺς πολέμους,
 αὐθέντην με ἐποίησαν εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, 200
 διαλεπτοὺς με ἔδωσαν ἀνδρείους τρισχιλίους, 200
 525 Συρίαν ὅλην ἐπάταξα, ὑπόταξα τὸ Κοῦφερ, 004
 Ἡρακλέους δὲ ἐκούσευσα Ἄμμον καὶ τὸν Ἰφρ, 100
 καὶ δὲν με ἐφόβησάν ποτε φουσσάτα καὶ θρησάμ, 30
 μία ἀδελφῆ μ' ἐνίκησεν, ἦν, νῦν ὑμεῖς ζητεῖτε τῆς μου γυνῆ
 530 γυνὴ ὑπάρχει ἀληθῶς, ὡς οἶδατε οὐ πάντες, 004
 καὶ δι' αὐτὸ ἐπειράξα ἑσᾶς διὰ νῦν καὶ ἰδῆ, 200
 530 ταύτης τὰ κάλλη φλέγουν με, τὰ δάκρυα δαπανοῦμαι
 04 τῶς δάκρυσιν ὅτι παύεται περὶ ὑμῶν θρησάμ, 100
 Καὶ τόρα ἔξαγορευομαι καὶ τὴν ἀλήθειαν λέγω, 200
 535 ἔαν με καταξιόνετε νὰ μὴ ἔχετε γαμβρόν σας, 006
 νὰ ἀρησθῶ τὴν πίστιν μου, νὰ ἔλθω εἰς Ῥωμανίαν, 100
 535 Μάθετε καὶ τὸ βέβαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν ταύτην, 100
 φιλῆμα δὲν μοι ἐδωσεν, μὰ τὸν λαμπρόν, 100
 8. 91 ἴμῳ, ὅτι ἴμῳ νῦν τὰ καὶ τὴν ἡμέραν, 100
 540 Εἰσελάτε εἰς τὴν τέντα μου ἐκεῖ νὰ τὴν εὐρήτε, 100
 8. 91 Ἐκεῖνοι αὐτίκα, ὡς ἤκουσαν μετὰ περὶ χαορίας, 100
 540 τὴν τένταν ἀναστήκωσαν καὶ ἐνδοθεν εἰσῆλθον, 100
 καὶ εὐρον κλίην πάντεσσαν, γύροθεν χρυσομένην, 100
 κειμένην οὖσαν εἰς τὴν γῆν, ἔσωθεν δὲ τὴν κόρη, 100
 14 τὴν τὴν γῆν κατέβοσαν ἐν τῶν πολλῶν δακρύων, 100
 545 ἀπὸ καρδίας βρυγμάτων τῆς ἀπληρώτου λύπης, 100
 καὶ ὡς εἶδεν ὅν τοὺς ἀδελφοὺς, ὅπου ἄθασιν ἀξάφνω, 100
 καὶ ὡς λειποθυμήσαντας ἐκ τῆς ἀμέτρου λύπης, 100

535 10 στίχους οὗτος εὐρίσκειται διπλοῦς ἐν τῷ χειρογράφῳ. 536
 τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρόγραφο ἔχει πῶν ἐξῆς: μιοννὲ
 νοτμκρμδὸς ὡς διὰ τὰ κάλλη τὰ πολλὰ, τὰ εἶμι νῆ εὐγενίδα. 100

41. 91 Ἄνεστη αὐτὸς ἐξ αὐτῆς καὶ πρὸς ἐκείνους ἦλθεν, 100
 καὶ τοὺτους μετ' ἐκπλήξεός ἐκαστὸν κατεφίλει, 100
 Ἡ ἀπροσδόκητος χαρὰ ἐλθούσα παρ' ἑλλίδα, 100
 550 ὅμοια φέρει δάκρυα θλίψεων τε καὶ πόνων, 100
 Ὡς γὰρ αὐτοὺς ἤσπαζετο μετὰ περὶ χαορίας, 100
 δάκρυα περιβάλλοντο, ἔθρηον ποιοῦντες μέγα, 100
 555 Ἰλῆος λόγους πενθτικούς οὐ νέοι πρὸς τὴν κόρη, 100
 „ Ζῆς, αἰχμαλώτε ἀδελφῆ, ψυχὴ ἡμῶν καοδία, 100
 ἡμεῖς θανούσαν σ' εἶχαμεν καὶ σπαθοκοπήμενην, 100
 μίαν ὑπολαμβάνοντες εἶναι σε τῶν θανόντων, 100
 560 ἀλλὰ τὰ κάλλη ζώσαν σε ἐτήρησαν ἀδελφῆ, 100
 Οἶδα γὰρ κάλλος ἀπειθῶν τὴν λύπην νὰ κρατήν, 100
 καὶ φείδονται πολέμοι νεότητος καὶ κάλλους, 100
 560 Εἶθ' οὕτως βεβαίωσαντες τὸν Ἀμῆραν μεθ' ὅρκου, 100
 γαμβρόν νὰ τὸν ἐπάρωσιν, νὰ ἔλθῃ εἰς Ῥωμανίαν, 100
 84 ἔδωκασιν τὰς σάλλιγγας, ὑπέσθησαν εὐθέως, 100
 84 „ Ὡς θαύματα, ὅπου βλέπομεν, δύναμιν τῶν ἐρώτων, 100
 565 πῶς αἰχμαλώτους ζῆται, φουσσάτα παραλείπει, 100
 πίστιν ἀρνείσθαι πείθουσαν, θάνατον μὴ πτοεῖσθαι, 100
 Καὶ ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς ἅπαντὰ τὸν κόσμον, 100
 81 ὅτι ἡ κόρη εὐμορφῆ μετὰ τὰ τερατὰ τῆς κάλλη, 100
 570 φουσσάτα ἐκατέλυσεν περὶ φημ Συρίας, 100
 570 Ἐπεὶ δὲ ὅρκους ἔδωσαν γαμβρόν νὰ τὸν ἐπάρωσιν, 100
 εἰς Ῥωμανίαν ὑπέσθησαν ἅμα μετὰ τῆς κόρης, 100
 καὶ ὅτε ἐκατέλαβον τὰ μέρη Ῥωμανίας, 100
 575 ἐλευσθεοὶ ἡ Ἀμῆρας πάντας τοὺς αἰχμαλώτους, 100
 84 ἑκάστῳ δούς ἐφόδια πρὸς τὴν ὁδὸν ἀροκούντα, 100
 84 Ὅι δὲ τῆς κόρης ἀδελφοὶ πρὸς τὴν μητέρα γοῶφον, 100
 τῆς ἀδελφῆς τὴν εὐρεσίαν, τοῦ Ἀμῆρα τὸν πόθον, 100
 580 δι' οὐ πίστιν ἠρησάτο καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους, 100
 „ Μήτηρ ἡμῶν μηδέ τινα, μηδὲ ὅπως θλίψιν ἔχη, 100
 γαμβρόν ἠραμεν πάγκαλλον, κατὰ πολλὰ ὄρατον, 100
 580 τὰς χεῖρας οὖν προτοίμασον πάσας τὰς τοῦ γάμου, 100
 Ἡ μήτηρ δὲ ὡς ἤκουσε τὸν Κύριον εὐλόγει, 100
 Δόξα, Χριστέ μοι λέγουσα, τῇ σῇ φιλανθρωπίᾳ, 100

580 10 στίχους οὗτος εὐρίσκειται διπλοῦς ἐν τῷ χειρογράφῳ. 586
 τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρόγραφο ἔχει πῶν ἐξῆς: μιοννὲ
 νοτμκρμδὸς ὡς διὰ τὰ κάλλη τὰ πολλὰ, τὰ εἶμι νῆ εὐγενίδα. 100

- 585 δόξα τῇ δυναστείᾳ σου ἐλπίς τῶν ἀνεπίστων. Τρ. 14
 ὅσα γὰρ θέλεις δύνασαι, οὐδὲν ἀδυνατεῖ σοι·
 αὐτὸς γὰρ τὸν πολέμιον ἡμερον ἀπειρογάσω,
 καὶ θυγατέρα τὴν ἐμὴν αἰχμαλωσίας ῥύσας. Σ. 47
- 590 Ὡ θύγατερ, παμπόθητε, φῶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων,
 πότε σὲ ζώσαν ὄψομαι, φωνῆς σου δ' αὐ' ἀκούσω ;
 Ἰδοὺ τὰς χρείας γάμου σου, καλλίστως εὐτρεπίζω,
 ἦν ὁ νυμφίος ἔστι σοι παρόμοιος τοῦ κάλλους,
 ἦν ἔχῃ γνώμην καθαρὰν τῶν εὐγενῶν Ῥωμαίων.
 Φοβοῦμαι, τέκνον μου, καλόν, μὴ ἄστοργος ὑπάρχη,
 καὶ θυρωθῆ ὡς ἐθνικὸς καὶ ζῆν σε οὐ προκοίνη.“
- 595 Καὶ ταῦτα ἡ στρατήγισσα χαίρουσα ἐμελώδει,
 ὁ δ' Ἀμηνῶς, οἱ σὺν αὐτῷ, καὶ ἀδελφοὶ τῆς κόρης
 χαίροντες ἅμα τῆς ὁδοῦ ἤρχοντο μετὰ μόχθου·
 ἦνίκα δ' ἐπλησίασαν ἐγγύς τῶν οἴκων τούτων,
 λαὸς πολὺς καὶ συγγενεῖς ἤρχοντο συναντήσαι,
 ὁμοίως ἡ στρατήγισσα μετὰ μεγάλης δόξης.
- 600 Τὴν τε χαρὰν τὴν ἀπειρον, τὴν τότε γινομένην,
 τίς λόγος φράσαι δυνατή, ἢ ὅπως ἐξεικάσαι ;
 Τὰ τέκνα γὰρ ἠσπάζοντο μητέρα μετὰ πόθου,
 ἡ μήτηρ δὲ εὐφραίνεται αὐτῆς μετὰ τῶν τέκνων,
- 605 ὡς πληρωθῆναι τοῦ Δαβὶδ τὸ λόγιον ἐκεῖνο,
 τὸ συνευφραينوμένην γε μητέρα ἐπὶ τέκνοις. Τρ. 16
 Ἰδοῦσα δὲ καὶ τὸν γαμβρὸν περικαλλῆ τῷ εἶδει
 χάριν Θεῷ προσέπεμπεν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας,
 „Χριστέ, Θεέ μου,“ λέγουσα, „φῶς, ὁ εἰς σὲ πιστεύων
 οὐ κατασχύνεται ποτε τῶν ἐπιθυμουμένων.“
- 610 Εἰς δὲ τὸν οἶκον φθάσαντες τὸν ἴδιον, ὃν εἶχον,
 καὶ τῷ θεῷ βαπτίσματι τῆς θείας κολυμβήθρας
 τὸν γαμβρὸν τελειώσαντες, ἐποίησαν τὸν γάμον. Σ. 49
 Καὶ ἡ χαρὰ ἐπλήξανεν ἡ πάντιμος ἐκείνη,
 ἔχαιρε δὲ ὁ Ἀμηνῶς τυχὸν τοῦ ποθομένου·
 οὐδὲν γὰρ ἦν ποθοῦμενον, ἀγάπης οὐδὲν κρείττον·
 ὅσον γὰρ φλέγεται ὁ ποθῶν ἐπὶ ἀποτυχίᾳ,
 τοσοῦτον οὖν καὶ ὁ τυχὼν τοῦ ἐρωμένου χαίρει.

619 Οἱ ἐπόμενοι στίχοι 611—627 λείπουν ἐκ τοῦ χειρ. Τραπεζοῦντος.

- 620 Μετὰ δὲ τὴν συνάφειαν, ἣν ἔλαβεν ἡ κόρη,
 κ' ἐγέννησεν τὸν εὐγενῆ Βασίλειον τὸν Ἀκρίτην,
 καὶ πλέον τότε ἐπηύξησεν τοῦ Ἀμηνῶ ὁ πόθος·
 ἔρωσ γὰρ ἔφλεγεν αὐτὸν ὑπερνικῶν τὰ πάντα.
 Τέλος τοῦ δευτέρου βιβλίου τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου.
- Ἐπιφάνεια τοῦ τρίτου. | Λόγος τῆς μάμμης
 τοῦ | Ἀκρίτου. Σ. 50
- 625 Ὁ τρίτος λόγος πέφικε τῆς μάμμης τοῦ Ἀκρίτου,
 καὶ πῶς αὐτῇ ἐπιστολὴν τῷ Ἀμηνῶ ἐκπέμπει,
 ἥσπερ ἐκεῖνος ἀκουσθῆ | καὶ φοβηθῆ κατάραν,
 εἰς τὴν Συρίαν | ἔφθασεν εὐθύς πρὸς τὴν μητέρα,
 καὶ πάλιν μετεστράφηκεν εἰς τὴν αὐτὸν ποθοῦσαν.
- ΔΙΓΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ Σ. 51
- Ἡ μήτηρ δὲ τοῦ Ἀμηνῶ, ἡ τοῦ Ἀκρίτου μάμμη, Τρ. 18
 ὡς εἰς ἀλήθειαν ἔμαθε τὰ κατ' αὐτῆς υἱοῦ τε,
 630 ἀπὸ Συρίας ἐστειλεν τὰ γράμματα τοιαῦτα,
 θρήνων μεστὰ ὑπάρχοντα, ὄνειδισμῶν καὶ πόνων·
 τῆς δὲ τοιαύτης τε γραφῆς ἦσαν οἱ στίχοι οὗτοι
 „Ὡ τέκνον μου, ποθεινότατον, μητρὸς παρηγορία,
 πῶς ἐχωρίσθης ἀπ' ἐμοῦ κ' ἐπήγες εἰς τὰ ξένα ;
 635 Ἐτύφλωσας τοὺς ὀφθαλμούς, ἔσβεσας καὶ τὸ φῶς μου,
 πῶς ἀπαρνήθης συγγενεῖς, πίστιν καὶ τὴν πατρίδα,
 καὶ ἐγενόμην ὄνειδος εἰς ὅλην τὴν Συρίαν ; Σ. 52
 Γεγόναμεν καὶ βδελυκτοὶ παρ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων,
 ὡς ἀρνησταὶ τῆς πίστεως, καὶ ἀρνηταὶ τοῦ νόμου,
 ὡς μὴ καλῶς φυλάξαντες τοὺς νόμους τοῦ προφήτου.
 640 Τί τὸ συμβάν σοι, τέκνον μου, καὶ πῶς μετεπελάθου,
 καὶ πῶς οὐκ ἐμνημόνευσας τὰς πράξεις τοῦ πατρός σου,
 πόσους Ῥωμαίους κατέσφαξε, καὶ πόσους δούλους εἶχεν ;
 οὐ φυλακὰς ἐγένευσεν τοπάρχας ἀνδρειωμένους,
 645 οὐ θέματα ἐκούρσευσεν ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας ;
 δὲν ἐπλανήθη ὡσπερ σὺ νὰ γίνῃ παραβάτης.

625 πόλιν. 646 ἐπλανήθη.

650 Ὅταν δὲ τὸν ἐκύκλωσαν φουσαῖτα τῶν Ῥωμαίων, οἱ στρατηγοὶ τὸν ὤμνον φρικωδεστάτους, ὄρκους, πατριζίους νὰ τιμηθῇ παρὰ τοῦ βουσιλέως, νὰ γίνῃς δὲ καὶ στρατηγός, ἀν ρίψῃς τὸ σπαθὶν σου, ἀλλὰ φυλάσσων πρόσταγμα ἐκείνος τοῦ προ | φήτου δόξης ἑκατεφρόνησε, τὸν πλοῦτον ὑπερεΐδε, καὶ μεληδὸν ἐκόπτετο, δὲν ἔρριπτεν τὸ σπαθὶ του. Αὐτὸς δ' ἀνάγκην μὴ ἰδῶν, τὸν νόμον ὑπερεΐδες, 655 τῆς πίστεως, τῶν συγγενῶν, ἐμῆς τε τῆς μητρὸς σου, Ὁ δὲ Μουσοῦρ ὁ θεῖός σου, ἐκείνος ὁ Ταρσίτης, εἰς Σμύρνην ἐταξείδευσεν, τὴν παραθαλασσίαν, τὴν Ἄγκυραν ἐκούρσευσεν, τὴν Ἄκιναν τὴν πόλιν, τὴν Ἀφροικίην, τὴν Τερρεντήν, καὶ τὴν Ἑπτακωμίαν, 660 καὶ ταῦτα τροπωσάμενος ἐστράφη εἰς Συρίαν, Καὶ σύ, ὦ δυστυχέστατε, ἐποίησας ταξείδιον, καὶ ὅταν γενέσθαι βασιλεὺς ἐμελλες τῆς Συρίας διὰ πόθον ὁμανιτιδος καὶ γοητείας μάγης τὸν ἑαυτὸν σου ἀπόλεσας, ἀχραιοθεὶς τελείως, 665 γέγονας δὲ κατάρατος εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον. Πλὴν εἰ μὴ παραγίνεσαι τάχιον εἰς Συρίαν, οἱ Ἀραβῖται βούλονται ἐμὲ τοῦ θανατῶσαι, νὰ σφάζωσι τὰ τέκνα σου, πατρὸς ὡς ἀπιστοῦντος, σοῦ τὰ τερπνὰ κοράσια ἄλλοις παραδοθῆναι, 670 καὶ ὁ θεὸς χάωσει σε ζῶντα ἀπὸ τὸν κόσμον. Ἔστειλα δὲ σοι, ὡς ὄρας, ἐπίλεκτα φαρία, τὸν βᾶδιον καβαλλίκευε καὶ τὸν δαγάλλον σῦρε· τὸν μαῦρον μετὰ προσοχῆς ἐὰν καβαλλικεύσης, ὡς ἀετὸς ἀνίπτεται, οὐδέ τινος σὲ φθάνει· 675 ἔπαρε καὶ τὴν κόρην σου διὰ νὰ μὴν λυτῆσαι.

Τρ 20

Σ. 53

Σ. 54

Τρ. 23

669 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρ. Τραπεζοῦντος ἔχει τοὺς ἐξῆς.
 ἃ διὰ σὲ στενάξουσι ἡμέρας τε καὶ νύκτας.
 Naί, τέκνον μου γλυκύτατον, οἴκτειρον τὴν μητέρα,
 μὴ καταγάγῃς γῆρας μου εἰς ἄδην μετὰ λύπης,
 μὴ βουληθῆς τὰ τέκνα σου ἀδίκως τοῦ σφαγῆναι,
 μηδὲ τὰ σά κοράσια ἄλλοις παραδοθῆναι.
 Ὁ τελευταῖος τῶν στίχων ὁμοιάζων τῷ στίχῳ 669 μαρτυρεῖ τὴν πλάνη
 τοῦ ἀντιγραφέως τοῦ χειρογράφου, ἐξῆς προῆλθεν ἢ παράλειψις.

Εἰ δὲ καὶ μείνεις ἀπειθής, εἴσαι κατηραμένος.“ Σ. 55
 Λαβόντες δὲ τὰ γράμματα οἱ ἐλεκτοὶ Ἀραβῖται, πρόβodon ἔχοντες καλὸν Ῥωμαῖον παιδευμένον, εἰς Ῥωμανίαν ἔφθασαν εὐθέως μετὰ πόθου.
 680 Ἦν δὲ τοῦ οἴκου πόρρωθεν τόπος ἡ Λευκοπέτρα, καὶ ἀπὸ κεῖ ἐκρούφθησαν νὰ μὴν φανερωθῶσιν· ἔστειλαν δὲ τὸν Ἀμηνᾶν γραφήν τε κατ' ἰδίαν, καὶ οὕτως αὐτὸν ἐδήλωσαν διὰ τοῦ πιττακοφόρου „Τὸ φέγγος φέγγει ὀλονυκτὶ καὶ ἂν βούλη πορευθῶμεν.“
 685 Καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γράμματα ἐθλίβη ἡ ψυχὴ του, καὶ τὴν καρδίαν τιτρώσκειται, ἠλέησε τὴν μητέρα, καὶ τέκνα κατηλέησε καὶ τὰς αὐτῶν μητέρας, Ζῆλος ἀνῆψεν εἰς αὐτὸν διάπτυρος καὶ μέγας πῶς μέλλουσι παραλαβεῖν ἄλλοι τὰ τέκνα τούτου, 690 τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας του ἔδακνεν ἡ ψυχὴ του· οὐ γὰρ ποτε λανθάνεται ὁ παλαιὸς ὁ πόθος, τοῦτον δὲ κατημαύρωσε τῆς κόρης ἡ ἀγάπη· τὸνος γὰρ ὁ σφοδρότερος ἀμαυροῖ τὸν ἐλάσσω· 695 καὶ ἴστατο κατανοῶν τί ἄρα διαπραΐξη. Ὡς λέων ὠρούμενος ἐμβαίνει ἔς τὸ κουβούκλιον, τὴν κόρην συμβοιλεύεται οὕτως τὴν συντηχάινει „Κόρη μου, μυστικόν τινα λόγον θέλω εἰπεῖν σοι· θλίψιν ἐγὼ ἀφόρητον ἔνδοθεν τῆς καρδίας, ἀλλὰ φοβοῦμαι πάντερον, οὐκ ἄρεστον φανήση· 700 ἰδοὺ καιρὸς ἐφέστηκε τὸ βέβαιον μαθεῖν σε. Εἴπερ ἀγάπην καθαρὰν κέκτησαι πρὸς με, κόρη, ἰδοὺ γὰρ εἰς περίστασιν φιλίαν δοκιμάζω.“ Σ. 57
 Ἡ δὲ ταῦτα ἀκούσασα ἐτρώθη τῇ καρδίᾳ, καὶ μεγάλως στενάξασα πρὸς αὐτὸν οὕτως ἔφη.
 705 „Ὡ ἄνερ μου γλυκύτατε, φῶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, πότε σου λόγον ἤκουσα, οὐκ ἄρεστόν μου εἶναι, ποία δέ μοι περίστασις χωρίσει μοι τοῦ πόθου ; Ἐὰν δέη μ' ἀποθανεῖν, οὐκ ἀπαρηγόσομαι σοι.“
 „Οὐ πρὸς θάνατον, φίλτατε, ὁ Ἀμηνᾶς ἀντέφη, 710 οὐκ ἔστιν ὡς ὑπέλαβες, μὴ γένοιτο, ψυχὴ μου,

689 ἄλλοτε.

ἀλλὰ ἡ μήτηρ μου γραφήν ἔστειλ' ἀπὸ Συρίας
ὅτι κίνδυνον ἔχουσι, καὶ ἀπελθεῖν ἐθέλω,
καὶ στρατηγούς ἀπέστειλε με ἵππους ἐλεκτούς τε
διὰ νὰ με ἐπάρωσι νὰ πάγω πρὸς ἐκεῖνην.

715 Εἰ βούλει καὶ σύ, κυρία μου, ἰμοῦ νὰ πορευθῶμεν Σ. 58
πρὸς τὴν Συρίαν τὴν τερπνὴν, ἴδωμεν τὴν μητέρα,
καὶ πάλιν νὰ ὑποτρέψωμεν μετὰ χαρᾶς ἐνταῦθα, Τρ. 26
οὐ χωρισθῆναι θέλω σοῦ οὐδὲ καμμίαν ὥραν.

720 Ταῦτα ἡ κόρη ὡς ἤκουσεν βαρέα ἀναστενάζει,
καὶ δάκρυα ἐστάλαζεν, ὁ νοῦς της ἐχάωθη,
καὶ παρευθὺς ἠθέλησεν νὰ πῆ τοὺς ἀδελφούς της
τὴν βούλησιν τοῦ Ἀμηρᾶ, πῶς θέλει νὰ πηγαίνῃ,
καὶ πάλιν περικόπτεται εἰς παραγὰς καὶ μάχας,
μὴν φανερώσῃ, τὰ κρυφὰ μυστήρια καλοῦ της.

725 Μᾶλλον ὑπεσχέθηκε νὰ πάγῃ μετ' ἐκεῖνον,
καὶ οὕτως εἶπε πρὸς αὐτὸν „Μετὰ χαρᾶς, αὐθέντα,
ἔπου κελεύης ἔρχομαι. ἔπου ἂν θέλῃς πάμε.“

730 Αὐτὸς δ' ὅλως οὐκ ἠθέλεν προσκαρτερεῖν ἐκεῖσε, Σ. 59

730 ἀλλὰ ταχὺ ἐβούλετο ἐλθεῖν πρὸς τὴν μητέρα
αὐτοῦ τὴν λίαν ποθητὴν, ἰδεῖν καὶ τοὺς οἰκείους
φίλους ἰμοῦ καὶ συγγενεῖς, οἰκείους καὶ πατρίδα,
καὶ μετὰ τὸ ἰδεῖν αὐτοὺς καὶ ὁμιλῆσαι τούτοις,
πάλιν ἐβούλετο ἐλθεῖν καὶ μετὰ τῶν οἰκείων
πρὸς τὴν ἰδίαν σύζυγον, τὴν βασιλέως κόρην,
735 τὴν ἄγαν χαριτόβροντον ἐκεῖνην τὴν ὠραίαν.

Τοιαύτας οὖν ὁ Ἀμηρᾶς βουλὰς προσεπενοεῖ
ἐν τῷ ἰδίῳ λογισμῷ, καὶ φανερῶς οὐδόλως
ἐπεγνωρίζαι ἠθέλησεν γραφήν δὲ τῆς μητρός του,
καὶ τὴν ἐξέλευσιν αὐτοῦ, πῶς ἀπελθεῖν ἐθέλει.

740 Θεὸς δέ, τὸ παράδοξον, θαυματουργῶν ὡς κτίστης

714 πάρωσι. 729 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρῶν. Τραπεζοῦντος ἔχει
ἰδεῖν τέκνα τὰ ἴδια, ἰδεῖν καὶ τὰς μητέρας
Φαίνεται δὲ ὅτι ἐγένετο ὄντως παράλειψις τοῦ στίχου τούτου, διότι τὸ
χειρῶν. Ἀνδρῶν ἀρχεται τοῦ στίχου 730, «αὐτῶν τὰς λίαν ποθητὰς...»
Ὅτι ὀρθῶς ἔχει ἐνταῦθα τὸ μ η τ ε ρ α ς ἀποδεικνύει καὶ ὁ στίχος 687
οὐχ' ἦντον δύναται νὰ διορθωθῆ καὶ «αὐτοῦ τὴν λίαν ποθητὴν», ὅπως
συμφωνῇ πρὸς τὸ μητέρα.

καὶ τὰ κρυφὰ βουλευμάτα κατ' ὄναρ διαλίει. Σ. 60
Τρ. 28

Ὁ μικρὸς της ἀδελφός κατ' ὄναρ εἶδε ταῦτα
ταχὺ προῦ σιγνόμεναι τοῖς ἀδελφοῖς του λέγει
(καὶ εἰς τοὺς λοιπούς του ἀδελφούς αὐτὸ τοὺς φανερώνει)

745 „Ὅραμα εἶδον, ἀδελφοί, ἐν ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ
γεράμια μοῦ ἐφάνησαν ἐπὶ Λευκῆς τῆς Πέτρας.
καὶ ἀετὸς χρυσοπτερός περιστερᾶν ἰκνύηγα,
ὥσπερ χιόνι ἦτον λευκὴ καὶ σέβη ἔς τὸ κουβούκλιον
ἐν ᾧ κοιμᾶτο ὁ γαμβρὸς μετὰ τῆς ἀδελφῆς μας
750 κἀγὼ δὲ ἐξεπήδησα συντόμως νὰ τὸν λάβω
ἀπλόνοντας τὰς χεῖράς μου λαμβάνω καὶ τοὺς δύο
ἀπὸ σπουδῆς μου τῆς πολλῆς ἔξυπνος ἐγενόμην.“

Καὶ τότε πρῶτος ἀδελφός, αὐτὸς ὁ Κωνσταντῖνος,
οὕτως ἀνταποκρίνεται τὸν ὄνειρον δηλώνων Σ. 61

755 „Τὰ γεράμια, πὸ βλεπες εἰσὶν ἀρπαγες ἀνδρες
τὸν ἀετὸν, ὃν ἔβλεπες, δοκεῖ γαμβρὸς μας νὰ ᾖναι,
περιστερᾶ δ' ὀπό τρεχε ἦτον ἡ ἀδελφὴ μας
καὶ βλέπετε καλώτατοι μὴ τὴν κακοποιήσῃ.

760 Ἄλλ' ἄς καθάλλικεύσωμεν, καὶ ἄς περιγυρισθῶμεν
ἐνθα εἶδες τὸν ὄνειρον μετὰ τῶν ἱεράκων“

Οἱ πέντε καθάλλικευσαν ἔς τὴν Λευκοπέτραν ἦλθον,
τοὺς Ἀραβίτας εὔροσαν κατὰ τὸ ὄνειρόν τους
ὅμως τοιαῦτα πρὸς αὐτοὺς γελῶντες προσελάλουν
765 „Καλῶς ἦλθατε, ἀρχοντες, γεράμια τοῦ γαμβροῦ μας.“
(Ἐκεῖνοι δὲν ἐδύνουνταν τί νὰ ἀποκριθοῦσιν.)

765 „Τί ᾧδε ἐπεζεύσατε, οὐκ ἦλθατε εἰς οἶκον ;“
Ἐκεῖνοι δὲ μὴ ἔχοντες τί ἀνταποκριθῆναι, Σ. 62
ἀκοντες, μὴ βουλόμενοι εἶπασιν τὴν ἀλήθειαν Τρ. 30
φόβος γὰρ ἀπροσδόκητος ἀλήθειαν ἐκαίρει,

770 ὁ δὲ γε προσδοκώμενος γενᾶ ἀπολογίαν.
„Ἐχθὲς ἐπαράμειναμεν, ἐστάθημεν εἰς ᾧδε.“
Ἐκεῖνοι δὲ τοὺς ἔλαβον, ἔς τὸν Ἀμηρᾶν ἐφθάσαν,
ἐκείνον κατωνείδισον ὡς αἴτιον τοῦ ἔργου
κατηγορίας ὀήματα ἐλάλησαν ἔς ἐκεῖνον.

775 „ὦ Ἀμηρᾶ, τοιαύτας σύ, τὰς γνώμας ὑπεσχέθης,

744. 765 Ἀμφότεροι οἱ στίχοι πλεονάζουσι. 767 ἄκοντες καὶ

θέλοντας εἰς τὸ ὕστερον ἡμᾶς χωρίσαι ταύτης,
 τῆς ἀδελφῆς τῆς ποθητῆς, τῆς πανωραιοτάτης ;
 Ἴδου φαρία σ' ἔστειλαν ἐπίλεκτα, δρομαῖα,
 ἀγένεια παλληκάρια ἀπὸ τῶν Ἀραβίτων
 780 καὶ εἰ τοιαῦτα βούλοιο καὶ μελετᾶς ποιῆσαι,
 ὥστε κορυφίως φεύξασθαι ἀπὸ τῆς Ῥωμανίας,
 τὴν ἀδελφὴν μας ἄφησον, τὸν παῖδά σου καταΐθου,
 ἡμεῖς αὐτοὺς ἐκθρέψομεν, θεὸς ἐκδικος ἔστω.
 785 Σὺ δέ, φίλε ἡμῶν γαμβρέ, καὶ πρῶτε τῆς Συρίας,
 ἐκεῖνα λαβὼν, ἃ ἔφερεις, πορεύου ἔνθα βούλη·
 Ταῦτα δ' ἀκούσας Ἀμηρᾶς, ὄρων καὶ τοὺς ἐλέγχους,
 φωνῆσαι μὴ δυνάμενος, ἢ ἀντειπεῖν οὐκ ἔχων,
 αἰσχύνης, φόβου, θλίψεως ἀνάπλεως τυγχάνει,
 αἰσχύνης προσδοκῶμενος, ὡς ξένος τε τυγχάνων,
 790 καὶ δεδοικὼς ἐξίστατο ἄφωνος παρὰ πάντας·
 ἔπιασε λύπην ἄπειρον τὸν χωρισμὸν τῆς κόρης.
 Λαβὼν δὲ τὴν γομόζυγον, ἐμβαίνει ἔς τὸ κουβούκλιον·
 795 ἔλογιασε νὰ γνωρίσθηκεν ἀπὸ αὐτὴν ἢ προᾶξις,
 καὶ δὲν ἐγίνωσκε λοιπὸν ὅτι θεὸς κατ' ὄναρ
 ἐδήλωσε τοῖς ἀδελφοῖς τὴν κρυπτομένην προᾶξιν,
 καὶ λέγει „Πῶς ἐποίησας ταύτην ;“ μετὰ δακρῶων,
 „Τοιαῦτα πράττουσι λοιπὸν οἱ εὐγενεῖς, φιλιότη ;
 οὐ πάσαν γὰρ μου τὴν βουλήν σοι ἀνεθέμην μόνη ;
 800 οὐχ ὑπεσχέθης μοι ἔλθειν μετὰ περιχαρίας ;
 μὴ σὲ ἠνάγκασα ἐγὼ, μὴ σὲ ἐβιασάμην ;
 μᾶλλον δὲ παρεκάλεσας ἔχειν σε συνοδίαν,
 καὶ μετὰ σοῦ συγχαίρεσθαι καὶ πάλιν ὑποστρέψαι.
 Σὺ δὲ θεοῦ μὴ ἔχουσα φόβον πρὸ ὀφθαλμῶν σου,
 τοὺς ἀδελφοὺς ἀνήγγειλας, βούλονταί με φονεῦσαι·
 805 οὐ μνημονεύεις ἐξ ἀρχῆς τί μετὰ σοῦ ἐγεγόνει,
 ὅμως εἰς λήθην ἔροισας ὅσα εἶπε γελήθης.
 Αἰχμάλωτον σ' ἐκράτησα καὶ αὐθέντρα ἐγεγόνεις,
 δούλην σ' ἐπῆρα ἐκ τῶν σῶν, ὡς δούλος ἐγενόμην,
 810 ἃ ἤθελες ἐγένοντο, καὶ ὁ πόθος σου ἐπληροῦτο,
 δέσμιον μὲ ἐκράτησας, ὡς σὺ τοῦτο γινώσκεις·
 διὰ τὴν ἀγάπην σου ἐγὼ ἦλθον εἰς Ῥωμανίαν.
 γονεῖς τε καὶ τὴν πίστιν μου ὡς διὰ σὲ ἠρνήσθη,

Σ. 63

Τρ. 32
Σ. 64

Σ. 65

σὺ δέ μοι ἐπροξένηςας θάνατον διὰ ταῦτα.
 Βλέπε κακῶς μὴ παραβῆς τοὺς ἐν τῷ μέσῳ ὄρκους,
 815 τὸν ἔρωτα μὴ ἀρνηθῆς, ὃν ἔχομεν οἱ δύο·
 εἰ δὲ παραπικράνεις με καὶ τὴν ζωὴν μου θλίψεις, Τρ. 34
 πάντως νὰ σύρω τὸ σπαθικαὶ νὰ σφαγῶ ἀτός μου·
 ἄνδρας γὰρ κτείνει ὁ πόλεμος, τοὺς δὲ δειλοὺς ἢ νόσος,
 820 καὶ σὲ οἱ φρονιμότεροι πάντοτε λειδωροῦσιν, Τρ. 66
 ὡς μὴ φυλάξασαν ἀνδρὸς μυστήρια, φιλιότη.
 Ὅν εἶχες σὺ ἀνασασμὸν καὶ παρηγόρημά σου
 ἀδίκως θανατώσουσιν οἱ ἀδελφοὶ σου κόρη.
 Ὡς τὸν Σαμψὼν ἢ Δαλιδὰ παρέδωκε σφαγῆναι,
 οὕτω καὶ τὸν φιλιατὸν καὶ περιπόθητόν σου.»
 825 Τοιαῦτα εἶπ' ὁ Ἀμηρᾶς τῇ κόρῃ μετὰ πόνου,
 αὐτὴν γὰρ ὑπελάμβανεν βουλήν αὐτοῦ εἰπεῖν τε·
 ὁ ἔρωσ γὰρ ἀτιμασθεῖς κακολογίαν φέρει.
 Ἡ κόρη ταῦτα ὡς ἤκουσε ἄλλα κατεστάθη
 καὶ ἠσυχάζουσα λαμπρῶς ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας·
 830 πᾶς γὰρ ὁ πταίων ἔτοιμον ἀπολογίαν ἔχει,
 ὁ δὲ μὴ ἔχων παισίμον σιγὴν τε ὑποφέρει.
 Μόλις δὲ τὸ κοράσιον εἰς ἑαυτὴν ἔλθοῦσα,
 835 ἔφησε τοῦτο πρὸς αὐτὸν μετὰ πολλῶν δακρῶων
 «Οὐκ ἔστι τοῦτο, αὐθέντα μου, βουλήν σου φανερῶσαι·
 εἰ γὰρ αὐτὸ πεποίηκα πυρίκαυστος γενοίμην,
 παράδειγμα ἐν τοῖς λοιποῖς, πᾶσι τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ,
 ὡς τοῦ ἀνδρὸς μυστήρια κατάδηλα ποιῶσα.»
 Βλέπουσα γὰρ τὸν Ἀμηρᾶν αὐξάνοντα τὴν λύπην,
 παράφρονα γενόμενον ἐκ τῶν πολλῶν δακρῶων,
 840 τὸ γὰρ πολὺ τῆς θλίψεως γενᾶ παραφροσύνην, Τρ. 36
 ἐντεῦθεν καὶ παράλογά τινα κακολογᾶται,
 μήπως καὶ γὰρ τὴν ἑαυτὴν τῷ ξίφει ἀναλώσῃ,
 ἐξῆλθε πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς βοῶσα τουχομένη,
 845 «Ὡ ἀδελφοὶ γλυκύτατοι, τί μάτην ἐνοχλεῖτε Σ. 68
 τὸν μήπω ἀδικήσαντα ; ἰδοὺ γὰρ ἀποθνήσκει
 καὶ ἀναιρεῖ τὸν ἑαυτοῦ ἀπὸ παραπληξίας.
 Διὰ τὸν θεόν, καλοὶ ἀδελφοί, μὴν ἀποθάνῃ ἀδίκως,

ὡς δι' ἐμὲ ἠρνήσατο γένος τε καὶ πατρίδα·
 οὐ γὰρ ποτε οὖν κατ' ἐμοῦ κακόν τι ἐβουλήθην,
 850 ἄρτίως δὲ φοβούμενος μητρὸς αὐτοῦ κατάραν
 εἰς τὴν Συρίαν ἀπήρξατο συντόμως ὑποστρέψαι.
 ἔξεῖπε γὰρ με τὴν βουλήν, ἔδειξε καὶ τὸ γράμμα·
 καὶ μὴ νομίσης, εἶπέ με, νὰ πάρω γ'ὼ κατάραν.
 Πῶς ἐσεῖς πτοοῦμενοι τὴν μητρικὴν κατάραν,
 855 μόνου κατατολμήσατε ἐλθεῖν εἰς μυριάδας,
 καὶ πόλεμον ἐσυνήψετε μέγιστον εἰς κλεισοῦραν,
 μὴ φοβηθέντες θάνατον παρὰ μητρὸς κατάραν;
 Ταύτην αὐτὸς οὖν δεδοικῶς βούλεται πορευθῆναι. Σ. 69
 Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς ἀδελφοῦς ἐκείνη προσεφώνει,
 860 θερμὰ κινουσα δάκρυα, ἀνάσπα καὶ τὰς τρίγας.
 Ἐκεῖνοι δὲν ὑποφέρασιν ὄραν θρηνον τῆς ἀδελφῆς των,
 λόγους τῆς λέγουσιν ἐκεῖ νὰ τὴν παρηγορήσων
 „, Ἐσένα ὅλοι ἔχομεν ψυχὴν παρηγορίαν,
 καὶ τοῦτο ἀκριβείαν ἔχομεν ἵνα κακόν μὴ πάθῃς,
 865 ἐπεὶ δὲ θέλεις καὶ ἐσὺ νὰ πάγῃς μετ' ἐκείνου,
 θεὸν ἄς δώσῃ μάρτυρα νὰ ὑποστρέψῃ πάλιν·
 ἡμεῖς νὰ ὑπερευχόμεθα καλῶς κατενοδεῖσθαι.“
 Καὶ παρευθὺς ἀμφότεροι εἰς τὸν γαμβρὸν εἰσηλθόν, Τρ. 38
 ζητῶντάς του συγχώρησιν τῶν πρώην λαληθέντων
 870 „Καὶ μὴ μνησθῆς ἡμῶν, γαμβρέ, ὅσα ἔξειπομέν σοι·
 οὐ γὰρ ἡμῶν τὸ αἴτιον, πάντως σὸν ἐστὶ πταίσμα Σ. 70
 νὰ μὴν γνωρίζωμεν ἡμεῖς ἐκεῖνα, ὅπου θέλεις νὰ κάμῃς
 Εὐθὺς ἐσυνεχώρησεν, ἅπαντας κατεφίλει,
 καὶ στὰς ἐπὶ ἀνατολὰς χειρὸς πρὸς ὕψος αἶρει,
 875 „Χριστέ μου, ἐξεφώνησε, νιὲ Θεοῦ καὶ λόγε,
 ὃ πρὸς τὸ φῶς ἐλιύσας με τῆς σῆς θεογνωσίας,
 ἐκ σκώτους λυτρωσάμενος καὶ τῆς ματαίας πλάνης,
 εἰ ἐπιλάθομαι ποτε φιλάτης γυναικὸς μου,
 εἰ τοῦ τερπνοῦ ἀνθήματος, εἰοῦ τοῦ ποθουμένου,
 880 καὶ οὐχ ὑποστρέψω τάχιον εἰς τὴν ἡμῶν οἰκίαν,
 τάχιον νὰ ἀπολεσθῶ ψυχῇ τε καὶ καρδίᾳ
 κατάβρωμα νὰ γενῶ εἰς τὰ θηρία, τῶν πετεινῶν ὅς τὰ ὄρη,

853 Λεῖπει ὁ στίχος ἐκ χειρογ. Τρ. 879 ἀναθύματος. 880 Τάχιον.
 881 Λεῖπει ὁ στίχος ἐκ χειρογ. Τρ.

καὶ οὐ λογισθῶ εἰς χριστιανῶν τῶν ἐκλεκτῶν μερίδα.“
 Καὶ τότε ἤρξατο λοιπὸν τὰ τῆς ὁδοῦ φροντίζειν, Σ. 71
 885 καὶ ἐκπληρώσας ἅπαντα δι' ἡμερῶν τῶν δέκα,
 γνωστῇ πᾶσιν ἐγένετο ἐξέλευσις ἢ τούτου,
 καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἔτρεχε τῶν συγγενῶν καὶ φίλων.
 Καὶ ἦτον νὰ ἰδῆς τοὺς ἔρωτας, ποῦ ᾠλόγισον καρδίας·
 κρατήσας γὰρ ὁ Ἀμηρᾶς ἐκ τῆς χειρὸς τῆν κόρην
 890 μόνος εἰσηλθεν μετ' αὐτῆς εἰς τὸ κουβούκλι μέσα,
 δάκρυα δὲ ἐκίνησεν ἐκ βάθους τῆς καρδίας,
 οἱ στεναγμοὶ ἀνέπεμπον ἤχους παρηλλαγμένους.
 „Δός μοι λόγον, γλυκύτατε, καὶ δός μοι δακτυλίδιν,
 καλήγηνωμε, νὰ τὸ φορῶ ὥστε νὰ ὑποστρέψω.“
 895 Στενάξας δὲ ἡ πανεύμορφος ἔλεγε πρὸς ἐκείνον
 „Βλέπε, αὐθέντα μου χρουέ. μὴ ὄρους καταλύσαι
 καὶ ἀποδώσῃ σοι Χριστός, ὁ κρίνων δικαίως πάντας· Σ. 72 Τρ. 40
 δίκαιος γὰρ κριτῆς ἐστὶν ἀποδιδοὺς ἐκάστω
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φρικτῇ δοῦναι κατὰ ἀξίαν.“
 900 „Εἰ τοῦτο πράξω, φίλτατε, ὁ Ἀμηρᾶς ἀντέφη,
 „καὶ ἀθετήσω ἔρωτα. ὃν εἶχομεν οἱ δύο,
 ἢ θλίψω τὴν καρδίαν σου, ὃ πανωρισιάτη,
 ἀνταποδώσῃ μοι Χριστός, ὁ κρίνων δικαιοσύνην·
 γραφὴν γὰρ προσδεξάμενος μητρὸς ἀπὸ Συρίαν,
 905 ἐτύπωσα τοῦ ἀπελθεῖν φοβούμενος κατάραν·
 πᾶσι γὰρ δίκαιόν ἐστιν γονεῖς μὴ παρακοῦειν.“
 Ἐγένετο δὲ σύμβουλος καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὄρατος,
 (καὶ συμβουλὴ ἐγένετο, ἀνάμεσον εἰς πάντας).
 Πάντες προέπεμψαν αὐτὸν μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
 910 καὶ τραγοδεῖν ἀπήρξατο φθειγγόμενος τοιάδε Σ. 73
 „Νεώτεροί μου ἀνδρίζεσθε, φασία μὴν κατοικνεῖτε,
 βροχᾶς, χειμῶνας, παγετοὺς ἀντ' οὐδενὸς ἠγεῖσθε,
 νὰ μὴν ἀργήσω σήμερον κατὰ τὸ ὄρισμένον,
 ὄνειδισθῶ εἰς τὸ γένος μου, καὶ δέν θέλω νὰ ζῶ εἰς κόσμον.“
 915 Αὐθις ἀπεχαιρέτησε τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους,
 τοὺς ἅπαντας ἠσπάζετο μετὰ περιχαρίας.
 Καὶ τοῦτο ἐξεφώνησαν ἅπαντες ὁμοφώνως;

899 τῇ ἡμέρᾳ (δῖς). 908 Ὁ στίχος οὗτος περιττεύει. 909 Τό. ἐς πάντες.
 911—969 Λεῖπὸν ἐκ χειρ. Τρ. ἀπεζῶντος. 914 ὄνειδισθῶ.

„Υπαγε, αὐθέντα μας, καλῶς, θεὸς ἐνδυναμῶσαι,
ἡμᾶς δὲ ἀξιῶσειεν ἰδεῖν σε διὰ τάχους.“

920 Κάκειϊθεν μὲν ὑπέστρεφον εἰς τὰς οἰκίας πάντες,
ὄντες δεινοὶ καὶ σκυθρωποὶ, κακὸν ὡς πεπονθότες·
τοιούτος γὰρ ὁ χωρισμὸς τῶν ἀγαπώντων πάντων,
τῆκει δὲ πάντων τὰς ψυχάς, δαμιάζει τὰς καρδίας,
διάπειρον τὸν λογισμὸν τῆς χωρισίας κάμνει.

Σ. 74

925 Ἐμίσεισεν δὲ ὁ Ἀμηρᾶς καὶ εἶχε πολὺν πόνον,
καὶ καθ' ἐκάστην ἔστελλε γραφὰς πρὸς τὴν φιλιτάτην
„Μὴ λυπηθῆς, παρακαλῶ, εὐχου με δὲ τὸ πλεόν.“
Τοὺς νέους δὲ τοὺς ἑαυτοῦ ἰκέτευεν ἐκ πόθου

930 Ἄρχοντες, λέγων, ἀδελφοί, φίλοι καὶ νεανίσκοι,
πάντες συναγρυπνήσατε καὶ κόπους ὑποστήτε,
τὰς συνταγὰς πληρώσατε τὰς ἡμετέρας φίλοις,
ὡς ὑπεσέθητε δι' ἐμὲ λέγοντες ἀποθνήσκειν·

935 τοῦτο δὲ οὐ πρὸς θάνατον, ἐρωτικὸν δὲ μᾶλλον
φλέγεται γὰρ μου ἡ ψυχὴ καὶ κλαίει ἡ καρδιά μου
τὸ ἄπειρον διάστημα τοῦ δρόμου ἐπιβλέπων·
πότε γὰρ κάμπους τοὺς πολλοὺς καὶ τὰς δεινὰς κλεισούρας Σ. 75

καὶ ποταμοὺς τοὺς φοβεροὺς διέλθωμεν ἀντάμα;
πότε ὑπερβησόμεθα τοὺς κάμπους τοὺς ἀνύδρους,
καὶ τὸν Ρουχᾶν προφθάσωμεν, ἴδωμεν τὴν μητέρα;

940 ἅπαντα δὲ πληρώσαντες σὺν τῇ μητρί μου πάλιν
ἐλθωμεν ἐν τοῖς μέρεσιν καλλίστης Ῥωμανίας,
καὶ τὴν ἐμὴν θεάσομαι πέρδικα τὴν ὠραίαν,
καὶ αὐτὴς τὸν πανεύγενον καὶ πάγκαλλον υἱόν μου,

945 Τίς γὰρ μοι δώση πέτρυνας νὰ πετασθῶ, φιλιτάτη,
καὶ καταλάβω σύντομον πρὸς σέ, χρυτῆ τρυγόνα,
πόσα στενάζει δι' ἐμὲ ἡ πάντερπνος ἀηδόνα,
καὶ τὰς ὁδοὺς σκοπεύουσα ἡμέραν τε καὶ νύκτα·
πεφύκασι γὰρ μέριμναι πολλαὶ τοῖς ἀγαπῶσι,
φροντίδες γὰρ βιωτικαὶ καὶ κίνδυνοι καὶ φόβοι.

Σ. 76

950 Ἄλλ', ὦ καλοὶ νεώτεροι, εὐγενικοὶ μου ἀγοῦροι,
ὑπνον ἀποδιώξατε καὶ ῥαθυμίαν πάσαν,
ὅπως ταχίστως φθάσωμεν εἰς τοῦ Ῥουχᾶ τὸ κάστρον,

918 αὐθέντα μου.

καὶ μετὰ ταῦτα ἐλθωμεν πάλιν εἰς Ῥωμανίαν·
πολλάκις γὰρ ἐρρούσθητε δι' ἐμοῦ ἐκ κινδύνων.

955 Ν' ἀφήσω θέλω τὰ πολλὰ καὶ πρὸς ἐσᾶς ἐξεῖπω,
ὃ πρὸ ὀλίγον γέγονεν εἰς τὸ Μυλοκοπόδιον,
ὁπότεν ἐκκυλώσαين ἡμᾶς γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι,
ἡμεῖς δὲ εἰς ἀπόγνωσιν κατήχθημεν θανάτου,
ἀποκλεισθέντες ἔμπροσθεν, καθάπερ εἰς τὸν τάφον,

960 μὴ ἐλπίζε τις ἐξ ἡμῶν ὑπεξελθεῖν ἐκειθεν,
ἐγὼ δὲ κατεπήδησα καὶ μέσον τουτων ἦλθον,
τοὺς μὲν εἰς ἄδην ἔπεμψα, τοὺς δ' ἄλλους ἐτροεψάμην. Σ. 77

Μόνος δὲ τρέψας ἅπαντας, φυγάδας δὲ ποιήσας,
ἄβλαβοι ἐφιλάχθημεν σὺν τῇ αἰχμαλωσίᾳ,
965 Ἄρτίως δὲ ὁ πόλεμος ἐρωτικὸς δὲ μᾶλλον.
καὶ τοῦτο ὑμᾶς παρακαλῶ ἵνα μὲ συνεργήτε·

Ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα τοῖς μετ' αὐτὸν ἐλάλει
ὁ Ἀμηρᾶς ἐν τῇ ὁδῷ μὲ πόνον τῆς καρδίας·
οὕτω γὰρ φλέγει τοὺς αὐτὸν ὑπήκοιτας ὁ ἔρωσ,
970 ὡς πάντα μὲν καταφρονεῖν αὐτὸν δὲ προσηνέχθαι.

Βλέποντες τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ Ἀμηρᾶ οἱ δοῦλοι
εὐθύς ἀνταποκρίονται πρὸς τὸν αὐτὸν τοιοῦτα·
„ὅπου θέλεις ὡς γενοῦν τὰ ἁπλίκια, αὐθέντα,
οὐ γὰρ εὐρήσεις ἀπ' ἡμῶν ἀφορμὴν ἔραθυμίας.“

975 Τρεῖς γὰρ ἦλθον τὰς μονὰς καθ' ἕκαστον ἡμέρας,
καὶ ὅτε ἐκατέλαβον εἰς τὰς δεινὰς κλεισούρας,
εὗρον λέοντα φοβερόν τὴν ἔλαφον κρατοῦντα·
ὡς δὲ τοῦτον ἐσκέφαντο τοῦ Ἀμηρᾶ οἱ ἀγοῦροι,
ἅπαντες ἐποτήθησαν κρυβέντες εἰς τὰ δάση,

980 καὶ λυπηθεὶς ὁ Ἀμηρᾶς τὸν λέοντα ἐφώνει
„Πῶς, σύγε, κατετόλμησας, δεινότατον θηρίον,
καὶ παρεμπόδισας ὁδὸν ἐρωτικῆς φιλίας;
Ἐγὼ δὲ τὴν ἀνταμοιβὴν ἀξίαν νὰ τὴν δώσω.“

985 Βαρέαν ῥαβδέαν τό' δωσεν ἀπάνω εἰς τὸ κεφάλι,
νεκρὸς εὐθύς ἐπόμεινε εἰς τὴν ἐξηπλωμένον·
καὶ παρευθὺς προσέειπε τοὺς ἑαυτοῦ ἀγοῦρους
„Ὁδόντας ἀνασπάσατε ἅπαντας τοῦ θηρίου,
ὁμοίως καὶ τοὺς πόδας του, τοὺς ὄνυχας εὐγάλτε,

Σ. 79

988. 989 Ἀντὶ τῶν δύο τούτων στίχων τὸ χειρ. Τρ. ἔχει ἓνα καὶ μόνον.

990 τούς ὄνυχας εὐγάλατε τοῦ δεξιοῦ ποδός του,
ἵνα φορέσωμεν αὐτοὺς τὸν ποθητὸν υἱὸν μου,
τὸν Διγενῆ Καππάδοκα, Βασιλείον τὸν Ἀκρίτην,
ὅταν θεοῦ θελήματι ἔλθῶμεν εἰς Ῥωμανίαν.“

995 Καὶ πάλιν ἐπορεύοντο μετὰ σπουδῆς τὸν δρόμον
ἀλλήλους τοὺς ἠναγιάζοντο ταχὺ νὰ περιτεύχον·
οὐδένας των ἦν ῥάθυμος, οὐδένας ἐκοιμήθην,
ἔρως ὑπῆρχεν εἰς αὐτοὺς, οἷον οὐκ εἶδεν ἄλλος.

1000 Ὅταν δὲ ἐπλησίασαν εἰς τοῦ Ῥουχᾶ τὸ κάστρον,
Ἦ Ἀμηροῦς ἐπρόσταξε τένας νὰ στέσουν ἔξω,
καὶ δύο ἐκ τῶν ἀγούρων του ἐπεμψεν εἰς τὸ κάστρον,
νὰ δώσουν λόγον τῆς μητρὸς πῶς ἦλθεν ὁ υἱὸς της.
Καὶ πορευθέντες τάχιον ἐποίησαν ὡς εἶπεν.

1005 Ἡ μήτηρ του δὲ ὡς ἔμαθεν τὸν ἔρχομὸν ἐτούτου,
υἱοῦ της δὲ τοῦ Ἀμηροῦ, τοῦ θαυμαστοῦ καὶ ξένου,
οὐκ ἔστιν ὅστις ἔξειπεῖν ἧς χαρμονῆς ἐπλήσθη,
κ' ἐκ τῆς μεγάλης της χαρᾶς ἐχόρευεν ὀλίγον·

1010 ὁμοίως δὲ οἱ συγγενεῖς καὶ ὅλοι τοὺς οἱ φίλοι
ἐξήλθοσαν μετὰ χαρᾶς εἰς συναπάντησίν του.
Εὐθέως γὰρ ἐπέβρισαν καὶ τοῦτον προσεκύουν
φέροντες δάκρυα καὶ χαρὰν, ὅθεν οὐ προσεδόκουν

1015 καὶ πρὸς βραχὺ θρηνησαντες χαρὰν εἶχον μεγάλην,
καὶ κατεσπάζοντον αὐτὸν ἐκ πόθου, ὥσπερ ξένον,
εἰς μέρος μὲν οἱ συγγενεῖς, εἰς ἄλλο δὲ ἡ μήτηρ,
περιπλεκόμενοι αὐτόν, συγχαίροντες ἀλλήλους,
καὶ χωρισμόν, ὃν ἔλιπεν, οὐδόλως μνημονεύουσιν.

1020 Ὅμως δὲ πάντες μετ' αὐτοῦ ἦλθον εἰς τὰ οἰκεῖα.
Καὶ τίς δύναται ἔξειπεῖν καὶ σαφηνίσαι πάντα
ἐκεῖνα τὰ γινόμενα ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ ;
οὐδεὶς καρδίαν εἶχε γὰρ σιδηρᾶν τοῦ μὴ θρηνηῖσαι,
οὐδ' εἶπερ δέκα στόματα καὶ δέκα γλώσσας ἔχει,

1025 καὶ τὴν φωνὴν του στερεὰν καὶ χάλκιναν καρδίαν·
τὰ φαετὰ, τοὺς πότους τε καὶ τοὺς χοροὺς ἐκείνους,
(ἀφοῦ δὲ πάντες ἔφαγον κ' εὐφράνθησαν ἀλλήλους.)
κιθάρας τε καὶ φόρμιγγας, σύριγγας καὶ τυμπάνους.
καὶ τότε πάντες ἔφαγον καὶ ἔπιον χαρῶντες,

1030 κατεσπάζοντόν ἐκ. 1022 Ὁ στίχος περιτεύει.

Σ. 80

Τρ. 44

Σ. 81

1025 καὶ πάντες ἐκορέσθησαν ἐκ τῶν ἡδέων ἐκείνων.

Ἦ Ἠοῦατο τότε ἐρωτᾶν τὸν Ἀμηροῦν ἡ μήτηρ
„Υἱέ μου, ὃ παμφίλτατε, πῶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων,
καὶ παραμύθιον ψυχῆς, τιμὴ τοῦ γερατειοῦ μου,
τὸ ἀγαλλίαμα ἐμὸν, ἡ ἐμὴ θυμηδία.

1030 τί τόσον ἄργησας τέκνον ἐῷ Ῥωμανίαν ;
Ἔγὼ γὰρ μὴ ὀρώσά σε πῶς οὐκ εἶχον καθόλου,
οὔτε βλέπειν τὸν ἥλιον, οὔτε ζῆν εἰς τὸν κόσμον.
Πάλιν, υἱέ μου, λέγω σοι πῶς ἔχεις μετὰ κόρης,
ἐκείνης τῆς φιλάτης σου, ἐκείνης τῆς ὄραιας,

1035 δι' ἧς τὴν πίστιν ἀφησες, δι' ἧς καὶ τὴν πατοῖδα,
δι' ἧς καὶ τὴν γυναῖκά σου, δι' ἧς καὶ τὰ σὰ τέκνα
τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους σου, ἅπαντας καταλείψας,
καὶ ἐπλήσμων γέγονας ἅπαντων τῶν πραγμάτων,
καὶ ἀρχῆς κατεφρόνησας καὶ πλοῦτον ὑπερείδες,

1040 πάντες δὲ ἐπήφιζον γενέσθαι βασιλεῖαν ;
Συρία δὲ σε ἅπασα ἀνδρειωμένον εἶχεν,
καί, σὺ, τῆς τύχης σου, υἱέ, ἐμποδιστὴς ἐγένου,
διὰ Ῥωμαίας γὰρ μίας ἀπόλεσας τὰ πάντα.
Καὶ τί τοῦτο πεποίηκας, τέκνον, οὐκ ἐφοβήθης

1045 ἵνα μή σου οἱ Ἄραβες στερῆσουσιν ἐκ πάντων ;“
„Ἐγὼ, γλυκέα μήτηρ μου, “ὃ Ἀμηροῦς ἀντέφη,
ὡς ἤκουσά σου τῆς γραφῆς, καὶ φοβηθεὶς κατάραν,
εὐθέως ἐσυμβουλευθήμια βουλήν μετὰ τῆς κόρης,
εἰ θέλει δὲ νὰ ἔλθωμεν ἐνθάδε μετ' ἐκείνης·

1050 ἐκεῖνοι δὲ οὐκ οἶδάν πως οἱ γυναῖκαδελφοί μου
πῶς τὴν βουλήν ἐμάθασιν, οὐκ' οἶδα ποῖος τὴν εἶπεν,
(τίς ἦτον ἐκεῖνος, ὅπου ἔδειξε τὴν γνώμην πρὸς ἐκείνους),
ἴσως εἰ ὁ θεὸς αὐτοῖς ἐπέδειξε κατ' ὄναρ,
διότι ἐγὼ ἠξέυρω το ἡ κόρη δὲν τὸ εἶπε,

1055 ἀλλὰ πάντα μας τὰ κρουπτά ἐνδον της τὰ φυλάττει·
αὐτίκα τε μετὰ θυμοῦ καὶ μετ' ὀργῆς μεγάλης
ἀπειλικῶς με ἠλεγξαν, ἀγριωδῶς ἰδόντες,
καὶ εἶπασί μου τὴν βουλήν, ἣν κεκρυφίως εἶχον.
Καὶ εἶπερ λόγον ἔλεγον ἐγὼ ἐκείνοις τότε,

1052 Ὁ στίχος οὗτος παρέλκει ὑπάρχοντος τοῦ πρὸ αὐτοῦ.

- 1060 σπαθία και κοντάρια ἦλθον ἂν πρὶν ἐλπίσαι,
μόνον αἰσχύνῃς ἔμπλεως γεγόμενος και φόβου,
βλέπων και τοὺς ἐλέγχους μου, ἄφωνος ἐστάθην.
Ἡ κόρη δὲ ὡς τὸ ἤκουσε ἔς τοὺς ἀδελφοὺς ἐξῆλθε
και λέγει ταῦτα πρὸς αὐτοὺς, ὦ ἀδελφοί μου, φίλοι,
1065 τὸν μήπω βλάβαντα ὑμᾶς μὴ μάτην ἐνοχλήτῃ·
ἰδοὺ γὰρ πάντες βλέπουσιν ὡς δι' ἐμὲ τὰ πάντα,
πίστιν, πατριδα ἠρνήσατο και συγγενεῖς και φίλους,
νῦν δὲ φοβούμενος μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ κατάραν.
εἰς τὴν Συρίαν ἄπεισι ταχέως ἐπιστρέψαι.
1070 Ταῦτα ἡ κόρη λέγουσα τὰ δάκρυα ἐκρίνει,
οἱ δ' ἀδελφοὶ μὴ φέροντες θρήνον τῆς ἀδελφῆς τους,
ἅπαντες πρὸς με ἦλθασιν ὁμοῦ μετὰ τῆς κόρης
συγχώρησιν νὰ λάβωσι τῶν πρώην λαληθέντων
και τότε ἐγὼ συγχωρηθεῖς, και τῆς χειρὸς κρατήσας
1075 τὴν κόρηγ τὴν εὐγενικήν, ἠσπασθήμεν ἀλλήλους,
και μὲ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, και τῆς ὁδοῦ ἠροξάμην.
Αὐτοὺς τοὺς λόγους ὁ Ἀμηραῖς πρὸς πάντας ἐξηγεῖτο
ἔς ἐκείνους, ὁποῦ ἐκάθονταν ἐν τῇ λαμπρᾷ τραπέζῃ.
Ἵτε δ' ἐχάρη ἅπαντας τοὺς συγγενεῖς και φίλους
1080 εἶπε πρὸς τὴν μητέρα του τοῦδε τοὺς λόγους πάλιν
„Ἐγὼ, γλυκέα μητὲρ μου, χάρας πολλὰς διήλθον,
κάστρη ἀπέραστα πολλὰ, χάρας πολλὰς, περισσας,
γραφὰς ἀνέγνωσα πολλὰς ἐν τῷ παρόντι βίῳ,
και ἅπαντα δὲ ψευδᾶ εἰσι και ἄξια γελώτων,
1085 μόνον τὰ τῶν Χριστιανῶν ἠγάπησα ἐκ ψυχῆς μου,
και ὁ παράδεισος αὐτὸς εἰς Ῥωμανίαν μένει
τὴν πίστιν τὴν ἀληθινήν Χριστιανοὶ γὰρ ἔχουν,
και εἴ τις θέλει ἔρχεσθαι εἰς τὸν δρόμον τῆς ἀληθείας,
ἀκολουθήτω σὺν ἐμοί, και ἔλθωμεν εἰς ταύτην,
1090 εἰ δὲ τις οὐ θέλῃσειεν ἰδεῖν ἐκείνην πάντως,
μενέτω σὺν τοῖς ἅπασιν ἐνθάδε εἰς τὸ σκότος·
σέβας γὰρ τῶν Σαρακηνῶν ἐν ἀκριβείᾳ γινώσκω,
τοῦτο τοῦ σκότους ἄξιον και πάσης ἀπολείας.
Ἵταν δὲ ἠθέλησεν υἱὸς ὁ τοῦ ὑψίστου,

Τρ. 48

Σ. 85

Σ. 86

Τρ. 50

Σ. 87

1063 δ' ὡς. 1067 πατριδί. Διώρθωσα εἰς πατριδα κατὰ τὸ χειρόγραφον
Τραπεζοῦντος 1082 ἀπέρα. 1092 σαρκικῶν.

- 1095 θεληματικῶς ὑπέμεινεν πτωχίαν δι' ἐμένα·
ἠθέλησεν, ἐφόρσεσεν ἀσθένειαν ἀνθρώπων,
και ἀπὸ τοῦ ψεύδους ἤρπασε ἐμὲ γὰρ και τῆς | πλάνης,
και τοῦ λουτροῦ ἠξίωσε τῆς παλιγγενεσίας.
Διὰ τοῦτο ἐκατήργησα τοὺς λήρους και τοὺς μύθους,
1100 οἱ πρόξενοι ἐγένοντο πυρὸς τοῦ αἰωνίου·
οἱ γὰρ τοιαῦτα σέβοντες εἰς κόλασιν τυγχάνουν,
και εἰς αἶι και παντοτε μεγάλως τιμωροῦνται.
« Ἐγὼ δὲ πιστεύω εἰς Θεόν, πατέρα τῶν ἀπάντων,
τὸν ποιητὴν τοῦ οὐρανοῦ και γῆς, πάντων κτισμάτων.
1105 Και εἰς τὸν ἕνα κύριον, υἱὸν θεοῦ ὑψίστου. Σ. 88
τὸν γεννηθέντα κύριον Χριστὸν θεοῦ και λόγον,
τὸν γεννηθέντα ἐκ πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.
Φῶς ἐκ φωτὸς ὑπάρχοντα, ἀληθῶς θεὸν μέγαν,
δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένοντο δι' ἡμᾶς γὰρ τοὺς ἀνθρώπους
1110 Και γεννηθέντα ἐκ μητρὸς Μαρίας τῆς παρθένου.
Τὸν ὑπομείναντα σταυρὸν δι' ἄκραν εὐσπλαγγίαν,
τὸν ταφέντα ἐν μνήματι, και πάλιν ἀναστάντα.
Τὸν ἀνελεθόντα ἐν σαρκί, σὺν δόξῃ τοῦ πατρὸς του,
και νῦν συνδοξαζόμενον ἐν δεξιᾷ ὑψίστου.
1115 Και πάντας κρῖναι μέλλοντα ἡμέρα τῇ ἐσχάτῃ,
και τῆς βασιλείας του ποτε δὲν ἔχει τέλος.
Και εἰς πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ζωοποιοῦν τὰ πάντα.
Ἵμολογῶ ἐν βάπτισμα, λουτρον ἁμαρτημάτων. Σ. 89
Και προσδοκῶ ἀνάστασιν πάντων τῶν τεθνεώτων Τρ 52
1120 ἐκάστῳ οὖν ἀποδιδούς τὰ ἄξια τῶν ἔργων.
Και ἀτελεύτητον ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. »
Πᾶς ὁ πιστεύσας βαπτισθεῖς εἰς ὄνομα δὲ τούτου
οὐκ ἀποτύχη πόποτε ζωῆς τῆς αἰωνίου,
ὁ δὲ μὴ ταῦτα ἐγνωκῶς, ὁ μήτερο μου, γλυκέα.
1125 ἐν τῇ γέννη τῷ πυρὸς πάντοτε τιμωρεῖται,
ἐνθα κλαυθμοὶ και ὀδυρμοὶ, βρυγμοὶ δὲ τῶν ὀδόντων
ὁ ἰοβόλος σκόληξ τε, τάρταρος και τὸ σκότος.
Σὺ δὲ, φιλότατη μήτηρ μου, ἔμφορσθέν μου ἐλεύση
εἰς Ῥωμανίαν νὰ ἔλθωμεν νὰ ἰδῆς και τὴν καλὴν μου·

1098 και παλιγγενεσίας. 1100 γενόμενοι. 1101 εἰ γὰρ. 1118 λουτροῦ.
1124 γνησία. 1127 Ὁ ἰοβόλος.

- 1130 εἰ δὲ οὐκ ἔρχει μετ' ἐμοῦ, εὐχον μ' ὅτι πηγαίνω.
Ταῦτα εἶπεν ὁ Ἀμηρᾶς, τὴν ὁδὸν ὑπανοίξας
τῆς ἀνωμότητος πίστεως· ἡ μήτηρ δὲ πρὸς τοῦτον
ἔφησε ταῦτα σύντομα μετὰ πολλοῦ τοῦ πόθου
„Καγὼ τέκνον πιστεύω νῦν τῷ βαπτίσματι τούτῳ,
1135 καὶ διὰ σπλάγγνον σου ἔρχομαι, ὅπου θέλεις ὑπάγω,
καὶ αὐτὴν τὴν πίστιν προσκυνῶ Χριστοῦ τοῦ φιλανθρώπου.
Ἄρνούμαι καὶ τὸ γένος μου διὰ τὴν σὴν ἀγάπην,
ἀρνούμαι καὶ τὸν Μαχουμέτ, τὸν μέγαν τὸν προφήτην,
1140 Κ' εὐθὺς πάλιν ὁ Ἀμηρᾶς ἀντέφη πρὸς ἐκείνην
„Πίστευσον τοίνυν εἰς Χριστόν, ὃ γλυκνυτάτη μήτηρ,
καὶ μὴ κολάσης τὴν ψυχὴν ἐν σκότει ἐξωτέρῳ·
οὐκ ἔστι σοι ἀντάξιον ψυχῆς ὁ κόσμος ὅλος,
ἀν γὰρ κερδίσης ἅπαντα, ψυχὴν δὲ ἀπολέσης,
ὄφελος σοὶ οὐδὲν ἐστὶν ἐν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ,
1145 ὅταν θεὸς ἐξ οὐρανοῦ κρινεῖν τὸν κόσμον ἔλθῃ
καὶ στῶσιν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀγγέλων μυριάδες,
καὶ οἱ μὲν φωνῆς ἀκούσονται, πορεύεσθε λεγούσης
εἰς πῦρ δὲ τὸ ἐξώτερον καὶ τὸ κατηραμένον,
εἰς ἰοβόλον σκόληκα μετὰ τῶν κατακρίτων,
1150 ὡς προσταγμάτων τοῦ Χριστοῦ φανέντες παραβάται,
οἱ δὲ πιστεύοντες Χριστόν, τὸν μόνον ζωοδότην,
καὶ ἐντολὰς φυλάξαντες αὐτοῦ τοῦ φιλανθρώπου,
ὡς ἥλιος ἐκλάμπαντες ὁσὲν κείνην τὴν ἡμέραν,
καὶ τῆς φωνῆς ἀκούσουσιν ἐκείνης τοῦ δεσπότου
1155 δεῦτε κληρονομήσατε, πατὴρ εὐλογημένος,
τὴν βασιλείαν οὐρανῶν εἰς χρόνους ἀπεράντους.
Καὶ οὕτω γὰρ πορεύονται εἰς χαρὰν τὴν αἰώνιαν.
Ἐκεῖ οὐδεὶς ὁ βοηθῶν, οὐδεὶς ἔστιν ὁ σώζων.
ὁ θεὸς γὰρ κριτὴς ἔστι πάντας δικαίους κρίνει.
1160 Καὶ εἶπερ βούλει, μήτέρ μου, ζωῆς, ἀξιοθῆναι
πλάνην ἀποδίωξον ψευδῆν καὶ φλυαροὺς τοὺς μύθους
θεὸν δὲ σέβου, μήτέρ μου, τὸν ἐν τρισὶ προσώποις,
καὶ εἰς αὐτοῦ τὸ ὄνομα θέλησον ν' ἀποθάνῃς
καὶ εἰς αὐτοῦ τὸ ὄνομα θέλησον βαπτισθῆναι.

1145 κόσμον ὅλον. 1148 κατηραμένον. 1163 Λεῖπει ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.

- 1165 τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ Πνεύματος ἁγίου·
καγὼ τοίνυν σε δεξομαί ἐν τῇ ἀναγεννήσει·
Ὅμως δὲ τῆς μητρὸς αὐτὰ ταῦτα διδασκομένης,
οὐ παρητήσατο παῖδός τῆς συμβουλίας ταύτης,
ἀλλ' ὡσπερ γῆ περικαλλῆς τὸν σπόρον δεξαμένη,
1170 οὕτως αὐτὴ ἐδέξατο τοὺς λόγους τοῦ υἱοῦ τῆς. Σ. 93
„Πιστεύω, τέκνον μου“, λέγουσα θεὸν», τὸν ἐν Τριᾷδι,
καὶ μετὰ σοῦ πορεύομαι, υἱέ, εἰς Ῥωμανίαν,
καὶ βαπτιστῶ εἰς ἄφρονες πολλῶν ἀμαρτημάτων,
καὶ χάριν σοι ὁμολογῶ, ὡς διὰ σοῦ ἐβαπτίσθη·
1175 Ὡσαύτως καὶ οἱ συγγενεῖς, οἱ ἐκεῖ τυχόντες,
ὁμοφώνως ἐκραύγαζον μέγαν ἐκβοῶντες
„Μετὰ σοῦ συνερχόμεθα πάντες εἰς Ῥωμανίαν, Τρ. 56
καὶ βαπτισθέντες τύχοιμεν ζωῆς τῆς αἰωνίου.“
Ἐθαύμασεν ὁ Ἀμηρᾶς πάντων τὴν προθυμίαν,
1180 καὶ δόξαν ἔφερε θεῷ τῷ μόνῳ φιλανθρώπῳ,
ὁ προσδεχόμενος αἰεὶ πάντας μετανοοῦντας.
Καὶ παρευθὺς ἐκεῖνος τε πηδᾶ, καβαλλικεύει,
ἔλαβα τοὺς ἀγούρους του μετὰ καὶ τῆς μητρὸς του Σ. 94
καὶ τινὰς ἄλλους συγγενεῖς, τοὺς ἀδελφούς του, λέγω,
1185 εἰς τὸ Μπαγδάτιν ἦλθον καὶ ἐπέξυσαν οἱ πάντες,
καὶ ἐκεῖσε ἀπεγύμνωσαν τὸν τόπον ὑπ' ἀνθρώπων,
διὰ τὴν ἐσύναν ἐκεῖ πᾶσαν αἰχμαλωσίαν.
Ἔστειλεν εἰς τὴν ποθητὴν δουλίδα καὶ δούλους,
ἔστειλε καὶ καμήλια διακόσια φορτωμένα,
1190 καὶ ἑκατὸν μουλάρια ἀργύριον καὶ χρυσίον,
ἀπέστειλε πολῦτιμα βλαττία εἰς τὴν κόρην,
φαρία διακόσια, σελλοχαλινωμένα,
μετὰ δὲ ταῦτα κίνησαν εἰσεῖν εἰς Ῥωμανίαν.
Ἐμπροσθέν του ὑπήρχοντο χίλιοι Ἀραβῆται
1195 ὀλόχρουσι καὶ θαναμαστοὶ, ἀνδρεῖοι καὶ μεγάλοι,
καὶ μετ' αὐτῶν διήρχοντο ἄλλαι δύο χιλιάδες. Σ. 95
Αἱ φάροι ἐκλήμητροιζον καὶ τὰ συρτὰ ὁμοίως,
οἱ ἀγουροὶ του ἐπαίζον καὶ μέγα ἐτραγῶδον,
ὁ νέος δὲ ὑπέχαιρε μετὰ καὶ τῆς μητρὸς του,

1185 μπαγδίτην. 1183 Λεῖπει ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.

- 1200 Καὶ ὅτε ἐπατέλαβεν ἄκρα Καππαδοκίας
ὁ Ἄμμηρᾶς ἐλάλησεν οὕτω πρὸς τὴν μητέρα,
καὶ πρὸς τοὺς φίλους τοὺς αὐτοῦ, ἐλέγων τὰ τοιοῦτα Τρ. 58
„Ἐγὼ ταχέως ἔμπροσθεν, φίλοι μου, ὑπαγαίνομαι
νὰ σύρω χάρισμα καλὸν ἀπὸ τῆς ποθητῆς μου,
1205 μὴ μὲ προλάβῃ ἄλλος τις καὶ λάβῃ τὸ ἐκεῖνος,
καὶ ὀκνηρὸς καὶ ῥάθυμος φανῶ εἰς τὴν φιλίαν“.
Αὐτοὶ δὲ ἀπεκρίθησαν αὐτὸν „Καλῶς ὀρίξῃς,
ἄξιον καὶ ἐρωτικὸν καὶ πλήρωμα ἀγάπης
ὑπάρχει ὅπερ ὦρισες, καὶ πλήρωσον ταχέως“.
1210 Ἐκεῖνος οὖν ὡς ἤκουσεν τὸ ἔργον ἐκπληρόνει,
καὶ παρευθὺς ὁ νέος γε ἐφόρεσε φακίολον
ὀλόχρυσον, ἐπαινετόν, καὶ καθαρῶν γαστριῶν,
καὶ μέγα ἐπιλούριον, ἐκ στοῦν φαρατζίκιν,
καὶ θαυμαστὸν πολύτιμον ὡς πρέπει βασιλέα,
1215 εἶχε δὲ ῥίξας χυμευτὰς μετὰ λιθομαργάρον,
Ἴππον ἐκαβαλλίκευσε δαγάλλον, ἀστεράτον,
καὶ ὡς γεράκιον ἀχρωμον ἔφθασεν εἰς τὸ κάστρον,
καὶ τρεῖς ἔχον μεθ' ἑαυτοῦ ἐκ τῶν πολλῶν ἀγούρων,
εἰς τὸν οἶκον τῆς ποθητῆς εὐρέθη παραυτίκα.
1220 Φωνὴν εὐθὺς ἐφώνησε χαρᾶς πεπληρωμένως,
„Ἐξέλθε, ξανθὴ εὐγενική, νὰ ᾄῃς τὸν ποθητόν σου,
καὶ παραμύθησον αὐτόν ὡς ἀπὸ ξένης χώρας,
καὶ ξενιτεῖαν ἔτρεχον καὶ δρόμους καὶ λαγκάδια.
Ἄπο ξενιτεῖαν ἔρχομαι· εὐγα νὰ ᾄῃς τὸν ξένον“.
1225 Αἱ βῆαι δὲ ὡς ἤκουσαν προέκυψαν εὐθέως,
καὶ βλέποντες τὸν Ἄμμηρᾶ πρὸς τὴν κυρίαν εἶπον,
πρὸς τὴν κυρίαν εἶπον, „Συγχαίρομεν αὐθέντριά μας.
σήμερον γὰρ ἀνέτειλεν ὡς ἥλιος ὁ αὐθέντης.
Ἄνοιξατε πόρταις μας χροσαὶς νὰ λάμψῃ τὸ παλάτι,
1230 στέσετε εἰς τάξιν τὰ θροναῖα ἵνα χαρῇ ὁ αὐθέντης“.
Ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσε ἀπίστησε τὸν λόγον·
ὁ γὰρ ἐξαίφνης ἰδὼν τι τῶν ἐπιθυμημένων,

1212 ἐπατόν. 1223—1224 Δείπουν ἀπὸ χειρ. Τραπ. 1226 πρὸς τὴν παρθένον
εἶπον· διότι ἡ λέξις παρθένος ἐνταῦθα φέρεται ἐπὶ ἐγγάμου γυναικός.
λαχοῦ ὁ ποιητῆς (1255) μεταγειρίζεται καὶ τὴν λέξιν κοράσιον ἐπὶ ἐγγάμου
γυναικός, ἀλλαχοῦ (1867) καὶ ἐπὶ ἀγάμου. Ὅρα καὶ στίχους 696, 832, 1255

- ὄνειρον φαίνεται νὰ θεωρῇ ἀπὸ περιχαρίας·
πρὸς τὰς βῆαις ἔλεγε „Φάντασμα μὴν ὄρατε“ ;
1235 Καὶ ἦλθοσαν λαλεῖν καὶ Ἄμμηρᾶς εἰσηλθεν,
εἰς τὸ κουβούκλιον παρευθὺς ἐσέβηκε τῆς κόρης.
Ἦς εἶδε δὲ τὸν ποθητόν, ὅπου ἐσέβη μέσα,
εὐθὺς δὲ τὸν ἐπερίπλεξεν ἐκ τοῦ τραγήλου τότε,
ἐπεκρεμάσθη ἀληθῶς δακρύνουσα ἡ κόρη,
1240 ὁμοίως δὲ ὁ Ἄμμηρᾶς, ὁ ἔνδοξος, ἐκείνην
τὴν κόρην γὰρ περιλαβὼν, αὐτῆς φιλεῖ τὸ στήθος,
καὶ πεπλεγμένοι ἔστεκαν ἐπὶ πολλὰς τὰς ὥρας·
καὶ βλέπουσα ἡ στρατήγισσα ῥαίνει τὸ πρόσωπόν της·
ἀγάπη δὲ ὑπέμετρος γενᾶ πολλά τοιαῦτα.
1245 πολλὰκις καὶ πρὸς θάνατον ἔρχεται ἡ ἀγάπη,
ὡς καὶ αὐτὴ παρὰ μικρὸν ἐμελλεν ν' ἀποθάνῃ,
καὶ μόλις γὰρ συνέφερε τὸν νοῦν εἰς αἴσθησίν της.
Καὶ τὴν χαρὰν τὴν ἄπειρον, ὅπου ἔχασιν οἱ ἄλλοι,
1250 φίλοι ὁμοῦ καὶ συγγενεῖς καὶ ἅπαν γὰρ τὸ γένος,
τίς λόγος φράσαι δυνηθῆ ἢ πάντα καταλέξαι ;
Βαίεις ἴσαντο ἔμπροσθεν, βῆαις δὲ ὀπίσω,
ῥοδόσταμιον τοὺς ἔραινον, ἔλεγον πρὸ τὴν κόρην
„Χαίροις, αὐθέντριά καλή, μετὰ τοῦ αὐθέντός μας,
τίποτες μὴν θλίβουσαι, τίποτες μὴν λυπᾶσαι“.
1255 Καὶ τότες τὸ κοράσιον ἐκ βάθους τῆς καρδίας
ἐστέναξεν, ἐδάκρυσεν, τοιοῦτον λόγον εἶπε
„Δόξα σοι, δέσποτα Χριστέ, ὅτ' ἐπληροφορήθην.
ἐγὼ ἡ παναθλία σου καὶ εἶδον τὸν καλόν μου“.
Καὶ ἀγκαλιζόντας αὐτὸν ἠδέως κατεφίλει,
1260 ἐφίλει δὲ ὁ Ἄμμηρᾶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκείνης.
Οἱ δὲ τῆς κόρης ἀδελφοὶ ἐκείνοι παρευθὺς Σ. 100 Τρ. 62
ἀκούσαντες ὅτι Ἄμμηρᾶς εἰσηλθεν ὁ γαμβρός των,
ἐξαίφνης ἦλθον ἅπαντες ἔνδον εἰς τὸ κουβούκλιον,
καὶ τὸν γαμβρόν ὡς εἶδασιν μετὰ τῆς ἀδελφῆς τους
1265 ὅτ' ἦσαν ἀγκαλιαστοὶ καὶ ἐγλυκοφιλοῦντο,
ἐντράπησαν τ' ἀδελφιά της, καὶ ἔστρεψαν ὀπίσω,
εἶχον δὲ ἐξαίρετον χαρὰν, μεγάλην τότε.
Ἐφερον καὶ τὸν Διγενῆ αἰ βῆαίς του μέσα,
1268 Ὁ στίχος περιττεύει· λείπει δὲ καὶ ἀπὸ χειρ. τοῦ Τραπεζούντος.

(καὶ ὡς εἶδε τοῦτον ὁ Ἀμμηρᾶς ἐχάρηκε μεγάλως)
 1270 ὡς εἶδε τοῦτον ὁ Ἀμμηρᾶς ἐκεῖνος ὁ πατήρ του,
 ἠγκαλιάσατο αὐτὸν καὶ τὸν ἐγλυκοφίλει,
 καὶ ἔχαιρε σὺν ἅπασιν μετὰ τῆς ποιητῆς του,
 καὶ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μετὰ γυναικαδέλφους.

Καὶ ὁ λαὸς τοῦ Ἀμμηρᾶ ἔφθασεν εἰς τὸ κάστρον Σ. 101

1275 ἔφερον τὰ καμήλια μετὰ τῶν μουλαριῶν.
 καὶ ἔβαλον τὰ πράγματα ἐνδοθεν εἰς τὰς θήκας,
 καὶ τὰ φαρία ἔθεντο εἰς τοὺς μεγάλους σταύλους.
 Τοὺς δὲ ἀγούρους τοὺς καλοὺς Πέρσας καὶ Ἀραβίτας
 πάντας ἐφιλοτίμησε χαρίσμασι μεγάλοις,

1280 καὶ πάλιν ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Συρίαν,
 ἐκράτησε δὲ μετ' αὐτοῦ, Ῥαβίτας ἑκατόνδε
 καὶ τὴν μητέρα μετ' αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀδελφῶν του,
 καὶ τόπον τοὺς ἐχάρισε διὰ νὰ κατοικοῦσιν
 αὐτὸς δὲ συνεχαίρετο τὴν λαμπρὰ του κόρη,

1285 καὶ φήμη ἦτο δι' αὐτοῦ εἰς ἅπαντα τὸν | κόσμον,

Τέλος τοῦ τρίτου βιβλίου

Ἐπίθεις τοῦ δ' λόγου τοῦ Δι | γενοῦς Ἀκρίτου | . Σ. 102

Τέταρτος λόγος πέφυκεν τοῦ | Διγενοῦς Ἀκρίτου,
 καὶ πῶς αὐτὸς ἠτήσατο τὸν ἴ | διον πατέρα
 καὶ εἰς τὸ δάσος ἦλθουσαν | θηρία κνηγήσα,
 ἐνώπερ καὶ ἐθήρευσαν ἄρ | κτους μετὰ λεόντων,
 1290 καὶ τοὺς περὶ Φιλόπαππον | ἐνίκησαν ἀνδρείους,
 καὶ εἰς τὸν οἶκον ἔστρεψεν ἐκεῖνος χαριέντως.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΙΓΕΝΟΥΣ.

Σ. 102

Τρ. 6

Ἀρχὴν λαβὼν, ὃ φίλτατε, πλείστων κατορθωμάτων,
 λέγειν τρόπαια κάλλιστα, ἀνδραγαθῶν πλήθη,
 φέρω λοιπὸν εἰς μέριμναν τὸν Διγενῆν Ἀκρίτην.
 1295 φίλτατον Ἀκρίτην γάρ, πανθαύμαστον ἁπάντων,
 τὸν κατορθώσαντα ἐν γῆ πλείστας ἀνδραγαθίας,
 νίκας λαμπράς, ἔξακουστάς, δόξαν γενναιοτάτην.

1286—1291 Λεῖπουσι ἀπὸ Τρ.

Οὗτος τοίνυν ἀνδρειωθεὶς αὔξησιν ἡλικίας
 καὶ ἔτος γὰρ τριακοστὸν καὶ τρίτον αὔθις πέλων,
 1300 τέλος τοῦδε τοῦ βίου δὲ δέδωκεν ἐν εἰρήνῃ,
 καλῶς πολιτευσάμενος, μεγάλως δὲ νικήσας. Σ. 104

Καὶ πάλιν διὰ ἔρωτα ἀναθυμίζω τώρα
 ὅτι αὐτὸς ἐγεινεν ἐκείνης τῆς ἀγάπης
 ἐξ ἧς φυλῆς τοῦ ἔρωτος ἐβλάστησεν ἡ ἀγάπη,
 1305 ὃς αὔξησθεις κατὰ μικρὸν φέροι καρποὺς τοιοῦτους.

Καὶ ὅποιος τὸν ἔρωτ' ἀπόκτησεν ἔχει πολλὰς φροντίδας,
 καὶ ἐκ τοῦ πόθου τοῦ πολλοῦ κινδύνους δὲν φοβάται,
 αὐξάνει ἡ νεότητα, πληθύνει ἡ ἀνδρεία,
 τοσοῦτον δὲ κατατολμᾷ τοῦ ἀποχωρισθῆναι Τρ. 66

1310 γονέων τε καὶ συγγενῶν καὶ φίλων τῶν οἰκείων,
 θαλάσσης μὲν μὴ φείδεσθαι, πυρὸς δὲ μὴ πτοεῖσθαι

Δράκοντας λοιπὸν καὶ λέοντας καὶ τὰ λοιπὰ θηρία
 δὲν ἐφοβεῖτον παντελῶς διατὶ εἶχεν πολλὴν ἀγάπην,
 καὶ τοὺς ἀνδρείους καὶ ληστὰς οὐδόλως χρεῖαν εἶχε. Σ.105

1315 Νύκτας ἡμέρας ἔβλεπε καὶ τὰς δεινὰς κλεισουράς,
 τοὺς κάμπους δρόμους ἔλεγε, χαρὰ εἶχε τοὺς κινδύνους,
 ἄγοντος ἦτο πάντοτε τὸν ὕπνον δὲν ἀγάπα.

Πολλοὶ καὶ πλείστοι δι' αὐτὰ ἀρνήθησαν ὑπ' ἀγάπης
 καὶ τοῦτο γὰρ μὴ ἄπιστον παρὰ ὑμῶν φανεῖν,

1320 μάρτυρα γὰρ ἐπαινετὸν εἰς ἑσᾶς νὰ παραστήσῃ
 τὸν Ἀμμηρᾶν τὸν εὐγενῆ καὶ πρῶτον τῆς Συρίας,
 ὃς εἶχεν ἰδίωμα τερπνὸν καὶ ἀποκοτιὰν θηριῶν,
 καὶ μέγεθος πανθαύμαστον, ἀνδρείαν ἐπαινουμένην
 καὶ γὰρ ὡς δεῦτερος Σαμφῶν οὗτος ὑπῆρχε τότε

1325 ἐκεῖνος γὰρ ἀπέκτεινε λέοντα τὸν μεγάλον,
 οὗτος δὲ πλῆθος ἀπείρον ἀπέκτεινε λεόντων.

Παῦσε, μὴ λέγεις, ἄνθρωπε, μύθους τοῦ Ἀχιλλέως Σ. 106
 ὁμοίως καὶ τοῦ Ἐκτορος, οἵπερ εἰσι ψευδῶδεις.

Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν, δυνατὸς ἐν φρονήσει,
 1330 θεὸν γὰρ ἔχων συνεργὸν γέγονε κοσμοκράτωρ,
 ὁ Ἀμμηρᾶς ἐκέκμητο τόλμην καὶ τὴν ἀνδρείαν
 ἐκ γονέων τὴν ἀπόκτησιν, ἐκ φύσεως τὴν εἶχε

1301 Καὶ πῶς. Λύθησα κατὰ τὸ χειρ. Τρ. 1331—1332 Λεῖπουσι ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζούντος. 1331 διγενῆς.

- γέροντα δὲ Φιλόπαππον, καὶ Κίναμον ὁμοίως,
 Ἰωαννίκιον θαυμαστόν, ἐκείνους τοὺς ἀνδρείους,
 1335 οὐδόλως ἔστιν ἄξιον συγκοῖναι μετ' ἐκείνον·
 αὐτοὶ μὲν ἐκαυχῆσαντο καυχήματα ψευδῶδη,
 ὁ δ' Ἀμφοῦς ἀληθινὰ καὶ μεμαρτυρημένα
 πάντα ἐκείνος ἔκαμνε, πάντες ὡς τὸ πιστεύουσιν,
 Ἀμβρῶν ἦτον ὁ πάππος του, θεῖός του ὁ Καρῶης Τρ. 68
 1340 καὶ τοῦτον ἀναθρέψασιν Ἀραβες μετὰ πόθου Σ. 107
 ἔδωσαν δὲ καὶ ἐκλεκτοὺς ἀγούρους τοισχιλίους.
 Συρίαν ὅλην ὑπέταξεν, ἐποίησε καὶ Κοῦφερ,
 καὶ πάλιν πλῆθος ἐκλεκτὸν ἑστράτευσέ μαγουλίων,
 καὶ μετ' αὐτοῦ ἐν ταῖς μέρεσιν τῆς Ῥωμανίας ἦλθεν.
 1345 Ἐκεῖ λοιπὸν ἐκούρσυσεν χώρος πολλὰς μεγάλας,
 τοῦ Ἡρακλέους λέγω δὴ καὶ ἑτεραις ἀντάμα,
 Χαρσιανὴν ὁμοίως τε μέχρι Καππαδοκίας.
 καὶ κόρην ἤχμαλώτευσεν Ῥωμαίων θυγατέρα.
 ἐκ γενεᾶς ὑπάρχουσαν τῶν Δουκίδων ἐκείνων,
 1350 καὶ ἐκ τοῦ κάλλους γὰρ αὐτῆς τοῦ θαυμαστοῦ, καὶ γένους,
 τὰ πάντα ἀρνησάμενος τοῦ θαυμαστοῦ πατρός του,
 τὰ πάντα γὰρ ἠρνήσατο πίστιν τε καὶ πατρίδα·
 χριστιανὸς ὁρθόδοξος γέγονε διὰ ταύτης. Σ. 108
 Ὅταν γὰρ ἔμελλεν λαβεῖν πολέμους τῶν Ῥωμαίων,
 1355 δοῦλον τοῦ λόγου του ἔκαμε διὰ ὠραίας πόθου,
 ἣ ὅποια υἱὸν ἐγέννησε περὶφανῆ ὠραῖον.
 ἐγέννησε τὸν Διγενῆ, ἐκείνον τὸν ἀνδρείον,
 ὅστις τὴν κλίσιν ἔλαβε ταύτην ἐκ τῶν γονέων·
 ἔθνικὸς ἦτον ἀπὸ πατρός, ἐκ τῆς φυλῆς τῆς Ἄγαρ,
 1360 Ῥωμαῖος δὲ ἀπὸ μητρός, ἐκ γένους τῶν Δουκαδῶν·
 διὰ τοῦτο ὠνομάσθηκεν Διγενῆς ὁ υἱὸς τῶν,
 καὶ βαπτισθεὶς ἐν ὕδατι ἁγίῳ κολυμβήθρας,
 Βασίλειος ὠνόμαστο ἑξαετῆς ὑπάρχων.
 Ὡς ἔπρεπε ἀναθρέφεται εἰς ἅπασαν ἡμέραν·
 1365 καὶ φοβερὸς γενόμενος μεγάλην εἶχεν γῶσιν.
 Ἀκρίτης ὠνομάσθηκεν, ἐφύλαγεν τὰς ἄκρας Σ. 109
 πάππος αὐτοῦ Ἀνδρόνικος ἀπὸ τῶν Κιναμάδων,

1346 Ἡρακλέως. Διῶρθωσα τὸν στίχ. 525.

1351 Λεῖπει ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.

- ὃς τέθνηκεν ἐξόριστος βασιλικῇ προστάξει Τρ. 70
 Ῥωμανοῦ τοῦ πανευτοχοῦς διὰ τινὰς προλήψεις·
 1370 πολὺς γὰρ κληρὸς μετ' αὐτοῦ καὶ πλῆθος πολὺ πλοῦτου,
 καὶ μέγας ὠνομάζετον ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπων.
 Μάμμην εἶχεν στρατήγισσαν ἐκ γένους τῶν Δουκαδῶν,
 θεῖους τε εἶχεν θαυμαστοὺς, ἀδελφοὺς τῆς μητρὸς του,
 οἱ καὶ μονομαχήσαντες διὰ τὴν ἀδελφήν τῶν
 1375 τὸν Ἀμφοῦν ἐνίκησαν, τὸν ἑαυτοῦ πατέρα.
 Ὅντως βλαστὸς ἀνέφυεν ἐξ εὐγενῶν τῆς οἴξης,
 πλέως γὰρ οὗτος ἔλαμψεν ἐκείνου τοῦ πατρός του,
 ἔγινε δὲ περίφημος εἰς τὰς ἀνδραγαθίας.
 Καὶ τῶρα ἀρχηγίζομεν τὰ ἔργα νὰ εἰποῦμε, Σ. 110
 1380 ἀλλὰ μηδεὶς παρακαλῶ νὰ μὴν τὰ ἀπιστήσῃ,
 ταύτην ὅπου μέλλω νὰ εἰπῶ τὴν εὐφημίαν λόγου,
 ἐπεὶ θεοῦ τὸ θέλημα τοῦ μόνου δυναμένου,
 ὅπου γὰρ βούλεται θεὸς οὐδεὶς ὁ ἐμποδίζων.
 Οὗτος τοίνυν ὁ θαυμαστὸς Βασίλειος ὁ Ἀκρίτης
 1385 παιδόθεν εἰς διδάσκαλον παρὰ πατρός ἐδόθη·
 τρεῖς χρόνους γὰρ ἐμάνθανε παιδείαν τῶν γραμμάτων,
 ὅξυς ἦτο εἰς τὸν νοῦν καὶ γρηγόρος εἰς τὸ λέγειν,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἀγάπησε κινήγια καὶ τόξα,
 νὰ κνηγᾶ, νὰ πολεμᾶ, νὰ τρέχη τότε πάντα.
 1390 Μὲ τὸν πατέρα εὐγαίνεν ἐν τούτοις πᾶσαν ἡμέραν,
 καὶ τὸ κοντάρι μάνθανε καὶ τὸ σπαθί· ὁμοίως Τρ. 72
 ἔγινεν ἄξιος ἔστ' οὐκ ἀπαιθῆ, ἀνδρείος ἔς τὸ κοντάρι, Σ. 111
 ὑπερθαύμαστος ἐφάνηκεν εἰς ὅλους τοὺς ἀνδρείους,
 καὶ ὅλοι ἐθαυμάζοντο τὴν ὅλην του ἀνδρείαν,
 1395 καὶ τὸ πολὺ τὸ τρέξιμον ἔδειχεν εἰς τὴν προᾶξιν.
 Ὅταν δὲ ἐγέννηκεν δώδεκα χρόνων ἄκρινος,
 ὡς ἥλιος ἀπέλαμψεν εἰς ὅλα τὰ παιδιά,
 ἀπέρνα εἰς τὴν δύναμιν ὥσπερ ἀνδρειωμένος.
 Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν πρὸς τὸν πατέρα εἶπεν
 1399 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον ἐν χειρ. Τραπεζοῦντος ἔπονται οἱ ἐξῆς
 865 Τοιαῦτα λέγων πρὸς αὐτὸν ὁ Διγενῆς Ἀκρίτης
 „πόθος ἀνήψεν εἰς ἐμέ, αὐθέντα, καὶ πατήρ μου,
 τοῦ δοκιμάσαι ἑμαυτὸν εἰς θηριομαχίαν
 καί, εἴπερ ὅλως ἀγαπᾷς τὸν σὸν υἱὸν Ἀκρίτην,
 ἐπιδίδου μοι θέλημα θηρία κινήγησαι,

- 1400 „Υστερον εις τέλος μας να νικήσω πάτερ; Τρ. 74
τί μοι τότε ο έπαινος γενήσεται εκείνος;
Πότε να γίνη πόλεμος τὸ γένος να λαμπρύνω;
πληροφορήσω γὰρ και σε τὸν ἐμὸν εὐεργέτην
ὅτι ἔχεις με συνεργὸν ἀπὸ τοῦ νῦν και δοῦλον.“
- 1405 Βλέποντας τοίνυν ο πατήρ τὸ πρόθυμον θαυμάζει· Σ.112
φύσεως γὰρ τὸ εὐγενὲς χωρίζει ἡ καρδιά·
λαβὼν δὲ τὴν ἐπαύριον τὸν γυναικάδελφόν του,
λαμπρὸν τὸν Κωνσταντινὸν τε και τὸν υἱὸν του Ακριτήν,
τινάς δ' ἐκ τούτων ἀγοῦρους του ἤγε να κνηγήσῃ.
- 1410 Γεράκια ἐβάσταζον ἄσπρα ἐκ τῶν μοντάτων,
και ὅταν ἀποσώσασιν εἰς τὰ μεγάλα ὄρη,
ἀπὸ μακρόθεν βλέπουσι σκληρότατα ἀρκούδια,
ἐκεῖνα τότε ᾔηθησαν μέσα ἀπὸ τὸν λόγγον
ἀρσενικά και θηλυκά μετὰ μεγάλης τόλμης.
- 1415 Καὶ ὡς εἶδε ταῦτα ο Διγενὴς τὸν θεῖόν του ἠρώτα
„Τί εἶναι αὐτὰ ὁποῦ πηδοῦν μέσα ἀπὸ τὸ δάσος,
φεύγουν και τρέχουν γρήγορα, δὲν στέκουν εἰς τοὺς κάμπους;“
Και παρενθύς ο θεῖός του λέγει πρὸς τὸν Ἀκριτήν· Σ. 113
Βασίλειε, καρδιά μου, θέλω ἐγὼ ὄρᾶν σε·

870 [και] παρούς τε και λέοντας, ἄρκους μετὰ δρακόντων,
να δοξασθῆς αὐθέντα μου. ἐν ταῖς ἀνδραγαθιαῖς μου.
Δεῦτε, καβαλλικεῖσώμεν, πάγωμεν εἰς κνηγὴν,
και εἰς τόπον ἀπέλωμεν ἐνθα εἰσι θηρία,
και παντας σβέσω λογισμοὺς τοὺς ἐμὲ ἐνοχλοῦντας.“

875 Τούτους τοὺς λόγους ο πατήρ ἀκούσας τοῦ φιλάτου,
ἠγάλλετο τῷ πνεύματι, ἔχαυε τῇ καρδίᾳ,
και μετὰ πολλῆς τέρψεως αὐτὸν ἐκατεφίλει,
και ἔλεγε πρὸς τοῦτον γὰρ τὸν Διγενῆν Ἀκριτήν
„θαυμαστὴ γὰρ ἡ γνῶμη σου και γλυκεῖοι οἱ λόγοι,
880 πλὴν δὲ οὐ πάρεσι καιρός, δεινότερος ὑπάρχει
και σύ γὰρ, περιπόθητε, δωδεκαετῆς ὑπάρχων,
οὐ δύνασαι, γλυκύτατε, θηρία πολεμήσαι·
ὃ τέκνον μου γλυκύτατον, μὴ τοῦτο νῦν ποιήσῃς,
μὴ ἄνθος σῆ· νεότητος πρό καιροῦ ἀπολέσῃς,
885 ἂν γὰρ θεοῦ θελήματι, ἀνδρὸς εἰς μήκος φθάσῃς,
τότε ταμιφίλτατε υἱέ, θηρία πολεμήσῃς.“

Ἀκριτῆς δὲ ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ τοιούτους
ἐθλίβηκε κατὰ πολὺ, ἐπόνεσε καρδίαν,
κατὰ πολὺ δακρύσας δὲ, λέγει πρὸς τὸν πατέρα

1409 Τίς δέ. 1420 τοὺς. 1415—1441 Λεῖπουσιν ἐκ τοῦ χειρ. Τραπεζ.

- 1420 αὐτὰ ἀρκούδαις λέγονται και ὅποιος τὰς νικήσῃ
ἀνδρειωμένος λέγεται ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.
Πλὴν τὸ ὄραδίν σου κράτησον, και τὸ σπαθί σου ἄφες,
ἀρκούδα δὲν εἶναι δυνατὸν μετὰ τὸ σπαθὶν να φύγῃ,
εἶναι να ἰδῆς θαῦμα φορικτὸν και ἄξιον ἐπαίνου.“
- 1425 Καὶ τὸ παιδίον ἤκουσε τοὺς λόγους δὲ τοῦ θεοῦ του.
Εὐθύς δὲ τότε ἐπέβησεν, τὴν ζώνην του ἀγαμνίζει,
και καμηλαύχιν χαμηλὸν βάζει ἔς τὴν κεφαλὴν του·
ἐπιάσεν εἰς τὸ χεῖρι του ἓνα ὄραδιν μέγαλον,
και ὡς ἀστραπὴ ἐπήδησεν ἀπὸ περιστηθίου,
1430 και τότε ἐφθασεν ἐκεῖ, ὁποῦ ᾔσαν τὰ ἀρκούδια.
Ἀρκούδα δὲ ἡ θηλυκὴ μετὰ ἀρκουδοπούλου Σ. 114
μεγάλα αὐτὴ ἐφώνασε και ἐφθασε πρὸς τοῦτον.
ὁ δὲ Ἀκριτῆς γρήγορα αὐτὴν περιλαμβάνει,
και κλειδώσας τὰς χειράς του εὐθύς ἀπεσφιξέ την,
1435 τὰ ἔγκατα ἐγένασιν ἐκ στόματος ἀρκούδας,
και παρενθύς ἐξέφυξεν εἰς χεῖρας τοῦ παιδίου.
Ἀρκούδα δὲ ἀρσενικὴ ἀπέφυγεν εἰς τὸ δάσος·
ὁ θεῖός του δὲ πρὸς αὐτὸν αὐτὰ τὰ λόγια εἶπεν
„Βλέπε, ὦ τέκνον μου, καλὰ μὴν χαιώθη ἡ ἀρκούδα.“
- 1440 Ἐκεῖνος δὲ ἀπὸ σπουδῆς ἐξάπλωσε τὴν ὄραδιν,
και πρὸς τὴν ἄρκτον ἐφθασεν ὁποῦ τον εἰς τὸ δάσος.
Ἀρκούδα δὲ ἐγύρισε ν' ἐχάσχισεν μεγάλη,
ὄρμησε γὰρ τὴν κεφαλὴν συντριφαίαι τοῦ παιδίου.
Εὐθέως τότε ἄρπαξε ἐκ στόματος τὴν ἄρκτον, Σ. 115
1445 ἀπεστρουφήσας δὲ αὐτὴν ἐξέφυξεν ἡ ἄρκος.
Και ἐκ τῶν ἄρκτων τῶν βουγμῶν και τῶν ποδῶν Τρ. 76
ἔλαφος ἐξεπήδησεν ἀπὸ τῆς παγαναίας. [τὸν κτύπον
Ὁ Ἀμρῶς ἐλάλησε ταῦτα εἰς τὸν Ἀκριτήν
„Ἐμπροσθέν σου, ὦ φίλτατε, βλέπε θηρίον ἄλλον.“
- 1450 Τὸ δὲ παιδίον τὰς φωνὰς ὡς ἤκουσεν εὐθέως,
ὡς λέον ἐβρουχήσατο, ὡς πάροδος συνεσφίχθη,
και εἰς ὀλίγον πήδημα τὴν ἔλαφίνα φθάνει.
Ἐκ τοῦ ποδὸς δραξάμενος τὴν ἔλαφον εὐθέως,
και ἐκτινάξας ἔσχισεν αὐτὴν εἰς δύο μέρη.
- 1455 Ποῖος δὲν βλέπει μέγεθος θεοῦ τῶν χαρισμάτων,
1451 ἐβρουμήσατο.

καὶ τὴν μεγάλην δύναμιν, τὴν φοβερὰν ἐκείνου.
 Ἄπας γὰρ νοῦς ἀνθρώπινος ἐκπλήττει τὸ τοσοῦτον, Σ. 116
 πῶς ἔφθασε τὴν ἔλαφον παιδί χωρὶς τοῦ ἵππου,
 πῶς τοὺς ἄρκτους ἀπέκτεινε ἐν χερσὶ χωρὶς τὴν ῥάβδον

- 1460 πάντα θεοῦ θελήματα, τοῦ δώσαντος δυνάμεις
 παιδίον γὰρ μικρότατον περὺγων ὀμοιοῦται.
 Βλέποντες γὰρ οἱ ἅπαντες παραδόξον τοιοῦτον
 τὸν Κύριον ἀνύμνησαν σὺν τῇ μητρὶ παρθένῳ,
 ὅπῃ ἔδωκε τόσῃν δύναμιν καὶ τέρατα τοιαῦτα,
 1465 „Κυρία, μήτηρ τοῦ θεοῦ, θεὸς δὲ πανοικτίρμον,
 πράγματα βλέπομεν φοιτᾶ ἔς τὸν νέον ὅπου κάμνει.“
 Σὺν τούτοις δὲ καὶ ἔλεγον καθ' ἑαυτοῖς τοιαῦτα
 „Οὗτος οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου,
 τοῦτον δὲ ἔστειλεν θεὸς διὰ τὸς ἀπελάτας,
 1470 καὶ τρέμειν θέλουσιν αὐτὸν εἰς χρόνους τῆς ζωῆς του“ Σ. 117
 Καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες εἰς ὅλην τους τὴν νίκην, Τρ. 78
 εἶδον δὲ λέαιναν σκληράν, ἐκάθευδε μὲ σκύμνον,
 καὶ ὑπεστράφησαν εὐθύς εἶδον τὸν νέον τοῦτον,
 ὁ παῖς δὲ διερχόμενος ἔσυρε τὰ θηρία ταῦτα.
 1475 Εἰς τὴν δεξιάν του τῇ χειρὶ εἶχε τοὺς δύο ἄρκτους,
 καὶ εἰς τὴν ἄλλην δὲ χειρὶ τὴν ἔλαφον ἔκρατει.
 Ὁ θεῖός του ἐφώνησεν αὐτὸν ἐκεῖνος τότε
 „Ἐλθὲ ἐνθάδε τέκνον μου, παμφίλτατε Ἄκριτα,
 καὶ τὰ νεκρὰ κατάλιπε, ἔχομεν ἄλλα ζῶντα,
 1480 εἰς τούτα δοκιμάζονται τῶν εὐγενῶν οἱ παῖδες.“
 Ὁ παῖς δὲ ἀπεκρίνατο λέγων αὐτῷ τοιαύδε
 „Τούτο γὰρ ἔστι θέλημα θεοῦ παντοδυνάμου,
 ἵνα ἴδῃ καὶ αὐτὸν νεκρὸν ὡς καὶ τοὺς ἄρκτους.“ Σ. 118
 καὶ ταῦτα εἰπὼν ὤρμησε ἔς τὴν λέαιναν δὲ οὗτος,
 1485 ὁ δὲ θεῖος πάλιν αὐτοῦ ἐφώνησε πρὸς τοῦτον
 „Λάβε τὸ σπαθίον σου, ὃ ποθητόν μου τέκνον,
 αὐτὸς δὲν εἶναι ἔλαφος ἔστην μέσῃν γὰ τὸν σχίσση,
 ἀλλὰ δεινὸν θηρίον ἦν, βλέπε μὴ σ' ἀδικήσῃ.“
 Ὁ νέος ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει
 1490 „Εἶπον καὶ πάλιν λέγω σοι, αὐθέντα μου καὶ θεῖε,
 ὅτι οὐδὲν ἀδύνατον παρὰ θεῶ ὑπάρχει.“

1493 ὡς λέων

- καὶ ὅταν εἰμίωσεν εἰς αὐτὸ ἐπήδησεν ὁ λέων, Τρ. 80
 καὶ ἐπιπλώσας τὴν οἰρὰν κατὰ τὰς πλευράς του
 1495 καὶ μέγα βρυχησάμενος ὤρμηθη εἰς τὸν νέον.
 Ὁ νέος δὲ τὴν σπάθην του ἐσήκωσεν ἀπάνω, Σ. 119
 κρούει αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν εἰς μέσον τοῦ μετώπου,
 ἔσχισε δὲ τὴν κεφαλὴν, ἔφθασεν εἰς τὸν ὄμιον.
 Ὁ δὲ νεώτερος εὐθύς λέγει πρὸς τὸν θεῖον
 1500 „Βλέπεις, αὐθέντα, θεῖε μου, θεοῦ τὰ μεγαλεῖα,
 οὐκ ἐδιδάσθη καὶ αὐτὸς ὡσπερ τὴν ἐλαφίνα;“
 Καὶ κατεφίλησαν αὐτὸν θεῖοι καὶ ὁ πατήρ του,
 καὶ χαίροντες ἀμφοτέροι λέγουσι πρὸς ἐκεῖνον
 “Ὅποιος βλέπει τὸ κάλλος σου καὶ ἐτι τὴν ἡλικίαν,
 1505 ὥραϊε καὶ νεώτερε, πῶς μὴ θαυμάσῃ τοῦτο;
 Ἀλλὰ βεβαίως δέξεται τὰς χάς ἀνδραγαθίας,
 τέκνον μου πσθινότατον, καύχημα τῶν γονέων.“
 Εἶχε γὰρ ὁ νεώτερος, πανθαύμαστος ἐκεῖνος
 κόμην ξανθὴν, ὑπόσγουρον καὶ ὄμματα μεγάλα, Σ. 120
 1510 πρόσωπον ἄσπρον ὀδινόν, κατάμαυρον ὀφρυδίν,
 στήθος ὡς κρύσταλλον κριοῦ ὀργυῖαν εἰς τὸ μακρὸς.
 Τοῦτον βλέπων ἐχαίρετον κατὰ πολλὰ ὁ πατήρ του,
 καὶ χαίρων ἔλεγεν αὐτῷ μετὰ χαρᾶς μεγάλης
 „Τὰ μὲν θηρία κρύπτονται, ἐμπήκασιν ἔς τὸ δάσος,
 1515 ἔρχεσθε νὰ πηγαίνωμεν εἰς τὸ νερὸν τὸ κρῦον,
 καὶ νίψον σου τὸ πρόσωπον ἐκ τῶν πολλῶν ἰδρώτων,
 ἄλλαξον δὲ καὶ τὰς στολάς, ὅπου ἔβαψαν ἀπὸ τὸ αἶμα,
 πλύνω τὰς χεῖράς σου ἐγὼ, ὁμοῦ δὲ καὶ τοὺς πόδας,
 καὶ καθαρῶς τοὺς ἄφροὺς θηρίων τῶν μεγάλων,
 1520 καὶ τὴν ὄσμὴν καὶ μυρωδιὰν θηρίων τῶν ἀρκουδῶν,
 πλύνω τοὺς πόδας σου καλῶς ἐγὼ μετὰ χειρῶν μου,
 καὶ τρισμακάριος εἰμὶ ἔχων τοιοῦτον παῖδα Σ. 121
 καὶ τότε ἅσαν μερίμναν ἐκ τῆς ψυχῆς μου ὀπίτω,
 καὶ γέγονα ἀνέννοιος πάσας μου τὰς ἡμέρας, Τρ. 82
 1525 διατι δὲν ἔχω μερίμναν ὅπου καὶ ἂν σὲ στείλω,
 Εὐθύς τὴν σπάθην ἐσήκωσε καὶ πρὸς θηρίον τρέχει,
 1517 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρόγραφον Τραπεζοῦντος ἔχει
 καὶ ἔξ ἄφρων γε τῶν θηρῶν καὶ ἔξ ὀσμῆς τῶν ἀρκτων.
 1518 Λεῖπει ἀπὸ χειρογρ. Τραπεζοῦντος ὑπάρχει δὲ καὶ διαφορὰ
 τις περὶ τὴν θέσιν τῶν στίχων 1519—21.

εἷς τε τλ κούρη τῶν ἐθνῶν, μάχας τῶν πολεμίων.“

Καὶ παρευθὺς οἱ δύο τους ἔς τὴν βούσιν δὲ ἀπλήθον,
καὶ τὸ νερόν ἦτον δροσερόν, ὡσεὶ χιών ψυχρῶδες.

Ἐστὴν βούσιν τότε ἐκάθισαν, τρίγυρα πάντες, ὅλοι·

1530 καὶ ὅλοι ὅπου ἦσασιν τὸν νέον ἐπροσκύνουν,
ἄλλοι τοὺς πόδας του ἐνιπτον, καὶ ἄλλοι τὸ πρόσωπόν του,
ὁμοίως καὶ τὰς χειράς του ἐκ τῶν πολλῶν αἰμάτων.

Ἄλλαξε δὲ καὶ τὸ παιδί τὴν ἀκριβῆ στολήν του,

1535 βάζει χλαμύδα ἐλαφρὴν διὰ τὸ καταψύχην,
καὶ ἐπάνω εἰς τοῦτο κόκκινον μὲ τὰ χρυσὰ τζαπραζία. Σ. 122

Εἶχε ταῖς ρίζιαις ἀκριβαῖς μὲ τὸ μαργαριτάρι,

ἢ τραχηλέα του ἦτονε μὲ ἄμπαριν καὶ μόσχον,

μαργαριτάρια ἀκριβὰ τρίγυρα καρφωμένα,

καὶ τὰ κομπία ἔστραπτον ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ,

1540 τὰ ὑποδήματα αὐτοῦ χρυσοῦ ὠραισμένα.

τὰ δέ γε πτεριστήρια μετὰ λιθομαργάρων·

ἀντὶ δὲ ἔργου τοῦ χρυσοῦ εἶχε μαγνήτας λίθους.

Καὶ πάντοτε ἐσπούδαζε τὸ εὐγενὲς παιδίον

πρὸς τὴν μητέρα ἀπελθεῖν, τοῦ μὴ αὐτὴν λυπῆσαι,

1545 πάντας δὲ κατηνάγκαζε ταχὺ καβαλλικεῦσαι.

Εἰς φάραν ἔβη μέγιστον, λευκὴν ὅσῃ περιστέριν,

ἦτο ἡ χαιτή του πλεκτὴ μετὰ βενέτων λίθων,
καὶ κώδωνας εἶχε χρυσοὺς μετὰ τῶν λιθαρίων· Σ. 123

οἱ κώδωνες ἦσαν πολλοί, ἔκαμνον ἦγον μέγαν, Τρ. 84

1550 μέλος λαμπρὸν καὶ θαναμαστὸν, ἐθαύμαζον οἱ πάντες

Πρασνοροόδινονβλαστὴν εἶχεν εἰς τὸ καπούλιν,

τὸ σελλογάλινον αὐτοῦ πλεκτὸν μὲ τὸ χρυσίον,

ἔργον ποικίλον χυμευτὸν μὲ τὸ μαργαριτάριν.

Ἦτον τὸ ἄλογον σκληρόν, ἐπαῖζε δὲ ἠδέως,

1555 καὶ ὁ Ἀκριτής ἐτοιμος νὰ καβαλλικεῦσῃ,

τὸ ἄλογον κατέπαιζεν εἰς ὄρεξιν τοῦ νέου,

ὁ νέος τότε ἐκάθητο, ὡσάν γεμάτον δόδου.

Οὕτως δὲ ἐκίνησαν καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ ἴπτι.

Καὶ ἦσαν ἔμπροσθεν αὐτοῦ οἱ ἄγουροὶ του πάντες,

1560 σὺν τούτοις δὲ καὶ ὁ πατήρ, καὶ θεῖός του τοῦ νέου,

1551 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον εἶρε τὸ χειρογράφον Τραπεζοῦντος
τὴν δὲ σέλλαν ἐσκέπαζεν μήπως κορνιακιοῦται.

ἔς τὸ μέσον δὲ ὁ ἄγουρος ἤστραπτε ὅσῃ τὸν ἥλιον, Σ. 124

τὸ δόρου ἐδοκίμαζε μὲ τὸ δεξιόν του χεῖρον,

πράσινον ἀραβίτικον μετὰ χρυσῶν γραμμάτων.

Ἐραῖος ἦν εἰς ὄρασιν, γλυκὺς εἰς συντυχίαν,

1565 τερπνὸς εἰς τὸ ἀνάσταλμα, ὅλος μεμετροημένος.

Καὶ ὅταν ἔφθασαν ὁμοῦ καὶ εἰς τὸν οἶκον ἤλθον,

ἐτρόγασιν καὶ ἔπιπον, ἔχαιρον καθ' ἑκάστην.

Ὁ δὲ πατήρ του Ἀμηράς ἐξ ἐκείνων τῶν χρόνων,

1570 τῶν κύκλωθεν τοῦ οὐρανοῦ τρεχόντων δι' ἡλίου,

ἀπέρνα μελετώντας δὲ τοὺς δρόμους τοῦ κυρίου,

καὶ καθ' ἑκάστην ἔχαιρε μετὰ τῆς γυναικὸς του,

καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ συμπάντων δὲ τῶν φίλων,

ἕως τὰς πόρτας ἔφθασε τοῦ γηρατειοῦ ἐκείνος,

ἐγκαταλείψας τῷ υἱῷ πάσας ἀνδραγαθίας.

Τρ. 86
Σ. 125

1575 Ὅταν ὁ εὐγενικὸς, ὁ Διγενὴς ὠραῖος,

αὐτὸς εἰς μέτρον ἔφθασεν αὐτοῦ τῆς ἡλικίας

καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας εὐθελος ἀνὴρ προσεγεγόνει,

τότ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν πηδᾶ, καβαλλικεῦει,

1580 τὸ κοντάρι ἐσήμωσε, τὴν ῥάβδον του ἐκράτει,

ἐπεριμάζωξεν λαόν, ἐπῆρεν ἐδικόν του·

καὶ ὡς ἐκεῖ διήρχοντο τὸν δρόμον μετὰ κόπου.

δι' ἀπελάτους ἤκουσε πολλὰ ἀνδρειωμένους,

ὅτι κρατοῦσι τὰ στενὰ, κάμνον ἀνδραγαθίας,

καὶ ζῆλος ἤλθεν εἰς αὐτὸν νὰ τοὺς ἤξεύρῃ ἴκεινος.

1585 Ἐπέρνα τότε μοναχὸς, νεκροκάλαμον εὗρεν,

εἶδεν λέοντα φοβερόν ἔδαρμένον, ἔσπλωμένον

Ἰωαννικίου ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ θαναμαστοῦ ἐκείνου. Σ.126

Ἔως εἶδε δὲ τὸν λέοντα ὁ Διγενὴς Ἀκριτής

ἐκ βάθους ἀναστένναξεν ψυχῆς καὶ εἶπεν οὕτως

1590 „Πότε ἰδητε, ὀφθαλμοί, ἐκείνους τοὺς ἀνδρείους;“

Τῶν ἀπελάτων εὗρηξε τὸν ὑδροφόρον τότε

καὶ ἀνερώτησεν αὐτὸν διὰ τοὺς ἀπελάτους.

Ὁ ὑδροφόρος παρευθὺς τὸν Διγενὴν ἐλάλει

„Τί τοὺς θέλεις, νεώτερε, καλέ, τοὺς ἀπελάτας;“

1595 Ἐκεῖτος ἀπεκρίθηκε πάλιν τὸν ὑδροφόρον

„Ζητῶ κ' ἐγὼ νὰ γίνωμαι ὡς εἰς τῶν ἀπελάτων“,

1596 τῶν ὑδροφόρων·

- Καὶ τότε ἐκεῖνος ἔλαβε τὸν Διγενῆ καὶ ἦλθον
 ἔς τὸ λησταρχεῖον μέσα δὲ τὸ φοβερὸν καὶ ξένον,
 καὶ εὗρον τὸν Φιλόπαππον κ' ἐκοίτετο ἔς τὴν κλίνην· Τρ. 88
 1600 πολλῶν θηρίων δέρματα εἶχεν ἀπάνω, κάτω, Σ. 127
 καὶ κύψας ὁ νεώτερος, Βασίλειος Ἀκριτῆς
 ἐπροσεκύνησεν αὐτὸν καὶ ἔχαιρέτησέ τον·
 καὶ ὁ γέρον ὁ Φιλοπαπποῦς οὕτως τὸν ἀπεκρίθη
 „Καλῶς ἦλθες, νεώτερε, ἂν οὐκ ἔση προδοτῆς.“
 1605 Καὶ τότες ὁ Βασίλειος οὕτως ἀνταπεκρίθη
 „Ἐγὼ προδοτῆς δὲν εἶμαι, ἀλλὰ ζητῶ γενέσθαι
 τώρα εἰς ταύτην τὴν μονὴν μεθ' ὑμῶν ἀπελάτης
 Ὁ γέρον δὲ ὡς ἤκουσεν οὕτως ἀπηλογήθη
 „Ἄν καυχηθῆς, νεώτερε, νὰ γίνης ἀπελάτης
 1610 τὴν θάβδον ταύτην ἔπαρε καὶ κάτελθε εἰς βίγλαν,
 καὶ ἂν νηστεῦσαι δύνασαι ἡμέρας δεκαπέντε,
 μηδ' ὑπνοεῖς εἰς τὰ βλέφαρα λάβης τῶν ὀφθαλμῶν σου,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελθὼν λέοντας νὰ σκοτώσῃς, Σ. 128
 καὶ ἐκείνων τὰ δερμάτια ἂν φέρῃς ἐδῶ πάντα,
 1615 καὶ πάλιν ἂν δύνασαι εἰς βίγλαν νὰ κατέβῃς
 ὅταν περνοῦν οἱ ἄρχοντες μετὰ πολλοῦ τοῦ πλήθους,
 ἔχοντας νύμφην καὶ γαμβρὸν νὰ ἔμπῃς εἰς τὸ μέσον,
 νὰ πάρῃς νύμφην καὶ γαμβρὸν ἐνθάδε νὰ ἐλθῆτε,
 (ἢ νὰ πάρῃς τὴν νεόνυμφον ἐδῶ νὰ τὴν ἐφέρῃς.)
 1620 τότε πληροφορήθητι νὰ γίνης ἀπελάτης.
 Ὁ Διγενῆς, ὡς ἤκουσεν, οὕτως τὸν ἀπεκρίθη
 „Ταῦτα ὦ γέρον, μὴ λαλῆς, μικρὸν γὰρ τὸ ἐποιοῦν,
 μόνον τοιούτως λέγω σοι, Φιλόπαππε, ἀνδρεῖε,
 λαγὸν εἰς τὸν ἀνήφορον τρίταν νὰ τὸν πιάσω,
 1625 τὴν χαμοπετοῦσαν πέριδικα ν' ἀπλώσω νὰ τὴν λάβω.“
 Καὶ τότες ὁ Φιλόπαππος τοῖς ἀπελάταις εἶπεν Σ. 129
 ἔφεραν ἀργυρὸν σελλὶν καὶ κάθισεν ὁ Ἀκριτῆς,
 τράπεζαν ἔθεντο αὐτῷ ἔμπροσθεν θαυμασίαν,
 ἔφαγον δὲ καὶ ἔπιον ἅπαντες χαριέντως,
 1630 καὶ μετὰ ταῦτα ἔλεγον ἕκαστος ἐξ ἐκείνων
 ὅτι δύνανται πολεμεῖν πολλοὺς ἐκ τῶν ἀνδρείων.
 Ἀκούσας δ' ὁ Φιλόπαππος εἶπε πρὸς τὸν Ἀκριτῆν
 1617—43 Λεῖπουν ἐν χειρ. Τρ. 1619 Ὁ στίχος περιτεύει. 1630 ραυδαίαν.

- „Σὺ δὲ, καλὲ νεώτερε, πόσους δύνασαι κρούειν ;“
 Ὁ δὲ Βασίλειος εὐθύς οὕτως ἀπηλογήθη
 1635 „Ἐλάτε, ἀγοῦροι, νὰ πάρωμεν ὑπόκοντα θραβδία,
 καὶ πορευθῶμεν ἄποθεν ἔς τὴν ὀμαλίαν πάντες,
 καὶ κάθε εἰς νὰ δώσωμεν θραβδέας ὑπ' ἀλλήλων,
 καὶ εἰς τις νικήσει τὸν ἕτερον ἂς πάρῃ τὸ θραβδί του.“
 Τότε ἐκεῖνοι ἔλαβον ὑπόκοντα θραβδία, Σ. 130
 1640 ὁ Κίνναμος ὁ θαυμαστὸς μετὰ Ἰωαννικίου,
 καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Διγενῆς μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων,
 καὶ ὄλοι ἐπορεύθησαν κάτω ἔς τὴν ὀμαλίαν.
 καὶ ἔδιδον εἰς ἕκαστος τὸν ἕτερον θραβδέας,
 Καὶ τότε ὁ Βασίλειος, ὁ Διγενῆς ἐκεῖνος, Τρ. 90
 1645 ἐπῆρε τὸ θραβδίον του καὶ εἰς τὸ μέσον ἦλθεν
 τοὺς μὲν θραβδέας ἔκρουε, τοὺς δ' ἄλλους σφρονδουλᾶς,
 καὶ πάντων ὑπελύθησαν αἱ χεῖρες τῶν ἀνδρείων.
 Ἐσήκωσε δὲ ὁ Διγενῆς ἐκείνων τὰ θραβδία,
 ἔφθασεν εἰς τὸν γέροντα, λέγει αὐτῷ τοιαῦτα
 1650 „Δέξαι θάβδία, Φιλοπαππου, πάντων δὲ τῶν ἀπελάτων,
 καὶ ἂν οὐδὲν ἀρέσῃ σε καὶ σοὶ τὸ θέλω ποίσει“, Σ. 131
 Τοῦτο οὖν ὁ θαυμάσιος Ἀκριτῆς ἐκτελέσας,
 ἐγύρισε πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἔτρεχε τὸν δρόμον,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθosan πάντες εἰς τὰ οἰκεία.
 1655 Ἐχαιρε δὲ ὁ Διγενῆς ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις,
 ὁ θαυμαστὸς Βασίλειος, ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
 καὶ πάντες ἔφριττον αὐτὸν ἐκ τῶν αὐτοῦ πολέμων.
 Τέλος τοῦ τετάρτου.
- Ἐκδόσεις τοῦ πέμπτου λόγου | τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτοῦ.
- Ὁ πέμπτος λόγος ὁ παρὼν | ὑπάρχει τοῦ Ἀκριτοῦ Τρ. 92
 καὶ ἔχει μὲν τὴν ἀρπαγὴν | τοῦ στρατηγοῦ τῆς κόρης Σ. 132
 1650 ἦν ὁ Ἀκριτῆς ἔλαβεν, εἰς | τὰ οἰκεία ἦλθε,
 ἔχει δὲ καὶ τὴν ἔλευσιν | Δουκὸς πρὸς τὸν γαμβρὸν του.
 Τοὺς γάμους τε ποιῆσαν | τες ἔχαιρον ἀκορέ | στως,
 καὶ βασιλέα τὸν—λαμπρὸν Ῥωμανὸν ὁ Ἀκριτῆς
 ἐτίμησεν ὁ Διγενῆς ἐλθὼν—τὰ πρὸς ἐκεῖνον,
 1650 ραυδαίαν

- Καὶ τότε ἐκεῖνος ἔλαβε τὸν Διγενῆ καὶ ἦλθον
 ἔς τὸ λησταρχεῖον μέσα δὲ τὸ φοβερόν καὶ ξένον,
 1600 καὶ εὗρον τὸν Φιλόπαππον κ' ἐκοίτετο ἔς τὴν κλίνην· Τρ. 88
 πολλῶν θηρίων δέρματα εἶχεν ἀπάνω, κάτω, Σ. 127
 καὶ κύψας ὁ νεώτερος, Βασίλειος Ἀκρίτης
 ἐπροσεκίνησεν αὐτὸν καὶ ἔχαιρτεςέ τον·
 καὶ ὁ γέρον ὁ Φιλοπαπποῦς οὕτως τὸν ἀπεκρίθη
 „Καλῶς ἦλθες, νεώτερε, ἂν οὐκ ἔση προδότης.“
 1605 Καὶ τότες ὁ Βασίλειος οὕτως ἀνταπεκρίθη
 „Ἐγὼ προδότης δὲν εἶμαι, ἀλλὰ ζητῶ γενέσθαι
 τόρα εἰς ταύτην τὴν μονὴν μεθ' ὑμῶν ἀπελάτης
 Ὁ γέρον δὲ ὡς ἤκουσεν οὕτως ἀπηλογήθη
 „Ἄν καυχηθῆς, νεώτερε, νὰ γίνης ἀπελάτης
 1610 τὴν ῥάβδον ταύτην ἔπαρε καὶ κάτελθε εἰς βίγλαν,
 καὶ ἂν νηστεῦσαι δύνασαι ἡμέρας δεκαπέντε,
 μηδ' ὕπνιν εἰς τὰ βλέφαρα λάβης τῶν ὀφθαλμῶν σου,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελθὼν λέοντας νὰ σκοτώσῃς, Σ. 128
 καὶ ἐκείνων τὰ δερμάτια ἂν φέρῃς ἐδῶ πάντα,
 1615 καὶ πάλιν ἂν δύνασαι εἰς βίγλαν νὰ κατέβῃς
 ὅταν περοῦν οἱ ἄρχοντες μετὰ πολλοῦ τοῦ πλήθους.
 ἔχοντας νύμφην καὶ γαμβρόν νὰ ἔμπῃς εἰς τὸ μέσον,
 νὰ πάρῃς νύμφην καὶ γαμβρόν ἐνθάδε νὰ ἐλθῆτε,
 (ἢ νὰ πάρῃς τὴν νεόνυμφον ἐδῶ νὰ τὴν ἐφέρῃς.)
 1620 τότε πληροφορηθήτητι νὰ γίνης ἀπελάτης.
 Ὁ Διγενῆς, ὡς ἤκουσεν, οὕτως τὸν ἀπεκρίθη
 „Ταῦτα ᾧ γέρον, μὴ λαλῆς, μικρὸν γὰρ τὸ ἐποιοῦν,
 μόνον τοιούτως λέγω σοι, Φιλόπαππε, ἄνδρσι,
 λαγὸν εἰς τὸν ἀνήφορον τρίταν νὰ τὸν πιάσω,
 1625 τὴν χαμοπετοῦσαν κέρδικα ν' ἀπλώσω νὰ τὴν λάβω.“
 Καὶ τότες ὁ Φιλόπαππος τοῖς ἀπελάταις εἶπεν Σ. 129
 ἔφεραν ἀργυρὸν σελλὶν καὶ κάθισεν ὁ Ἀκρίτης,
 τράπεζαν ἔθεντο αὐτῷ ἔμπροσθεν θαυμασίαν,
 ἔφαγον δὲ καὶ ἔπιον ἅπαντες χαρίεντως,
 1630 καὶ μετὰ ταῦτα ἔλεγον ἕκαστος ἐξ ἐκείνων
 ὅτι δύνανται πολεμεῖν πολλοὺς ἐκ τῶν ἀνδρείων.
 Ἀκούσας δ' ὁ Φιλόπαππος εἶπε πρὸς τὸν Ἀκρίτην
 1617—43 Λεῖπουν ἐν χειρ. Τρ. 1619 Ὁ στίχος περιττεύει. 1630 ῥαυδαίαν.

- „Σὺ δὲ, καλὲ νεώτερε, πόσους δύνασαι κρούειν ;“
 Ὁ δὲ Βασίλειος εὐθύς οὕτως ἀπηλογήθη
 1635 „Ἐλάτε, ἀγοῦροι, νὰ πάρωμεν ὑπόκοντα ῥαβδία,
 καὶ πορευθῶμεν ἄποθεν ἔς τὴν ὁμαλίαν πάντες,
 καὶ κάθε εἰς νὰ δώσωμεν ῥαβδέας ὑπ' ἀλλήλων,
 καὶ εἰς τις νικήσει τὸν ἕτερον ἂς πάρῃ τὸ ῥαβδί του.“
 Τότε ἐκεῖνοι ἔλαβον ὑπόκοντα ῥαβδία, Σ. 130
 1640 ὁ Κίνναμος ὁ θαυμαστός μετὰ Ἰωαννικίου,
 καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Διγενῆς μετὰ καὶ ἄλλων πλείστων,
 καὶ ὅλοι ἐπορευθήσαν κάτω ἔς τὴν ὁμαλίαν,
 καὶ ἔδιδον εἰς ἕκαστος τὸν ἕτερον ῥαβδέας,
 Καὶ τότε ὁ Βασίλειος, ὁ Διγενῆς ἐκεῖνος, Τρ. 90
 1645 ἐπῆρε τὸ ῥαβδίον του καὶ εἰς τὸ μέσον ἦλθεν
 τοὺς μὲν ῥαβδέας ἐκρουε, τοὺς δ' ἄλλους σφονδυλέας,
 καὶ πάντων ὑπελύθησαν αἱ χεῖρες τῶν ἀνδρείων.
 Ἐσήκωσε δὲ ὁ Διγενῆς ἐκείνων τὰ ῥαβδία,
 ἔφθασεν εἰς τὸν γέροντα, λέγει αὐτῷ τοιαῦτα
 1650 „Δέξαι ῥαβδία, Φιλοπαπποῦ, πάντων δὲ τῶν ἀπελάτων,
 καὶ ἂν οὐδὲν ἄρῃσῃ σε καὶ σοὶ τὸ θέλω ποίσει·“
 Τοῦτο οὖν ὁ θαυμάσιος Ἀκρίτης ἐκτελέσας, Σ. 131
 ἐγύρισε πρὸς τὸν λαὸν καὶ ἔτροχε τὸν δρόμον,
 καὶ μετὰ ταῦτα ἦλθον πάντες εἰς τὰ οἰκεία.
 1655 Ἐχαιρε δὲ ὁ Διγενῆς ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις,
 ὁ θαυμαστός Βασίλειος, ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
 καὶ πάντες ἔφριπτον αὐτὸν ἐκ τῶν αὐτοῦ πολέμων.
 Τέλος τοῦ τετάρτου.
- Ἐκδόσεις τοῦ πέμπτου λόγου | τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου.
- Ὁ πέμπτος λόγος ὁ παρῶν | ὑπόχει τοῦ Ἀκρίτου Τρ. 92
 καὶ ἔχει μὲν τὴν ἀρπαγὴν | τοῦ στρατηγοῦ τῆς κόρης Σ. 132
 1650 ἦν ὁ Ἀκρίτης ἔλαβεν, εἰς | τὰ οἰκεία ἦλθε,
 ἔχει δὲ καὶ τὴν ἔλευσιν | Δουκὸς πρὸς τὸν γαμβρόν του.
 Τοὺς γάμους τε ποιήσαν | τες ἔχαιρον ἀκορὴ | στως,
 καὶ βασιλέα τὸν—λαμπρόν Ῥωμανὸν ὁ Ἀκρίτης
 ἐτίμησεν ὁ Διγενῆς ἐλθὼν—τὰ πρὸς ἐκεῖνον,
 1650 ραυδαίαν

- 1665 Λοιπὸν πάλιν, ὦ φίλτατε, προσλέξω σοι καὶ ταῦτα
 ὅτ' ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ὁ Δούκας ὁ ὠραῖος,
 ὁ στρατηγὸς ὁ θαυμαστὸς μέρος τῆς Ῥωμανίας,
 εἶχον κόρην εὖμορφον κλημένην Εὐδοκίαν·
 τὸ ὄνομά της ἦκουεν πάντοτε ὁ Ἀκρίτης,
 εἶχε γὰρ κάλλος ἄπειρον, παράδοξον τὸ γένος.
 Καὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν πηδᾶ, καβαλλικεύει,
 ἐπῆρε τοὺς ἀγούρους τοῦ ἐπῆγεν εἰς κνηγὴν
 ἀφθόνως ἐκνήγησαν ἦρχοντο εἰς τὸν οἶκον. Τρ. 94
 Ὑπῆρχον τοίνυν καθ' ὁδὸν τοῦ κνηγιῶν Ἀκρίτου Σ. 134
- 1675 παλάτι τὸ πανθαύμαστον μεγάλον στρατιάρχου·
 καὶ ὅταν ἐσιμώσασιν λαλεῖ μεγαλοφώνως
 „Νεώτερος ἀγαπᾷ κόρην ὠραιοτάτην
 ὅσ' ὀκείνην δὲ πηγαίνοντες τὰ κάλη της δὲν βλέπη,
 δὲν χαίρεται ἡ καρδία του διὰ νὰ ζῆ ὅς τὸν κόσμον
- 1680 Καὶ τὴν φωνὴν του ἤκουσαν ἐκείνοι ὅπου ἦσαν τότες,
 ἐξέστησαν θαυμάζοντες τοὺς λόγους τοῦ Ἀκρίτου.
 Τὸ ὅστις δὲ τοῦ στρατηγοῦ καὶ ὄλον του τὸν πλοῦτον
 ἀπαριθμῆσαι δυνατὸν οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ·
 στολὴν γὰρ εἶχεν ὁ οἶκός του ὅλον μαργαριᾶρι,
 1685 καὶ τὸ κουβούκλι ἔλαμπεν ὀπὸ' ἄστεκεν ἡ κόρη,
 ἔσωθεν δὲ καὶ ἔξωθεν ἦτον κεχρυσωμένον·
 ἐκεῖνο δὲ ἐλέγετο τῆς κόρης τὸ κουβούκλι. Σ.135
 Αὐτὴ λοιπὸν ἀμπλουτος, ὠραιοτάτῃ κόρη
 ὡς εἶδε τὸν νεώτερον ὅπου ἄτραγῶδει ταῦτα,
 1690 ἔρωσ ἀνῆψεν εἰς αὐτὴν μεγάλως τῆς ἀγάπης,
 Ἡ ὁμορφιὰ καὶ μελωδιὰ λαβόνει τὴν καρδίαν,
 καὶ δι' αὐτῶν τῶν ὀφθαλμῶν διζόνει ἡ ἀγάπη.
 Καὶ ἤθελε τὰ ῥιμάτιά της τὸν νέον νὰ θεωροῦσιν,
 διατι δὲν ἤθελεν αὐτὴ νὰ χωρισθῆ τὸ κάλλος·
- Εἶς λόγου. Λογος Εως. 1667 μέρος. 1674 ὑπῆρχον. 1680 φωνὴν της.
 1681 Μετὰ τὸ στίχον τοῦτον τὸ χειρ. Τραπ. ἔχει τὸν ἐξῆς·
 ὡσπερ μέλη σειρήνια ἦσαν οἱ λόγοι τοῦτου.
 1683 Μετὰ τοῦτον τὸν στίχον τὸ χειρόγραφον Τραπεζοῦντος ἔχει
 ἀπαξ γὰρ ἐκ μαρμάρων ἦν καὶ μεμουσιωμένος
 αἱ δὲ θυρίδες χυμευταὶ μετὰ λιθομαργάρων,
 Ὑπάρχει δὲ καὶ διαφορὰ εἰς τοὺς στίχους 1684 καὶ 1685.

- 1695 καὶ πρὸς τὴν βᾶϊαν ἤσυχά ἐλάλει ὅς τὸ αὐτὴ της
 „Βᾶϊα, παράκυσσε, ἰδὲ ἂν ἴδῃς τὸν νέον,
 ἰδὲ κάλλος πανθαύμαστον“. Καὶ λέγει τῆς κυρίας
 »Ἄν ἤθελεν ὁ ἀφθέντης μου, κυρά μου, ὁ πατὴρ σου
 εἰς τὸ λαβεῖν αὐτὸν, γαμβρόν, ἄλλον δὲν ἔχη ὁ κόσμος, Τρ. 96
- 1700 Πάντοτε περιέβλεπεν ἡ κόρη αὐτὸν τὸν νέον. Σ. 136
 Αὐτὸς ἐρώτησέ τινος ὡσάν νὰ μὴν γνωρίζῃ
 „Μήπως εἶναι ὁ κάλλιστος τοῦ στρατηγοῦ ὁ οἶκος,
 ἡ κόρη ἢ πανεύφημος ἐκεῖ τὸν ἀναμένει,
 δι' ἧς πολλοὶ ἐχάθησαν μεγάλον στρατιῶται;“
- 1705 Ὁ δὲ τῆς κόρης ὁ πατὴρ ἦλθεν τὴν ὄραν ταύτην
 καὶ ὡς δοῦλος ἔλεγε τῷ Διγενεῖ Ἀκρίτῃ
 „Πολλοὶ τέκνον μου ὄρησαν τὴν κόρην νὰ ἀρπάξουν
 διὰ τὸ κάλλος τὸ τεργνόν, ὀπό'χει αὐτὴ ἡ κόρη·
 ταῦτα γνωρίζει ὁ θαυμαστὸς ὁ γέρον ὁ πατὴρ της,
 1710 κρύμματα ἐποίησε, διακρατεῖ τοὺς πάντας,
 μισοὺς μὲν ἀπεκεφάλισε, τοὺς ἄλλους δὲ τυφλόνει“
 Ἐγνωρίσεν ὁ Διγενὴς ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦτου
 ὅτι εἶναι ὁ πατέρας της, ὅπου λαλεῖ μ' ἐκεῖνον. Σ. 137
 εἰθέως ἀπεκρίθηκε τοιαῦτα πρὸς ἐκεῖνον
- 1715 „Μὴ λογιᾶσθης, πάτερ μου, ὅτ' ἦλθον ἀρπάσαι ταύτην,
 διατι τὰ κρύμματα ἐμὲ ποτὲ δὲν μὲ συγχίζουν.“
 Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Διγενὴς ἐλάλει πρὸς ἐκεῖνον
 „Τοῦτο λέγω, αὐθέντα μου, εἶπερ ἀποδεκτὸν σοι
 διὰ νὰ εἰπῆς τὸν στρατηγὸν περὶ συμπεθερίας,
 1720 καὶ ἂν σοῦ φαίνεται καλὸν ἐμὲ γαμβρόν νὰ πάρῃς,
 νὰ σ' ἔχω ὡς πατέρα μου, καθὼς υἱὸς ὑπάρχει,
 ὁμοίως καὶ ἐσὺ ἐμὲ νὰ μὲ ἔχῃς ὡς υἱόν σου.“
 Ἀκούσας ταῦτα ὁ πατὴρ εἶπεν αὐτὸν τοιαῦτα
 „Σὺ μὲν αὐτῷ ἐμήνυσας πολλάκις περὶ τοῦτου
 1725 οὐδόλως δὲ ἠθέλησεν ἵνα ποιῆσῃ τοῦτο.“
 Ἀκούσας ταῦτα ὁ Διγενὴς ποσὼς δὲν ἐθροήθη, Σ. 138
 τὸ ἄλογον ἐπιλάλησεν, ὅς τὴν κόρην πλησιάζει, Τρ. 98
- 1699 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρ. Τραπεζοῦντος ἔχει
 Ἐπιμένουσα δὲ κόρη εἰς κουβούκλι.
 1710 κρύματα· τὸ χειρ. Τρ. ἔχει ἐγκρύμματα· ἴσως ἡ λέξις ἐλέγετο καὶ
 κρύμματα. 1725 οὐδόλως δὲν.

- εἰς τὸ κουβούκλι ἐστέκετον ἔξω ᾗς τὸ παραθύρι,
καὶ πρὸς ἐκείνην γαλήνᾳ τοιοῦτον λόγον εἶπεν
- 1730 „Φανέρωσέ με, κόρη μου, εἰ ἔχεις με ᾗς τὸν νοῦν σου,
ἂν μὲ φιλήῃς κατὰ πολλὰ, γυναικίᾳ νὰ σὲ πάρω,
καλὸν εἶναι καὶ εὐτυχὲς καὶ ἀρεστον νὰ ἔλθῃς
εἰ δὲ καὶ ἀγαπᾷς ἄλλοῦ, νὰ μὴ σὲ ἀναγκάσω.“
- 1735 Ἐὐθὺς ἐπαρακάλεσε τὴν βαΐᾶ τῆς ἡ κόρης
„Γρήγορα τρέξε, βαΐᾶ μου, εἰπέ τὸν νέον ᾗκεινον,
θεὸς πληροφορήσῃ τον ψυχὴν μου ἐγὼ τὸν ἔχω,
ἐγὼ ἀγαπῶ καὶ θέλω τον, γένος του δὲν γωρίζω,
μήπως νὰ εἶναι ὁ Διγενῆς, Βασίλειος ὁ Ἀκρίτης ;
εἶναι ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς καὶ τῶν πλουσιωτάτων“ Σ. 139
- 1740 καὶ συγγενῆς ἡμέτερος, ὡς ἀπὸ τῶν Δουκῶν γε.
Ἄλλ’ ὁ πατήρ τῆς ὁ στρατηγὸς διὰ σένα βίβλας ἔχει,
ἤκουσε δὲ ἀπὸ πολλοὺς τὰς σὰς ἀνδραγαθίας,
καὶ φύλαττε, νεώτερος, δι’ ἔμὲ μὴν κινδυνεύσης,
δὲν σὲ λυπάται παντελῶς ὁ γέρον ὁ πατήρ τῆς.“
- 1745 Ἀὐτὰ εἶπεν ἡ βαΐᾶ τῆς ἐκείνη τὸν Ἀκρίτην.
Εὐθὺς δὲ ὁ νεώτερος τῆς κόρης ταῦτα ἔφη
„ Παράκνυφον, φῶς μου γλυκί, νὰ σοῦ ἰδῶ τὰ κάλλη,
ἵνα εἰς τὴν καρδίαν μου ἡ ἀγάπη σου νὰ ἔλθῃ.
εἰμὶ γὰρ νέος ὡς ὄρας, ἀγάπην δὲν ἤξεύρω,
καὶ ἂν ὁ πόθος μου ξανθῆ, νὰ ἔμπῃ ᾗς τὴν ψυχὴν σου,
1750 ὁ πατήρ σου ὁ στρατηγὸς καὶ ὄλον σου τὸ γένος Τρ. 100
βέλη εἰς γενήσονται, σπαθία καὶ δοξάρια Σ. 140
δὲν θέλουσι δυνηθῆ ἔμένα νὰ φοβήσων“
- 1755 Ἀὐτὴ δὲ παρακύψασα ἐκ τῆς χρυσῆς θυρίδος,
τὸν νέον προσεβλέψατο ἀνδρεῖον τὸν Ἀκρίτην.
Τότε λοιπὸν ὁ Διγενῆς ἔβλεψε καὶ ἐλάλει
ἐκείνην ὅπου ὁ ἥλιος, οὔποτε δὲν εἶδεν ὄλος.
Ἐκείνη αὐτὸν δὲ βλέποντας εἶπε τοιούτως τότε
„ Ἐρως ποτὲ παρῶξυνε παράτολμα νὰ κάμῃ,
1760 σκλάβους νὰ κάμῃ πάντοτε τὴν γνώμην τῶν ἀνθρώπων,
ὑποτάσσει τὸν λογισμὸν ὡς χαλινὸς τὸ ζῶον
διὰ τοῦτο ὁποῖος ἀγαπᾷ τάξι καλὴ δὲν ἔχει“.
- Τὰ κάλλη τῶν προσώπου τῆς ὡς ἥλιος ἐλάμπαν·
1741 πατήρ μου.1753—79 Λεῖπουν οἱ στίχ. ἀπὸ τοῦ χειρ. Τρ.1759 κάμη;

- οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Διγενοῦς ἐκόλουν τοῦ Ἀκρίτου
1765 τοῦ μηδαμῶς θεάσασθαι περίβλεπτον τὴν κόρην. Σ. 141
Νὰ μάθῃ δὲν ἐδύνετον ὁ ἥλιος ἂν τὴν εἶδεν,
ὡς γὰρ ἀκτῖνες ἀνέτειλαν ἐξαίφνης εἰς τὰ νέφη.
Ἦτον ἡ κόρη ἀληθῶς ὡσάν ζωγραφισμένη,
ἤματι γοργὸν καὶ γρήγορον, χαροῦμενον, μέγανον,
1770 μαλλιά ξανθὰ καὶ λαμπερὰ εἶχεν ἡ κόρη ᾗκεινη,
ὀφρυδία κατὰμαυρα, κυρτὰ ὡσάν φεγγάρι,
τὸ πρόσωπον ὡς ὁδὸν τε ἔκλινεν εἰς ὄλος,
Ταύτην ἰδὼν ὁ Διγενῆς ὁ θαυμαστός Ἀκρίτης
εὐθὺς ἐτρώθη τῇ ψυχῇ, ἐπήγη τῇ καρδίᾳ,
1775 καὶ πόνον εἶχεν ἀπειρον, ἀδημονῶν εἰστήκει.
Ἡ κόρη δὲ ἡ πάντερπνος οὔτως αὐτὸν ἰδοῦσα,
οὐ παρείδεν ἐπὶ πολὺ νὰ βλέπῃ αὐτοῦ τὸ κάλλος,
ἀλλὰ ταχὺ ἀπέστειλε τὴν βαΐαν πρὸς ἐκείνον, Σ. 142
τὸ δακτυλίδι τῆς ἔστειλε λέγων τοιαῦτα λόγια
- 1780 „Πήγαινε χαίρων, ὦ καλὲ, ἐμὲ μὴ ἐπελάθου.“ Τρ. 102
Τὸ δακτυλίδι ἔλαβε μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
εὐθὺς ἀνταπεκρίνατο,, Ἐκδέχου με τὴν νύκτα“.
Καὶ εἰς τὸ ὀπίτι του αὐτὸς ἐγύρισεν εὐθέως,
ἔχων φροντίδας περισσὰς καὶ ἔννοιαις μεγάλαις.
1785 καὶ τὸν θεὸν ἰκέτευεν ἐκ βάθους τῆς καρδίας.
„Δέσποτα, ἔλεγε, θεέ, ἐπάκουσόν μου τόρα,
καὶ δῦνον μὲ τὸν ἥλιον, ἀνάτειλον τὸ φέγγος,
νὰ ἔχω τοῦτον συνοργὸν εἰς τοῦτον γὰρ τὸν δρόμον,
ἐπεὶ δὲ περιμένει με ἡ εὐγενικωτάτη“,
- 1790 Καὶ κατ’ ἰδίαν ἔλεγε τῷ στρατορί του οὔτως
„ Ἀπόστρωσον τὸν βρόχον μου καὶ στρώσον μοι τὸν μαῦρον,
1795 μὲ δύο ὕγκλας σφίξε τον μὲ δύο ἄμφοστελήνας, [Σ.143
καὶ θεὸς αὐτῶ τὴν σέλλαν μου καὶ τὰ σπαθορραβδίν μου,
βάλε δὲ καὶ τὰ ῥέτενα ἵνα καλῶς γυρίξῃ.“
- 1795 Ἐποίη δὲ ὁ δοῦλός του κατὰ τὸν ὀρισμὸν του.
Εἰς τὸ τραπέζι ἐκλήθη δὲν γεύεται οὐδόλως
τὴν κόρην εἶχεν κατὰ νοῦν, θυμίζετον τὸ κάλλος
ἀπὸ τὴν ἀφαγίαν τὴν πολλήν, ἐκ τῆς πολλῆς ἀγάπης
ἡ ὄψις του ἠλλοίωται, τὸ κάλλος του ἔμαράνθη.
- 1800 Τοῦτον ἡ μήτηρ βλέπουσα δαπανισμένον οὔτως, Τρ.104

- εὐθύς ἔλεγε πρὸς αὐτὸν ἐκ βράχους τῆς καρδίας
 „Τί σοι συνέβη, τέκνον μου καὶ θλίβεσαι τοιούτως,
 μήπως θηρίον σ' ἔκρουσε καὶ σ' ἔπιασεν ὁ φόβος; Σ,144
 ἢ τίς κακὸς σ' ἐβάσκανε, βλέπων σου τὴν ἀνδρείαν;
 1805 ἀπάγγελόν μοι γλήγορα, βλέπε μὴ μοὶ τὸ κούρης,
 καθὼς καὶ Ὅμηρος λαλεῖ μέσα εἰς τὸ χαρτί του
 ἐκ στόματος τῆς Θετίδος υἱὸν τὸν Ἀχιλλέαν,
 μὴ κούρης γνώμην εἰς τὸν νοῦν νὰ μὴν φθαρῆς ἀτός σου·
 ὅποιος κρύπτει τὴν μέριμναν χαλάται γὰρ ἀτός του·
 1810 ὡς ἂν τις ἀπὸ τοὺς σοφοὺς ἐλάλησε τοιαῦτα
 ὁ νοῦς ὀπό' χει μέριμναν ταχέως δαπανᾷται
 ὅσαν τὸ σκουλήκι, ὀποῦ τρυπᾷ τὰ κόκκαλα καὶ τρώγει·
 καὶ πάλιν ἕτερόν φησιν ἀπόφθεγμα ὡσαύτως,
 θρέφει δὲ σῶμα ἀνθρώπινον νὰ μὴν ἔχη φροντίδες.“
 1815 „Θηρίον δὲν μὲ ἔκρουσεν, ὁ νέος ἀπεκρίθη,
 ἀλλὰ οὐδέ τις θόρυβος ἔταραξε τὴν ψυχὴν μου,
 οὔτε δὲ τις ἐβάσκανε, μὴ μάτην καταρᾶσαι Σ. 145
 τὸν μήπω ἀδικήσαντα, ἐγὼ γὰρ ὑγαίνω.“
 Ἡ μήτηρ δέ, ὡς ἤκουσεν, ἠῤῥατο δι' ἐκεῖνον
 1820 „Δέσποινά μου, πανύμνητε, ἐλπίς μου Θεοτόκε,
 δοξάζω, μεγαλύνω σε, υἱὸν δὲ τὸν καὶ θεὸν σου,
 ἔδωκάς μοι νεώτερον, ὁ κόσμος δὲν τὸν ἔχει,
 καὶ χάρισέ μου τὸν νὰ ζῆ εἰς χρόνους ἀπεράντους·
 χαίρω δὲ τοῦτον βλέπουσα εἰς ἔτη τῆς ζωῆς μου
 1825 νὰ περπατῆ ἀφρόντιστος, νὰ χαίρῃ εἰς τὸν κόσμον, Τρ. 106
 νὰ τὸν φοβοῦνται πάντοτε ἔθνη τῆς οἰκουμένης.“
 Καὶ τότε ὁ νεώτερος γοργὸν ἐξυπολήθη,
 εὐγάλε τὰ ὑποδήματα κ' ἐκάθισε ἔς τὸν δειπνον,
 Ἄφροντις ἀπεδείπνησεν, βαίνει εἰς τὸ κούβουκλιν,
 1830 λαμβάνει ὑποδήματα, πιάνει τὴν κιθάρα,
 ἀπεκατέστησεν αὐτὴν ὡς ἠθέλεν ἐκεῖνος.
 Πολλὰ καλὰ ἐσήμανεν ἐκείνην τὴν κιθάραν, Σ. 146
 Ἄντρα ἔκλωσε καλῶς καὶ ἔκαμε ταῖς κόρδαις,
 καὶ πάλιν ἀρματώθηκε ἔς τὸν σταυλὸν ἐπορευθῆ,
 1835 πηδᾶ, ἐκαβαλλίκευσεν ἀπάνω εἰς τὸν μαῦρον,

1811—12 Οἱ δύο στίχοι εἶναι συνηνωμένοι εἰς ἓνα ἐν χειρόγραφῳ Τραπ. 1839
 πεξοῦντος.

- εἰς ὃν ἐθάρρει πάντοτε νικᾶν ὅπου ἀπέλθη·
 ἔλαβε τὸ σπαθίον του, ἐπῆρε τὴν θαμπούραν,
 ἔκρουε τὴν θαμπούραν του ἀηδονικᾶ ἄτραγῶδει,
 Τὸν δρόμον ἐπορευέτο, ἐπήγαινε ἔς τὴν κόρην·
 1840 πάντως οὐκ ἐδειλίασε, ποσῶς δὲν ἐφοβήθη
 ἐκεῖ τὰς βίβλας τὰς καλὰς, οὐδὲ τοὺς στρατιώτας.
 Ὅποταν δὲ ἐπέφθασε τοῦ στρατηγοῦ τοὺς οἴκους,
 τὴν θαμπούραν του ἔκρουε καὶ χαμηλῶς ἐλάλει Σ. 147
 „Εἴ τις ἐφίλησε μακρὰ γοργὸν οὐχ ὑπηγάινει,
 1845 τὰς νύκτας δὲ περιπατεῖ, ὕπνον οὐδὲν στερεῖται,
 δὲν θέλει τὸν παραδείσειον σὺν τοῖς μυρίσμασί του.
 Ἐγὼ μακρὰ ἐφίλησα, γοργὸν δὲ οὐχ ὑπαγαίνω,
 ἐγὼ διὰ τὴν ποθητὴν ὕπνον ποσῶς δὲν βλέπω.“
 Ἦτον λαμπρὸς ὁ μαῦρός του ἔλαμπεν ὅσαν τὸν ἥλιον·
 1850 καὶ τὴν αὐγὴν κατέλαβεν τῆς κόρης τὸ κούβουκλι·
 αὐτὴ δὲ ἐξεδέγτο αὐτὸν ὄλην τὴν νύκταν,
 πρὸς ὄρθρον δὲ ἐνύσταξεν εἰς ὕπνον ἀνετράπη.
 Ὡσαν δὲν ἤκουσεν αὐτὴν τὸ εὐγενὲς παιδίον
 θλίψιν ἐπῆρεν ἀφόρητον καὶ πίκραις βαρυτάταις,
 1855 ἐμάζωξε καὶ λογιμοὺς πολλοὺς εἰς τὴν καρδιάν του·
 ἔλεγε γὰρ ἐν ἐαυτῷ ἄρα μετεμελήθη, Σ. 148
 ἄρ' ἐφοβήθη τοὺς γονεῖς μήπως ἡμᾶς νοήσουν·
 τί εἶπω, τί γενήσομαι, καὶ τί πράξω οὐκ οἶδα·
 ἂν φωνήσω ἀκούσουσι ἕτεροι τὴν φωνὴν μου,
 1860 καὶ ὑποστρέψω ἄπρακτος γνωστῶ καὶ ὑπὸ πάντων,
 ἐκδώσω δὲ καὶ πρόσληψιν ὡστε διαφυλάττειν,
 ὅστε νὰ μὴν ἔχω τὸν καιρὸν νὰ δῶ τὴν ποθητὴν μου,
 Καὶ τί μοι τότε ὄφελος νὰ ζῶ ἐγὼ ἔς τὸν κόσμον,
 καὶ τὴν κιθάραν συνεγὸν προβάλλομαι εἰς τοῦτο,
 1865 καὶ τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα τόρα πάντως νὰ γίνῃ.“
 Καὶ τὴν κιθάραν ἤχησεν, ἀναφωνεῖ καὶ λέγει
 „Καὶ σὺ κοράσιον τερπνὸν ἀπεμερίμνησάς με
 πιστεύω εἰς λήθην νὰ βαλες τοὺς χθεσινούς σου λόγους, Σ. 149
 καλὴ, οὗς ἐλάλησαμεν οἱ δύο κατὰ μόνας.“
 1870 Ἀνάστα, ῥόδον πάντερπνον, μεμυρισμένον μῆλον,
 αὐγερινὸς ἀνέτειλεν, καὶ ἄς περιπατοῦμεν·

¶ 1838 ἀδονικά. 1839—2057 Λεῖπουν ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.

- Καὶ ὡς τῆς κιθάρας ἤκουσε τὴν ἡδονὴν ἢ κόρη
 ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης της, περιόφισε τὴν ζώνην·
 1875 „, Ἐγὼ πάντα ἐλόγιασα ὅτι ἐβραδυάσης,
 καὶ ἔμεινα ὀλονυκτίς ἄγρυπνος διὰ σένα,
 καὶ ὀκνηρὸν καὶ ῥάθυμον πάντα νῦν σ' ὀνειδίζω·
 τί κρούεις τὴν θάμπουρα σου ἐν τῇ παρουσίᾳ ὥρα ;
 Δὲν γνωρίζεις, φῶς μου γλυκὺ, ὅτι ἂν σὲ νοήσῃ
 1880 Δούξ ὁ στρατηγικώτατος, ἐκεῖνος ὁ πατήρ μου
 μετέπειτα οἱ συγγενεῖς μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου,
 καὶ πᾶσά μου ἢ γενεὰ μετὰ πλήθους λαοῦ μας,
 τὸν κόσμον θέλεις στερηθῆν δι' ἐμοῦ τὸν παρόντα,
 1885 ὅτι πολλοὶ ἠθέλησαν κορυφῶς νὰ μὲ πάρουν,
 ὁ πατήρ μου τὸ ἔμαθε καὶ κατεδίκασέν τους.
 Πλὴν ἐγὼ, φῶς μου γλυκὺ, τὸ γεγονός ἐξεύρω.
 ὁ πόθος σὲ καταπονεῖ, ἀγάπη σὲ φλογίζει,
 τὸν νοῦν σου παρεσάλευσαν, τὸν λογισμὸν ἐπῆραν·
 εἰς κίνδυνον σὲ ἔρριψαν δι' ἐμοῦ τεθηγκέναι,
 1890 καὶ βλέπω σε μονώτατον, καὶ τί ποιεῖν οὐκ ἔχω.
 Αὐθέντα μου, ἂν καταβῶ καὶ μετὰ σοῦ ἐξέλθω,
 φοβοῦμαι μὴ μᾶς φθάσωσιν ἅπαν τὸ γονικόν μου,
 καὶ σένα θανατώσουσι καὶ μένα θέλουν πάρει·“
 Ἀνπήθηκεν ὁ Διγενὴς καὶ εἶπε πρὸς τὴν κόρη
 1895 „, Ἐπαινώ σου τὴν ἔνστασιν, κόρη μου εὐγενεστάτη, Σ.151
 σὺ οὐ γινώσκεις, κόρη μου, ἔνδοθεν τὴν καρδίαν,
 εἰ γὰρ ἐν γνώσει γέγονας ἐμῶν κατορθωμάτων
 δὲν ἔλεγες, πανεύφημε, ποτὲ τοὺς ἀδελφούς σου,
 πατέρα σου τὸν στρατηγὸν καὶ συγγενεῖς σου πάντας.
 1900 ἀλλὰ καὶ πλήθος τοῦ λαοῦ, ὄλων τῶν ἐδικῶν σου
 τοῦ φθάσειν καὶ κρημνίσειν με καὶ διὰ σέ με κτείνειν.
 Ἐὰν ἔστω σοι τοῦτο γνωστὸν, καὶ βέβαιον, ψυχὴ μου,
 ὅτι φουσσᾶτα προσδοκῶ μόνος μου πολεμήσαι,
 καὶ νικήσαι παραταγὰς, κάστρα νὰ ὑποτάξω,
 1905 καὶ σὺ πατέρα μου λαλεῖς, ἀδελφούς καὶ ἀγούρους,
 καὶ συγγενεῖς σου μετ' αὐτῶν ; τούτους ἔχω ὡς βρέφῃ·
 κουρούνας πόσαις δύνανται τὸν ἀετὸν νὰ πιάσουν ;
 Τοῦτο νὰ μάθω μόνον ζητῶ πὸ τὰ ἴδικά σου χεῖλη Σ.152

Σ.150

- εἰ προθυμεῖς κατὰ πολλὰ νὰ μοῦ ἀκολουθήσῃς.
 1910 Ὅσον εἶναι κατάψυχον μὴ καρτερῶμεν ὄδε,
 καὶ καύση μας εἰς τὴν ὁδὸν τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου.
 Ἐλθὲ δὲ τὸ ταχύτερον μὴ μᾶς νοήσῃ ὁ κόσμος,
 ἔρχου νὰ περᾶσωμεν δρόμους καὶ μονοπάτια
 προτοῦ νὰ φέξῃ ἡλιος, καὶ λίμνη εἰς τὸν κόσμον.
 1915 Ῥῦμαι καὶ στενώματα ἐσιότῳσαν ἀνδρεῖους,
 οἱ δὲ κάμποι παγκάλλιστε, φοβοῦν τοὺς ἀδυνάτους.
 Εἰ δὲ ἔμετενόησας, ἀγάπησας δὲ ἄλλους,
 καὶ διὰ τοῦτο ἀφορμὰς προβάλλεις τὰς τοιαύτας,
 εἰπέ με τὴν ἀλήθειαν δια νὰ ὑποστρέψω.
 1920 Καὶ μὴ θαρρῆς, πανεύμορφη, ὅτι λαὸν φοβοῦμαι·
 μὰ τὸν ἅγιον Θεόδωρον, τὸν μέγαν ἀπελάτιν, Σ. 153
 ἄς ἔλθωσιν οἱ ἅπαντες ἔξωθεν εἰς τὸν κάμπον,
 νὰ ἰδῆς νέον, ὅπου ἀγαπᾷς, τί ἀνδρειωμένος εἶναι.
 καὶ πλεόν θέλεις μὲ ἀγαπᾶ ὅταν ἐγὼ νικήσω.
 1925 Τότε νὰ ἴδῃς τὸν ἄγουρον, ὅπου δὲν ἔχει ὁ κόσμος,“
 Καὶ τὸν νεότερον εὐθύς ἢ κόρη μετελάλει
 „, Ἐμέ, χουσὲ αὐθέντα μου, νέε μου καὶ ἀνδρεῖ,
 μεγιστᾶνοι καὶ ἄρχοντες τῶν βασιλείων τέκνα
 ἀγάπησαν, ἠθέλησαν πολλάκις νὰ μὲ πάρουν,
 1930 πυκνότερον ἢ τὸν οἶκόν μου διήρχοντο κοντά μου,
 βασιλικὰς παρτάξεις ἐφόρουν καὶ στολῖδια,
 ἀλλ' οὐδένα παντελῶς ἠγάπησ' ὁ πατήρ μου,
 οὐ τὴν σιὰν δὲ τὴν ἐμὴν ἰδεῖν τις ἠξιώθη·
 ἀφ' ἧς δὲ ὥρας πρόσωπον τὸ σὸν ἐθεασάμην, Σ.154
 1935 ὡς πῦρ κατέπλεξας εὐθύς τὴν σάφρονα ψυχὴν μου,
 μετήλλαξας τὸν λογισμὸν, μετέστρεψας τὴν γνώμην,
 τὸ φρόνημα ἐδούλωσας, ἀναίσχυντον ποιήσας.
 Πρὸς σέ καὶ μόνον, ἄγουρε, καὶ πρὸς τὴν σὴν ἀγάπην,
 δι' ἧς ἀγοῦμαι καὶ γονεῖς καὶ συγγενεῖς στεροῦμαι,
 1940 ἄλλοτριοῦμαι ἀδελφούς μετὰ ἀπειρου πλούτου,
 Θεὸν ἔχουσα μάστρα μὴν μὲ παραπονέσης,
 καὶ ἀποδώσῃ σε Θεὸς κρίνων δικαιοσύνην.“
 Ταῦτα κλαίοντας ἔλεγεν ἢ κόρη πρὸς τὸν νέον,
 κατηγοῦσάτον δὲ αὐτῇ σ' τὴν πλείστην ἀδιαντροπῖαν·
 1945 πολλὰ δὲ αὐτὴ θέλουσα μεταβαλεῖν τὸν νέον,

ἀλλὰ ὁ πόθος αὐτηνῆς εἶχεν μεγάλη ἀγάπη
 ἢ δύναμις τοῦ ἔρωτος, πόθος καὶ ἡ φιλία Σ. 155
 τὴν σωφροσύνην ἐδίωξαν ὡς ταύτην πολεμοῦντες.
 Διὰ τοῦτο ὅποιος ἀγαπᾷ γονεῖς του δὲν φοβάται,
 1950 οὐ συγγενεῖς ἐντρέπεται, οὐ γείτονας αἰδεῖται,
 ἀλλὰ εἶναι ἀδιάντροπος καὶ σιλάβος τῆς ἀγάπης,
 ὅσα ἐπάθασιν κατὰ ἀνδρειωμένοι νέοι.
 Βλέποντας δὲ ὁ θαυμαστός δακρῶσαν τὴν κόρην,
 μετὰ δακρῶν καὶ αὐτὸς ἐλάλει πρὸς ἐκείνην
 1955 „Ἐγώ, κόρη πανθαύμαστη, τὰ περὶ σοῦ γνωρίζω
 ὅτι καὶ πλοῦτον ἀπειρον κέκτηται ὁ πατήρ σου,
 διὸ πολλοὶ τῶν εὐγενῶν ἀγάπουν νὰ σὲ πάρουν
 πάντα γνωρίζω ἀληθῶς ἔσεύζοντας μεγάλη.
 Ἠγαπημένη μου ψυχῆ, δόξαν καμμιάν δὲν θέλω,
 1960 οὐ κτήματα ἐπιθυμῶ, οὐδὲ τὸν πλοῦτον θέλω, Σ. 156
 πάντα χόρτον λογίζομαι, ὡς ὄναρ τὰ παραβλέπω.
 Ἄφ' ἧς γὰρ ὥρας, πάντερπνε, ἐφάνημεν ἀλλήλοις
 οὐκ ἀπεστάθην ἀπὸ σοῦ εἰς οὐδὲ μίαν ὥραν,
 ἀλλ' ἔρριζώθης, πάγχρυσε, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου,
 1965 καὶ πάντοτε φαντάζομαι καὶ βλέπω σε μὴ οὖσαν.
 Ποτέ μου δὲν ἀγάπησα ἄλλης κόρης τὸ κάλλος,
 οὐδέποτε ἐγνώρισα τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης,
 εἰς σένα ἐγινέν μου ἡ ἀρχή, εἰς σένα καὶ τὸ τέλος,
 καὶ σὺν θεῷ σὲ ἀγάπησα, ψυχὴ μου καὶ καρδιά,
 1970 πέροδικα σ' ἔχω ὀλόχρυση, τρυγόνά μου ζευγάρι,
 καὶ ἀηδόνα μουσικὴ εἰς τὸ χρυσὸ κλουβίον,
 περιστέρα μου πάνλευκη, καὶ μῆλον μυρωδάτον. Σ. 157
 τριανταφυλλιά μου κόκκινη, βασιλικὸς μὲ τ' ἀνθη,
 καὶ κωπαρίσσι μου ληγνὸν, ἀυγερινέ, ποῦ λάμπεις“.
 1975 Καὶ πάλιν μετεδάκρυσεν, μεθ' ὄρκου τὴν ἐλάλει
 „Δέσποτα, κύριε Θεέ, ὁ κτίσας τοὺς αἰῶνας,
 εἰ νὰ θελήσω ἐγὼ ποτε λυτῆσαι τὴν ψυχὴν σου,
 ἢ θλίψω τὴν καρδίαν σου, ὧ πανωραιότατη,
 1980 καὶ δὲν φυλάξω ἄδολον τὴν ἐδικὴν σου ἀγάπην,
 καὶ σένα, εὐγενέστατη, ἕως τῆς τελευτῆς μου,
 φαγὶ νὰ γίνω ἕς τὰ θηριὰ ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ.
 Μὴ τὴν ἀνδρείαν μου χαρῶ, τὴν περισσὴν ὀπὸ ἄχ

μὴ τῶν γονέων τῶν ἐμῶν εὐχὴν κληρονομήσω,
 καὶ μὴ ταφῶ Χριστιανός, ὡς θέλει ἡ ψυχὴ μου.
 1985 Ὅμοίως νὰ ἔχης πρὸς ἐμεῖ ἄδολον τὴν ἀγάπην.
 Βλέπε καλῶς καὶ φύλαξον μηδὲν μὲ σκανδαλίσης“ Σ. 158
 Ταῦτα ἡ κόρη ὡς ἤκουσεν οὕτως τὸν ἀπεκρίθη
 „Ἰδού, καλέ, μετὰ Θεὸν σοὶ ἐμαυτὴν προσορίπτω,
 εἰ τι ποιήσεις εἰς ἐμέ, Θεὸς μὲ τὴν ψυχὴν σου.“
 1990 Καὶ παρευθὺς ἐπήδησεν ἐκ τῆς χρυσεῖς θυρίδος.
 Ὅρθος ἐκεῖνος ὄστέκετον, τὴν κόρην ἀγκαλιάζει.
 καὶ κατεφίλει πάντοτε μετὰ χαρᾶς μεγάλης
 ἐφίλει χεῖλη κόκκινα μὲ μάγουλα ροδάτα
 τὸν δρόμον ἐπορεύονταν μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
 1995 Ὡσὰν ἐγέμισεν χαρὰν ὁ Διγενὴς ἐκείνης,
 διατὶ εἶχεν κόρην πάντερπνον, ἀυγερινὸν ἀστέρα,
 ποῦ κράτει εἰς τὰ χεῖρα του, καὶ ἄκθετον ἕς τὸν ἵππον,
 ἐστάθη ἕς τὸ ὄπιτι ἀντικρυς, μεγάλην φωνὴν ἀφῆκε Σ. 159
 „Εὐχου μοι, κύριε στρατηγέ, μετὰ τῆς θυγατρὸς σου
 2000 καὶ εὐχαρίσται τὸν Θεὸν ἔχων γαμβρὸν τοιοῦτον.“
 Καὶ τὴν φωνὴν του ἤκουσαν τοῦ στρατηγοῦ αἱ βίγλαι,
 ἅπαντες ἐδιאלάησαν νὰ καβαλλικεύσουν
 ἤκουσε δὲ ὁ στρατηγὸς φωνὴν δὲ τοῦ ἀγούρου.
 2005 „Ἡ κόρη μου ἐχάθηκεν, ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα
 Ἄνδραιοι ἐκ τοῦ λίσκαντος, καὶ νέοι ἐκ τῆς βίγλης
 φθάσατε ἕς τὸν παγκόπελον, ἐπήρῃ μου τὴν κόρην.“
 Στρατήγισσα ἐφώνησε, ἠλόλαξε βοῶσα
 2010 „Οἶμοι, τέκνον μου γλυκύτατον, φῶς καὶ παρηγορία,
 πῶς τοῦτο ἐσυνέβηκεν ἐχέσαμέν σε νέαν.
 Ὅσ' ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν, τόσαις σέλλαις ἕς τοὺς μαύρους.“ Σ. 160
 Ὅσοι τὸν ἐγνώριζαν, ἔστρωναν ἔξεστρώαν,
 ὅσοι δὲν τὸν ἐγνώριζον χορὰ ἐκαβαλλικεῖαν.
 2015 Εὐθὺς ἐκαβαλλίκευσαν ἅπαντες διὰ τάχους,
 καὶ ὁ πατέρας τῆς ὁμοῦ μετὰ τῶν υἱῶν του,
 οὐδεὶς ὀπίσω ἀπέμεινε, οὐ γέρον, οὔτε νέος,
 ὅλοι εὐγῆραν εἰς αὐτόν, εἰς διωγμὸν τοῦ νέου,
 καὶ δὲν ἐδύνατόν τινος τὸ πληθὸς νὰ μετρήσῃ.
 2020 Ἐκατεδίωκον αὐτὸν μετὰ πολλοῦ τοῦ δρόμοι.

- ἀλλὰ ὁ πόθος αὐτηγῆς εἶχεν μεγάλη ἀγάπη·
ἢ δύναμις τοῦ ἔρωτος, πόθος καὶ ἡ φιλία Σ. 155
τὴν σωφροσύνην ἔδιδωξάν ὡς ταύτην πολεμοῦντες.
Διὰ τοῦτο ὅποιοι ἀγαπᾶ γονεῖς του δὲν φοβᾶται,
1950 οὐ συγγενεῖς ἐντρέπεται, οὐ γείτονας αἰδεῖται,
ἀλλὰ εἶναι ἀδιάντροπος καὶ σκλάβος τῆς ἀγάπης,
ὅσα ἐπάθασιν κακὰ ἀνδρειομῆνοι νέοι.
Βλέποντας δὲ ὁ θαυμαστός δακρύουσαν τὴν κόρην,
μετὰ δακρύων καὶ αὐτὸς ἐλάλει πρὸς ἐκείνην
1955 „Ἐγώ, κόρη πανθαύμαστη, τὰ περὶ σοῦ γνωρίζω
ὅτι καὶ πλοῦτον ἄπειρον κέρχεται ὁ πατήρ σου,
διὸ πολλοὶ τῶν εὐγενῶν ἀγάπουν νὰ σὲ πάρουν·
πάντα γνωρίζω ἀληθῶς ἔξετάζοντας μεγάλα.
Ἥγαπημένη μου ψυχῇ, δόξαν καμμιὰν δὲν θέλω,
1960 οὐ κτήματα ἐπιθυμῶ, οὐδὲ τὸν πλοῦτον θέλω,
πάντα χόρτον λογίζομαι, ὡς ἄναο τὰ παραβλέπω. Σ. 156
Ἄφ' ἧς γὰρ ὥρας, πάντερον, ἐφάνημεν ἀλλήλοις
οὐκ ἀπεστάθην ἀπὸ σοῦ εἰς οὐδὲ μίαν ὥραν,
ἀλλ' ἔφριζώθης, πάγχρυσε, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου,
1965 καὶ πάντοτε φαντάζομαι καὶ βλέπω σε μὴ οὖσαν.
Ποτὲ μου δὲν ἀγάπησα ἄλλης κόρης τὸ κάλλος,
οὐδέποτε ἐγγώρισα τὸν δρόμον τῆς ἀγάπης,
εἰς σένα ἐγινέν μου ἡ ἀρχή, εἰς σένα καὶ τὸ τέλος,
καὶ σὺν θεῷ σὲ ἀγάπησα, ψυχῇ μου καὶ καρδίᾳ,
1970 πέριτκα σ' ἔχω ὀλόχρυσον, τρυγόνᾳ μου ζευγάρι,
καὶ ἀηδόνᾳ μουσικῇ εἰς τὸ χρυσοῦ κλουβίον,
περιστερά μου πάνλευκη, καὶ μῆλον μυρωδάτον.
τριανταφυλλιά μου κόκκινη, βασιλικὸς μὲ τ' ἄνθη, Σ. 157
καὶ κυπαρίσσι μου ληγγὸν, αὐγερινέ, ποῦ λάμπεις·“
1975 Καὶ πάλιν μετεδάχρυσεν, μεθ' ὅρκου τὴν ἐλάλει
„Δέσποτα, κύριε Θεέ, ὁ κτίσας τοὺς αἰῶνας,
εἰ νὰ θελήσω ἐγὼ ποτε λυπῆσαι τὴν ψυχὴν σου,
ἢ θλίψω τὴν καρδίαν σου, ὃ πανωραιοτάτη,
καὶ δὲν φυλάξω ἄδολον τὴν ἐδικὴν σου ἀγάπην,
1980 καὶ σένα, εὐγενέστατη, ἕως τῆς τελευτῆς μοι,
φαγὶ νὰ γίνω ἕς τὰ θηριῶ ἔν τῷ παρόντι κόσμῳ.
Μὴ τὴν ἀνδρείαν μου χαρῶ, τὴν περισσὴν ὁπὸ ἔχω

- μὴ τῶν γονέων τῶν ἐμῶν εὐχὴν κληρονομήσω,
καὶ μὴ ταφῶ Χριστιανός, ὡς θέλει ἡ ψυχὴ μου.
1985 Ὅμοίως νὰ ἔχης πρὸς ἐμὲ ἄδολον τὴν ἀγάπην.
Βλέπε καλῶς καὶ φύλαξον μηδὲν μὲ σκανδαλίσης·“ Σ. 158
Ταῦτα ἡ κόρη ὡς ἤκουσεν οὕτως τὸν ἀπεκριθὴ
„Ἰδοῦ, καλέ, μετὰ Θεὸν σοὶ ἐμαυτὴν προσορίπω,
εἴ τι ποιήσεις εἰς ἐμέ, Θεὸς μὲ τὴν ψυχὴν σου.“
1990 Καὶ παρευθὺς ἐπήδησεν ἐκ τῆς χρυσῆς θυρίδος.
Ὅρθος ἐκεῖνος ὀτέκετον, τὴν κόρην ἀγκαλιάζει.
καὶ κατεφίλει πάντοτε μετὰ χαρᾶς μεγάλης
ἐφίλει χεῖλη κόκκινα μὲ μάγουλα ροδάτα·
τὸν δρόμον ἐπορευόνταν μετὰ χαρᾶς μεγάλης.
1995 Ὅσᾶν ἐγέμισεν χαρὰν ὁ Διγενὴς ἐκείνης,
διατὶ εἶχεν κόρην πάντερον, αὐγερινὸν ἀστέρα,
ποῦ κράτει εἰς τὰ χεῖρα του, καὶ κάθεται ἕς τὸν ἵππον,
ἐστάθη ἕς τὸ ὄπιτι ἀντικρυς, μεγάλην φωνὴν ἀφῆκε
„Εὔχου μοι, κύριε στρατηγέ, μετὰ τῆς θυγατρὸς σου Σ. 159
2000 καὶ εὐχαρίσται τὸν Θεὸν ἔχων γαμβρὸν τοιοῦτον.“
Καὶ τὴν φωνὴν του ἤκουσαν τοῦ στρατηγοῦ αἱ βίγλαι,
ἅπαντες ἐδιאלήσαν νὰ βαβαλλικεύσουν·
ἤκουσε δὲ ὁ στρατηγὸς φωνὴν δὲ τοῦ ἀγούρου.
2005 „Ἡ κόρη μου ἐχάθηκεν, ἀλλοίμονον εἰς ἐμένα
Ἄνδρειοι ἐκ τοῦ λίσκαντος, καὶ νέοι ἐκ τῆς βίγλης
φθάσατε ἕς τὸν παγκόπελον, ἐπῆρέ μου τὴν κόρην.“
Στρατήγισσα ἐφώνηξε, ἠλόλαξε βοῶσα
„Οἱμοι, τέκνον μου γλυκύτατον, φῶς καὶ παρηγορία,
2010 πῶς τοῦτο ἐσυνέβηκεν ἐχ' ἰσάμεν σε νέαν.
Ὅσ' ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν, τόσαις σέλλαις ἕς τοὺς μαύρους.“ Σ. 160
Ὅσοι τὸν ἐγνωρίζαν, ἔστρωναν ἔξεστρώναν,
ὅσοι δὲν τὸν ἐγνωρίζον γοργὰ ἐβαβαλλικεῖαν.
Λόγος ἐδόθη φοβερός ταχέως νὰ πηγαῖνον.
2015 Εὐθὺς ἐβαβαλλικεῖσαν ἅπαντες διὰ τάχους,
καὶ ὁ πατέρας τῆς ὁμοῦ μετὰ τῶν υἱῶν του,
οὐδεὶς ὀπίσω ἀπόμεινεν, οὐ γέρον, οὔτε νέος,
ὅλοι εὐγῆκαν εἰς αὐτόν, εἰς διωγμὸν τοῦ νέου,
καὶ δὲν ἐδύνατόν τινας τὸ πλῆθος νὰ μετρίση.
2020 Ἐκατεδίωκον αὐτὸν μετὰ πολλοῦ τοῦ δρόμου.

“Οὐτ’ ἄρχισεν ἡ ἀνατολή κ’ ἐγέλασεν ἡ ἡμέρα,
καὶ ἔλαμψεν ὁ ἥλιος εἰς τῶν βουνῶν ταῖς ἄκραις,
ἕς τὸν κάμπον ἐκατάφθασαν τὸν νέον μετὴν κόρην.
Σουδάλης ὁ Σαρακηνὸς ἀπὸ τὴν πέρα βίγλαν
2025 ὁκτὼ τέντες ἐπήδησεν καὶ δεκοκτὼ κουτίνας, Σ. 161
ἄρματα εἶχε δυνατά, ὁποῦ ἴσαν τοῦ πολέμου.
Ἐκείνος τότε ἔτρεχεν μετὰ συντριβὴν μεγάλην,
ὄλον τὸν βλέμμα του καὶ νοῦν εἶχεν πρὸς τὸν Ἀκρίτην
ἐπτέρνισε τὸν μαῦρόν του εἰς τὸν Ἀκρίτην πάγει.
2030 Ὡς τὸν εἶδεν ὁ Διγενὴς τὴν κόρην τότε ἄλαλει
„Βλέπεις, καλή μου, Σαρακηνόν, ποῦ μᾶς καταδιώκει,
ἄσπι, κυρία. πρόσσεξε πῶς θέλω νὰ τὸν κάμω.
Ἐσήκωσε τὴν λιγυρὴν ἕς τὴν γῆν τὴν ἀποθέτει,
αὐτὸς ἐκαβαλλίκευσεν ἐπῆρε τὸ κοντάρι,
2035 καὶ πρὸς ἐκεῖνον ἔτρεξεν καὶ προσυπήνησέν τον
καὶ πρῶτον τὸν ἐλάλησε „Σαρακηνέ μου δέχου“.
καὶ τὸ κοντάρι ἐσυρε ὀμπρὸς ἕστη κεφαλὴν του,
εὐθὺς ἀπεθανάτωσε ἑκείνον καὶ τ’ ἄλογόν του, Σ.162
καὶ πάλιν μεταστράφηκεν ὀπισθεν εἰς τὴν κόρην
2040 Καὶ ἄλλοι τριακόσιοι τριακοσ’ τὸν ἐφθάνουν
καβαλλαραῖοι καὶ πεζοὶ ἤλθασιν πρὸς ἐκεῖνον
ἔκραζον δέ, ἐφώναζον καὶ ταραχὰς ἐποιοῦν.
Ἐγύρισε ὁ Διγενὴς κ’ ἐλάλησε τὴν κόρην
„Περιστερά μου εὐμορφη, βλέπε λαὸς μᾶς διώχνει.“
2045 Ἡ Εὐδοκία ὡς ἤκουσε, τὸν λόγον ὁποῦ εἶπεν,
ἐλόγησε τὸν λόγον του πῶς διὰ φόβον λέγει
ἰδοῦσα δὲ καὶ τὸν λαὸν ἐλθόντα ἀπὸ μακρόθεν,
καὶ τὰς φωνὰς ἀκούοντας, ὁμοῦ καὶ τὰς τρομπέτας
καὶ κλαίουσα ἐφώναξε πρὸς τὸν Ἀκρίτην ταῦτα
2050 „Πόλεμον στέσε, αὐθέντα μου, μὴ μᾶς ἀποχωρίσουν,
Ἄφες με, αὐθέντα καὶ καλέ, ἐδῶ νὰ ἀποθάνω, Σ.163
ἐπειδὴ κακῶς ἐποίησα, κακῶς ἀποθανοῦμαι.
Ἐσὺ μαῦρον καλὸν ἀνάθρεψας τὸν σεαυτὸν σου σῶσον.“
2055 Καὶ τότε ὁ νεώτερος ταύτην ἀνταποκρίθη
„Μὴ σοῦ φανῆ, κυρία μου, ὅτι κακῶς νὰ εἶπα
σκόπει, κυρία μου, χρυσῆ, λαὸν ὁποῦ μᾶς τρέχει,
μὴν με προπάρης αὐρίον ὅτι μετὰ κλεψίας

ἐπήρασε καὶ ἔφυγον ἀπὸ τῆς σῆς πατοῖδος· Τρ. 104
στογάσου τόρα τὴν φοιτὴν ἐμὴν ἀνδραγαθίαν,
2060 καὶ πλέον θέλεις με ἀγαπᾶ, ποῦ σὲ ποθῶ μέγала.“
Καὶ τότε ἄλγον ἔδραμε γενναῖος ὁ Ἀκρίτης,
εὐθὺς τὴν κόρην ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς ἐκεῖνος,
καὶ ἀπεκάθισεν αὐτὴν εἰσὲ μεγάλην πέτραν,
καὶ ταύτην ἐπαράγγειλε λέγων τοιοῦτον λόγον Σ. 164
2065 „Αὐτοῦ κάτου, φῶς μου γλυῦ, καὶ βλέπε τίνα ἔχεις.“
Καὶ πάλιν ἡ εὐγενικὴ πρὸς τὸν Ἀκρίτην λέγει
„Τοὺς ἀδελφοὺς μου πρόσσεξε νὰ μὴν τοὺς ἀδικήσης.“
Εὐθὺς οὖν ἐπιλάλησε καὶ τρέχει πρὸς ἐκεῖνους, Τρ. 106
ἕνα προφθάσας ἐξ αὐτῶν τὸν ἔδωκε σπαθῆαν,
2070 καὶ μέσον τὸν ἐχώρισε ὁμοῦ μετ’ ἄλογόν του,
τοὺς δ’ ἄλλους κατεπάτησε, τοὺς ἔδιωξεν ὀπίσω.
Ὁ νέος τότες φαίνεται ὡς ἂν καλὸν γεράριον
ὅταν τὴν πέρικα ἰδῆ σκύπτει καὶ τὴν πιάνει
οὕτως ἐσκόρπιζεν αὐτὸς ἐκεῖνους πολεμῶντας.
2075 Τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἐχώρισε, ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ της,
οἵτινες καὶ προσώρμησαν μόνοι νὰ πολεμήσουν,
τοὺς ἴππους ἐπιλάλησαν, ἔδραμον πρὸς τὴν κόρην, Σ. 165
Τότε Ἀκρίτης φοβηθεὶς μήπως αὐτὴν ἀρπάσουν,
καὶ πλησιάσας πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἔστρεψεν ὀπίσω.
2080 Καὶ πάλιν ἠβουλήθησαν ἐκεῖνοι νὰ τὴν πάρουν,
γοργὸν ἐπῆρεν τὸ θραβδί καὶ προὔπαντησέν τους,
θραβδέαν αὐτοὺς ἔδωκεν μετὰ μικρᾶς ἰσχύος,
ἐκεῖνους κατεκρήμνισεν μηδὲν αὐτοὺς πληγώσας.
Τότε πατὴρ ὁ στρατηγὸς ἐφθασε μετὰ μόχθου
2085 κλαίων καὶ ὀδυρόμενος θεάσασθαι τὴν κόρην.
Ὡς εἶδεν δὲ ὁ Διγενὴς τὸν πενθερόν του Δοῦκαν
ἀπὸ μακρὰ ἐρχόμενον, ἐπροὔπαντησέν τον. Τρ. 108
ἔδησε τὰς χεῖράς του ταχὺ καὶ ἐπροσκύνησέν τον,
καὶ λέγει ταῦτα σύντομα μετὰ σπουδῆς μεγάλης
2090 „Εὐχου με, κύριε στρατηγέ, μετὰ τῆς θυγατρὸς σου Σ.166
Συγχώρησον, αὐθέντα μου, μὴν με κατηγορήσης,
οἱ νέοι σου εἶναι χωρικοὶ τοῦ κρούειν καὶ λαμβάνειν
μικρὸν αὐτοὺς ἐπαίδευσαν τοῦ μὴ λαβεῖν ἐκεῖνους,
2075 ἐχώριζεν..

- καὶ πλεόν νά μηδέν λυπηθῆς καλὸν γαμβρὸν ἐπίηρες,
 2095 εἰς κόσμον ἂν ἐγύρευες κάλλιον οὐχ εὐρίσεις·
 οὐ γὰρ εἰμι ἐξ ἀγενῶν, οὐδ' ἀπὸ τῶν ἀνάνδρων,
 καὶ ἂν ποτε προστάξῃς με εἰς τινάς σου δουλείας,
 τότε βεβαιωθείσης ἂν ποῖον γαμβρὸν ἐπίηρες.“
 Καὶ παρευθὺς ὁ πενθερὸς χεῖρας εἰς ὕψος ἄρας,
 2100 ἔβλεπε κατὰ ἀναταλάς, θεῶ δὲ εὐχαρίστα,
 „Δόξα σοι, λέγων, ὁ θεός, ὁ τὸ συμφέρον πάντων
 οἰκονομῶν τὸ καθ' ἡμᾶς σοφία τῆ ἀρίστη.
 Εὐχαριστῶ σε, Κύριε, καὶ ποιητὰ τῶν ὄλων
 εἰς τὴν φιλανθρωπίαν σου ὅπό' δειξῆς 'σέ μένα' Σ. 167
 2105 ὡς γὰρ αὐτὸς ἠθέλησας τοιοῦτον ἐγεγονέι.
 καὶ ἔδωρήσω μοι γαμβρὸν ἀνδρειωμένον νέον.“
 Ἐγύρισε πρὸς τὸν γαμβρὸν καὶ λέγει πρὸς ἐκεῖνον
 „Παγκάλλιστε γαμβρέ, ἦν ἔλαβες ἐκ πόθου
 ἔπαρε τόρα μετὰ σοῦ, καὶ ἔστω σοι γυνή σου.
 2110 Ἄν δὲν εἶχες ἀγάπην περισσὴν δὲν ἠθέλες τὴν πάρει,
 οἶκ ἂν μόνος ἐτόλμησας τοιοῦτον διαπράξαι.
 Ἐρχου νά γυρίσωμεν εἰς τὸ ἴδικόν μου ἴσπιτι,
 καὶ μὴ λογιάσης τι κακὸν νά γένη ἀπὸ ἴμένα,
 ἀλλ' ἵνα συμφωνήσωμεν νά κάμωμεν τοὺς γάμους,
 2115 νά πάρης καὶ τὴν προῖκά σου ἐκ ταύτης τῆς ἡμέρας
 εἴκοσι κιντηνάρια νομίσματα παλαῖα, Σ. 168
 καὶ τιμητὰ βηστάρια λίτρας πεντακοσίας,
 λάβης καὶ κτήματα πολλὰ τῆς ἰδικῆς μου κόρης, Τρ. 140
 καὶ πάντων ὁμοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν εὐρισκομένων ζῶων,
 2120 πρωτεῖα τετρακόσια, στρατόρας ὄγδοῆντα,
 μαγεῖρους δεκατέσσαρους, ὁμοίως καὶ μαγίπους,
 ἑταίρους δὲ ἐνάρετους ὡς ἑκατὸν πενήντα,
 καὶ βίαις ἑβδομήκοντα, πάνν ὄραιοτάταις,
 καὶ ἡκόλπια πολύτιμα ὅπό'χει τῆς μητρὸς της,
 2125 καὶ στέφανον ὀλόχρυσον μετὰ τιμίων λίθων.
 Καὶ ταῦτα μὲν ἐπέλαχον τῇ θυγατρὶ μου μόνη,
 δώσωμεν καὶ προτίμησιν τῶν ἄλλων μου παιδίων.
 Πείσθητί μοι, καλὲ γαμβρέ, ἔλθε δὲ πορευθῶμεν
 ταχέως πρὸς τὴν οἰκόν μου. παραμυθίας χάριν, Σ. 169
 2130 νά σέ ἰδῆ στρατήγισσα μετὰ μεγάλου πόθου,

- εὐχαριστήση τὸν θεὸν νά χαίρεται 'ς τὸν κόσμον,
 νά μὴν εἰποῦσιν ἅπαντες οἱ συνομήλικές σου
 τὴν κόρην γὰρ ἀφήρπασεν καὶ προῖκα οὐ λαμβάνει,
 καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ αἰσχύνῃν ἔχεις.“
 2135 Εἶτα καὶ ὁ νεώτερος 'σέ κείνον ἀποκοιθῆν
 „Ἐγώ, αὐθέντα πενθερέ, ἐπιθυμίαν εἶχον
 τὴν θυγατέρα σου λαβεῖν διὰ τὸ ταύτης κάλλος,
 οὐχὶ δὲ πλοῦτον ἔνεκα, οὔτε τινῶν χρημάτων·
 καὶ ταῦτα μὲν χαρίζομαι τοῖς γυναικαδελφοῖς μου,
 2140 αὐτῆς τὰ κάλλη φθάνουσιν ἀντὶ πολλῶν πραγμάτων·
 θεὸς γὰρ πλοῦτου παροχεῖν, ὁμοίως καὶ πενίας,
 ταπεινοὶ γὰρ καὶ ἀνυποῖ, ἀνάγει καὶ κατάγει· Σ. 170
 ἴσον ἂν θέλης, πενθερέ, ποιήσωμεν τοὺς γάμους.
 Ἐλθετε εἰς τὸν οἶκόν μου μετὰ τῶν συγγενῶν σου
 2145 ἵνα μᾶς εὐλογήσετε, καὶ πάλιν νά στραφῶμεν
 ὀπισθεν εἰς τὸν οἶκόν σου μετὰ τῆς θυγατρὸς σου, Τρ. 112
 ἵνα μᾶς ἴδῃ στρατήγισσα νά χαίρῃ ἕως τέλος.
 Εἰ δὲ οὐ θέλεις ἔρχεσθαι, νά ἐγὼ ποῦ παίρνω
 τὴν θυγατέρα σου τὴν καλὴν, ταχέως νά ὑπάγω
 2150 εἰς τὸ ἴψηλόν παλάτιον, καὶ εἰς τὰ γονικά μου.
 Μὴ λυπηθῆς, ὦ πενθερέ, διὰ τὸν λόγον τοῦτον,
 τέκνα γὰρ εἴμεσθην λοιπὸν καὶ δοῦλα τῶν εὐχῶν σου.“
 Ἀκούσας οὖν ὁ στρατηγὸς τὴν φρόνησιν τοῦ νέου,
 „Θεὸς δέ, ἔφη, τέκνον μου, ἔσᾶς νά εὐλογήσῃ,
 2155 νά χαίρεσθε δὲ ἄξια τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σας.“ Σ. 171
 Καὶ ἀσπασάμενος αὐτὸν ὑπέστρεψεν εὐθέως.
 Ὁ νέος ἐκαβαλλίκευσε, ἐγύρισε 'ς τὴν κόρην·
 ἐκεῖνη δέ, ὡς εἶδε τον, χαρὰν μεγάλην εἶχεν·
 ἐπεριπάτει γαληνά, προῦπανταῖ τὸν νέον,
 2160 λέγει δὲ ταῦτα πρὸς αὐτὸν μετὰ χαρᾶς μεγάλης
 „Μήπως κακὸν μᾶς ἔγινεν ἢ σμίξι τοῦ πατρὸς μας;
 λάλησον, αὐθέντα μου, διὰ τοὺς ἀδελφούς μου.“
 Ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο τῆς κόρης ταῦτα λέγει
 „Μὴν θλίβεσαι, κόρη γλυκύς, παρηγοριά, ξαθὴ μου,
 2165 ἔκτος γὰρ τῶν ἀδελφῶν, υἱῶν δὲ τοῦ πατρὸς σου,
 οὐδένας δὲν ἐβλάπτῃμεν, μηδέ τινας ἴπληγῶθη.“
 2151—2203 Λεῖπουσιν ἀπὸ τοῦ χειρὶ Τρ.

- Και νύμφας ἔλαβεν αὐτὴν ἕως τὸ ἄλογον ἐπάνω
καὶ χαίρων ἐπορεύετον ἕως τὸν ἴδιόν του οἶκον. Σ. 172
- 2170 Ὡς εἶδε δὲ ὁ πενθερὸς τὸ πρᾶγμα πῶς ἐγένει,
τὴν ἄρπαγὴν τῆς κόρης του ἐθρήνη τότε μέγα,
καὶ εἰς τὸν οἶκον ἔφθασεν μετὰ τῶν υἱῶν του.
Ἡ πενθερὰ δὲ ἔκλαιεν ἡμερομὸν δὲν εἶχεν,
καὶ μὲ τὸν θρήνον τὸν πολὺν τὸν στρατηγὸν ἐλάλει
Ἐπόθεσις πῶς ἐγένεν ἕως ἡμᾶς τοὺς τρισαθλίους,
2175 καὶ ἔλαβε τὴν κόρην μας ἐκεῖνος καὶ ἀπῆλθε·
Πάντως αὐτὸ ἠξέυραμεν καὶ ἦν σὺν τῇ βουλῇ μας,
ἐκπέμψειν ἂν ἐθέλαμεν αὐτοὺς μετ' εὐλογίας.
τὰ νῦν δὲ θλίψιν ἔχομεν εἰς τέλος τῆς ζωῆς μας.
Ἀκρίτης δὲ πηγαίνοντας μετὰ τῆς ποθητῆς του,
2180 ἐπεριλάμβανεν αὐτὴν εἰς τὰς κατάκοινας βρύσας,
καὶ οὕτως ἐπανήλθοσαν καλῶς εἰς τὴν πατρίδα. Σ, 173
Ἐὼ δὲ αὐτὸν ἐγνώρισαν αἱ βίγλαι τοῦ πατρὸς του
εἰς τὰς ἀγκάλας του ἔχοντα τὴν λευκοπεριστεράν,
μετὰ σπουδῆς γὰρ ἔτρεχον εἰπεῖν τὸν ἔρχομόν του.
2185 Ὁ πατὴρ του ὡς ἤκουσεν τὸν ἔρχομόν ἐτούτου,
καὶ ὅτι θαυμαστὸς υἱὸς ἔρχεται ὁ Ἀκρίτης.
ὄλος ἐγένετο χαρᾶς, εὐθύς καβαλλικεῖναι,
οἱ τοῦτου γυναικάδελφοι. σὺν θειῷ Κωνσταντίνῳ,
καὶ ἅπανσα ἡ γενεὰ μετὰ λαοῦ ἀπειροῦ.
2190 Δώδεκα σελλοχάλινα ἔστρωσαν γυναικεία,
τὰ δύο ἦσαν χυμευτὰ μετὰ λιθομαργάρων,
καὶ τὰ λοιπὰ ὀλόχρυσα ἦσασι στολισμένα.
Οἱ μὲν ἐκεῖνοι ἐπαίζον τρομπέταις, ἐτραγῶδουν,
καὶ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἤρχοντο διὰ τάχους Σ. 174
2195 Ἰδοῦσα δὲ ἀπὸ μακρὰν εὐθύς ἡ κόρη τούτους.
καὶ τὰς φωνὰς ἀκούσασα βουκίνων καὶ σαλπιγγων,
ἐφοβήθη δὲ κατὰ πολλὰ δοκοῦσα εἶναι ξένα.
καὶ φοβουμένη ἔλεγε ταῦτα πρὸς τὸν Ἀκρίτην
„Λαὸς πολὺς, αὐθέντα, τὸν δρόμον καταβαίνει.
2200 βλέπε μὴ ὡς ἀλλότριον ἡμᾶς ἀποχωρίσουν.“
Ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο εὐθύς δὲ πρὸς τὴν κόρην
„Μὴ τρέμης, κόρη μου χρυσεῖ, αὐτοὺς ὁποῦ κινουῦνται, Τρ. 114
λαὸς πολὺς, ὁπό ῥχεται, εἶναι ὁ τοῦ πατρὸς μου,

- καὶ διὰ σὲ σπουδάξουσιν, καὶ διὰ σὲ κινουῦνται
2205 ὁμοῦ μὲ τὸν πατέρα μου νὰ μᾶς προῦπαντήσουν.“
Ἡ κόρη δὲ ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους τότε ἔχαρη,
ἔβλεπε τὸν ἄγουρον καὶ ἔλεγε τοιούτως Σ. 175
„Αἰσχύνομαι, αἰθέντα μου, ὅτ' εἶμαι μοναχὴ μου,
πῶς τοῦ πατρὸς μου ἤκουσας νὰ στραφῇ εἰς οἶκον,
2210 καὶ ὁ πατὴρ μου τότε ἦν μετὰ τῶν ἀδελφῶν μου
μὲ ὄλην μου τὴν γενεάν, καὶ πάντα τὰ φουσσᾶτα.
Εἶχον μὲν ταῖς βάαις μου καὶ τὴν ἐξόπλισίν μου,
καὶ οὕτως νὰ ἐρχόμεθα μετὰ μεγάλης φήμης,
καὶ ὁ πατὴρ σου ἠγνώριζε τίνος κόρη ἐπήρες.“
2215 Καὶ πάλιν ὁ νεώτερος ἀνταποκρίθη λέγων
„Μὴ λυπηθῆς, ὦραία μου, διὰ τὴν μοναξίαν,
καὶ ὄλοι τὸ γνωρίζουσι πῶς μοναχὴ τυγχάνεις,
καὶ τούτου ἔνεκεν οἶδεις ἔχει τι μέμψασθαί σε.“
Ἐξῆ οὐρατὰ παρέσυραν ἀπὸ τῆς ἄρπαγῆς της, Σ. 176
2220 ἦσαν ἐκεῖνα ἀντετρανα, χρυσᾶ, χαλινωμένα,
ἐκεῖνα δὲ τὰ ἔλαβεν ὁ Διγενῆς Ἀκρίτης,
ὁπότεν ἐπολέμησεν φουσσᾶτα τοῦ πατρὸς της
Καὶ τότε δὲ πλησίασαν ἠσπάσθησαν ἀλλήλους. Τρ. 116
Ἐπέξυσεν ὁ Διγενῆς μετὰ τῆς ποθητῆς του,
2225 ἐπέξυσσε καὶ ὁ Ἀμηρᾶς καὶ φίλησε τοὺς δύο,
καὶ εὔχετον ἀπὸ καρδιάς αὐτοὺς τοὺς δύο τότε
„Θεὸς ὁ πάντων ποιητῆς ἐσᾶς νὰ εὐλογήσῃ,
ὁ κτίσας γῆν καὶ οὐρανὸν, καὶ θάλασσαν ποιήσας,
ἐσᾶς μὲν ἀξιώσῃ σας χαρῆναι εἰς τὸν κόσμον,
2230 αὐξήσῃ καὶ τοὺς χρόνους σας εἰρήνην τε καὶ πλοῦτον
καὶ κληρονόμους τῆς αὐτοῦ ποιήσῃ βασιλείας.“
Τὴν κόρην τότε ἐκάθισεν ἐπὶ λαμποῦ ἀλόγου,
εἶχεν τὴν σέλλαν τὴν χρυσεῖν ὁπό λαμπεν ὁ τόπος, Σ. 177
στέφανον πολύτιμον ἐστόλισαν ἐκεῖνην,
2235 καὶ ὁ λαὸς ἐφώνησεν τὸ πολυχρόνιον ὄλοι
καὶ μετὰ πάσης ταραχῆς καὶ στολισμὸν τῆς κόρης,
ἐδώκασιν τὰς σάλπιγγας, ὑπέστρεψαν εὐθέως.
Χαρὰν δὲ τὴν ὑπέλαμπρον τὴν τότε γενομένην

- ποῖος νὰ δυνηθῆ καὶ νὰ εἰπῆ, καὶ ταύτην διηγείσθαι,
 2240 ὥστε ἡ γῆ ἐχαίρετον καὶ ἔθαλλον τῇ τέρρει,
 τὰ ὄρη τότε ἐσκίρτησαν, αἱ πέτραι ἀντιδονοῦσαν,
 οἱ ποταμοὶ ἀναχαίτιζον ὑπὸ χαρᾶς ἐκείνης.
 Ὅτε δὲ ἐπλησίασαν ἐγγὺς ἐπὶ τὸν οἶκον,
 ἐξῆλθεν ἡ στρατήγισσα εἰς ἀπαντὴν τῶν νέων,
 2245 καὶ μετ' αὐτῆς ἡ πάντερπνος, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀκρίτου
 μετὰ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ δόξης τῆς μεγάλης Σ. 178
 καὶ κατεσπάζοντο αὐτοὺς ἅπαντες μετὰ πόθου.
 Ὁ ἔρωσ τότε πλήρωσεν τῶν νέων τὰς ἐλπίδας Τρ. 118
 καὶ πάντα τὰ θελήματα, ὅπου ᾗαν ἀπὸ χρόνου.
 2250 Εἰς δὲ τὸν οἶκον φθάσαντες, ὁ Ἀμηρᾶς ἐκπέμπει
 τοὺς γυναικαδελφούς αὐτοῦ καὶ ὄλους του τοὺς νέους
 ἵν' εἴπωσιν τῷ στρατηγῷ νὰ ἔλθῃ εἰς τοὺς γάμους.
 Καὶ παρευθὺς, ὡς ἦκουσεν, ὁ στρατηγὸς ἐκείνος
 τὰς προίκας φρονόμησεν κ' ἔφερεν εἰς τὴν κόρην,
 2255 καὶ δέδωκε χαρίσματα τῷ θαυμαστῷ Ἀκρίτῃ
 ἵππους ἀρίστους δώδεκα καὶ παμμεγέθους μαύρους
 μετὰ βλαπτίων ἐκλεκτῶν ἐπάνω σκεπασμένους,
 καὶ ἄλλα σελλογάλινα μετὰ χρυσῶν σμυρίδων.
 Γεράκια μὲν δώδεκα, μουτὰ μετὰ πετράδια, Σ. 119
 2260 δώδεκα πάρδους διαλεκτοὺς δοκιμασμένους πάνυ,
 δέδωκε βάιαις δώδεκα, καὶ δώδεκα τζουπάτας,
 καὶ χυμευτὰ ἱμάτια μετὰ πυλυτίμητα ἔσπρα,
 ἄσπρα μικρὰ ὀσκάρδια, μεταξωτὰ ὁμοίως,
 2265 καὶ χρυσοκόκκινον σιγητὴν κατὰ πολλὰ ἑσραϊάν,
 σχοινία ὀλομέταξα καὶ ἀργυροὶ οἱ πόλοι,
 δύο εἰκόνας μάλαγμα ἀγίων Θεοδώρων,
 εἶχον λιθάρια ἀτίμητα, καντήλας ὑκίνθους.
 κοντάρια ἀράβικα, παγκάλλιστα ὡς δέκα,
 καὶ τοῦ Χοσροῦ τοῦ σπαθὶ τὸ περιφημισμένον. Τρ. 120
 2270 Καὶ λέοντα τὸν ἔφερεν, θηρίον ἡμερωμένον,
 ἡ κόρη αὐτὸν ἐχαίρετον καὶ κείνος ὁ Ἀκρίτης·
 καὶ κτήματα ἀρίθμητα ἐπέδωκεν νὰ ἔχουν, Σ. 180

2241 ἀηδονοῦσαν Ὅρα τὴν αὐτὴν λέξιν ἐν στ. 371 2258 σεληνογάλινα.
 2263 Ὁ στ. ἔχει ἐν χ. Τρ. λευκοτριβλάττα δώδεκα, καίστορα ὁμοίως.

- λογάριόν τε περισσόν, καὶ δούλους καὶ δουλίδας,
 καὶ διαφόρους στολισμοὺς καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν.
 2275 Ἡ προῖκα τοῦ ἀνέβαινεν ἐξήντα μυριάδας.
 Καὶ ταῦτα μὲν ὁ στρατηγὸς χαρίσματα ἐπῆρε
 Βασιλεῖω τῷ αὐτῷ καὶ ἔς τὴν φιλιτάτην κόρην
 ὁμοίως καὶ ὁ Ἀμηρᾶς θεώρετρα παρέσχε
 τῆς νύμφης τῆς εὐγενικῆς, ἐκείνης τῆς ὠραίας,
 2280 ὁμοίως ἡ στρατήγισσα, ἡ μάνα τοῦ Ἀκρίτου,
 οἱ πέντε αὐτῆς μὲν ἀδελφοὶ καὶ συγγενεῖς οἱ πάντες.
 Ὁ δὲ καλὸς Βασίλειος, Ἀκρίτης ὁ γενναῖος,
 τὴν κόρην εὐλογήθηκεν καθὼς προστάζει ὁ νόμος
 Χριστιανῶν τῶν εὐσεβῶν, γυναῖκά τὴν ἐπῆρε,
 2285 καὶ τοιμηναῖον δὲ καιρὸν τὸν γάμον τελειώνουν. Σ. 181
 Καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Ἀμηρᾶς καὶ δέσποινα ἡ μήτηρ
 τοῦ Διγενεοῦ τοῦ θαυμαστοῦ, καὶ ἀδελφὸς ἐκείνης
 μετὰ ἀπείρου πλῆθους τε καὶ μετὰ τῶν ἀρχόντων.
 καὶ πενθερός του τότε ὁμοῦ μετὰ τῆς πενθερᾶς του,
 2290 καὶ ὅλη του ἡ γενεὰ συνέχαιρον ὁμοίως,
 παίζοντες σὺν ὄργάνοις τε καὶ τῶν πολλῶν τυμπάνων.
 Καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν τριμηγῶν τοῦ γάμου
 ὁ Διγενὴς ἐτίμησεν τὸν πενθερὸν ἀξίως,
 καὶ ἔτρεχε συγχωρήσεως καὶ τῶν εὐχῶν του τότε.
 2295 Ἔπειτα δὲ ὁ στρατηγός, ὁ θαυμαστὸς ἐκείνος Τρ. 120
 χαιρῶν καὶ ἀγαλλόμενος ὑπέστρεψεν εἰς οἶκον
 τὸν ἑαυτοῦ μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν ἀνδρείων.
 Ὁ δὲ καλὸς νεώτερος καὶ Διγενὴς Ἀκρίτης, Σ. 182
 ἀπέρινα μὲν χαιράμενος ὁμοῦ μετὰ τῆς κόρης
 2300 τὰ κάλλη τὰ παμφίλιτα τῆς ὠραίας τρυγόνος,
 μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὸς ἐπῆρε τὴν κάλην του
 καὶ τοὺς καλοὺς ἀγούρους του καὶ ἠῦγεν εἰς τὰς ἄκρας
 τοὺς ἐκατέλαβεν ὅπου ὄσαν τοῦ πατρός του,
 κ' ἐσπούδαζε ὀλοσχερῶς τοὺς ἄτακτους νὰ φθείρῃ.
 2305 Εἰς τὰς κλεισοῦρας ἔτρεχε καὶ εἰς αὐτὰς τὰς ἄκρας,
 διὰ τοῦτο ἐπωνομάσθηκεν Ἀκρίτης τὸ ὄνομα του·
 τότε πολλοὺς ἐλάβωσεν, καὶ ἔπεμψεν εἰς ἄδην,
 καὶ τότε τὰ ῥωμαϊκὰ μέρη τῶν ὀρθοδόξων

2288 πλῆθος.

- 2310 ἐν εἰρήνῃ ἐτύγχανον ἔχοντα ὡς προστάτην,
καὶ φύλακα καὶ βοηθὸν καὶ πρόμαχον ἐκείνον
ἐκ πάντων πολεμίων τε μαχῶν τε καὶ φόνων. Σ. 183
Ἄγαπην εἶχεν ἄπειρον νὰ τρέγγῃ μοναχὸς του,
καὶ μόνος του ἀνδραγαθεῖν χωρὶς τινος συμμάχου.
2315 Ὅπου γὰρ ἐπήγαινε τέντας ἴδικας του εἶχεν,
εἶχεν καὶ τέντα ἴδια κατὰ πολλὰ ὥραϊαν·
μόνοι αὐτοὶ ἐκάθοντο, αὐτὸς τε καὶ ἡ κόρη.
Εἶχαν σκηνὴν αἱ βάραις της, ἐξόχως οἱ ἀγούρου·
ἐκ διαστήματος πολλοὺ ἐστέκοντο αἱ τέντες
ὁπόταν δὲ ἐθέλασιν νὰ σκώσωσι τὰς τέντας
2320 διὰ νὰ μετοικίσωσιν πάλιν εἰς ἄλλον τόπον,
ὅσους ἀνδρεῖους ἔχρηξε, τόσους φανούς ἀνήπατε.
Οὐδένας ἐτόλμησε ποτὲ τέντα κοντὰ νὰ στήσῃ,
οὔτε κοντὰ του νὰ σταθῇ τινὰς ἐκ τούτων ἀνδρεῖους.
Ἔγεινε γὰρ καὶ φοβερὸς μεγάλως ὁ Ἀκρίτης, Σ. 184
2325 ὥστε ἡ θεωρία του ἔκαμνεν τὴν δειλίαν·
μᾶ γὰρ τῶν ἡμερῶν μάγειρος τοῦ ἀντίειπε
καὶ ὁράσιμα τὸν ἔδωκεν τὸν ἄθλιον ἐκείνον,
καὶ παρευθὺς τὰ ἡμᾶτια του εὐνήγαν τοῦ ἀθλίου,
ἀπόμεινε ἕως θανάτου, ὡς ἀπολελυμένος.
2330 Ἐκτοτε ἐπαρήγγειλε μὴ τις αὐτῷ ἐγγίσει
ἐκτὸς τῆς κόρης τῆς αὐτοῦ τῆς εὐγενικωτάτης,
μὲ τὴν ὁποίαν ἔχαιρε εἰς ὅλην τὴν ζωὴν του.
Τροφαὶ αὐτοῖς ἐτύγχανον ἔλαφοι καὶ πουλῖα,
αἴγες καὶ χοῖροι ἄγριοι, καὶ πᾶν κυνήγιον ἄλλο.
2335 Ζῆλος δ' ἀνήψεν τούτους πολλοὺς διὰ νὰ τοὺς χωρίσουν·
ὁ λόγος λοιπὸν παρὰ μικρὸν παραδηλώσει τούτους,
καὶ πάντας ἔχετε μαθεῖν πῶς ὑποτάσσει μόνος, Σ. 185
καὶ πῶς ἐκαταφόβισεν πάντας Βαβυλωνίους,
καὶ ἀκουστὸς ἐγένετο εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
2340 ὁ θαυμαστὸς ἀνὴρ καὶ φοβερός, Ἀκρίτης ὁ γενναῖος,
ὃν ἐφοβήθησαν πολλὰ αἱ ἄκραι τῆς Συρίας.
Ὅμοίως γὰρ καὶ βασιλεὺς ὁ μέγας τῶν Ῥωμαίων,
ὁ Ῥωμανὸς ὁ πλούσιος, καὶ νικητὴς ὁ μέγας,

2311 μάχας καὶ φόνους. 2319—20 Οἱ δύο στίχοι ἐκφέρονται δι' ἐνὸς ἐν χειρ. Τρ. 2323 Λεῖπει ἀπὸ χειρ. Τραπ. 2324 μεγάλως.

- ἀκούων τὰ τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου Βασιλείου,
2345 εἶχεν ἀγάπην περισσὴν πρὸς τὸν Ἀκρίτην τότε
νὰ βλέψῃ τὸν νεότερον, νὰ τὸν τιμήσῃ μέγα.
Καὶ τότε ἐδιέτριβεν τῆς Καππαδοκίας μέρη,
καὶ στρατεύμα εἶχε περισσὸν κατὰ τοὺς μαγουλίους.
Βασιλεὺς ὁ θαυμαστὸς ἐπέτυχε ἕως τὰς ἄκρας,
2350 ταύτας φυλάσων ἀκριβῶς, ὡς μηδενὸς τολμῶντος Σ.186 Τρ.
ἄνευ προστάξεως αὐτοῦ διαπεράσαι ἑκείθεν. [124
Γράφει ἕως αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἐπιστολὴν τοιαύτην
»Μη κατοκνήσης, κράτιστε, τοῦ πρὸς ἡμᾶς ἔλθειν σε·
ἤκουσε γὰρ παρὰ πολλῶν ἴδικῆ μου ἡ βασιλεία
2355 περὶ τῶν κατορθώσεων καὶ ἀνδραγαθιῶν σου,
καὶ πόθον ἔχω νὰ ἰδῶ τὴν σὴν ὥραϊαν ὄψιν,
ὅπως τῷ πλάστῃ καὶ θεῷ τὴν χάριν ἀναπέμψω,
ποῦ σ' ἔδωσε τὴν δύναμιν, τὴν γνώσιν καὶ ἀνδρείαν
τοσαύτην ὑπεράνθρωπον ἐν τῇ γενέσει ταύτῃ,
2360 καὶ θέλεις πάρεῖ ἀμοιβὴν ἐκ τῆς χειρὸς κυρίου.
Ἐλθέ δὲ χαίρων πρὸς ἐμὲ, ἡμῶν μὴ ἐπιλάθῃς·“
Ὁ δὲ ταῦτα δεξιόμενος ἀντιγραφὴν ἐκπέμπει,
„Ἐγὼ γὰρ“, λέγει, „δέσποτα, σὸς δοῦλος νῦν τυγχάνω, Σ.187
καὶ εἰ ποθεῖς, ὡς ἔγραψας, ἰδεῖν ἄχρηστον ἄνδρα,
2365 λάβε ὀλίγους μετὰ σοῦ καὶ ἔλθε εἰς τὸν Εὐφράτην·
ἐκεῖ μὲ ὄψῃ, δέσποτα, τὸν σὸν ἀχρεῖον δοῦλον·
καὶ γὰρ πτοοῦμαι, βασιλεῦ, πολλοῦ τοῦ στρατοπέδου,
μήπως ἀπάρξωνταί τινες ἐκ τούτου με τοῦ ψέγειν,
καὶ λυπηθεῖς χαρίσωμαι ὄγαν ἐκ τῶν χειρῶν μου·
2370 ἢ γὰρ νεότης, δέσποτα, ἔχει πολλὰς μωρίας.“
Ἐχαιρε γὰρ ὁ Βασιλεὺς ἀκούσας τῆς γραφῆς του, Τρ.126
καὶ ἔλεγε τοῖς ἄρχουσι μετὰ χαρᾶς μεγάλης
„Εὐρέθη ἄνθρωπος καλὸς, σοφὸς ἕως τὴν βασιλείαν,
οἷος οὐκ ὄφθη πώποτε τοιοῦτος ἐν τῷ κόσμῳ.“
2375 Ἀπῆλθε τότε βασιλεὺς θεάσασθαι Ἀκρίτην,
καὶ ἑκατὸν μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβε στρατιώτας, Σ. 188
σὺν τούτοις παραέγονεν εἰς ποταμὸν Εὐφράτην.
ἐκεῖσε τούτον διελθὼν μ' ὀλίγους ἀνδρειωμένους,
2380 τῆς θαυμαστῆς τε καὶ καλῆς τοῦ νέου ἡλικίας·

„Οὐ χροῖσεις“, λέγων, „τέκνον μου, ἐπαίνων ἀλλοτρίου, σχολάζει τότε ὁ ἐπαινος ὅταν φανῇ ἡ ἀλήθεια.

Διό, τέκνον μου, λέγε με πεπαρορησιασμένως καὶ εἴ τι χροῖσεις δώσω σοι ἐμῆς δὲ βασιλείας,“

2385 Καὶ ὁ Ἀκρίτης πρὸς αὐτὸν ὡς δοῦλος ἀπεκρίθη
„Καλὰ νὰ εἶσαι, δέσποτα, μ’ ὄλην τὴν στρατιάν σου, καὶ μένα μόνη φθάσει με ἡ συμπάθεια αὐτή. Τὰς δωρεὰς καὶ τὰς τιμὰς, ποῦ θέλεις νὰ με δώσης. δός ταις αὐταῖς, ὧ δέσποτα, πένησι στρατιώταις, Σ. 189

2390 ἔχει ἡ βασιλεία σου ἐξόδους ἀμετρήτους, ἀξία δὲ ἡ ἀμοιβὴ τῆς δόξης σου τὸ κράτος, νὰ ἀγαπᾷ τοὺς σκλάβους του, νὰ ἐλεῇ πεινῶντας, ἔξ ἀδικούντων ὄυεσθαι τοὺς καταπονουμένους, ἔς τὰ κατὰ γνώμην πταίσματα συγχώρησιν παρόσχου,

2395 Αὐτὰ εἶναι, ὧ κράτιστε, ἔργα δικαιοσύνης, μ’ αὐτῶν καὶ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ἔχεις νὰ ὑποτάξῃς Τρ.128 οὐ γὰρ δυνάμει ἐστὶ κρατεῖν καὶ κυριεύειν, ἀλλὰ Θεοῦ τὸ χάρισμα ἐκ δεξιᾶς ὑψίστου,

2400 δι’ οὗ τῆς χάριτος ἐγὼ καὶ τοὺς μεγάλους δρόμους. ὁποῦ γες γὰρ κατὰ καιρὸν εἰς φύλαξιν τῶν ἄκρων, ὡς δῶρον εὐτελέστατον ἄχοι τῆς τελευτῆς μου Σ. 190 σοί, βασιλεῦ, χαρίσομαι ὡς δοῦλός του εὐγνώμων, καὶ ἄς μὴν εἶναι εἰς ἐμὲ πλεόν φροντίδες τούτων.

2405 Ἐγὼ ποιήσω τοὺς ἐχθροὺς δούλους εἶναι τοῦ κράτους.“

Ἀκούσας οὖν ὁ βασιλεὺς τοὺς λόγους τοῦ Ἀκρίτου,

»Ἐχε, λέγει, «ὧ τέκνον μου, ὄλην τὴν Ῥωμανίαν, ἀπὸ βορρᾶν οὖν διέλθε μέχρι μερῶν τῶν πάντων, καὶ ἔσο νῦν τιμώμενος μετὰ καὶ τοῦ λαοῦ σου,

2410 καὶ χαρίσω πάντα διπλᾶ μετὰ χρυσιοβόλλου τὰ κρατηθέντα πρὸ καιροῦ κτήματα τοῦ σοῦ πάππου· ἔχε τοῦτα ἀφαιρέτα ὑπὸ σῆς ἐξουσίας.“

Ταῦτα πάντα ὁ βασιλεὺς χρεωστικῶς πληρώσας, καὶ τὸν Ἀκρίτην χάρισε πολῦτιμα κουμάσια.

2415 Ἐπρόπεμψε τοίνυν αὐτὸν μετὰ περιχαρίας, Σ. 191

2384 ἐμοί. 2387 ταύτη.

2403 δοῦλος της. 2413—39 Λείπουσιν ἀπὸ χειρ. Τρ.

καὶ τὴν εὐχὴν του ἔδωσε τότε μὲν τοῦ Ἀκρίτου
„Τέκνον μου“, ἔφη πρὸς αὐτὸν „θεὸς κατευοδόσῃ καὶ ἀξιώσῃ χαίρειν σε τὰ πάντερπνά σου κάλλη.“

Καὶ χαίρων τότε ἴμισεν ἔς τὰ μέρη Ἀχαΐας
2420 πρὸς πόλεμον κατὰ ἐχθρῶν, καὶ νικητῆς ἐφάνη.

Ἀκρίτης ὁ πανθαύμαστος ἀνέλαβε τὰς ἄκρας, ἄς ἐκατόκουν οἱ λησταὶ καὶ πάντες ἀπελάται, καὶ ἐν συνόψει λέγω σοι ἀνδραγαθίας πλήθη, ποῦ γίνονταν ἀπὸ αὐτὸν καθ’ ἕναστον ἡμέρας.

2425 Ἀπέρασεν πᾶν πανταχοῦ ἡ περὶ τούτου φήμη. Ἡμεῖς δὲ κατεπαύσαμεν, ἕως αὐτὸν τὸν λόγον, τοὺς ἐρχομένους ἐφεξῆς ἀφίνοντας τὴν μνήμην.

Καὶ τότε ἀρχηγίζομεν λέγειν τὰς διηγήσεις καὶ τὰ ἀνδραγαθήματα τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου Σ. 192

2430 καὶ πῶς τὴν κόρην ἤρασεν αὐτὸς ἐκ τῶν Ἀράβων, ἥτις διὰ πόθον ἔραστοῦ φυγοῦσα τῆς πατρίδος, ἦν πρότερον παρέλαβεν αὐτὸς ἀνδραγαθήσας, ἠνίκα πρὸς Καππάδοκας καὶ πρὸς Χαρσιανίτας, καὶ τὰς ἀνδραγαθίας του λέγοντάς τας μετρώας,

2435 πῶς ἔτρεψεν τὸ ἄπειρον πλήθος τῶν ἀπελάτων, τὸν δράκοντα ἐν τῇ πηγῇ γενναίως θανατώσας. Τὰ περὶ τοῦ Φιλοπαπποῦ τοιοῦτος μὲ τὰ λέγει.

καὶ τῆς παντόλμου Μαξιμοῦς καὶ τῶν αὐτῆς ἀγούρων. Περὶ τῆς κόρης ἀξέομαι τῆς ἐκ Περσίδος γράφειν, Τρ.128

2440 καὶ τῆς τροπῆς, ὅπῃ καίμεν ἔς τοὺς Ἀραβας ἐτότε· καὶ πάλιν εἰς τὸ ἔβδομον νίκην τῶν ἀπελάτων Σ. 193 γράψω σοι, ὧ παμφίλιτατε, καὶ τὴν τοῦ Φιλοπάππου, καὶ τῆς ἀνδρείας Μαξιμοῦς, καὶ τῶν αὐτῆς ἀγούρων.

Τέλος τοῦ πέμπτου βιβλίου τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου.

Ἐπιθέσεις τοῦ ἔκτου λόγου | τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου Τρ. 130

Ἐξέτος λόγος πέφυκεν | τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου,

2445 ἐν ᾧ περὶ διηγήσατο τοῖς φίλοις | τοῖς ἐκείνου,

2422 αἱ λησταί.

2443 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρ. Τραπεζούντος ἔχει τοὺς ἑξῆς [Ο] ἐξέτος λόγος, λέγω δὴ, καὶ ὁ ἔβδομος αὐτίκα πεφύκασι τοῦ ποιητοῦ ἐκ στόματος λεχθέντες Βασιλείου τοῦ Διγενοῦς, τοῦ θαυμαστοῦ Ἀκρίτου.

καὶ πῶς εὔρε τοῦ Ἀμμηῶ κόρην | τοῦ Ἀπλορράβδου
φυγοῦσαν μετὰ τοῦ ἀνδρός | αὐτῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ, Σ. 194
καὶ πῶς αὐτὴν ἀφήρασασεν | ἀπὸ τῶν Ἀραβίων,
καὶ τῷ ἀνδρὶ ἐκδέδωκε τῷ | ἰδίῳ ἐκείνης.

ΕΚΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΚΡΙΤΟΥ, ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΔΗΜΗΓΟΡΕΙ

- 2450 Ἦδονῆς χρῆμα πέφυκεν ἀμαΐζουσα νεότης,
καὶ πάντοτε χαιρεται αὐτὴ εἰς πόθον τῆς φιλίας,
καὶ δόξαν αὐτὴν λογίζεται ὑπὲρ τῆς βασιλείας
ὑπὲρ τοῦ πλούτου τοῦ λαμπροῦ καὶ ὑπεράνω δόξης· Σ. 195
καὶ διὰ τοῦτο εἰκόλια πᾶς νέος πέφτει κάτω,
2455 εἰ καὶ νομίμῳ γυναικί, εὐμορφον θέλει πάρει·
ἔνθα γὰρ λάμπει ὁ ἥλιος ἐκεῖ προστρέχον πάντες.
Ὁμοίως καὶ ὁ θαυμαστός ἐκείνος ὁ Ἀκρίτης,
ὁ τὰ χαρίσματα θεοῦ ἅπαντα δεδεγμένος,
ἀνδρείαν τε καὶ φρόνησιν, κάλλος καὶ ἡλικίαν,
2460 καὶ τὴν φωνὴν τὴν πάντερπον ἐλάλει ὅσαν ἀηδόνι, Τρ.132
ὑπὲρ ἧς κατὰ πολλὰ ἐθλίβετο τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς του,
Ἐν μᾶ γὰρ τῶν ἡμερῶν καθίσας σὺν ἐκείνοις
τοῖς φίλοις του τοῖς ποθητοῖς, καὶ τοὺς ἴδικούς του φίλους,
ἠρξάτο λέγειν πρὸς αὐτοὺς τὸν πόθον τῆς φιλίας,
2465 καὶ μετ' ἐκείνων ἔπειτα πολλὰς ἀνδραγαθίας,
ἐκείνα ὅπου ἔκαμεν εἰς τὸν καιρὸν ἐκείνου. Σ. 196
Τοιαῦτα λέγων πρὸς αὐτούς, τοιαῦτα προσεφώνει
,,Ὅτι ὁ μέγας Ἀμμηῶς πάντων ὁ Ἀπλορράβδης
τῆς Ῥωμανίας ἐκούρσευεν τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας.
2470 καὶ κούρσευεν καὶ σκλάβονεν μετὰ φουσσάτων πλείστων·
ἔτυχε δὲ καὶ ὁ υἱὸς ἐκείνου τοῦ Ἀντιόχου,
τοῦ στρατηγοῦ τοῦ θαυμαστοῦ, ἐστράτευσεν μὲ τοῦτον·
αὐτὸν τὸν ἔπιασεν Ἀμμηῶς καὶ ἐνικῆθη τότε·
τρεῖς χρόνους τὸν εἶχεν δέσμιον ἕως τὴν φυλακὴν του μέσα.
2475 Καὶ τότε ἡ θυγάτηρ του, τοῦ Ἀμμηῶ ἀπόντος,

2445 ἐκείνοισ. 2460 Ὁ στίχος οὗτος ἔχει ἐν χειρὶ. Τραπεζοῦντος ὡς ἐξῆς
καλλιφωνιὰν ἐνήδονον, δίχα παιδοποιίας·

Μόνον δὲ οὕτως ἀντικαθισταμένου τοῦ στίχου τοῦ χειρ. Ἄνδρου καθί-
σταται εὐνόητος ὁ ἐπόμενος 2461· εἶχε δὴλα δὴ ὁ Διγενὴς πολλὰς ἀρετὰς
ἀλλ' ἦτο ἄπειρος, καὶ ἡ μὴ παιδοποιεῖα ἐθλίβεν αὐτὸν κατὰ πολλὰ ἐν τῷ βίῳ
2471 ἀντίχου.

τὸ δέσμιον ἠγάπησεν ἐπὶ κακῷ ἰδίῳ,
καὶ σύντομα τὸν ἔλυσεν, ἀνδρα γὰρ τὸν ἐπάρη,
καὶ μὲ βουλὴν τῆς μάνας της ἄρχοντα τὸν ἐποίησε·
ἐφαίνετο δὲ πρὸς αὐτὴν πολλὴν εἶχεν ἀγάπην. Σ. 197

- 2480 Καὶ ἐπιτῆδειον καιρὸν εὐρὼν ἐκείνος τότε
καὶ συμβουλευθεῖτη γὰρ σηκωθῆ ἔλθειν εἰς Ῥωμανίαν· Τρ.134
εἶπε αὐτὴν τὴν βουλὴν, ἐξεῖπε καὶ τὸν φόβον
πατρὸς αὐτῆς τοῦ Ἀμμηῶ. μήπως καὶ τὸν ξανοίξῃ.
Εὐθύς ταύτην ἠγάγκασεν γὰρ πάγῃ μετὰ κείνου,
2485 ὀκωμοτήσας τε αὐτὴν μὴ πάντως ἀρηνηθῆναι,
ἀλλ' ἔχων ταύτην σύμβιον ἄχρι τοῦ ζῆν εἰς κόσμον.
Τὰ λόγια του ἐπίστευσεν, εἶπεν γὰρ ἀκολουθήσῃ
ἡ μάνα της ἀσθῆνησεν καὶ κείνη ἄδεια εἶχεν,
καὶ οἱ δύο τους εἰσέουσεν ὁποῦ ὅσαν ἐτοιμασμένοι,
2490 τὸν δρόμον τότε ἄρχισαν μετὰ σπουδῆς μεγάλῃς.
Λοιπὸν ὠδεύσασιν καλῶς ἕως ἦλθον εἰς βρύσην, Σ. 198
ταύτην ἐκεῖ τὴν ἀφησε καὶ γύριζε ἕως τὴν βρύσην,
τὸν ἄγουρον ἀνάμενεν μήπως καὶ ὑποστρέψῃ.
Ἐγὼ δέ, ὡς τότε γέγονεν ἠχορίσθην ἐκ γονέων,
2495 ἕως τὰς ἄκρας ἐκατοίκησα μετὰ τῆς ποθητῆς μου,
εἰς τὴν Συρίαν ἠθέλησα μόνος γὰρ ταξειδεύσω
χρόνων ὑπάρχων δεκαοκτώ, ὡς ἀκριβῶς γινώσκω.
Φαρὶν ἐκαβαλλίκευσα ἀραβικὸν καὶ μαῦρον,
σαθὴν σκουτάρην πέρνοντα καὶ βένετον κοντάρι,
2500 ἕως τοὺς κάμπους ἐκατέβηκα ἀνδρῶν τῶν Ἀραβίων.
Τότε καὶ ὁ θαυμαστός υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ ἐκείνου. Τρ.136
τοῦ Ἀντιόχου τοῦ κλεινοῦ, ἐξέφυγεν τῆς κόρης,
τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀμμηῶ, ὡς πάλιν ἐπροεῖπον,
καὶ ὁ Μουσούρ ὡς ἀνδρικός καὶ ὡς ληστής· ἴδοστάτης,
2505 τὰς ἄκρας περιέτρεχε προτῆτερα ἀπὸ μένα. Σ.199
ὡς εἶδεν τὸν νεώτερον εἰς φάραν καβαλλάρην,

2492 Ὁρθότερον θὰ εἶχεν ὁ στίχος
ταύτην ἐκεῖ τὴν ἀφησεν καὶ γύρισεν ὀπίσω,
ἢ ὡς ἔχει τὸ χειρόγραφον Τραπεζοῦντος
ταύτην ἐκεῖ ἀφέμενος διήρχετο τοῦ δρόμου,
αὐτὴ δὲ μόνη μείνασα ἐν τῇ πηγῇ ἐκείνῃ
ὁ δευτερός τῶν στίχων τούτων λείπει ἀπὸ χειρογράφου Ἄνδρου.

ἐνστασίας παρευθὺς ἔδραμεν νὰ τοῦ δώσω
 σπαθέαν καταβατικὴν αὐτὸν ἐπὶ τοὺς ὄμους·
 τέθηκεν ἂν ἐκεῖνος γοῦν εἰ μὴ ἐγὼ εὐρέθην,
 2510 καὶ τὸν Μουσοῦρ ἐσκοτώσα, ἀφέντευσά τὸν κόσμον.
 Τὸν νέον τότε ἔσηκωσα ἐκ τῆς χειρὸς αὐτίκα,
 τοὺς φίλους μου τὸν ἔδωσα διὰ νὰ τὸν φυλάγουν.
 Ἐγὼ πάλιν ἀπ' αὐτοὺς ἐπῆρα ἄλλον δρόμον,
 2515 Ἐφθασα καὶ τότε ἔν τινι κάμπῳ λιβαδιαίῳ,
 ἐδίψουν δὲ κατὰ πολλὰ καὶ βρούσιν ἐπεζήτηον,
 καὶ δένδρον βλέπω ἀπὸ μακρὰν εἰς τὴν δασεῖαν βάτον,
 καὶ ἐπορεύθην εἰς αὐτὸ ἐλπίζων νερὸν νὰ εἴρω· Σ.200
 φοινικία ἦτο τὸ δένδρον καὶ βρούση εἰς τοῦτο ἦτον.
 2520 Πλησίον πηγαινόγενος, φωνὴν τινος ἀκούω,
 ὀλολυγμὸν καὶ στεναγμὸν μετὰ πολλῶν δακρῶνον,
 καὶ θεωρήσας τὸ λοιπὸν τοῦ Ἀμηρᾶ τὴν κόρην,
 ἐκείνην, ὅπου ἄφησεν υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου, Τρ.138
 πῶς μόνῃ ἐκαθέζετον κάτωθεν εἰς τὸ δένδρον,
 2525 ἔπινεν ἐκ τοῦ ὕδατος ὀπὸ τρεχ' ἐκ τῆς βρούσης·
 ἐκείνη δὲ ὡς εἶδε με χαρὰν μεγάλην εἶχε,
 εὐθὺς ἐκείνη ἔτροξε καὶ προὑπάντησέ με.
 Ἐγὼ μὲν τότε ἔλόγιασα αὐτὴν φάντασμα εἶναι,
 καὶ ὄλος ἐφοβήθηκα καὶ τρόμος μὲ εἶχε μέγας·
 2530 ἐκείνη τότε ἄρχισεν ἀφόβως νὰ μὲ λέγη
 „Πῶς ἦλθες ἐδῶ νεώτερε, καὶ ποῦ μοναχὸς πηγαίνεις, Σ.201
 μὴ διὰ πόθον καὶ αὐτὸς πηγαίνεις εἰς Συρίαν;
 Ἄλλ' ἐπειδὴ κατήντησας εἰς τοὺς ἀνύδρους τόπους,
 κατάβηθι, αὐθέντα μου, πρὸς ὥραν εἰς τὴν βρούσιν,
 2535 πόνους ἢ καρδία μου ἔχει νὰ φανερώσῃ,
 καὶ ὡς δοκεῖ μοι, αὐθέντα μου, εἰπεῖν σοι τούτους θέλω,

2507 ἔδραμον νὰ τοῦ δώσω. 2508 αὐτήν. 2515 καὶ τότε νέντενι. Τὴν λέξιν ταύτην ἔγραψα, „καὶ τότε ἔν τινι“ καθὼς ἔχει καὶ τὸ χειρ. Τρ., ἠδύνατο ὁμως νὰ γραφῆ καὶ „ἔφθασα καὶ τὸ Τέντενι, κάμπῳ λιβαδιαίῳ“· θεωρουμένου τοῦ Τέντενι ὡς γεωγραφικοῦ ὀνόματος θεσεὸς τινος ἢ ὑπαρξίς τοῦ συνδέσμου καὶ ἰ ἠγαγέ με εἰς τὴν σκέρνιν ταύτην, διότι ἄλλως ἠδύνατο καὶ κατὰ ὀρθὸν νὰ εἴπῃ „ἔφθασα τότε ἔν τινι κάμπῳ λιβαδιαίῳ“. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ χειρόγρ. Ἄνδρον ἔχει εὐαναγνωστως τὴν λέξιν ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς σημειώσεως ἔγραψα. 2524 μόνῃ.

ὡσὰν ἀπὸ τῆς θλίψεως παρηγοριὰ νὰ πάρω.
 Ὅταν λυπῆται ἄνθρωπος καὶ φανερώνη λόγον,
 τότε καὶ τὸ λυπούμενον φεύγει ἀπὸ τ' ἐκεῖνον,
 2540 διατὶ σκορπᾷ τὸν λογισμόν, καὶ χάνεται ἢ πίκρα.“
 Ταῦτα ἐγὼ ἀκούοντας ἀπέβαλον τὸν φόβον,
 καὶ χαρᾶς ὄλος ἐμπλησθεῖς, ἐπέξευσα εὐθέως,
 τὸ ἄλογόν μου ἔδessa ἕς τοῦ δένδρου τὸ κλονάοι, Σ.202
 καὶ τὸ κοντάρι ἐμπηξά εἰς τὴν αὐτοῦ τὴν ὄριζαν,
 2545 καὶ σκύπτοντας νὰ πιάω κρύον νερὸν
 τὴν κόρην τότε ἄλλησα πρότερον „Πῶς διάγεις,
 καὶ τίνος χάριν ὤκησας ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ;
 ὕστερον θέλεις γνωρίσει καὶ αὐτὴ ποῖος ἐγὼ τυγχάνω.“ Τρ140
 Εἶτα καθίσαντες χαμαὶ μετὰ χαμαιζηλίας
 2550 ἄρχησε ταῦτα νὰ λαλῆ, στενάζων ἀπὸ καρδίας,
 „Ἐμὴ πατρίς, νεώτερε, τὸ Μέροφκε τυγχάνει,
 τὸν Ἀπλοροάβδην ἤκουσας, τὸν Ἀμηρᾶν τῶν πάντων,
 οὗτός ἐστι πατὴρ ἐμός, ἡ μήτηρ Μελανθία,
 2555 ὁμοιογενὴν ἠγάπησα ἐπὶ κακῷ ἰδίῳ,
 ἐκεῖνον εἶχε δέσμιον τρεῖς χρόνους ὁ πατὴρ μου·
 καὶ γὰρ ἐνδόξου στρατηγοῦ υἱὸς ἔλεγεν εἶναι,
 ὃν ἐλευθέρωσα δεσμῶν καὶ φυλακῆς κακίστης· Σ. 203
 φαρῖα αὐτὸν δέδωκα, πρωτεῖα τοῦ πατρός μου,
 ἄρματα πολυτίμητα, καὶ ἄπειρον τὸν πλοῦτον,
 2560 ἄρχοντα τοῦτον ἔδειξα περιφανῆ Συρίας,
 μετὰ βουλῆς καὶ τῆς μητρὸς, λείποντας ὁ πατὴρ μου.
 Εἰς τοὺς πολέμους πάντοτε ἀγάπα νὰ πηγαίνῃ,
 καὶ πάντοτε ἔλεγον αὐτῷ, αὐθέντα, μὴ μὲ ἀφήσῃς,
 ἐκεῖνος μεθ' ὄρκου ἔλεγεν οὐκ ἀπαρνήσομαί σοι,
 2565 ἀλλὰ φυλάξω καθαρὰν ἀεὶ σου τὴν ἀγάπην·
 καὶ ἐφαίνετο πάντα πρὸς ἐμὲ πολλὴν ἀγάπην ἔχων,
 εἰς ὀλίγην ὥραν ἂν ἐλειπον ἐκεῖνος ν' ἀποθάνῃ·
 ὑπῆρχε δὲ ἐπίπλαστος, ὡς ἔδειξε τὸ τέλος·
 Ἐν γὰρ μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἠθέλησε νὰ φύγῃ,
 2570 θέλοντας διεξελθεῖν ἐπὶ τὴν Ῥωμανίαν· Σ. 204
 ἐλάλησέ μου τὴν βουλὴν ὀποῦ' γε καὶ τὸν φόβον

2546 διάγει. 2551 ἄρχισαν ταῦτα νὰ λαλοῦν.

διὰ πατέρα τὸν ἐμόν, μήπως καὶ θέλῃ ἔλθει
 ἐμένα πολλά ἀνάγκασεν νὰ πάγω μετ' ἐκεῖνον,
 ὄρκους ἐπαγγελάμενος κατὰ πολλὰ μεγάλους
 2575 ποτὲ νὰ μὴν με ἀρνηθῆ ἔμε εἰς τοὺς αἰῶνας,
 ἀλλὰ νὰ μ' ἔχη σύμβιον ἕως νὰ ζῆ εἰς κόσμον,
 Τὰ λόγια ταῦτα ἐπίστευσα καὶ ἀκολούθησά τον Τρ. 142
 μετ' αὐτοῦ ὡς βούλεται καὶ θέλει ἀνεξετάστως.
 Οἱ δύο μας ἐβλέπαμεν ἄδειαν νὰ εὐροῦμεν,
 2580 καὶ πάρωμεν ἡμεῖς τὸν πλοῦτον τῶν γονέων.
 Τὸ λοιπὸν κατὰ τινα δυστυχισμένην τύχην
 ἀσθένεια ἐπῆλθε τῇ μητρὶ ἕς τὸ τέλος ν' ἀποθάνῃ,
 καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἅπαντες πρὸς θρηῖνον ἦσαν οἴκῳ, Σ.205
 ἐγὼ δὲ ἢ παντάλαινα ἄδειαν ἐντυχοῦσα
 2585 πλοῦτον πολὺν ἐσήκωσα καὶ μετ' αὐτὸν ἐπῆρα.
 Ἡ νύκτα ἦτον σκοτεινὴ, καλὸς καιρὸς τοῦ ἔργου,
 ἕς τὴν χάσιν δὲ τοῦ φεγγαριοῦ ἔτυχεν ὁ καιρὸς μας.
 Ἦσ' τὰ ἄλογα οἱ δύο μας, ὅπου ἔχαμεν ἕς τὸν σταῦλον,
 ταχέως ἐποχοῦμενοι ὠδεύομεν σπουδαίως
 2590 φόβον γὰρ εἶχαμεν πολὺν ἕως τῶν τριμυλίων,
 ὅταν μακρύνουμεν αὐτῶν καὶ δὲν μᾶς ἔγνω | ρίζαν,
 λοιπὸν ἠγαθίζομεν καλῶς μετὰ σπουδῆς, βιαίως
 τροφῆς μεταλαμβάνομεν ὅταν καιρὸς ἐκάλει,
 καὶ μετ' ὀλίγον ἔλεγεν γυναῖκα τὴν φιλάτην,
 2595 καταφιλῶντάς με γλυκί, κρατῶν ἐν ταῖς ἀγκάλαις,
 Οὕτως οὖν ἠχαιρόμεσθην ὁμοῦ ἕς τὸν δρόμον ὅλον Σ.206
 ἐν ταύτῃ κτελάβομεν τὴν βρούσῃν, ὅπου βλέπεις,
 καὶ τρεῖς ἡμέρας εἶχαμεν ὁμοῦ ἀγκυλισμένοι,
 ἐρωτικῶς μεταβολὰς κίμνοντας ἀχορτάστως
 2600 καὶ ὕστερον ἠθέλησε νὰ φανερώσῃ γνώμην,
 ὅπου ἔχεν μέσα του κρυφὰ, με δόλον κεκρυμμένην,
 νὰ φανερώσῃ ἄρχεται κακὸς ὁ παραβάτης,
 Ἀντάμα ἐκοιμούμεσθην ἐν τῇ νυκτὶ τῇ τρίτῃ,
 κρυφὰ ἐκ τῆς κλίνης γέρονται, ἔστρωσε τ' ἄλογά του,
 2605 τὸν πλοῦτον ὅλον ἄρπαξε καὶ τὰ χρυσὰ τὰ ῥοῦχα
 ὡσάν ἐγνώρισα αὐτὸν ἐγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου,

2590 τὸν τριμυλίων. Ἡ λέξις μίλι εὐρίσκει ἐν στίχῳ 2975.

2600-1 Ἀντὶ τῶν δύο στίχων ἔχει ἓνα τὸ χειρ. Τρ.

τοῦ λόγου μου ἐστόλιζον κατὰ τὴν πρώτην τάξιν, Τρ.144
 καθὼς πρέπει στολισμὸς ἕς τὰς νέαις κόραις πάντα
 τοιούτῳ γὰρ τῷ σχήματι ἐξῆλθον τῆς πατρίδος. Σ.207
 2610 (Ἐκαβαλλίκευσα λοιπὸν τὸ ἄλογον ἐκεῖνον,
 τὸ ἄλλον ἐφορτώσαμε ὅλοι φλωρὶ καὶ ἀσημί.
 τὸ σαλιβάρι ἠκράτησεν καὶ ἔτρεχαμε τὸν δρόμον.
 Αὐτὰ τὰ ἄλογα λοιπὸν ἐπῆρεν καὶ ἐδιάβην).
 Ἐκαβαλλίκευσε λοιπὸν τὸν ἐδικόν του ἵππον,
 2615 εἶλκε χρυσοῦ τὸν ἕτερον, καὶ ἔτρεχε τὸν δρόμον,
 καὶ τούτου τὸ παραλόγον ὡς εἶδον ἀνολιπίστως
 περὶ ὡς ἤμουν ἔτρεχον ὀπίσω του βοῶσα
 Μισεῦεις, ἀθῆντα, καὶ ἐμὲ ποῦ μόνην με ἀφίνεις,
 ἐπλάνεσές με εἰς τὰ καλὰ, ποῦ ἔδειξα εἰς σένα,
 2620 δὲν ἐνθυμᾶσαι ἐξ ἀρχῆς τοὺς ἐξαιρέτους ὄρκους
 ὡσάν πλέως δὲν ἐγύριζεν ἀκόμη λοιπὸν ἐφώνουν
 Φοβήθητι, ὦ ἄνθρωπε, θεὸν τὸν ἐν ὑψίστοις, Σ.208
 ἐλέησον, οἰκτείρησον, σῶσόν με τὴν ἀθλίαν,
 μὴν με ἀφήσῃς μοναχῇ ἕς τὴν ἔρημον ἐτούτην,
 2625 διατὶ με τρώγουν τὰ θηρία καὶ τὰ πουλιὰ σπαράζουσιν,
 ἕς τὸν τόπον τοῦτον, ποῦ θωρεῖς ἀθῆντα μὴν με ῥίψης.
 Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσὰ ἐβῶον θρηνηφοῦσα,
 ὁ δ' ἀφανὴς ἐγένετο, καὶ δὲν μοῦ ἀπεκρίθη
 τὰ ποδάρια μου ὡσάν θωρεῖς εἶναι γεμάτα πόνους,
 2630 εἰς τὰ πολλὰ προσκρούσματα αἱμάτων οἱ πόδες,
 ἐκεῖ δὲ ἐκατέπεσον ἕς τὸν κάμπον ἔξαπλωμένη.
 Μετὰ ἡμέρας ὕστερον μόλις ἀνασηκώθην,
 καὶ εἰς τὴν βρούσῃν ἔστρεψα με πόνους τε καὶ δάκρυα
 ἤμουν γὰρ πάντως ἔρημος μὴν ἔχοντας ἐλπίδα
 2635 οὐ γὰρ τολμῶ εἰς τοὺς ἐμοὺς γονεῖς τοῦ ὑποστρέψαι Σ.209
 ἐντρέπομαι τοὺς γείτονας τοὺς συνομήλικούς μου,
 τὸν δὲ πλανήσαντα εὐρεῖν ποῦ παντελῶς οὐκ οἶδα.
 Παρακαλῶ σε μάχαιραν δός μου εἰς τὰ χεῖρια,
 νὰ κατασφάξω ἑμαυτὴν, ὡς πράξασαν ἀθέσμως,

2610-13 Οἱ τέσσαρες οὗτοι στίχοι δὲν ἰσχύουσιν ἐν χειρ. Τρ. καὶ ἐνταῦθα ὁμοῦ παρέλκουσιν ἐν τῇ ἐννοίᾳ καὶ τῇ σειρᾷ τῆς διηγήσεως, ἀντίκεινται δὲ καὶ εἰς τὴν ἐννοίαν τοῦ στίχου 2583, ὥστε δύνανται νὰ ἐξοβελισθῶσιν. 2635 ἀποστρέψαι.

- 2640 διατι δὲν εἶναι πλέως εἰς ἐμὲ ὄφελος διὰ τὰ ζῆσθω,
διότι ἀποστερηθήμα ἐκ πάντων τῶν πραγμάτων.
ᾧ τῶν ἐμῶν ἀνομιῶν, ᾧ συμφορῶν μεγίστων!
ἀποξενώθη τῶν συγγενῶν, γονέων ἐχωρίσθη
διὰ τὰ κερδήσω φίλατον, ᾧ κείνον ἀπεστερηθήην.⁴⁴
- 2645 Ὡς ταῦτα δὲ ἐφάναξεν ἡ κόρη θρηνοῦσα,
τὰ μαλλιά της ἔκοπτεν, ἔδερνε καὶ τὸ στήθος.
Ταύτην ἐγὼ ὡς δυνατὸν ἐσχόλασα τῶν δακρῶν,
τὰς χεῖρας ἐκ τῶν πλοκαμῶν ἔσυρνε μετὰ βίας,
παρηγορῶντάς την ἐγὼ τὰ ἔχη καλὰς ἐλπίδας.
- 2650 Διὰ τὰ μάθω ῥώτησα πόσαις ἡμέραις εἶναι
ἄφ' ἧς ὁ πλάνος μοναγῆ σὲ ἄφησεν ἐνθάδε,
ἐκείνη ἀναστέναξεν, „Ἡμέρας ἔχει δέκα“
μέχρι τοῦ νῦν ἐτέλειωσα ἕως τὴν ἔρημιαν ταύτην,
δὲν εἶδα πλέως ποσῶς τινος ἀνθρώπου χαρακτήρα
- 2655 εἰμὴ τὸν σὸν, αὐθέντα μου, ἐγὼ ἡ παναθλία,
καὶ τινος ἄλλου γηραιοῦ τὴν χρεσινὴν ἡμέραν,
ἔχει υἱὸν μοῦ ἔλεγεν καὶ εἶναι ἕως τὴν Ἀραβίαν·
οὕτως ἐδιηγῆθηκεν τὰ κατ' ἐμὲ ἀκούσας·
καὶ ἄλλον πρὸ πέντε ἡμερῶν εἰς τὸ Βλαττολιβάδιον,
- 2660 παιδα ξανθόν, μικρὸν πολλά, ἔσυρνε δύο μούλας,
εἰς φάραν ἐπάνω ἔκαθετον φέρον σφρτὸν καὶ ἄλλον, Σ.211
τὸν ἐπολέμα ὁ Μουσούρ σπαθέαν τὰ τοῦ δώση,
ἂν ἴσως καὶ δὲν ἤθελεν εὐρεθῆ νεώτερος ὁ Ἀκρίτης,
ἐφόνευε τὸν ἄγουρον ἐν τῇ ἐκείνῃ ὥρα.
- 2665 Λέγω δὲ τοῦτον ἐκ παντὸς τὸν παραβάτην εἶναι,
διατι ταῦτα τὰ γνωρίσματα ἐκείνον φανερόνουν,
Οἷμοι λοιπὸν παντάλαινα καὶ παναθλία τύχη,
ἡ ἀδοκῆτως ἀγαθοῦ τοιοῦτου χωρισθεῖσα,
καὶ ἔχασα τὸ κάλλος μου ποῖν τὰ ἐλθῆ τὸ γῆρας,
- 2670 ὅσαν δένδρον νεοφύτευτον ἀκαίως ξηρανθεῖσα!⁴⁴
Ταῦτα ἀκαίως λέγουσα ὑπὸ πολλῆς πικρίας,
(αὐτὰ ἡ κόρη ἔλεγε καὶ σχολασμὸν δὲν εἶχε.)
τὰ δάκρυά της ἔτρεχον ὅσαν τὸ νερὸν στῆν βρούσην

2640—41 Οἱ δύο οὗτοι στίχοι ἐκφέρονται συνεπτυγμένως εἰς ἓνα ἐν
χειρ. Τραπεζοῦντος. 2646 ἔκοπτεν. 2670 ξηρανθέντα. 2671—2710 Λείπου-
σιν ἀπὸ χειρ. Τρ. 2672 Ὁ στίχος περιττεύει.

- τὰ δάκρυα της ἐρράγισαν σκληροῦ ἀνθρώπου γνώμη, Σ.212
- 2675 ὅσαν ἡ φωτιά τὸ σίδηρον, ὅπου τὸ μαλακαίνει.
Ἐρημη ἦτον, ἔλεινῆ ἕως τὴν ἔρημον ἐκείνην,
ὅσαν τὸ πουλί εἰς τὸ κλαδί οἰκίαν δὲν γνωρίζει·
καὶ τὴν καρδίαν μου ἐρράγισε, ἐλύπησε τὴν ψυχὴν μου,
διατι ἔκλαιεν πολλὰ πικρὰ καὶ κρατημὸν δὲν εἶχεν.
- 2680 Αὐτὰ ἡ κόρη ἔλεγεν καὶ ἔκλαιεν μεγάλη.
Ἐκεῖ τότε ἐφάνησαν ἀνδρεῖοι Ἀραβίται
ἀπὸ τὸ δάσος ἑκατόν, ὁμοῖοι, κοντάροι.
ἐκείνοι ὅσῃ μὲνα ἔπεσαν ὅσαν ὄρνεα ἕως τὰ λέση,
ἡ φάρα ἀπὸ τὸν φόβον της ἀπέκοψε τὸν κλάδον,
- 2685 ἐγὼ δὲ ἔκλεινῆ ἐκράτησα ὅπου ἔτρεξε ἕως τὸν δρόμον.
Μετὰ σπουδῆς ἀνέβηκα ἐκαβαλλικευσά την·
ἀνδρεῖοι τότε ἔσάθηκα κρατῶντας τὸ κοντάρι, Σ. 213
καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐπέδραμον, πολλοὺς τούτων ἀνείλον.
Τινὲς δὲ με ἐγνώρισαν, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους
- 2690 „Αὕτη ἡ τόλμη τίς ἐστιν καὶ τίς αὐτὸς ὑπάσχει,
καὶ τὰς σπαθέας μας αὐτὸς οὐδὲ ποσῶς φοβάται;“
Εἰς Ἀραβίτης ἐξ αὐτῶν φωνὴν μεγάλην ὄριπτε
„Ταῦτα τὰ θράση, ἄρχοντες, ὅπου θωροῦμε τόρα,
καὶ τὰ συχνὰ γνωρίσματα, καὶ τὴν ἰδιωσύνην
- 2695 Ἀκρίτους γὰρ τοῦ Διγενοῦς εἶναι αὕτη ἡ νίκη.
καὶ ξεμακρύνετε ταχύ, μὴν χαλασθῶμεν ὄλοι.
Ἀνδρεῖοι εἶναι, δυνατός, μέγας εἰς τὸ κοντάρι,
καὶ τρομερός εἰς τὸ σπαθί ὅσαν φοβερόν λεοντάρι,
ὅσαν ἀετὸς βλέπει μακρὰ, σὸν τὸ γεράκι τρέχει,
- 2700 φαίνεται γὰρ καὶ πάντολμος, φαίνεται καὶ ἀνδρεῖος, Σ.214
ἀλλ' ἄγετε, ἀθροίσθητε, καὶ περισυναχθῆτε,
ἵνα καὶ ταύτην λάβωμεν τὴν κόρη, ὅπου φυλάττει.“
Ὡς δὲ πολὺ οὐ γέγονεν, ἦλθον ἐμοῦ πλησίον,
καὶ πάλιν κτύποι ἐγένοντο καὶ ταραχαῖς μεγάλαις·
- 2705 ἐκείνοι, ποῦ με ἔκλωσαν, ἦσαν κατὰ ἀνδρεῖοι,
ἕως τὸν πόλεμον, ποῦ ἔκλωσαν, ἄρπασαν τὴν κόρη.
Ἐγὼ ὡς εἶδον παρθεῦς ταύτην ἀφηροπασμένην,
λυπούμενη καὶ κλαίοντα πολλά ἐκαταρόν
ἐκείνον ποῦ τὴν ἐπλάνασεν αὐτὴν ἐκ τῶν γονέων,
- 2710 καὶ ἔφερε ἕως τὴν ἔρημον αἰχμαλώτος τὰ γένη,

- ἐνδύθη μεγάλην δύναμιν, ἐφάνηκα ἀνδρείος,
 δύναμις μου ἦλθεν περισσή, πολλά μεγάλη τότε,
 καὶ ἅπαντας ἐτρόπωσα ἐκείνους κατὰ κράτος. Σ. 215
 Τὴν κόρην τότε ἔλαβον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτίκα
 2715 εἰς τὴν πηγὴν ἐπήλθομεν, καθίσαντες ὀλίγον,
 καὶ τότε ἡ κόρη σύντομα, μεγάλως εὐχαρίσται,
 „Καὶ ποῖος εἶσαι, αὐθέντα μου, καὶ νίκησες τοὺς πάντας,
 καὶ ἐλευθέρωσας ἐμέ ἐκ τῆς χειρὸς Ἀράβων ;
 Εὐχαριστῶ καὶ προσκυνῶ καὶ τρισευχαριστῶ σε,
 2720 καὶ ποῖαν τὴν ἀνταμοιβὴν ἐγὼ νὰ σὲ ἀποδώσω ; Τρ. 148
 μόνον ὁ πλάστης μου αὐτὸς ὁ πάροχος ἀνδρείας
 ἀνταποδώσει σε πολλὴν ἀνταμοιβὴν ἐν κόσμῳ.“
 Καὶ πλεῖστα παρακάλει με φιλοῦσά μου τοὺς πόδας
 „Αὐθέντα μου, ὡς ἤκουσα παρὰ τοῦ Ἀραβίτου
 2725 μὴπως εἶσαι ὁ Διγενής, ὁποῦ μὲ εἶπεν ὁ γέρον,
 ὃς τὸν ἐμὸν ποθοῦμενον, ἔλυσας ἐκ θανάτου ; Σ. 216
 Ἄνίσως καὶ εἶσαι ἀληθῶς ἐκεῖνος ὁ Ἀκρίτης
 λάλησόν με, αὐθέντα μου, διὰ τὸν ποθητόν μου,
 ὃν ἐβουλήθη ὁ Μουσοῦρ ἀδικῶς θανατῶσαι.“
 2730 „Ἐγὼ εἶμι,“ ἀντέφησα, „ὁ τοὺς ἀτάκτους κτείνων
 καὶ ἀπὸ ὅλους ἄτρωτος πεφύλαγμα ἕως τὴν μάχην.
 Ἐγὼ ἐκεῖνον τὸν Μουσοῦρ ἀπέκτεινα δικαίως,
 τὸν ὁδοστάτην, τὸν ληστήν, ποῦ ἔσφάλιζεν τοὺς δρόμους,
 οὐδένας ἐτόλμησέ ποτε τοὺς δρόμους νὰ περάσῃ,
 2735 διατὶ ἦτον κλέπτῃς φοβερός καὶ θαρρετὸς εἰς πάντα·
 ἐγὼ εἶμι ὁ ἐξ αὐτοῦ. ποῦ κράτησα τὸν δρόμον.
 ὃν ἀγαπᾷς δὲν οἶδα πῶς ὀλίγον τὸν θυμοῦμαι.
 φίλτατον. τὸν ἀβέβαιον ἐκεῖνον λέγοντάς τον. Σ. 217
 Ἄλλ' ἔλα καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν ἐγὼ νὰ σὲ πηγαίνω,
 2740 παρασκευάσω δὲ αὐτὸν γυναῖκα λαβεῖν σε πάλιν,
 ἐὰν ἀρνηθῆς σέβας τὸ αὐτὸ ὅλως τῶν Αἰθιοπίων.“
 Ἐκεῖνη δὲ ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους μου ἐκείνους,
 χαρὴν μεγάλην ἔλαβε, καὶ λέγει μου „Αὐθέντα,
 κύριε, ἀντέφησε, μέγιστε ἀντιλήπτορ,
 2745 καὶ τοῦ λαμπροῦ βαπτίσματος τότε ἐβαπτίσθη

2711 Ἐνδύθη. 2735 Λεῖπε ἀπὸ χειρ. Τρ. 2797 θυμοῦμεν. 2742-44
 Οἱ τρεῖς στίχοι ἐκφέρονται ἐν δισὶ μόνον ἐν χειρ. Τρ. 2742 τότε κείνου.

- ποῖν μετ' ἐκείνον νὰ συμχθῶ, ἐκεῖνος μοῦ τὸ εἶπε,
 οὐδὲν γὰρ εἶχον δυνατόν, τῷ πότῳ δουλωθεῖσα,
 τὰ παρ' αὐτοῦ λεγόμενα μὴ ἀγαγεῖν εἰς ἔργον,
 καὶ δι' ἐκεῖνον τοὺς γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἀφῆκα.“
 2750 Ταῦτα λοιπὸν ὡς ἤκουσα ἐκ στόματος τῆς κόρης Τρ. 150
 φλόγα μεγάλη πρὸς ἐμὲ ἐξῆψε τὴν καρδίαν,
 ἐξῆπτέ τε τὸν ἔρωτα, παράνομον τὴν μίξιν, Σ. 218
 καὶ πρῶτον μὲν ἀνέστειλον ἀκάθεκτον τὴν γνώμην
 ὅπως ἂν τίγῃ δυνηθῶ φευγεῖν τὴν ἁμαρτίαν,
 2755 ἀλλὰ σαφῶς ἀδύνατον πῦρ παραβῆναι χόρτον.
 Ὡς ταύτην τε ἀνέβασα ἕως τὸ ἄλογον ἀπάνω,
 τὸν δρόμον ἐπηγαίναμεν πρὸς τὴν Χαλκοῦρραν,
 δὲν ἤξευρα τὸ τι γενῶ πῦρ ὅλος ἐγενόμην,
 ὁ ἔρωσ με ἐνίκησεν καὶ αὔξησεν μεγάλως,
 2760 καὶ πάσας μου καταλαβὼν μέλεσι καὶ αἰσθήσει,
 ἐκάλει τε τοὺς ὀφθαλμοὺς κρατῶντάς την εἰς χεῖρας,
 τὸ στόμα εἰς τὰ φιλήματα, τὴν ἀκοὴν ἕως τοὺς λόγους.
 Πλὴν ἅπαντα ἐγένηκαν ὅσα κακὰ μὲ ἔργα,
 καὶ ἐμιάνη ὁ δρόμος μας ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας,
 2765 ἐκ συνεργίας τοῦ Σατανᾶ, ψυχῆς τε ἀμελείας, Σ. 219
 εἰ καὶ πολλὰ ἀνθίστατο ἡ κόρη πρὸς τὸ ἔργον,
 καὶ εἰς θεὸν μὲ ὄρωιζε καὶ εἰς εὐχὰς γονέων.
 Ἄλλὰ ὁ ἀντικείμενος καὶ σκότους ὁ προστάτης,
 ἐχθρὸς τε καὶ πολέμιος τοῦ ἡμετέρου γένους,
 2770 ἐμένα γὰρ ἠτοίμασε θεὸν νὰ λησμονήσω.
 καὶ τῆς ἀνταποδόσεως τὴν φοβερὰν ἡμέραν,
 ἐν ἣ πάντα τὰ κρύφια παιήματα φανεροῦνται
 ἀγγέλων κατ' ἐνώπιον καὶ τῶν ἀνθρώπων πάντων.
 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Χοχλακούραν,
 2775 ἐκεῖ δὲ τότε εὐρομεν τὸν ποθητὸν τῆς κόρης,
 τὸν νέον ὁποῦ ἐπλάνεσεν ταύτην τὴν νέαν κόρην,
 τὴν ἔκαμεν καὶ ἄφησεν γονεῖς τε καὶ πατρίδα,
 Ἄρα νὰ ἦν τοῦ στρατηγοῦ υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου, Σ. 220 Τρ 152
 πρὸ χρόνων τοῦ ἐν τῷ ζυγῷ ὑπὸ Περσῶν σφαγέντος,

2749 ὁμοίως. Ἀντὶ τοῦ „ὁμοίως“ τοῦ χειρ. Ἄνδρου ἔθεσα „ἀφῆκα“
 κατὰ τὸ τῆς Τραπεζοῦντος, ὅπως ὁ στίχος ἐχῆ ἔννοιαν. 2776—77 Λεῖπουν
 ἀπὸ χειρ. Τραπεζοῦντος.

- 2780 ὡς γὰρ αὐτὸν ἀπὸ χειρῶν Μουσοῦ ἐγὼ ἐρούσθην;
 Ἐμπροσθεν μὲν δὲν ἄφησα μόνος του νὰ πηγαίνῃ,
 ἀλλὰ ὡς γνώριμον αὐτὸν δέδωκα πρὸς τοὺς φίλους
 διὰ νὰ περῶ μὲ τούτους δὲ ἕως τοῦ ὑποστρέψαι.
 Αὐτὸν ἐκεῖ εὐρίσκοντας πολλὰ μὲν νουθετήσας,
 2785 ἐκείνους τότε ἔταξε νὰ μὴ ἀφήσῃ ταύτην,
 ἀλλ' ἔχειν, ὡς τὸ ἔταξε, γυναῖκα ἕς τὴν ζωὴν του.
 Ἐδιηγῆθηκα ἕς αὐτὸν πῶς ἤρα καὶ τὴν κόρην,
 καὶ πῶς ταύτην ἀφήρασα ἀπὸ τοὺς Ἀραβίτας.
 Τοὺς λόγους ὅπου δὲν ἦτο ἄξιοι ἀπέφνεγα ταχέως.
 2790 ἵνα μὴ σκάνδαλον αὐτὸς εἰς νοῦν του νὰ λογιᾶσῃ.
 Εἶθ' οὕτως πλοῦτον ἄπειρον αὐτοῖς προσχορηγήσας, Σ.221
 ἐκείνιν, ὅπου ἤρασαν ὁμοῦ μετὰ τῆς κόρης
 ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς τε
 καὶ ἵππους δύο τῶν αὐτῶν τοὺς ἔπεμψα ἐκεῖθεν,
 2795 αὐθις ἐπαγγελάμενος τὸν νέον δοιμυτέρως,
 κανένα ἄδικον ποτὲ τῆς κόρης νὰ μὴν κάμῃ.
 Καὶ εἰς ὀλίγον καὶ αὐτὸς ἐπήγα εἰς τοὺς γονέους,
 εἰς τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν, εἰς οἶκον τοῦ πατρὸς μου,
 τοῦ Ἀπριλίου τρέχοντος, ἡμέρας δεκαπέντε,
 2800 κατηγορῶν τοῦ λόγου μου διὰ τὴν ἁμαρτίαν,
 καταδικάζων ἑμαυτὸν ἐν τῇ ἀθέσμῳ πράξει.
 Ὅποταν εἶδον τὸν ἥλιον ἔβλεψα ἕς τὴν ψυχὴν μου,
 καὶ αἰσχυρόμην ὡς αὐτὴν μεγίστως ἀδικήσας.
 Καὶ τάχιον μετὰ σπουδῆς ἦλθον ἕς τὴν ποθητὴν μου Σ.222
 2805 καὶ μεθ' ἡμέρας ὕστερον ἐπήγα εἰς ἄλλον τόπον·
 ἐκεῖ γὰρ ἀπομείναμεν εἰς τόπον κατοικοῦντες
 χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος μετὰ τῆς ποθητῆς μου,
 ὑμνοῦντας μὲν τὸν παντουργὸν θεὸν τὸν ἐν ὑψίστοις,
 σὺν τῷ ἀνάρχῳ λόγῳ τε καὶ πνεύματι ἁγίῳ,
 2810 ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Τέλος τοῦ ἔκτου βιβλίου τοῦ | Διγενοῦς—Ἀκριτου.

2795 ἐπιγγελάμενος. 2798 Λεῖπει ἀπὸ χειρ. Τρ. 2806-10 Λεῖπει ἀπὸ
 χειρ. Τραπεζοῦντος.

- Ἐποθέσεις τοῦ ἑβδόμου λόγου | Διγενοῦς Ἀκριτου Τρ. 154
 Ἐβδομος λόγος ὁ παρὼν | πλείστας ἀνδραγαθίας | Σ. 223
 διεξῶν τυγχάνει γε Ἄ | κριτου τοῦ γενναίου | .
 Ἐκεῖνα ὅπου αὐτὸς ἐλάλησε πρὸς τοὺς οἰκείους φίλους, |
 τὰς περὶ τὸν Φιλόπαππον μάχας τε καὶ νίκας | ,
 2815 πολέμους τε τῆς Μαξιμοῦς, | αὐτῆς τῆς Ἀμαζόνας |
 καὶ τὰς ἀνδρίας Δι | γενοῦς καὶ τὴν μεγάλην τόλμην.

ΔΙΓΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ | ΕΒΔΟΜΟΣ Σ. 224

- Τὸν βασιλέα τῶν μηνῶν τίς βουλευθεῖη λέγειν;
 Μάϊος ἐβασίλευσεν εἰς ἅπαντας τοὺς μῆνας,
 κόσμος αὐτὸς φαιδρότατος ἀπάσης γῆς ὃ | πάρχει,
 2820 πάντων φυτῶν ὁ ὀφθαλμὸς, ἀνθέων ἢ τερπνότης
 λειμώνων τε περικαλλῶν τὸ ἄνθος ἐξαστράπτει,
 ἔρωτα πνέει καθαρὸν πρόξενον τῆς ἀγάπης,
 γῆν τοῦ μιμῆσθαι οὐρανὸν αὐτὸς παρασκευά | ζει,
 ταῖς ἀγλαΐαις, ἄνθεσι, καὶ ἴεσι καὶ ῥόδοις.
 2825 Τότε γνωρίζει φανερὰ τοὺς ἔχοντας ἀγάπην,
 καὶ πᾶς φίλῳ εὐφραίνεται τῆς ἡδονῆς γὰρ ταύτης.
 Εἰς τοῦτον οὖν τὸν θαυμαστὸν, γλυκυτάτον τε μῆνα Σ.225
 νὰ μεταλλάξω ἠθέλησα μόνος μετὰ τῆς κόρης, [Τρ. 156]
 τῆς θυγατρὸς τοῦ στατηγοῦ τοῦ Δούκα, τῆς ὠραίας·
 2830 καὶ διὰ τὴν τερπνότητα τοῦ θαυμαστοῦ Μαΐου,
 διὰ τῶν φυτῶν τὴν ἔπαρσιν καὶ τὴν χαρὰν ἐζεινήν,
 καὶ διὰ τὴν μοναξιοῦτητα καλῆς τῆς ποθητῆς μου.
 Πρὸς θαυμαστὸν τινα λοιπὸν λειμῶνα προσελθόντες,
 ἐκεῖ τὴν τένταν ἔστησα καὶ τὴν ἰδίαν κλίνην,
 2835 κύκλοθεν ταύτης ἐμβάλων φυτῶν παντοίων εἶδη.
 Τὸ ἔδαφος μὲ τ' ἄνθηα ἦτο δὲ στολισμένον,
 τόπον χαρούμενον καλὸν καὶ στολισμένον εἶχον,
 ῥόδα, τριαντάφυλλα πολλὰ, κόκκινα, μυρωδάτα,
 δένδρα πυκνότατα πολλὰ, ὑψίκομα, μεγάλα.

ἕ'ου λόγου. 2824 καὶ ἄνθεσι καὶ ῥόδοις· διώρθωσα εἰσι κατὰ χειρόγραφο.
 Τραπεζ. δις ἐπαναλαμβανόμενης τῆς λέξεως ἄνθεσι. 2835 τότε. Διώρθωσα
 τὸ τότε εἰς εἶδη κατὰ τὸ χειρ. Τρ. Νομίζω δὲ ὅτι ὁ μεταγραφεὺς εἰς κοι-
 νοτέραν γλῶσσαν τοῦχειρ. Ἄγδρου τὸ εἶδη τοῦἀρχικοῦ κειμένου ὑπέλαβεν
 ὡς τὸ ἐπίρρημα ἤδη, καὶ μετέφρασε τότε. 2838 Δὲν ὑπάρχει ἐν χειρ. Τρ.

- 2840 ἦσαν λαμπροὶ οἱ κλάδοι τοὺς, καλῶς περιπλεγμένοι· Σ. 226
ἡ εὐωδία τῶν καρπῶν ὁμοίαζε τοῖς ἄνθοις,
τὰ δένδρη ἐπεन्दύοντο ὁμοῦ μετὰ κλημάτων,
ἀναβλαστάνασιν ὁμοῦ κλήματα μετὰ τὰ δένδρα.
καὶ ἄνθη ὠραιότατα ἦσαν ἕς τὴν γῆν ἅπανα,
2845 κισσὸς ἀνάθαλλε χλωρὸς, τριαντάφυλλα καὶ κοντζάδες,
κρῦο νερόν τε ἔτρεχε ἕς τὴν μέσην τοῦ λεμῶνος,
καὶ πανταχοῦ διέτρεχε ὅσε κείνω τε τῷ τόπῳ·
χαράδραις ἦσαν ἀνοικταῖς εἰς τὴν πηγὴν ἐκείνην,
καθρέπτῃς ἦτον τὸ νερόν ἕς τὰ δένδρη τε καὶ ἄνθη,
2850 τὰ πάντα, ὅλα φαίνοντο ὅσα ἄνθη τε καὶ δένδρη.
Καὶ τὰ πουλιὰ ποῦ κάθοντο ἅπανα εἰς τὴν κλάδους
ἐκπλαδοῦσαν τὴν αὐγὴν καὶ ἀγάλλετο ψυχὴ μου.
Ἦσαν ὀρνέων γένη ἱκανὰ, ποῦ ἔβροσκον εἰς δάσος, Σ. 227
ἦσαν παγῶνια ἡμέρα καὶ ψιττακοὶ καὶ κύκνοι, Τρ. 158
2855 οἱ ψιττακοὶ ἐκρέμοντο ἐπὶ τοῖς κλώνοις τότε,
οἱ κύκνοι τε ἐβρόσκοντο εἰς τὰ νερά τῆς βρύσης,
τὰ παγῶνια ἔξάπλωναν τὰς πτέρυγας εἰς τ' ἄνθη,
ἀντέλαμπον αἱ πτέρυγες ταῖς τῶν ἀνθέων χροαῖς,
τὰ δὲ ἐπίλοιπα πουλιὰ ἐπέτοντο τοῖς κλάδοις,
2860 (ἔπαιζον καὶ ἐπέτοντο ἅπανα εἰς τοὺς κλάδους)
καὶ λιγυρῶς ἐπάδουσαι ὑπὲρ Σειρήνων μέλη,
καὶ τὰ παγῶνια ἀγάλλοντο τῇ τῶν πετρῶν κοσμήσει.
Τὸ κάλλος δὲ τῆς εὐγενοῦς κόρης ὡς ἔξαστροάπτρον,
ὑπὲρ τῶνων ἔλαμπε καὶ τῶν φυτῶν ἁπάντων.
2865 Τὸ πρόσωπόν της ἔλαμπεν ὁμοίως τοῦ ἡλίου,
καὶ ῥόδον τῆς πανευθαλοῦς πολλὰ μεμυρισμένον, Σ. 228
τὰ μάγουλά της ἔλαμπον ὡς δροσερόν τε ῥόδον·
τῶν ὀφθαλμῶν ὡς ῥόδον τε τὴν ὄσφρησιν μεθέλκει,
οὕτως αὐτὴ τοὺς ὀφθαλμοὺς σύρνει καὶ ὑποτάσσει,

2850 Λεῖπει ἐκ χειρ. Τραπεζοῦντος· ἀντὶ δὲ τούτου τοῦ στίχου ὑπάρχει ὁ ἐξῆς

τὸ μὲν γὰρ ἦν ἀληθινόν, τὸ δ' ἕτερον λευκῶδες
2851 καὶ 52 Λεῖπουν ἀπὸ χειρ. Τρ. 2859 Ὁ στίχος οὗτος, ὁμοίως
σχεδὸν τοῦ ἐπομένου 2860, ἔχει ἐν χειρ. Τραπεαοῦτος τὰ ἐξῆς
αἱ δὲ λοιπαὶ ἐλεύθεραι πτερὸν γὰρ κεκτημένα

2860 Ὁ στίχος οὗτος περιτετεῖ.

2866-70 Ἡ ἐννοια τῶν κακοζήλων ἐκφερομένων πέντε τούτων στίχων

- 2870 τοῦ μηδαμῶς ἐξέρχεσθαι τῆς τούτων θεωρίας·
τὰ χεῖλη ῥοδινόφρα ὁμοίαζον τὰ ἄνθη,
ὁπότεν ἀναθάλλουσι καὶ ἔχουσι βαβάλια,
καὶ τὰ μαλλιά της ἠκρέμοντο ἕως τῆς γῆς τὸ ἄσπερον·
2875 χροστοτερπῆ, γλυκὺ εἶχε στολισμόν, ἀκτινοβόλα ὄλη,
καὶ διὰ πάντων ἄρρητος ὄλη χαρὰ ὑπῆρχεν.
Πέμματα ἐκαπνίζοντο, μυρωδικὰ παντοῖα,
πολλὰ ἦσαν καὶ διάφορα, βασιλικὴ εἶχε τάξιν
μόσχους, κασίας, καμφοράς, ἄμπαριν, ξυλαλόγη,
καίῃτον ἄνεμος γλυκὺς καὶ πλήρης εὐωδίας. Σ. 229
2880 Τσαυτὴν ὁ παράδεισος τεργνότητα παρεῖχε,
Ἐν ὥρᾳ δὲ μεσημβρινῇ πρὸς ὕπνον μετετρέπη, Τρ. 160
ῥοδόσταμμον με ἔσρανε ἕς τὸ πρόσωπον ἡ κόρη,
τῶν ἀηρόνων καὶ λοιπῶν πουλίων κηλαδούντων.
Ἡ κόρη δὲ διψήσασα ὑπῆγεν εἰς τὴν βρύσην·
2885 τοὺς πόδας της ἐδρόσιζε ἐκείσε τερπομένη,
ξαναμορφώθη δράκοντας σὰν εὐμορφον παιδίον,
πρὸς ταύτην παρεγένετο θέλων νὰ τὴν πλανέσῃ·
ἐκείνη δὲ ἐγνώρισεν ἐκείνον ποῖος εἶναι·
ἐλάλησε ταῦτα γλήγορα ἡ κόρη πρὸς ἐκείνον
2890 „Ἄφες θηρίον, τὴν βουλήν, ἐγὼ οὐδὲν πλανῶμαι,
ὁ ἀγαπῶν μ' ἐξύπνησεν, ἐκείνος δὲν κοιμᾶται,
εἰ ἐγερθῆ καὶ εὐρήσῃ σε καλὸν μὴ ἐγεννήθης,“ Σ. 230
Ὁ δὲ πηδήσας ἀναιδῶς σύρνει τὴν ἐκ χειρῶς.
Ἡ κόρη τότε ἐφώνησε, λέγουσα τὸν Ἀκρίτην
2895 „Εὐπνησον, αὐθέντα μου, χάνεις τὴν καλὴν σου“.
Καὶ τῆς φωνῆς της ἤκουσα μεγάλως ὅπου ἄλαλει·
τάχιον ἐξεπῆδησα καὶ τὸν ὀχλοῦντα εὐρον·
ἀντικρυς γὰρ μου ἡ πηγὴ ἦτο πρὸς ἐμένα·
καὶ ἀναρπάσας τὸ σπαθὶ ἐν τῇ πηγῇ εὐρέθην.
2900 τότε γὰρ εἶχόν μου πτερὰ οἱ πόδες προσεδόκουν,
ὁ δράκων δὲ μοι φάντασμα ἐφαίνετο μεγάλως,

εἶναι ὅτι αἱ παρειαὶ αὐτῆς ἔλαμπον ὡς ῥόδον δροσερόν, ἐκείνη πολλὴν
εὐωδίαν ὅπως δὲ τὸ ῥόδον ἐλκύει τὴν ὄσφρησιν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς,
οὕτω καὶ ἐκείνη εἴλκυε καὶ ὑπέτασσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, στρεφομένους μὲν
πρὸς θεωρίαν αὐτῆς 2877 Λεῖπει ἀπὸ χειρογ. Τρ. 2878 καὶ φοράς.
2885 δὲν ἐγνώριζεν, 2894 ἐφώνησε.

- τρεις κεφαλὰς ἀντί μιᾶς εἶχεν παμμεγέθεις,
 ὄλαι ἐκείναι ἔπεμπον φλόγας μεγάλας τότε·
 ἐκ τόπον δὲ κινούμενος ἦχον βροντῆς ἐτέλει
 2905 ὡστε δοκεῖν σαλεύεσθαι τὴν γῆν τε καὶ τὰ δένδρη· Σ.231
 σῶμα παχὺ τὰς κεφαλὰς εἰς ἓν ἐπισυνάγει,
 ὀπίσω εἶχε φοβερὴ οὐρὰν πολλὰ μεγάλην,
 ὅταν ἐξαπλώνοντο φόβος καὶ τρόμος ἦτο·
 ἐπάνω μου τὴν ἄπασαν ὀρμὴν προσποιοῖτο.
 2910 Ἐγὼ δ' ἐκείνα ὀπὸ βλεπον προσῶς δὲν ἐφοβούμουν,
 πρὸς ὕψος ὅλως σὺν θεῷ σπαθίον ἀνατείνας,
 ἐπήδησα εἰς τὸ θηριό, τὴν κεφαλὴν του ἀπήρα,
 τοῦ δεινοτάτου δράκοντος καὶ πολεμίου τότε,
 ἐφόνευσά τον ἀληθῶς καὶ εἰς τὴν γῆν ἔξαπλώθη,
 2915 ἄνω καὶ κάτω τὴν οὐρὰν ἐκίνει τὴν μεγάλην,
 τὴν γῆν ἐμάστιζε σφοδρῶς, ὁμοῦ τε καὶ τὰ δένδρη·
 καὶ ἀπομάξας τὸ σπαθὶ τὸ ἔβαλον εἰς θήκην,
 Ἐκάλεσα τοὺς δούλους μου, ποῦ ἔστεκαν μακρόθεν, Σ.233
 οὓς καὶ ἐλθόντας ὄρισα νὰ πᾶρουν τὸ θηριόν
 καὶ προσριφθῆναι πόρρωθεν τῆς ἐδικτῆς μου τέντας·
 ὄντως ἐκείνοι ἔρριψαν τὸν δράκοντα μακρόθεν.
 Οἱ παῖδες σὰν ἐπέστρεψαν ἐπήγασιν ἕως τέντας,
 ἐγὼ δ' ἐπὶ τῆς κλίνης μου πέπτωκα κοιμηθῆναι,
 ἠδὺς γάρ, ὃν ἐκάθευδον, ὑπῆρχέ μοι ὁ τόπος.
 2925 Οὐῦπω ἢ κόρη προλαβὼν αὐτοῦ παρηγορίας,
 ἀλλ' αὐθις ὡς πρὸς γέλωτα ἄπειρον ἐκινήθη,
 φαντάσματα τοῦ δράκοντος ἐκείνη ἐνθυμείτο,
 καὶ σύντομον τὸν θάνατον ἐκείνου τοῦ θηριίου
 Ὑστερον ἐκ τοῦ ὕπνου μου ἐξῆλθεν εἰς τὸ δένδρον
 2930 καὶ λεοντάρι φοβερὸν ἠῦγεν ἀπὸ τὸ δάσος.
 Ὡς πρὸς τὴν κόρη καὶ αὐτὸς τὸν δρόμον ἐποιοεῖτο· Σ.233
 ἢ κόρη φωνὴν ἐξέπεμψε ταχῶς πρὸς ἐμένα,
 λαλῶντας καὶ φωνάζοντας, καλοῦσα βοηθόν με.
 Ταχὺ πηδῶ τῆς κλίνης μου, λαμβάνω τὸ ῥαβδίν μου, Τρ164
 2935 κρατῶν τὴν ῥάβδον ἐν χερσίν, ἔτρεχον πρὸς ἐκείνον,
 καὶ συναντήσας τε αὐτόν, καὶ μίαν ἐπικρούσας,

2915 οὐρὰν ἐκείνην 2916 Λεῖπει ἀπὸ χειρογ. Τρ.2921 ὡσὰν ἐκείνοι
 2932-33 Οἱ δύο στίχοι ἐκφέρονται δι' ἐνὸς ἐν τῷ χειρ. Τρ.

- τὸ δέσμα εὔρον ὑγιές, κόκκαλα συντριμμένα.
 Καὶ πάλιν τὸτ' ἐπρόσταξα, τὸν ἔρριψαν μακρόθεν.
 πόρρωθεν τῆς τέντας μου τὸν ἔρριψαν οἱ δούλοι,
 2940 ἐγὼ δὲ τὴν περιβλεπον ἐκ τῆς χειρὸς κρατήσας
 ἐπὶ τὴν κλίνην ἡσυχῇ ἤλθομεν βαδιοῦντες·
 ἐκείνη με ἀγκάλιζε γλυκῶς κατεφίλει,
 Καὶ παρεκάλει, λέγουσα, „Νεώτερέ μου κύρκα,
 ἵνα χαρῆς τὰ κάλλη σου καὶ τὴν πολλὴν ἀνδρείααν, Σ. 234
 2945 ἦν ὁ θεὸς ἐχάρισε παρ' ἅπαντας ἀνθρώπους,
 κρότησον τὴν κιθάραν σου νὰ χαρῆ ἢ ψυχῇ μου,
 εἰπέ τραγοῦδι τῆς χαρᾶς νὰ εὐφρανθοῦμε ἦδη·
 ἐγὼ γὰρ ἔρραθύμησα ἐκ τῶν θηρῶν ἐκείνων“.
 Καὶ τὴν θαμπούραν μου λαβὼν ἐγὼ ἐκ τὸ παλοῦμι,
 2950 ἐκείνην μὲν ἐξέκρουον, ἢ κόρη δ' ἔτραγῶδει,
 εὐχαριστοῦσα ἔρωτι γλυκὺν διδόντι κύρκαν.
 ἐκείνον ἐφίλει, ἔλεγεν τινὰν δὲν ἐφοβᾶτον.
 Ἦ ἀρχὴ ποῦ ἔλεγεν ἢ κόρη καὶ ἔτραγῶδει
 ἦτον αὐτῇ ποῦ γράφομεν τόρα εἰς τὸν στίχον
 2955 „Ρόδον μου εὐθαλόφυτον, μῆλόν μου μυρισμένον,
 φῶς τῶν ἐμῶν διανοιῶν, φῶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων,
 παρηγορία τῆς ψυχῆς καὶ σώματος τερπνόνης, Τρ.166Σ.235
 εὐχαριστῶ τὸν πλάστην σου, θεὸν τῶν πάντων κτίστην
 καὶ προσκυνῶ τὴν χάριν του, ὡς ἀναξία οὐσα,
 2960 ὅστις μοι ἐδωρήσατο τοιοῦτον ἐν τῷ κόσμῳ
 ἄνδρα σε ἀνδρικώτατον, ὅπου νικᾷ τοὺς πάντας.“
 Ταῦτα καὶ ἄλλα περισσὰ ἐκείνη κηλαδοῦσα,
 ἐμοῦ κιθάραν κρούοντος μὲ τὸ πτερόν ὀργέου,
 καὶ τῆς κιθάρας ἢ φωνῆ καὶ ἢ φωνῆ τῆς κόρης
 2965 ἦχον ἀνεπέμπον τερπνόν, ὄρεως ἀντηγούντων.
 καὶ τότε ἀνεφάνησαν ὠραῖοι ἀπελάται,
 ἄνδρες τριακόσιοι μεγάλοι καὶ ἀνδρεῖοι,
 ἄρματα εἶχον δυνατὰ καὶ ἄλογα καθάρια·
 φωνῆς τῆς κόρης ἤκουσαν κατέβαινον τοῦ ὄρους,
 2970 καὶ τοῦ κηλαδισμοῦ αὐτῆς κ' ἐκείνης τῆς θαμπούρας Σ.236
 Ἄπαντες ἦρχοντο ταχὺ μετὰ χαρᾶς μεγάλης,

2953-54 Οἱ δύο στίχοι ἐκφέρονται δι' ἐνὸς ἐν χειρ. Τραπεζοῦντος.
 2968 Λεῖπει ἀπὸ χειρ. Τραπεζοῦντος.

- ἓνα μίλι ἔλιπον μακρὰν ἀπὸ τὴν τένταν,
καὶ ἀπὸ κεί ἐκκλίναςιν, ἦλθον ἐμοῦ πλησίον.
Ὡς δὲ καὶ μόνῃν ἔβλεψαν περιβλεπτον τὴν κόρην,
2975 ὡς ἀπὸ βέλους τὰς ψυχὰς ἐτρώθησαν τῷ κάλλει
καὶ πάντες ἐκινήθησαν εἰς ἔρωτα συντόμως,
ἄπειρον, ὅτι μέγιστον τῆς ἡδονῆς ἐκείνης·
σώζοντες τὸν ἀριθμόν, ἵνα σαφῶς ἐξείπω,
ἅπαντες τριακόσιοι ἀρμάτων ἐμπλησμένοι·
2980 ἐμὲ δὲ μόνον βλέποντες ἠπλιζον λόγοις πνίξαι·
,, Ἄφες τὴν κόρην λέγοντες, τὸν ἑαυτὸν σου σώσον,
εἰ δ' οὐ, κερδήσεις θάνατον ἀπέθειαν ὡς ἔχων.“
Ἐκεῖνοι δὲν ἐγνώριζον ποῖος ἐγὼ τυγχάνω.
ἡ δὲ ἡλιογέννητος ἄφνω ἰδοῦσα τούτους,
2985 ἀρωατομένους ἅπαντας ἐφ' ἵππων καθήμενους,
λόγοις αὐτῶν πιστεύσασα μεγάλως ἐφοβήθη
καὶ μὲ τὸ μαγνάδι τῆς τὴν ὄψιν τῆς σκεπάζει,
ἐπὶ τὴν τένταν ἔδραμεν μεγάλως φοβηθεῖσα.
,, Προτοῦ ψυχὴ μου ἐξελθεῖν“, πρὸς με λαλεῖ, ,, αὐθέντα,
2990 ἀπὸ τοῦ φόβου τέθνηκεν ὁμοῦ ἡ λαλιά μου,
ἰδοὺ γὰρ χωριζόμεθα καὶ ἑαυτὴν οὐ φέρω.“
Ἐγὼ δὲ εἶπον πρὸς αὐτὴν ,, Παῦσον ψυχὴ, τοιαῦτα,
λογίζεσθαι κατὰ τὸν νοῦν, ἐμὲ ὡς οὐκ εἰδυῖα·
οὐς γὰρ θεὸς ὁ βασιλεὺς καὶ ποιητῆς τῶν πάντων
2995 ἔσμιξεν, δὲν χωρίζουσιν ἀνθρώπων μυριάδες.“
Εὐθύς τὴν ῥάβδον ἔλαβον καὶ τὸ χειροσκουτάριον, Σ. 238
ὡς ἀετὸς εἰς πέρδικας ἀφ' ὕψους ἐπετάσθην·
ἐκεῖνοι δὲ ὑπήντησαν καὶ ἄρχισαν νὰ κροῦουν.
Ἐκεῖνοι μὲν μὲ ἔκρουον καὶ ἐβγαίνουν οἱ κτύποι,
3000 ὅσους δὲ ἐφθασεν ἐκεῖ ἡ ῥάβδος ἡ ἰδική μου,
ἅπαντες τότε ἔπεσον ἀποθαμένοι ὅλοι·
πολλοὶ δὲ θέλοντες φυγεῖν αὐτοὺς ἐγὼ προφθάνω·
οὐ γὰρ ἐνίκησέ ποτε ἐμὲ εἰς δρόμον ἵππος
Καὶ δὲν τιμῶ τοῦ λόγου μου νὰ λέγω πάντα ταῦτα,
3005 ἀλλ' ἵνα καταμάθετε τὰς δωρεὰς τοῦ πλάστου·
τινὲς δ' ἐμὲ ἐκόμπωναν, ἔφευγον εἰς τὰ δάση,
ὅλους τοὺς ἐθανάτωσα τοὺς ἔπεμψα ἔς τὸν ἄδην·

2982 κερδήσας. 3000 ἐδική μου.

- ἔλαβον ἓνα ἐξ αὐτῶν παρ' οὗ μαθεῖν ἐζήτητον,
τίνες ὑπῆρχον οἱ σιληροὶ, παρὰ φρονέες τε νέοι, Σ. 239
3010 οὐς καὶ μαθὼν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄγαν ἀριθίλως,
ἐφόνευσα καὶ τὸν αὐτὸν ἐκ τοῦ θυμοῦ πῦρ πνέων.
Εἶθ' οὕτως ῥίπτω τὸ ῥάβδιν καὶ τὸ χειροσκουτάριον,
καὶ σείων τὰ μανίκια ἠχοχόμεον πρὸς τὴν τένταν.
Ἡ κόρη δὲ ὡς εἶδε με μόνον περιλειφθέντα,
3015 ἐξῆλθεν εἰς ἀπάντησιν μετὰ χαρᾶς μεγάλης,
ῥοδόσταμμα μοι ἐνίπτε μετὰ χειρῶν τῶν δύο,
φιλοῦσά μου τὴν δεξιάν καὶ ζῆν ἐπευχομένη.
Κἀγὼ ταύτης βουλόμενος τὸν φόνον ὄνειδίξειν
λόγους μὲ ὑποκρίσεως ἐρωτικούς ἐκίχωναν,
3020 ,, Μὴ γὰρ ἐγὼ προτοῦ παθεῖν σὲ ἀφίνω ν' ἀποθάνης,
καλὴ, καὶ ὡς οὐχ εὐρισκόν τινας ἀνδρειωμένους
νὰ μαζωχτοῦν ἐπάνω μου καὶ δώσουσι ῥαβδέαν,
Σ. 240 πῶς ἠθελον νὰ φοβηθῶ ἐπὶ πολὺ τοσαῦτα“ ;
Ἡ κόρη ἐσιώπα παντελῶς γλυκὰ ἔχαμογέλα.
3025 ,, Τὸ πλῆθος ἦλατο πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐφοβήθη μεγά
τὸ πλῆθος, λέγω, βλέποντας ἐξαίφνης τῶν ἵπέων,
ἀρωατομένους ἅπαντας σὲ δὲ πεζὸν καὶ μόνον.
καὶ ἐπὶ τούτῳ, κύριε, ὁ φόβος μοι ἐπῆλθεν.“
Μυρία δὲ φιλήσαντες ἦλθομεν εἰς τὴν τένταν,
3030 τὸ δὲ ταχὺ πρὸς ποταμὸν λουστῆναι ἐρχομένου,
ὅπως ἀλλάξω τὴν στολὴν ποῦ ἴβαμην μὲ τὸ αἶμα.
τὴν κόρην ἐπαρήγγελα ἄλλην στολὴν νὰ φέρῃ.
Καὶ δὴ παραγενόμενος τοῦ ὕδατος πλησίον,
ὑπὸ δένδρου ἐκάθισα τὴν κόρην περιμένων.
3035 Καὶ ἰδοὺ τρεῖς ἀνεφάνησαν ὄραϊοι, δορυφόροι, Σ. 241
φαρία ἐκαβαλλίκευον ἐξωπλισμένα ὄραϊα,
στολὰς δ' ἐφόρουσαν δὲ αὐτοὶ πολλὰ παρηλλαγμένας.
Ὅρωσί με καθήμενον εἰς αὐτοὶ πολλὰ παρηλλαγμένας,
καὶ πρὸς ἐμένα ἤρχοντο τὸν ποταμὸν κρατοῦντες,
3040 πλησίον δὲ γενόμενοι ὅλοι μὲ χαιρετοῦσιν,
καὶ γὰρ ἐγὼ οὐδὲ ποσὺς αὐτοὺς δὲν ἐφοβήθη,ν,
ὅλως οὐκ ἐδειλίασα τὴν κόρην ἀποκρούσας.
ἢ τοῦ συντόμως ἐγερωθῶ προχαιρεῖσιν τούτους,
3018-50 Λεῖπουν ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζούντος.

- 3045 ἄλλ' ἑκαθήμην ἦσυχος οὐδένα ἐφοβούμην.
 Καὶ τότε ἐπηρώτησαν διὰ τοὺς ἀπελάτας·
 κἀγὼ ἀντέφην πρὸς αὐτοὺς μὴ δειλιάσας ὅλως
 „Τοιοῦτους εἶδον, βέλτιστοι, κατὰ τὴν χθὲς ἡμέραν,
 ἦλθον καὶ γὰρ τὴν γαμετὴν ἔμην τοῦ ἀφαρπάξει, Σ.242
 καὶ μὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ εἰς ἵππον δὲν ἀνέβην.
- 3050 Τὶ δὲ αὐτοῖς συμβέβηκε γνώσεσθε δ' ὀλίγον,
 καὶ γὰρ εἰς ὄν ἐργάσαντο πεπτόκασιν εἰς βόθρον.“
 Οἱ δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἀλλήλοις ἐθεώρουν
 τοιαύδε ψιθυρίζοντες, χεῖλη κινοῦντες μόνον,
 „Μὴ οὗτος ἦν ὁ Διγενής, ὃν λέγουσιν Ἀκροίτην,
 3055 χορὴ νὰ τὸν δοκιμάσωμεν, νὰ τὸν βεβαιωθῶμεν.“
 καὶ λέγει μοι ὁ πρόκριτος, „Πῶς ἔχομεν πιστεῦσαι
 ὅτι μόνος καὶ ἄοπλος, πεζὸς καθάπερ λέγεις,
 σὺ μετ' αὐτῶν ἐτόλμηςας μάχην ἐπισυνάψαι.
 Ἡμεῖς γάρ, οὐς γυρεύομεν, τὸν ἀριθμὸν ὑπῆρχον
 3060 ἄνδρες ὡς τριακόσιοι ἅπαντες ἀπελάται,
 οὐς εἴχομεν δοκιμαστοὺς ἐν τάξει τοῦ πολέμου.
 Ἄλλ' εἴπερ λέγεις ἀληθῶς φάνηθι ἐκ τῶν ἔργων·
 ἕνα δὲ ἔκλεξον ἀφ' ἡμῶν, ὃν βούλει, νεανίαν
 καὶ μονομάχησον αὐτὸν καὶ γνώσομεν εὐθέως.“
- 3065 Ἐγὼ δὲ ἐμειδίασα λέγων ἐκείνοις ταῦτα
 „Ἐγὼ μονογενής εἰμι καὶ μόνος διατρέβω.
 ἀφ' οὗ ἠρξάμην πολεμεῖν εἰς ἕνα οὐκ ἀπῆλθον,
 εἰμὴ μὴ τῶν ἡμερῶν εἰς ἀνδραγαθήμιά μου
 3070 φαρὶν ἑκαβαλλίκευσα, ἐξέβην εἰς τὸν κάμπον,
 νεώτερον ὑπήντησα ἐν Μεσοποταμίᾳ,
 εὖμορφον, ἐπιτήδειον, ἀνδρειωμένον ἄγαν,
 καὶ τὸ φαρὶ του μοῦ ἄρρεσεν, ἠθέλησα νὰ πάρω,
 εἶχον τὸ βλέμμα εἰς φαρὶν, ὃ νέος πρὸς ἐμένα,
 ἦτον καὶ μάλα εὖμορφος, ἀνδρειωμένος ἄγαν,
 3075 ὀλίγον μὲ ἐκόμπωσεν καὶ μ' ἔδωσε ῥαβδέαν,
 καὶ μετ' αὐτὸ τοῦ κρούσματος ἐπῆρε τὸ ῥαβδὶν μου,
 καὶ γράμματα μοι ἔγραψε ἀπάνω αἰματομήνα,
 καὶ τῶν γραμμάτων ἡ ἀρχὴ ἦτον ὁ λόγος οὗτος
 „, Ἀκροίτα, μὴν τὸ λυπηθῆς, μηδὲ καρδίαν πονέσῃς,
 3080 ἐγὼ εἰμι ἐκ πόδι σου ὁ λέων ὁ Ἀγκύλας,

- καὶ διὰ σὲ ἐλήλυθα, δουλείαν οὐκ εἶχον ἄλλην.
 Τὸ ζήτημά μου ἐτέλειωσα καὶ τὴν εὐχὴν σου Ἀκροίτα·
 μᾶλλον καὶ διηγῆθητι τοὺς ἀπελάτας ὅλους
 ὅτι Ἀγκύλας μ' ἔδωκε ῥαβδέαν μοι μεγάλην,
 3085 καὶ δὲν μὲ ἐθανάτωσε τοιοῦτος ἀνδρειωμένος.“
 Τοῦτο ἦτο τὸ σύγγραμμα τοῦ θαυμαστοῦ Ἀγκύλα,
 ὡς πλησίον ἤγγισα τὸ ἔλαβον ἐξ ἐκείνου, Σ. 245
 καὶ τώρα θέλω νὰ εἰπῶ τί ἐπαθὲν ἐκείνου.
- 3090 Πηδῶ, ἑκαβαλλίκευσα, κρατῶντας τὸ ῥαβδὶν μου,
 ἀπῆλθον εἰς τὴν τένταν μου μετὰ μέγαλον πόνον,
 σκάλαν βαλὼν ἐπέξυσα τὸν θαυμαστὸν τὸν γοῖβαν,
 τὰ ἐξ αἱμάτων γράμματα ἀνάγνωσα τῆς ῥάβδου· Τρ. 174
 ἐννοιαζόμενη πάντοτε πῶς νὰ τὸν ἀποδώσω.
 Χρόνον λοιπὸν ἐτέλειωσα καὶ ἔσυρνέ με πόνος,
 3095 καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐναντίου χρόνου
 καθ' ἑαυτὸν ἐνόμισα νὰ τὸν ἀνταποδώσω,
 τὸ τῆς ῥαβδέας χρέος τε ὁμοίως καὶ γραμμάτων
 Ἀγκύλαν τὸν θαυμαστὸν καὶ τὸν πολλὰ ἀνδρείον,
 ὃν ἐπεθάρρουν πάντοτε εἰς τὰς ἀνδραγαθίας.
- 3100 Ἐκράτουν τὴν θαμπούραν μου ὁμοῦ καὶ τὸ σκουτάριον Σ.246
 καὶ τὸ λυτόν μου τὸ ῥαβδὶ, πηγαίνω ἔς τὸν Ἀγκύλαν,
 καὶ ὅταν ἐπλησίασα ἔς τὸ σπῆτι τοῦ Ἀγκύλα
 ἔκρουον τὴν θαμπούραν μου καὶ κηλαδοῦσα τότε,
 ἦδονικὰ ἐλάλησα καὶ ὅλοι ἐθαμβοῦντο,
 3105 ἀρχὴ τοῦ μελωδήματος ἦτον ὁ λόγος οὗτος
 „Εἰς ταῦτα τὰ λαγκάδια, εἰς ταύτας τὰς κλεισιούρας,
 εἰς ταῦτα τὰ κατάπετρα, καλὰς ῥαβδέας ἀνδρείους
 χαρίζουσιν οἱ εὐγενεῖς, μᾶλλον δὲ καὶ ἀνδρεῖοι,
 ἐδάνεισαν ἐμέν ποτε ῥαβδέαν ἀνδρειωμένην,
 3110 καγὼ τὸ χρέος ἔδωσα, καθὼς ἠθελεν ἐκείνος,
 καὶ βούλομαι ἀποδοσὶν ἐργάσασθαι δικαίαν·
 ὦδε λοιπὸν ἐλήλυθα ταύτην νὰ ἀποδώσω.“
 Ἀγκύλας δὲ ὡς ἤκουσεν ταῦτα μεταφρονοῦντα Σ.247
 καὶ πρὸς τὸ θάρρος τὸ πολὺ τῆς συνηθείας τούτου,

3087 τί ἔλαβον. Ὁ στίχος λείπει ἀπὸ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.
 3098 Μετὰ τὸν στίχον τούτον τὸ χειρόγραφον Τραπεζοῦντος ἔχει τὸν ἐξῆς
 Πηδῶ, ἑκαβαλλίκευσα τὸν θαυμαστὸν τὸν μόνον,
 δι' οὗ καθίσταται καταληπτός ὁ ἐπόμενος 3099.

- 3115 ἐλάλησε τὸ ἰππάριον, ἐπάνω μου κατέβη. Τὸν μούτον μου ἐπιλάλησα, ἄρχισα νὰ τὸν κρούω, ἕως τὸ μέτωπον τὸν ἔδωσα μικρὴν θραβδέαν τότε, αὐτίκα εὐρέθη ἄφωτος πεσὼν ἐκ τοῦ φαρίου. Τότε ἐγὼ ἐπέξεισα, κρατῶ νὰ τὸν ἐγειρῶ.
- 3120 στενάξας ὁ νεώτερος ἐξέπνευσεν εὐθέως. Σὺ δὲ λοιπόν, Φιλόπαππε, οὕτω μοῦ λέγεις τόρα; Ὑπάγετε, πεζεύσατε, δεῦτε οἱ τρεῖς εἰς ἓνα, εἰ δὲ καὶ δὲν αἰσγύνεσθε δεῦτε μετὰ τῶν ἵππων, καὶ ἐκ τῶν ἔργων μάθετε ποῖος ἐγὼ τυγχάνω.
- 3125 ἂν θέλετε ν' ἀρχίσωμεν τῆς μάχης ἀπ' ἐντεῦθεν. " Τοῦτο εἰπὼν καὶ ἀναστὰς λαμβάνω τὸ θραβδίον καὶ τὸ χειροσκουτάριον, ἐκεῖ γὰρ εἶχον ταῦτα, καὶ πρὸς ὀλίγον ἐξελθὼν εἶπον αὐτοῖς μεγάλη „ Ἀρχοντες, ὡς προστάζετε, ἔτοιμος γὰρ τυγχάνω. "
- 3130 Τοῦτων ὁ πρῶτος ἔφησεν „ Ὡς λέγεις οὐ ποιοῦμε, ἡμεῖς τόπον οὐκ ἔχομεν εἰσεῖν οἱ τρεῖς εἰς ἓνα. " Ἐκεῖνοι ἐθάρρουν πῶς νικοῦν καθένας χιλιάδας. „ Ἐγὼ γὰρ ὁ Φιλόπαπος εἰμὶ, ὁποῦ ἀκούεις, οὗτος Ἰωαννίμος, Κίνναμος ὁ τρίτος,
- 3135 (Ἰωαννίμος γὰρ λέγεται καὶ Κίνναμος ὁ ἄλλος,) λοιπὸν καὶ ἐντροπέμεθα τοῦ πολεμῆσαι ἓνα, ἀλλὰ διάλεξον ἀφ' ἡμῶν, ὅποιον σὺ προστάζεις, καὶ ἔκτοτε γνωρίσωμεν ἀλήθειαν τὴν πᾶσαν. " Κἀγὼ δὲ εἶπον πρὸς αὐτοὺς, „ Ἀς ἔλθη λοιπὸν ὁ πρῶτος. " Σ249
- 3140 Εὐθέως δὲ ὁ Φιλόπαπος κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου καὶ τὸ σπαθὶν του ἐσήκωσεν ὁμοῦ καὶ τὸ σκουτάριν, μεγάλως ἤλθεν πρὸς ἐμὲ νομίζων νὰ με φοβήσῃ, ὡς λέων δὲ ἐφώναζεν, ὡς δράκοντας συρίζων εἶχεν καὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς ὀρμητὴν ἀνδρειοτάτην.
- 3145 σπαθέαν οὖν μοῦ ἔδωκεν καλὴν εἰς τὸ σκουτάριν, τοῦ σκουταριοῦ τὸ κράτημα ἐπόμεινεν ἕως τὸ χεῖρ. Οἱ δύο ἐξεφώνησαν ἀντικρὺς βλέποντάς μας,

Τρ·176

Σ· 248

T. 178

3132 Ὁ στίχος οὗτος ἐν χειρογράφῳ Τραπεζοῦντος ἔχει ὡς ἐξῆς οἱ καὶ θαρροῦντες τοῦ νικᾶν ἕκαστος χιλιάδας, ὅστε λέγεται ὑπὸ τῶν ἀπελάτων, ἐνῶ ἐν χειρογράφῳ Ἀνδρου ἐκφέρεται ὡς γνώμη τοῦ Διγενεὺς. 3134 κινάμωμος. 3135. Ὁ στίχος οὗτος περιττεύει,

- καὶ ἄλλην μίαν, Φιλόπαππε, γεροντικὴν του δῶσε. Ἐκεῖνος τότε ἠθέλησε νὰ σηκώσῃ τὸ σπαθὶ του,
- 3150 ἐγὼ ὀπισθαπόδισα, μικρὸν ἀναπηδήσας, καὶ τὸ θραβδί τὸν ἔδωσα ἕως τὴν κεφαλὴν ἀπάνω, καὶ εἰ μὴ ταῦτην ἔσκεπε διόλου τὸ σκουτάριν Σ. 250 κόκκαλον δὲν ἀπόμεινεν γερόν ἀπάνω εἰς αὐτήν. Ὅμως ὁ γέρον ζαλισθεὶς ἐτρόμαξε μεγάλως,
- 3155 καὶ μυκησάμενος ὡς βοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἠπλώθη. Οἱ ἄλλοι τοῦτον βλέποντες ὡς ἦσαν ὀπλισμένοι μετὰ πολλῆς δυνάμεως ὤρμησαν πρὸς ἐμένα, καὶ μηδαμῶς αἰδοῦμενοι ὡς πρῶτην ἐκαυχῶντο. Τούτων ὡς εἶδον τὴν ὀρμὴν, ἀρπάζω τὸ σκουτάριν
- 3160 ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ γέροντος καὶ πρὸς αὐτοὺς ἐκτρέχω, καὶ γενομένης συμπλοκῆς πολέμου τε ἐνστάτου, οἱ δύο τότε ἔπεσον ὡς σκύλοι ἔξαλωμένοι, ἀπὸ τὴν πείναν τὴν πολλὴν τρέχουν ὡσὰν ἀγριοί, διὰ νὰ καταφάγουσιν ἐκεῖνο ὅπου εὔρουν.
- 3165 ὀπίσω δὲ ὁ Κίνναμος νὰ με πλανήσῃ ἐζήτηι. Σ. 251 νὰ κρούῃ καὶ νὰ δέχεται ἦτον ἀνδρειωμένος, Ἰωαννίκιον εὕρισκον τὸν πρῶτον καὶ ἀνδρεῖον
- 3170 ἔιδον γὰρ πολεμιστὰς δοκίμους ἐν ἀληθείᾳ, Τὴν κόρην τότε ἐφώνησα προπόντως ταύτη οὕτως „ Οὔτοι εἶναι, ποῦ θέλουσιν νὰ κρούουν καὶ νὰ πέρουν. " Ἐβλεπον Ἰωαννίκιον μήπως κρυφῶς με δώσῃ, ἐκεῖνος δὲν ἐδύνετον ποσῶς νὰ μοῦ σιμῶσῃ τις ἐκ τῶν δύο τῶν λαμπρῶν ἐκείνων τῶν ἀνδρείων. Ὅποταν ἐγὼ ἔρριπον τὴν ἰδικὴν μου θράβδον,
- 3175 ἔφυγον ὡσπερ πρόβατα ἀπὸ προσώπου λύκου, καὶ αὐτίς πάλιν ἤρχοντο ὡς κύνες ὑλακτοῦντες.

Σ. 250

Σ. 251

Τρ. 180

3162--64 Οἱ τρεῖς οὗτος περιττεύει. 3165-64 Οἱ τρεῖς οὗτοι στίχοι, οἱ κακοζήλως ἐκφερόμενοι πρὸς ἔκφρασην ποιητικῆς μεταφορᾶς, ἐκφέρονται δι' ἑνὸς ἐν χειρογράφῳ Τραπεζοῦντος τοῦ ἐξῆς οἱ δύο μοι ἐπέπεσον ὡς κύνες ἠνδρειωμένοι. 3172—73 Καὶ οἱ οἱ στίχοι οὗτοι βεβιασμένως ἐκφέρονται, ὀρθότερον δὲ ἀποδίδουσι τὴν ἔννοιαν οἱ τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος, ἀλλ' οὐδαμῶς οὐκ ἴσχυσεν ἐμοὶ παραγενέσθαι τις ἐκ τῶν δύο τῶν λαμπρῶν ἐκείνων τῶν ἀνδρείων.

ἐφ' οὕτως δὲ ἐγένετο καὶ εἰς ὀλίγην ὥραν.

Ἡ κόρη μου κατέλαβεν, πλὴν ἴστατο μακρόθεν, Σ. 252

3180 ἔξ ἐναντίας πρὸς ἐμὲ τὸν πόλεμον νὰ βλέπῃ ὡς εἶδε ὁποῦ μὲ κύκλωσαν τρίγυρα ὡς οἱ κύνες, λόγον ἐμοὶ ὑπήκουον μοῦ ἔρριξεν ἡ κόρη „ Ἀνδρίζου, ὦ παμφίλτατε.“ Εὐθύς δὲ σὺν τῷ λόγῳ, εὐθύς δὲ ἐκατέλαβον τὸν λόγον τῆς φιλάτης,

3185 ἐν τῇ χειρὶ τῇ δεξιᾷ μὲ δύναμιν μεγάλην, τὰ κόκαλα συντριβήσαν, ὀλη ἡ χειρὶ ἠπλώθη, ὀλίγον δέ μοι ἴσιμωσεν, ἔπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου, καὶ τὸ σπαθίον ἐπὶ γῆς ἔπεσε παραχρῆμα ἐκ τῆς χειρὸς τὸν συντριμμὸν ἠκούμβησεν εἰς | πέτραν.

3190 Τοῦτον ἰδὼν ὁ Κίνναμος ἐκτύπησε τὸ φαρίν του, καὶ μετὰ πάσης τῆς ὀργῆς ἐπάνω μου κατήλθε, Σ.253 Τρ,182 τὴν χειρὰ του ἐσήκωσε ῥαβδέαν νὰ μοῦ δώσῃ καλὴν ῥαβδέαν ἔδωσα ὡς τὴν κεφαλὴν τῆς φάρας καὶ μὲ τὸν καβαλλάρην τῆς ἔπεσεν ἔμπροσθέν μου.

3195 Αὐτὸν ἐγὼ ἐλάλησα „Μὴ πιπίτη, ἀλλ' ἔγειρου, δὲν θέλω σένα κείμενον νὰ σὲ πολεμήω, ἀλλὰ περιπορεύθητι, ἂν θέλῃς πάλιν ἔρχου.“

Γοργὸν δὲ διεγείρεται, πηδᾷ, καβαλλικεύει, ἐπῆρε τὸ κοντάρι του, τρανώς ἐπεγυρίσθη 3200 σύντομα ἔκείνος ἔτρεξεν ῥαβδέαν νὰ μοῦ δώσῃ. Τὴν ῥάβδον μου ἐβάσταζον, τὸν ἔδωσα ῥαβδέαν, καὶ μὲ τὴν σέλλαν ἔρριψα ἀπὸ τὴν φάραν κάτω ἄγκωνας του ἐσυντριβήθηκε ὡς τὴν γῆν ὡσάν τὸ ἄλας.

Ὡς εἶδεν ὁ Φιλόπαππος χαρίσματος τοιούτους. Σ. 254

3205 ἐκεῖνος εἶπε πρὸς ἐμὲ „Νεώτερε, καλέ μου, τὸν πόλεμον κατάλειψον καὶ ποιήσον ἀγάπην, μᾶλλον ἂν καταδέξῃσαι δέξου τὴν συμβουλὴν μου, καὶ ἀναδέξου τὴν ἀρχὴν ὄλων τῶν ἀπελάτων,

3188 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρόγραφον Τραπεζούντος ἔχει ὁ νόμος γὰρ ἐδάμαζε. συνεπιὼν αὐτίκα

3199 πηδᾷ καβαλλικεύει. Διῶρθωσα κατὰ χεῖρ Τρ. εἰς „τρανώς ἐπεγυρίσθη“, διότι προφανῶς ὁ ἀντιγραφεὺς ἐπλανήθη ἐκ τοῦ προηγουμένου στίχου,

3209 Μετὰ τὸν στίχον τοῦτον τὸ χειρόγραφον Τραπεζούντος ἔχει τὰ σά γὰρ καὶ πληροῦμεθα ταξίδια συντόμως,

ἐνθα κελύης ἅπαντας τοὺς σοὺς καλοὺς ἱκέτας.“

3210 Τοὺς λόγους τούτους ἤκουσα καὶ ἀφησά τους ὄλους, τὸν Κίνναμον ἠλέησα, ὁμοῦ καὶ Ἰωάννην νὰ μὲ καταπραῦνουσι μὲ λόγους ψευματώδεις, κ' ἐγὼ γελῶντας πρὸς αὐτὸν εἶπον τοιοῦτον λόγον

„Φιλόπαππε ἐξυπνησες καὶ ὄνειρα μοι λέγεις“ Τρ. 184

3215 ἐπειδὴ εἰς κατάνυξιν ἐγύρισες τὸ γῆρας, ἀνάστα, λάβε τοὺς σὺν σοί, πορεύου ὅπου θέλῃς ἐδικούς σου ἔχων ὀφθαλμούς εἰς μάρτυρας τῶν πρᾶ | γμάτων, καὶ οὓς ζητεῖτε πιστεύσον λείψουσι γὰρ ἀπάρτι. [Σ. 255

3220 ἄρχειν δὲ δὲν ἀγαπῶ, ἀλλὰ νὰ εἶμαι μόνος. ἐπίπερ καὶ μονογενὴς τυγχάνω τοῖς γονεῦσιν, ὑμῖν γὰρ ἄρχειν ἔξεστι νὰ βοηθηῖσθε ἀλλήλοις, ἐν οἷς ἔχετε δύναμιν νὰ κάμνετε τὰ κούρησι, καὶ εἰ πολλὰ κς θέλετε πάλιν νὰ πολεμοῦμεν,

3225 ἐξέλθατε, ζητήσατε πάντας τοὺς ἀπελάτας, ποῦ δὲν οἶδαςιν τὸν πόλεμον, μηδὲ ἐμὲ γνωρίζουν ὅσοι γὰρ με προσέκρουσαν ἐμὲ οὐ θεωροῦσιν. Ἐγὼ ὑμᾶς νὰ κατορθῶ, καλῶς νὰ περιμένω.“

Ἐχάρη δ' ὁ Φιλόπαππος δεξάμενος τὴν λύσιν, 3230 ἐφώνησε τοὺς φίλους του τὴν λύτρωσιν μηνύων Σ. 256

(Ὁ Διγενὴς ἐχάρισε βλέπειν τὸ φῶς ἡλίου, οὐδένας αὐτῶν ἠλιπίζε ζωῆς ἀξιωθῆναι, ἀλλ' εἶχον τότε τὰς ψυχὰς πρὸ τοῦ θανάτου πύλας.)

Ὡς ἤκουσεν ὁ Φιλόπαππος τοῦ Διγενοῦς τὸν λόγον, 3235 τοὺς δύο ἔβαλεν ὁμοῦ νὰ φύγωσιν ταχέως,

Τό τε εὐχαριστοῦσάσι μεγάλως τὸν Ἀκρίτην, „Ἐγνομεν οὕτως, ἄγοντες, τὸν Διγενὴν Ἀκρίτην ἔχει τὴν φήμην δὲ μακράν, τὴν δύναμιν μεγάλην, τὰ ἔργα του εἶναι εὐπρόσδεκτα πολλῇ τῇ εὐσπλα | γχνία,

3240 οὐδένας δὲν ἐφάνηκεν ὡς πρὸς αὐτὸν ἀνδρεῖος, καὶ ἀντιδώ σοι Θεὸς κατὰ τὴν γνώμην, ὅπο ἴχει, μείζονα τὰ χαρίσματα, ζωὴν μετὰ τῆς κόρης. Ἀνδριὰν ἔχεις περισσήν καὶ δύναμιν μεγάλην, Σ. 257

3212 καὶ μέ. 3217 τοὺς ἰδικούς σου ὀφθαλμούς. 3225-3303 Λείψουσι ἀπὸ χεῖρ. Τρ. 3231-33 Οἱ στίχοι οὗτοι πικρῶς ἐκποιοῦν ἐν τῇ διηγήσει.

καὶ κόρην ἔχεις λαμπερὰν ὅταν τὸ λαμπρὸν φε | γγάρην.“

- 3245 Εἶτα λαβὼν τὴν ποθητὴν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτίκα
 πόρρωθεν ἐκαθέστημεν εἰς δένδρον ὑποκάτω,
 ἕως τὴν μέσην μὲν ὁ ἥλιος τοῦ οὐρανοῦ ὑπῆρχε.
 Ἐκεῖνοι ἐσυναθροίστησαν οἱ τρεῖς εἰς ἓνα τόπον,
 οἵτινες γὰρ ἐθαύμαζον, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους,
 3250 μᾶλλον δὲ οἱ νεώτεροι, καὶ οἱ κακῶς φρονοῦντες,
 οἱ νεωτέρας ἔχοντες φρένας καὶ ἡλικίας,
 „Μεγάλον ἦτον εἰς ἡμᾶς παράδοξον καὶ ξένον
 ἓνας ἀνδρεῖος πρὸς ἡμᾶς ἐνίκησέ μας ὅλους,
 ἄνθρωπος ἄοπλος, πεζός, ῥάβδον κρατῶντας μόνον,
 3255 ἡμᾶς δὲ μὲ τὰ ἄρματα καλῶς ἀρματωμένους,
 τοὺς μυριάδας τρέψαντας καὶ χώρας κατασχόντας, Σ.258
 καθολικῶς ἐνίκησεν ὥσπερ τινὰς ἀπείρους,
 καὶ τῆς δειλίας τῆς πολλῆς ἐντρόπισάσέ μας ὅλους.
 Καὶ γὰρ οἱ πεντακόσιοι, οἱ χρυσοκλιβανᾶτοι,
 3260 οἱ ἐν τῷ κάμπῳ τῷ δεινῷ ὅσέ μας ἐπιπεσόντες,
 δὲν μᾶς ἐνίκησαν ἐκεῖ, μηδὲ ἐφάρβησάν μας,
 οὐχὶ τοὺς πλείονας αὐτῶν ἐπέμψαμεν εἰς ἄβηθ,
 τοὺς δὲ λοιποὺς ἐτρέψαμεν, ἐφύγασιν οἱ πάντες.
 Αὐτὸς μὲν ὁ Διγενὴς ἀνδρεῖος ὑπάρχει, μέγας,
 3265 ὀνομιζόμενος θηρίον ἦν καὶ ἴφλυατε τὸν τόπον,
 οὐδὲ ποσῶς ἐλόγιαζε αἰδεῖσθαι τὰς σπαθέας·
 πετόμενος, ὑπερπηδῶν ὡς ἀετὸς ἀνδρεῖος,
 καὶ κονταρέας μᾶς ἔδωκεν ἀνατὰς θανάτω·
 δύναμιν ἀνεκράτητον εἶχεν ἐπὶ τὴν ῥάβδον. Σ. 259
- 3270 Ἄν ἦτον ἄνθρωπος αὐτὸς ἕως τὸν κόσμον ὡς οἱ ἄλλοι
 εἶχεν γὰρ σῶμα καὶ ψυχὴν, καὶ θάνατον νὰ φοβᾶται,
 καὶ πάντως ὥσπερ ἄσαρκος ἔτρεχε ἕως τὰ σπαθία,
 ἀλλὰ στοιχεῖον ἐκ παντὸς ἐτύγγανε τοῦ τόπου,
 καὶ φαντασία μεθ' ἡμῶν τὸν πόλεμον νὰ | κάμη.
- 3275 Εἶδате καὶ τὸ ἀπειρον κάλλος τῆς φαινομένης,
 ἔπεμπε τηλαυγέστερον ἥλιον τὰς ἀκτῖνας·
 ὡς ἂν στήλη ἐμψυχὸς ἐφαίνετο ἡ κόρη.“
 Ταῦτα, καὶ τοῦτοις ὅμοια ἐλέγασιν ἀσκόπως,
 Ὁ γέρον ὁ Φιλόπαππος φρόνιμον λόγον εἶπε
 3280 „Ταῦτα λοιπόν, ὧ βέλτιστοι, εἶναι παρηγορίαί,

- περιγραφαὶ δὲ τῶν κακῶν, ψυχῶν παρηγορίαί,
 καὶ σώματος ἀσθένεια τῆς γλώττης εὐδρομία· Σ. 260
 ἐγὼ δὲ εἶδον ἀληθῶς ἄνδρα ἀνδρειωμένον
 τοῖς τοῦ θεοῦ χαρίσμασι πᾶσι πεπλουτισμένον
 3285 κάλλος, ἀνδρίαν, φρόνησιν, μεγάλην ἀποκοτίαν·
 ἔχει καὶ δρόμον ἀπειρον τῶν ἀγαθῶν προσθήκη.
 Ἡμῖν δὲ τοῦτο ἔγινεν ἕως ἡμᾶς παρηγορία
 καὶ δὲν εὐρέθησαν τινὲς εἰς θεῶν τοῦ πολέμου·
 τὸ ὄνομα ὅπου εἶχομεν μεγάλο τῆς ἀνδρίας
 3290 βεβαίως τὸ ἐχάσαμεν, μεγάλως νικηθέντες.
 Ἄλλ' εἶπερ καὶ θέλετε, παιδιὰ, τώρα τὴν συμβουλὴν μου
 μὴ τὸ καταδεξώμεθα καὶ ἔθος αὐτὸ πάρη,
 ἀλλὰ φανούς νὰ κάμωμεν, νὰ μαζωχθῆ ὁ λαός | μας,
 διότι ἐκαυχῆσθηκεν ὅλους νὰ μᾶς χαλάσῃ,
 3295 καὶ ἂν θελήσῃ ὁ θεὸς καὶ περιμαζωχθῶμεν, Σ. 261
 ἵνα αὐτὸν ἐκπέσωμεν τὴν νύκτα ἀδοκῆτως,
 κληρονομήσωμεν αὐτόν, νὰ τελειωθῆ ὁ πόνος,
 ἐκεῖνον ὅπου ἔσπειρε βεβαίως ἕως τὰς ψυχὰς μας.
 Ἡ κόρη δὲ εἰς ὄνομα νὰ εἶναι ἐδικὴ σου,
 3300 Ἰωαννίκιε θαυμαστὲ, καὶ εἰς χαρὰν τοῦ γήρωσ·
 ἔχει τὸ κάλλος εὐμορφον καὶ ἄξιον θαυμάτων,
 ὄντως καὶ γὰρ οὐδέποτε τοιοῦτον εἰς ἀνθρώπους
 κάλλος τις ἐθεάσατο, ἐκεῖνο ὅπου ἡ κόρη εἶ | γεν.
 Πενήντα δύο χρόνους ἔχω δὲ τοῦτον τὸν χρόνον ἤδη, Τρ.184
 3305 πλείστας δὲ χώρας ἔδραμον καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας,
 καὶ ὅλαις ἐνίκηθησαν, οἷα χορὸς ἀστέρων
 ὁπότεν γὰρ ὁ ἥλιος ἑξαπλόνη τὰς ἀκτῖνας.
 Πάσας τὰς περιφανεῖς, ὡς πρότερον κατείδον, Σ. 262
 ἀστέρων ἔχειν αἴγλην τε ταύτας ἐγὼ λογιάζω,
 3310 ἥλιου τὴν λαμπρότητα ἔχει ἡ κόρη ἐκεῖνη,
 τὴν παρ' ἐλπίδα σήμερον ἐξαίφνης μοὶ φανεῖσαν.
 Ἄλλὰ λοιπόν, παγκάλιστε, ἔχε μεγάλον θάρρος,
 ὡς γαμετὴ τυγχάνει σου ἐσένα ἡ ὥραία.
 Ἄλλ' εἶπερ μου ἀκούετε καὶ δέχεσθε βουλὴν μου
 3315 μὴν τὸ καταδεξώμεθα καὶ πάρη τοῦτο ἔθος,
 μηδὲ νὰ σιωπήσωμεν τοῦ Διγενοῦς τὴν τόλμην,
 3311 ἐφάνη.

ἀλλὰ φανούς ποιήσωμεν νὰ περισυναχθῶμεν, Τρ. 136
 ἀνταποδώσωμεν αὐτῷ ἀνταμοιβὴν δικαίως·
 3320 πάλιν λογιᾶζω, τέκνα μου, νὰ μὴ μᾶς θανατώσῃ. “
 Φανούς ἀναψαν λαμπερούς, τὴν σὺνάξιν ποιοῦντες,
 (οἱ τρεῖς αὐτοὶ μονώτατοι ἀνάπτοντας λαμπάδας,) Σ. 263
 τῇ δὲ νυκτὶ ἐπὶ πολὺ ἐλάμπασιν λαμπάδαίς,
 οὐδεὶς ὑπῆρχε θεωρῶν κἀκείνων ἀπελάτας.
 3325 Ὡς εἶδον λοιπὸν αὐτοὶ οἱ τρεῖς εἰς τρεῖς ἡμέρας τότε
 ὡς οὕτως οὖν ἐπὶ τρισὶν νυξί τε κοπιῶντες,
 καὶ τὸ παράπαν οὐδὲ εἷς παρῆν τῶν δοκουμένων,
 οἱ περὶ τὸν Φιλόπαππον ἄοχησαν καταλέγειν
 „Τί γέρον, ἀνδρικότατε, κάμνεις μεγάλους κόπους,
 καὶ κοπιᾶζομεν ὁμοῦ ἡμέρας τε καὶ νύκτας;
 3330 οὐδένας πλέον ἔρχεται ἀπὸ τοὺς ἀπελάτας,
 διατὶ ὁ Διγενὴς αὐτὸς κρατεῖ τὰ μέρη τοῦτα,
 τοὺς κάμνους δὲ καὶ τὰ βουναὶ καὶ ὅλα τὰ λαγκάδια,
 καὶ ὅποιον εὖρη πέμπει τὸν ταχέως εἰς τὸν ἄδην.
 Ὡ γέρον ἀνδρικότατε, τί κόπους ἡμῖν παρέχεις, Σ. 264
 3335 οὐκ εἴληφας τὸ πάμπιστον ἡμῖν τῆς εὐτολμίας,
 γνωρίζεις δὲ νὰ πολεμᾷς πολλοὺς ἀνδρειωμένους.
 Ἡμεῖς ἐνικηθήκαμεν ἐν ἱκανοῖς πολέμοις,

3320 συνάχθησαν οἱ πάντες. Διόρθωσα τὸ κείμενον κατὰ χειρ.
 Τρ., διότι τὸ „συνάχθησαν οἱ πάντες“ δὲν κείται ὀρθῶς ἐνταῦθα,
 ἅτε ἐν τοῖς κατοπτροῖς 3325—30 ἀναφερομένου ὅτι οὐδὲ εἰς προσήλθεν,
 3321 Ὁ στίχ. λείπει ἀπὸ χειρ. Τρ. καὶ ἐνταῦθα δὲ περὶ τούτου.

3324—25 Οἱ δύο στίχοι ἐκφέρονται δι’ ἐνὸς ἐν χειρογράφῳ Τραπεζοῦν-
 τος. 3328—33 Λείπουν ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζοῦντος. 3335 τὸν πάμπ-
 πιστον. 3335—44 Οἱ στίχοι οὗτοι διαφέρουσιν ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιστοι-
 γων τοῦ χειρογράφου Τραπεζοῦντος, οἵτινες ἔχουσιν ὡς ἑξῆς
 οὐκ εἴληφας τὸ πάμπιστον ἡμῶν τῆς εὐτολμίας
 ἐξ ὧν εἶδας ἀριστεριῶν, ἐπάθλων τε μεγίστων,
 τῶν τελεσθέντων ἐξ ἡμῶν ἐν ἱκανοῖς πολέμοις;
 οὐ γὰρ ἐθαύμασας πολλὰ ἡμῶν ὡς ἀηττήτους
 τὰς παραδόξους καθορῶν ἀεὶ ἀνδραγαθίας,
 καὶ παρ’ αὐτοῦ ἠττήθημεν ὡς ἀπειροὶ πολέμου,
 περὶ ἐκείνων ἀπιστεῖς μὴ ὑπ’ αὐτοῦ κτανθῆναι;

Ἐπὶ τούτοις παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἐν στίχῳ 3337 τοῦ χειρ. Ἄνδρου
 „ἡμεῖς ἐνικήκαμεν“ δὲν κείται ὀρθῶς, διότι οἱ ἀπελάται κυρίως τὸ ἐναν-
 τίον ἠθέλον νὰ εἰπωσιν. Οἱ στίχοι δὲ 3339—44 λείπουν ἀπὸ χειρογρά-
 φου Τραπεζοῦντος ὅπως λείπουν καὶ οἱ ἀντιστοιχοὶ τούτων 3328—33.

καὶ δὲν ἐθαύμασας πολλὰ πῶς δὲν μᾶς ἐνικήσαν,
 (οὐδὲ ἠττήθημεν ποτὲ εἰς τοὺς πολλοὺς πολέμους.)
 3340 καὶ ἀπ’ αὐτὸν ἠττήθημεν ὡς ἄγνωστοι πολέμου·
 καὶ κείνοι φόβον ἔχουσι νὰ μὴν τοὺς θανατώσῃ·
 οὐδένας ἔρχεται ἐδῶ, οὐδένας ἀναβαίνει,
 καὶ ἔχουν φόβον φοβερόν ἐκ τῆς ἀνδρίας τούτου,
 καὶ πάντες διασκορπίζονται μακρὰ εἰς ἄλλα μέρη.
 3345 Ἄλλ’ εἰ κελεύεις ἄκουσον τὴν συμβουλήν τῶν τέκνων,
 ἵν’ ἀφήσωμεν πολλοὺς καὶ ἀνωφελέτους κόπους,
 ἀπελθε γοῦν πρὸς Μαξιμῶ, ἡμῶν τὴν συγγενίδα, Σ. 263
 καὶ παρακάλεσον αὐτὴν νὰ μᾶς βοηθήσῃ,
 ὅπως αὐτὸν ἐκπέσωμεν διὰ νυκτὸς ἕξ ἐκείνων,
 3350 καὶ ἴσως θέλει ἐμποδισθῆ νὰ μὴν καρβαλλικεύσῃ,
 καὶ νὰ νικήσωμεν αὐτοῦ τὴν ἀντολμον ἀνδρίαν·
 Εἰ δ’ ἴσως καὶ καθίσεται εἰς τὸ ἄλογον τοῦ ἀπαῶ, Τρ. 188
 πάλιν νὰ ἀποφύγωμεν μὴ πάντας θανατώσῃ.
 Καὶ ἤρρεσεν ἡ συμβουλή τῷ γέροντι ἐκείνῃ.
 3355 Εὐθύς ἐκαβαλλίκευσεν πρὸς Μαξιμῶ ἐπῆγεν·
 αὐτὴ δὲ ἦν ἀπόγονος ἀπὸ ταῖς Ἀμαζόνες,
 τῶν Ἀμαζόνων γυναικῶν, ἐκείνων τῶν ἀνδρείων,
 ἃς βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἔφερεν ἐκ Βραχυμάνων·
 εἶχεν τὴν ἐνέργειαν μεγάλην ἐκ προγόνων·
 3360 τὸν πόλεμον εἶχεν τὸν ζῶν εἰς ὅλον τῆς τὸν χρόνον. Σ. 266
 Πρὸς ταύτην ὁ Φιλόπαππος ἐπῆγεν, καθὼς εἶπον,
 μετὰ χαρᾶς τὴν χαιροεῖν, πῶς ἔχει τὴν ἐρώτα·
 ἐκείνη λέγει „Ζῶ καλῶς τῇ τοῦ θεοῦ προνοίᾳ“
 καὶ πρὸς τὸν γέρον ἐλάλησεν, ταῦτα τὰ λόγια λέγει
 3365 „Σὺ δέ μοι, ὦ παγκάλλιστε, πῶς ἔχεις μετὰ τέκνων,
 καὶ ὅτου χάριν πρὸς ἡμᾶς ἤλθες χωρὶς τῶν τέκνων;“
 Πάλιν ὁ γέρον ἔλαλησεν λόγια ψευματώδη
 „Οἱ παῖδες μὲν, κυρία μου, ἐπήγασιν ἕως ἄκρας,
 καλῶς ἔχουσιν, σὺν θεῷ, οἱ ἄγαν μοι φιλτάτοι,
 3370 σπουδάζουσιν μὲν δυνατὰ χαλάσαι τοὺς ἀτάκτους,
 τῶν δε ἐγὼ ἀπολυθεὶς χάριν ἀναπαυθῆναι,
 καὶ τοῦ θεοῦ μὲν θέλοντος ἤλθαμεν ἐνταῦθα
 εἰς τοῦ καλοῦ ἀνεύρεσιν καὶ ἀντιμίσθου δῶρον· Σ. 267
 ὡς γὰρ δὲν ἦτον τέλειον ποσῶς νὰ ἡσυχάσω,

- 3375 και μετὰ τὴν ὑποχώρησιν τέκνων μου τῶν φιλάτων,
μόνος ἐκαβαλλίκευον ἀνέτρεχον τὰς ἄκρας,
τοὺς πόρους μὲν ἐσκόπευον διὰ τοὺς ἐναντίους·
ὡς ἦλθον δὲ ἐν τῇ ὁδῷ, τῇ λεγομένῃ Τρώσει, Τρ. 190
πρὸς μέρος τὸ ἀριστερόν, εἰς τὸν δασὺ τὸν κῆπον,
- 3380 κνήμιον ἐνέτυχον, χρυσοῦ τιμιωτέραν
κόρην, οἴαν οὐδέποτε εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου·
εἶχεν φαιδρότητα λαμπράν, ἀμήχανον τὸ κάλλος,
οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐλαμπον ὡς τὸ λαμπρὸν τὸ ἄστρον,
ἔργον καὶ γὰρ ἔθεατον τὴν ἡλιμίαν εἶχεν,
- 3385 καὶ σύρειν πάντων τὰς ψυχὰς ὡς ἔμψυχος εἰκόνα·
εἶναι μὲν, καθὼς ἔμαθον, τοῦ Δούκα ἢ θυγάτηρ Σ. 268
αὐτὴν δὲ τὴν ἐτάξαμεν διὰ τοῦ σοῦ φιλάτου,
Ἰωαννικίου τοῦ χρυσοῦ, καὶ τοῦ πολλὰ ἀνδρείου·
ἕτερος δὲ προέλαβεν, οὐκ οἶδα ποίῳ τρόπῳ,
- 3390 καὶ μετ' αὐτῆς εὐφραίνεται τόρα εἰς τὸν κῆπον,
καὶ εἶπερ ὅλος ἐννοιάζεις διὰ τοῦ σοῦ φιλάτου,
ὑπὲρ αὐτοῦ κοπίασον, δέξε καὶ ἀγούανει,
ἔξ ἔργων τὴν ἀγάπην σου βεβαίωσον, κυρία,
ὃ γὰρ προθύμως κοινωνῶν θλίψει τῶν φιλάτων,
- 3395 ἐκεῖνος φίλος ἀληθῆς καὶ συγγενῆς ὑπάρχει.“
Τοιαῦτε ὁ Φιλόπαππος θωπευτικὰ φωνήσας,
ὅλος ἐκατάπεισε τὴν Μαξιμὸν ἐκείνην·
ἢ γνώσας γὰρ τῶν γυναικῶν ἦν γληγοροπλανεμένη.
Ὡς ἦκουσεν ἡ Μαξιμὸς τοὺς Φιλοπάππου λόγους, Σ. 269
- 3400 αὐτίκα οὖν περιχαρῶς τὸν Μελεμέντζην κράζει,
ὃν εἶχε πρῶτον ἀγοῦρον, ἔξαρχον ἀπελάτων,
καὶ οὐδαμῶς ἐρώτησε τίς ὁ τὴν κόρην ἔχων·
ὀλίγον δὲ ἐγέλασε καὶ ἄλαλει τροπομένη
,, Ἐμαθες ὅτι θανατοῦς Φιλόπαππος, ὃ γέρων,
3405 κνήμιν εὖρεν κάλλιστον ἀρτίως εἰς τὰς ἄκρας,
καὶ κράζει ἡμᾶς τοῦ ἀπελθεῖν ὅπως μεταβληθῶμεν Τρ. 192
καὶ τῆς χαρᾶς μεταλαβείν καὶ τῆς τροφῆς ἐντεῦθεν.
Ἀπελθε οὖν, καὶ σύναξον πάντας τοὺς ἀπελάτας,
ἐκ τῶν χιλίων τοὺς ἑκατὸν ἐπίλεξον ἀνδρείους
3410 οὕσπερ δοκίμους ἔχομεν εἰς τὰς μεγάλας βίας.“
3387 υἱοῦ σου. 3391 υἱοῦ σου. 3398 ἡλυγοροπλανημένη. 3407 μεταβαλλεῖν.

- Ἐκεῖνος δὲ δὲν ἐπαρήκουσε τὸ πρόσταγμα κυρίας,
ἀλλ' ἐν τῇ βίγλῃ ἀναβάς ἐκείνη τῇ ἑσπέρᾳ, Σ. 270
καὶ ἐπιδείξας τοὺς φανούς, ἅπαντας συναθροίσας
ἐκ τούτων ἐξεχώρισε τοὺς ἑκατὸν ἀνδρείους,
- 3415 καὶ τούτους συμπαραλαβὼν εἰς Μαξιμὸν ἐπήγε.
Ἡ δὲ τὰς χροῖας πάσας τε καλῶς ἐναρματώσας,
αὐτοὺς λαβοῦσα ἡ Μαξιμὸν ἅμα τῷ Φιλοπάππῳ,
πρὸς με καλῶς ἐξήρχοντο μετὰ τοῦ Μελεμέντζην.
Ὅποταν δὲ ἀνέβησαν ἔς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους,
- 3420 ὁ γηραιὸς τὸ σύνθημα τοῖς φίλοις φανερόναι,
φανούς ἐξάψας τῇ νυκτὶ τοὺς περὶ τῷ Κιννάμῳ,
καὶ μετ' ἡμέραν καὶ αὐτοὶ ἦλθσαν μετὰ τούτων,
χαρούμενα παρὰ Μαξιμοῦς λίαν ἀπεδεγθέντες·
ἔτιμα αὐτοὺς ὡς ἀγχιστάς ἀξίους εἰς τὸ κοντάρι.
- 3425 Ὡς ἦδη πλησιάσαντες τοῦ ποταμοῦ τὴν ὄχθην Σ. 271
ἄρχεται καὶ τοὺς νουθετᾷ Φιλόπαππος τοιαύδε
,, Ὁ τόπος μὲν, κυρία μου, ἔνθα τὴν κόρην εἶδον
εἶναι δυσκολώτατος καὶ στενωπὸς διόλου,
πάντες γὰρ ἂν ἀπέλθωμεν κτύπον ποιοῦμεν μέγα,
3430 καὶ γνωρισθῶμεν τῷ ἀνδρὶ φυλάσσοντι τὴν κόρην,
καὶ πρὶν νὰ πλησιάσωμεν κρύπτονται εἰς τὸ δάσος·
καὶ ἀπὸ τότε τὸ λοιπὸν, ὡς μοι δοκεῖ, κυρία,
πλέον δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς χροῖας,
οὐδόλως ἐξισχύσωμεν τὸ θήραμα θηροῦσαι
- 3435 καὶ θέλει εἶσται εὐκαιρὸς πάντων ἡμῶν ὁ κόπος. Τρ. 194
Ἄν θέλετε ἄς πηγαίνωμεν δύο καὶ τρεῖς γὰρ μόνου,
συντόμως νὰ ζητήσωμεν ποῦ στέκεται ἡ κόρη,
καὶ οἱ μὲν δύο μείνωμεν ταύτην ἐπιτηροῦντες, Σ. 272
ὁ τρίτος δὲ γε πρὸς ἡμᾶς ἐπανελθὼν δηλώσῃ
3440 καὶ μετ' αὐτὸν νὰ ἔλθωμεν μὴν σφάλλωμεν τὸν δρόμον.“
Πρὸς ταῦτα μὲν ἡ Μαξιμὸς τὸν γηραιὸν ἀντέφη
,, Ὡς δόκιμον καὶ φρόνιμον ἀρχὴν σὲ ἐμπιστεύω,
κάμνε λοιπὸν ὃ βούλεσαι, πάντων σοι πειθομένων.“
Ταῦτα εἰπὼν μετ' ἑαυτοῦ ἐπήρε τὸν Μελεμέντζην,
3445 ὁμοίως καὶ τὸν Κιννάμον, ἤρχοντο μετὰ τάχους,
τοὺς ἄλλους δὲ τοὺς ἄφησε ἐκεῖ νὰ ἀναμένον
- 3433 Λεῖπει ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζούντος.

- ἄχρῳ ἂν ἔλθῃ ὁ καιρὸς ἐκεῖ παράγενέσθαι.
 Ἐμὲ δὲ τότε ἔτυχεν ἕς τὴν βίγλαν νὰ πηγαίνω.
 τὸ σαλιβάρι ἐκράτησα ἕς τὴν πέτραν νὰ καθίσω,
 3450 καὶ αὐτῶν τὸν ἐρχομὸν διὰ παντὸς ἐτήρουν
 εἶχον γὰρ τοῦτο εἰς τὸν νοῦν πῶς θέλουσιν νὰ ἔλθουν, Σ. 273
 καὶ ἔμαυτὸν ἐτοίμασα νὰ τοὺς προὔπαντήσω,
 ἵππου δοκίμιος φέροντας καὶ ἄρματα μὲ τοῦτα,
 3455 καὶ στολισμένος ἔτυχον ἱμάτιον βαγδάτιν,
 καὶ θαναμαστὸν ὀλόβηρον, ὄξυν ἀναζωστάριν.
 Εἰς ἵππον γρίβαν ἐπιβάς ἀνήλθον εἰς τὴν βίγλαν,
 καὶ ἐκεινῶν τὸν ἐρχομὸν ἐβλεπον ἐκ τῆς βίγλας.
 Ἰδὼν με ὁ Φιλόπαππος τοῦ Μελεμέντζη λέγει
 „Βλέπεις ἐκεῖνον“ τῇ χειρὶ καὶ ἔδειχεν ἐμένα, Τρ. 190
 3460 „ἕς τὴν πέτραν, ὅπου κάθεται, ἀπάνω εἰς τὴν ἄκραν,
 αὐτὸς ὑπάρχει, γνώριζε, ὅπου κρατεῖ τὴν κόρην·
 ἄς μὴν πηγαίνωμεν λοιπὸν ἕς τὸ πρόσωπον ἐκείνου,
 ἀλλὰ ἄς ἐρευνήσωμεν ἔνθα τὴν κόρην ἔχει,
 ὅπως ἔλθειν γνωρίσωμεν ὡς ἐφθήμεν εἰπόντες. Σ. 274
 3465 Εἰ γὰρ καὶ μόνος εἶναι αὐτός, ἀλλὰ καλὸς ὑπάρχει·
 οἶδα καὶ γὰρ οἷος αὐτὸς ὑπάρχει ἐν ἀνδρῶν·
 εἰ γὰρ καὶ εἶναι μοναχὸς μὴ πλανηθῆς καταβῆναι.“
 Ὁσαύτως καὶ ὁ Κίνναμος ταῦτα προσεβεβαίει.“
 3470 „Οὕτως τὰ πάντα“, ἐλάλησε, „καθὼς εἶπες νὰ γένον.“
 Ἄλλ' οὐδαμῶς συνέθετο αὐτοῖς ὁ Μελεμέντζης,
 καὶ πρὸς αὐτὸν ἐφώνησε μεγάλως ἐπηρμένα
 3475 „Ἐμὲ τοιαῦτα μὴ λαλῆς, Φιλόπαππε, ἀνδρεῖε,
 καὶ γὰρ ποτέ μου σύμβουλον εἰς χίλιους οὐκ ἐθέμην
 καὶ εἰς τὸν ἕνα λέγετε ἐγὼ νὰ περιμένω ;
 πάντως ἂν τοῦτο ἀκουσθῆ πρὸς τὴν ἐμὴν κυρίαν

3474—3551 Λεῖπουν ἀπὸ χειρ. Τρ. 3473 σύμβουλον χιλίους. 3474 λαὸν με περιμένον Ἡ ἔννοια τῶν δύο στίχων 3472-74 στρυφνῶς ἐκφερομένη καταφαίνεται ἐκ τῶν στίχων τοῦ ἔπους, „Διήγησις ὠραιότητι τοῦ ἀνδρείου-μένου Διγενῆ, ὅπερ ἐξέδωκεν ὁ Σπ. Λάμπρος Collecte de romancs Grecs) σελ. 222.

Ἐμελεμῶν μὲ τὸ θυμὸ εἰς αὐτοὺς ἀποκοιτῆ
 ἕνα ἀνθρώπον μοναχὸν ποῖος τὸν ἐφοβήθη ;
 Ἐγὼ ἕς χίλιους ἔμπαινα κ' ἤβγαίνα μὲ τιμὴ μου.
 καὶ τῶρ ἕνα ἀνθρώπον νὰ φύγω ἔνε ντροπῆ μου.

- καταμεμφθῶ ὡς ἀνανδρὸς νὰ φοβηθῶ τὸν ἕνα,
 καὶ ζῆν οὐκέτι βούλομαι εἰ ἀνανδρὸς φανοῦμαι.“ Σ. 275
 Οὕτως εἰπὼν ὀλοθυμοῦ ἐντέστη κατ' ἐμοῦ τε,
 3480 τὰς παραινέσεις τῶν αὐτῶν ἀντ' οὐδενὸς ἠγήσθη·
 εἶναι καὶ ἀπίστευτον τὸ βάρβαρον ὅλον ἔθνος.
 Ἐβале τὴν μαρπούταν του καὶ πηλαλεῖ τὸν ἵππον,
 καὶ τὸ κοντάρι ὤρμησε θέλοντας νὰ μὲ δώσῃ.
 Ἐγὼ δὲ ἐσυντόμευσα, πηδῶ, καβαλλικεύω,
 τὸ κοντάρι του ἐκρούσα ἠστόχησέ με ὅλως,
 3485 ἐγὼ δὲ τοῦτον δέδωκα ὁραβδέαν σμικροτάτην
 καὶ μετὰ σέλλης ἔπεσεν εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ἵππου·
 ἰστάμην ἐβλεπον αὐτόν, ἂν πάλιν ἐγερεθῆι,
 καὶ ὡς ἐν τούτῳ μου τὸν νοῦν ἐχόμεν ἐπὶ ὄραν,
 πλανώντάς με ὁ Φιλόπαππος ἦλθεν ἐκ πλαγίου
 3490 καὶ ἕς τὸ μερὶ ἐλάβωσεν τὸ ἄλογόν μου ἐκεῖνος, Σ. 276
 τὸ ἄλογον ἐπόνεσεν, ἐσφίχθην ἐκ τοῦ πόνου,
 ἐπεγυρίσθη πρὸς αὐτόν καὶ ἔβαλε τοῦ φεύγειν.
 Ἐγὼ δε λέγω πρὸς αὐτὸν οὕτως κατονειδίζων
 „Φιλοπαπποῦ ἐλύσσασας καὶ ἤρχισες τοῦ δάκνειν
 3495 περιέμενε, κακόγερε, μὴν ἐντραπῆς νὰ φεύγῃς,
 πάντως δ' ἐγὼ γυμνὸς εἰμι, σὺ δ' οὖν ἀρωματωμένος,
 περιέμεινον εἰς πρόσωπον νὰ μάθῃς τίς ὑπάρχεις
 ὡς γὰρ σὲ βλέπω, γέρον μου, ὅτι μεγάλως φεύγεις,
 καὶ τὴν δειλίαν πάμπολλα χρῶσαι ὡσὰν γυναῖκες“.
 3500 Εὐθὺς λαλῶ τὸν ἵππον μου ἵνα τὸν φθῶσω τοῦτον,
 ἐκεῖνος πλέως ἐφρευγεν καὶ ἔβλεπεν ὀπίσω,
 ἀπέρασεν τὸν ποταμὸν ὁμοῦ σὺν τῷ Κιννάμῳ.
 Κἀγὼ ἄχρι τοῦ ὕδατος αὐτοῖς ἀκολουθήσας, Σ. 277
 ὡς δ' εἶδον πέρας τὸν λαὸν ὅλους ἀρωματωμένους,
 3505 οὐδὲν ἐπήγα πρὸς αὐτοὺς ἀρωμάτων δίχα πέλων·
 ἄλλως δὲ καὶ ὁ ἵππος μου ἐκ τῆς πληγῆς ἐχώλει
 Αὐτίκα οὖν ὑπέστρεψα εὐθέως πρὸς τὴν κόρην.
 Εἶτα λαβὼν τὰ ἄρματα, ἀλλάξας καὶ τὸν ἵππον,
 τῆς κόρης ἐλάλησα, „Δεῦρο, ζῶῃ μου, ἐνταῦθα
 3510 νὰ σὲ πηγαίνω ἕς τὴν κρυφὴν φαλέαν τοῦ σπηλαίου
 κἀκεῖθεν ἴδης τοὺς ἐχθροὺς πῶς μέλλουσι νὰ πέσουν,
 3481 παρτούταν, 3506 ἄλλον.

νὰ ᾄδῃς τὸν νέον, ὃν φιλεῖς, πολλὰ αὐτὸν ποθήσεις,
 καὶ τὸν αὐτὸν ποιήσαντα θεὸν τὸν πλουτοδότην
 νὰ τὸν δοξάσῃς περισσὰ ὡς δωρεὰν μεγίστην,
 3515 ἀξιωθεῖσα παρ' αὐτοῦ τοιοῦτων χαρισμάτων,
 ἐμέ, τὸν σὸν παμφίλτατον καὶ ἑραστήν, ψυχὴ μου“ Σ.278
 Ἐκείνη ἐκαβαλλίκευσεν ἕς τὸ ἄλλογον ἅπανω
 καὶ πρῶτον μὲν τῆς ἔδωσα τὴν ἐξοδὸν νὰ ἔχη,
 3520 ὡς δὲ καὶ καταλάβαμεν εἰς τὸν ῥηθέντα τόπον,
 αὐτὴν ἐν τῇ περιωπῇ τὴν ἀφῆσα τοῦ ὄρους,
 τὸ σπήλαιον ἦτο σκαπτόν,, ὡς ἴσκαμμένον ὁπίτι
 ἦτο καὶ δυσκολοεύρετον, κομμέμενον εἰς τὰ δένδρα,
 καὶ ἀπὸ ἐκεῖθεν ἔβλεπε τὸν πόλεμον ἐκείνον.
 Ἐκείνη δὲν ἐφαίνεται ἀπὸ κανέναν τόπον,
 3525 Ἐγὼ δὲ ὡσὰν ἔκρουσα τὴν κόρην εἰς τὸ δάσος,
 ἐπαρήγγειλα αὐτῇ ποσῶς νὰ μὴ φοβάται,
 μηδὲ ὅταν πολεμᾷ φωνὴν νὰ μὴν ἀφήσῃ,
 ἵνα μὴ κείνοις γένηται πρόδηλος ἡ φωνὴ τῆς,
 καὶ τότε δράμουν πρὸς αὐτήν, ν' ἀφήσωσιν ἐκείνον, Σ.279
 3530 καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τῆς ἐκείνον νὰ θανατώσουν.
 Ἐγὼ δὲ μετεσέλλισα τὸν θαυμαστὸν τὸν μουῦτον,
 ὃν εἶχον ἀποδόκιμον εἰς τὰς μεγάλας βίας,
 καὶ ὄρμησα πρὸς ποταμόν, ὅπου λαὸς ὑπῆρχε,
 ἐκεῖ τὰς ὄχθας ἔτρεχον νὰ εὗρωσιν τὸν πόρον,
 3535 καὶ θεωρῶ τὴν Μαξιμῶ μόνην ἐκχωρισθεῖσαν
 φαρὶν ἐκαβαλλίκευεν μαῦρον ὡς χελιδόνιν,
 ἡ καίτη καὶ τὸ οὐράδιον, τὰ τέσσαρά του ἴνυια,
 ὁμῶς τὰ αὐτία του τούτου λοιπὸν τὰ δύο
 μετὰ τοῦ κόκκου ἅπαντα ὑπῆρχον βεβαιωμένα,
 3540 χουσὸν μὲν ἐπικέφαλον εἶχεν ἕς τὴν κεφαλὴν τῆς,
 ὀλόχουσον δὲ ἄλλυσιν εἶχεν ἐπὶ τὸ στήθος
 ὀπίσω εἰς τὰ καπούλια μετὰ χουσῶν κουδῶνων, Σ. 280
 καὶ ἡ στολὴ τῆς Μαξιμοῦς χρυσίον ὑφασμένη
 ἐφόρει καὶ λωρίκιον μετὰ χρυσῶν γαστρίων
 3545 φακόλι ἐφόρει πρᾶσινον μετὰ χρυσῶν γραμμάτων,
 3517 ἄλλογόν του, 3518 ἔδωκεν. 3520 ἀρῆσεν. 3525 Ἐκείνος ὡσὰν ἔκου-
 ψεν. 3526 ἐπαρήγγειλε. Αἱ διορθώσεις αὐταὶ ἀπὸ στίχ. 3517—3526, ἐγέ-
 γοντο διότι ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ πάσα ἡ διήγησις, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐδηλώθη,
 γίνεται ὑπὸ τοῦ Διγενῆ καὶ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ, τοιαύτη δ' ἐξακολου-
 θεῖ καὶ ἐν τοῖς ἐπομένοις. 3543 μαξιμῶς.

κοντάριον ἐβάσταζε βένετον, χουσωμένον
 πέντε αὐτῇ παρέτρεχον ἀπὸ τὰ δύο μέρη
 ἐκ τῶν φαρίων ἐγνώρισα καὶ ἀπὸ τὴν στολὴν τῆς,
 καὶ ὅτι λοιπὸν Φιλόπαππος ἐτύγγανε σὺν ἅμα
 3550 Ἰωαννικίῳ τε, καὶ τῷ λαμπρῷ Κιννάμῳ,
 καὶ Λεάνδρῳ ὁ ἔνδοξος μετὰ τὸν Μελεμέντζη
 χαρούμενοι κατέβαινον τοῦ ποταμοῦ τὸ χεῖλος. Τρ. 196
 οἱ ἄλλοι διεσκορπίσαν νὰ εὗρωσιν τὸν πόρον,
 ἔνθα κἀκεῖθεν δύο τε, ἡ Μαξιμῶ ἕς τὴν μέσην
 3555 στραφεῖσα δὲ ἡ Μαξιμῶ λέγει τῷ Φιλόπαπῳ Σ.281
 „Λέγε μοι, ὦ Φιλόπαππε, ποῦ ὁ τὴν κόρην ἔχων;“
 Ὁ δὲ φησιν „Οὗτός ἐστιν“, ἐμὲ τὴν χεῖρα δεῖξας.
 „Οἱ στρατιῶται ἐρώτησεν „ποῦ εἶναι τοῦ Ἀκρίτου,
 καὶ δὲν γινώσκεις πῶς ἡμεῖς ἤλθομεν εἰς Ἀκρίτην
 3560 καὶ διὰ τοῦτο ἀμελεῖ καὶ τὸν λαὸν οὐ φέρει;“
 Καὶ λέγει ὁ Φιλόπαππος „Αὐτὸς λαὸν οὐκ ἔχει,
 μόνος του γὰρ περιπατεῖ μετὰ τῆς κόρης ἅμα, Τρ. 198
 εἰς τὴν ἀνδρίαν του θαρρῶν, καὶ τόλμην τὴν μεγάλην
 τὴν ἑαυτοῦ, ἡγνοηκώς, ὅπερ παθῆναι θέλει.
 3565 Εἰ οὖν καὶ εἶναι μοναχός, σὺ μόνη μὴν πηγαίνης.“
 „Ὁ γέρον. τρισκατάρτατε,“ ἐκείνη ἀπεκρίθη,
 καὶ διὰ ἕναν ἤφερες τύσον λαὸν ἅπανω
 πρὸς ὃν μόνη περάσασα, θεῶ τε κενχωμένη, Σ. 282
 νὰ πάρω αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ πρὸς ὑμᾶς ἐκφέρω;“
 3570 Ταῦτα εἰπούσα ἐν θυμῷ ὄρμησε νὰ περάσῃ,
 ἐγὼ δὲ λέγω πρὸς αὐτὴν γενναίως, μετὰ τόλμης
 „Μὴν ἀπεράσῃς, Μαξιμῶ, πρὸς με τοῦ συνοδεῦσαι,
 ἀνδράσι μόνον πέφυκε ἔρχεσθαι πρὸς γυναῖκας
 ἔλθω λοιπὸν κἀγὼ πρὸς σέ, ὡς εἶναι πρόπον τώρα.
 3575 Λαλῶ εὐθύς τὸ ἄλλογον, ἐμβαίνει ἕς τὸ ποτάμι
 ἦν δὲ πολὺς ὁ ποταμὸς, ἔπλευσε τὸ φαρίν μου,
 ἀντίπερα τοῦ ποταμοῦ ἦτον ὀλίγον ὕδωρ,
 κἀκεῖσε δὲ τοῦ ποταμοῦ ἔστεκε ἀρωματωμένη,
 μὲ τὸ κοντάρι ἔστεκε ἐμένα νὰ μὲ δώσῃ.
 3580 Ἐγὼ δὲ ὅταν ἐγνώκα εἰς γῆν πατεῖν τὸν ἵππον,
 εὐθύς λαλῶ τὸν ἵππον μου, καὶ σύρω τὸ σπαθί μου, Σ.283
 3558 Οἱ στρατιῶται ἐρώτησαν ποῦ εἶναι ὁ Ἀκρίτης.

- ἐκείνη δὲ ἐσπούδαζε κρούειν μὲ τὸ κοντάρι·
 ἦσαν τὰ ἄρματα δυνατά, τσακίσθη τὸ κοντάρι·
 ὠρμησέν ἵνα γυρισθῆ νὰ σύρῃ τὸ σπαθίον,
 3585 τινάξας αὐτὴς τὸ σπαθίν, ταύτης μὲν ἐφεισάμην,
 τῆς βόρχας δὲ τὴν κεφαλὴν ἀπέτεμον εὐθέως,
 καὶ τὸ μὲν πτώμα χαλεπῶς ἔς τὴν γῆν ἔπεσε κάτω,
 ἡ δὲ ἀναπηδήσασα, τρόμφω συνεχομένη,
 προσπίπτουσα δὲ ἔλεγε, „Ἀγρίτα. μὴν ἀποθάνω.“
 3590 Ἐλέησα τὸ κάλλος τῆς τὸ θαυμαστὸν ἐκείνο.
 Ταύτην ἐκεῖ μὲν ἄφησα πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀπῆλθον,
 ὁ δὲ λαὸς ὡς εἶδε με ποῦ ἠρόμνισα ἐκείνην,
 κύκλω περιεχύθησαν, ὡς αἰετοὶ εἰς βοῶμα,
 ἔς τὴν μέσην τοὺς μὲ ἔβαλον καὶ ἐπληττον πανταχόθεν, Σ.284
 3595 οἱ μὲν σπαθέας ἔσυρον, οἱ ἄλλοι κονταρέας,
 ὅπως δὲ πάντας ἦσχυνα ἐντρέπομαι νὰ λέγω,
 ἵνα μὴ ὡς καυχώμενον λογίσωσθέ μοι φίλοι·
 ὁ γὰρ ἐκδιηγούμενος ἰδίας ἀνδραγαθίας
 κενόδοξος λογίζεται ὑπὸ τῶν ἀκουόντων,
 3600 ἐγὼ δὲ οὐ καυχώμενος ταῦτα ὑμῖν ἐμφαίνω,
 οὐ, μὰ τὸν δίδοντα ἰσχὺν καὶ γνῶσιν τοῖς φρονουῖσιν·
 τὰ λόγια ἅς λέγονται ὡς ἀληθείας ἔργα,
 συγγνώμης ὅπως παρ' ὑμῶν τύχῳ τῶν ἀκουόντων,
 ἐπειπερ τίς ἠδύνατο, τόσους ἀρματομένους
 3605 καθωπλισμένους δυνατῶς, σιδηροφορεμένους;
 ὡς ἦλθον εἰς τὴν μέσην τοὺς ἄρχισα νὰ τοὺς κρούω· Τρ.202
 πρὶν λάβωσι τὴν πείραν μου ἄρχισαν νὰ μὲ κρούουν, Σ.285
 ὡς πάντας δὲ τοὺς πρὸς ἐμὲ ἐλθόντας ἐπληττόμην.
 ὅλους τοὺς ἔρριπτον ἔς τὴν γῆν ὁμοῦ καὶ τ' ἄλλογά τους,
 3610 καὶ εἶδον τούτους εἰς τὴν γῆν πεσόντας παραχρῆμα,
 ἐκ τῶν αὐτῶν ἐγνώρισαν ὅστις ἐξ ἔργων ἦμην.
 φυγῆ μόνῃ ἐπίστευον τύχῳσιν ἰλευθερίας,
 ἀλλὰ καὶ φεύγειν ἠθέλον, ἐφθانون τούτους τάχει·
 καὶ μὴ δυνάμενοι ποσῶς ἐμοὶ προαντιστῆναι,
 3615 πεζεύοντες τὰ ἄρματα ἔρριπτον ἐμπροσθέν | μου,
 καὶ εἰς τὰ δάση ἐφευγον ὡς εὐτελεῆ στρουθία.
 Εἶχον καὶ ἄρματα καλά, καλά, διναμωμένα,
 καὶ σὺν θεῷ πεφύλαγμαὶ ἀβλαβος εἰς τὴν μάχην.

Τρ. 200

- Οὐκ εἰς πολὺ δὲ γέγονεν ὁ πόλεμος ἐκεῖνος,
 3620 τὸ παρ' ὀλίγον τόλμημα τῆς ληστορικῆς ἐφόδου, Σ. 286
 ἀλλὰ ταχέως ἔσβεσα ὡς πῦρ ἐν τῷ αἴρι.
 Θεὸν γὰρ ἔχων βοηθὸν καὶ τοὺς αὐτοῦ ἁγίους,
 στερεῶς αὐτοὺς κατέστρεψα νικῆσας κατὰ κράτος·
 εἰς τούτους γὰρ οὐκ ἔσυρον ῥαβδίον ἢ κοντάρι.
 3625 ἀλλὰ σπαθίον ἔσυρα, ἔκοπτον πάντας ὅλους
 καὶ ὅσους ἂν κατέτυχον ἔκοπτον ὡσεὶ χόρτον·
 ἡ γῆ αὐτοὺς ἐλάμβανεν νεκρούς, ἀποθαμένους,
 καὶ ἄλλοι δὲ συνέπιπτον συνέκρουον ἀλλήλους,
 καὶ συμπατούμενοι σκληρῶς, ἀπόθνησκον ἀδίκως.
 3630 Ἐν ταύτῃ οὖν τῇ συμπλοκῇ, τῇ γενομένῃ μάχῃ,
 ὀλίγοι ἐφυλάχθησαν ἄτρωτοι τοῦ πολέμου,
 ὁ δὲ πεντάριθμος στρατὸς ἐκείνων τῶν γενναίων,
 Φιλόπαππος, ὁ Κίνναμος μετὰ τοῦ Ἰωάννου, Σ.287
 καὶ θαυμαστὸς ὁ Λεάνδρος μετὰ τοῦ Μελεμντζῆ Τρ.204
 3635 βουλήν ἐσκέψαντο κακὴν νὰ γένη πρὸς ἐκείνους,
 ὅποταν θέλω νὰ στραφῶ, καλῶς νὰ πολεμήσουν,
 βουλόμενοι κωλύσαι με τοῦ μη περᾶσαι πέραν,
 ἐλπίζοντές με ἀνελεῖν, ἔς τὸν ποταμὸν νὰ δίσψουν·
 καὶ γὰρ ἐνόμισαν κακῶς ἐκεῖνοι οἱ πολεμάρχοι
 3640 ἀδύνατος νὰ ἔγιναι ἐκ τοῦ πολλοῦ πολέμου.
 Ἐγὼ δ' αὐτοὺς ἀπὸ μακρὰν ἰδὼν εὐτρεπισμένους,
 καὶ καρτερῶντας τὴν ἐμὴν ἄφιξιν πρὸς ἐκείνους,
 ἐλάλησα τὸ ἄλογον καὶ ἔδραμον πρὸς ἐκείνους.
 Ἐκεῖνοι ὡς μὲ εἶδαν σπεύδοντα πρὸς ἐκείνους,
 3645 ὠρμησαν τὰ κοντάρια οἱ πέντε στρατιῶται,
 καὶ κονταρέας μ' ἔδωσαν μ' ὄλην τὴν δύναμίν τους. Σ.288
 Ἦσαν τὰ ἄρματα ὄχιρά, ἀνδρείος ὁ στρατιώτης,
 καὶ ἡ βουλή ἠστόχησε στρατιωτῶν τῶν πέντε,
 πάντα γὰρ ἔκοψα ἐγὼ τῷ ἔϊφει τῆς χειρὸς μου.
 3650 Ὁ Λεάνδρος, μὴ ὑπολαβὼν πείραν ἐμῆς ἀνδρίας,
 σύρει σπαθὴν ἐτόλμησεν ἐπάνω μου κατῆλθεν,
 καὶ ὠρμησε τοῦ δοῦναι με ἔς τὴν κεφαλὴν ἀπάνω,
 ἐγὼ δὲ ἐσυντόμεισα, ῥαβδέαν τοῦτον κρούω

3635—36 Οἱ δύο στίχοι ἐκφέρονται δι' ἐνὸς ἐν χειρ. Τρ. 3635 καλήν, 3635 κακῶς.

- καὶ εἰς ποτάμῳ ἔπεσεν ὁμοῦ μὲ τ' ἄλογόν του·
 3655 δὲν οἶδα ἂν ἀπόθανε, ἢ ζῆ, ἢ ἂν ἐπνίγη.
 Ὡς εἶδον λοιπὸν οἱ τέσσαρες τοῦτων παθόντα οὕτως
 ἔστρέψασι καὶ ἔτρεχον, ἔφειγον κατὰ κράτος,
 καὶ πλέως δὲν ἐγύρισαν, πληρόνοντας τὸν δρόμον. Τρ.206
 τότε ἐγὼ ἐφώνησα κράζων αὐτοῖς τοιαῦτα Σ. 289
- 3660 „Ἐκδέξασθε, τί φεύγετε, μικρὸν προσκατερεῖτε
 δὲν εἶναι πρέπον εἰς ἑσᾶς νὰ φεύγουν οἱ ἄνδραιοι,
 ὧ στρατιῶται ἐλκετοί, περιφρημοὶ ἐν πᾶσι,
 ἀλλ' ἐπιμείναι καρτερῶς τὴν τοῦ πολέμου πείραν.
 Καὶ σὺ μὲν, ὦ Φιλόππαπε, καλῶς ποιεῖς καὶ φεύγεις,
 3665 γέρον ὑπάρχων ἀναιδής, στεροῦς ἐν τοῖς πολέμοις,
 οὔτοι δὲ νέοι καὶ στεροοί, ἔμπειροὶ εἰς ταῖς μάχαις,
 θανμάζω πῶς ἐκφεύγουσιν συντόμως ὡς παιδία.“
 Ὡς εἶδον τούτους φεύγοντας, μηδὴλως στερφομένους,
 τὸν ἵππον ἐπιλάλησα ἵνα τοὺς ἐπιφθᾶσω·
- 3670 ὁ Μελεμέντζης ὄρησεν καὶ πρὸς μεἰνεστράφη,
 ὄαβδέαν τοῦτον δέδωκα μέσον τῶν δύο ὄμων,
 καὶ σύσσελλος κατέβη τε τῆς φάρας κουρασθείσης Σ.290
 Οἱ ἄλλοι ἐπ' μάκρουνον οὐκ ἴσχυσα τοῦ φθᾶσαι,
 ἐφώναζον τρανότερον, ὅσον γὰρ ἂν δυναίμην,
- 3675 „Φεύγετε τοῖνον, φεύγετε, καλά μου παλληκάρια,
 καὶ μέμνησθε τοῦ μοναχοῦ Ἁγροῖτου Βασιλείου.“
 Καὶ οὐκ ἐδίωξα αὐτοὺς τὴν συμφορὰν οἰκτεῖρας·
 ἔλεον γὰρ ἀεῖποτε εἶχον πρὸς τοὺς φυγόντας
 νικᾶν καὶ μὴ ὑπερνικᾶν, φιλῶν τοὺς ἐναντίους,
 3680 ἐπέστρεψα δὲ ὄπισθεν, σιγῇ περιπατώντας.
 Πλησίον δὲ τῆς Μαξιμοῦς ἔλθων τοιάδε εἶπον
 „Ἡ καιχωμένη ἄμετρα, θαρροῦσά τι ἰσχύειν Τρ. 208
 ἀπελθον, ἐπισύναζον τοὺς δυνηθέντας φεύγειν,
 καὶ ἀνδραγάθει σὺν αὐτοῖς ἐκεῖ ὅπου θέλῃς μόνη.
- 3685 Ἐξ ὧν ἔπαθες μάνθανε καὶ μὴ ἀλαζονεῖου,
 θεὸς γὰρ ἀντιτάσσεται ὑπερηφάνοις πᾶσιν.“
 Ἐκείνη δὲ πρὸς ὑπαντήν δραμοῦσα ἡμετέραν
 τὰς χεῖράς της ἐσταύρωσε προπόντως τὰς ἰδίας,
 καὶ μέχρι γῆς τὴν κεφαλὴν ἐκλινεν εὐκοσμίως·

3659 κράζειν.

- 3690 ἀπάντων γενναϊότατον ἐγνώρισεν ἐμένα.
 „Τὴν σὴν ἀνείκαστον ἰσχὴν καὶ τὴν φιλανθρωπίαν,
 εἶχεν οὐδεὶς τῶν παλαιῶν καὶ τῶν ποτὲ ἀνδρείων.
 Ἐκεῖ ὅπου μ' ἐκορέμισας εἶχες καὶ τοῦ φονεῦσαι,
 ἀλλ' ἔφησας ὡς δυνατὸς καὶ μέγας ἐν ἀνδρία.“
- 3695 Εἶτα περιλαβοῦσά μου τὸν πόδα κατεφίλει,
 „Εὐλογημένος ὁ πατήρ καὶ μήτηρ οἱ τεκόντες,
 κοιλία ἢ βαστάσασα, μαστοὶ οἱ θρέψαντές σε·
 τοιοῦτον γὰρ οὐδέποτε ἕτερον εἶδον ἄνδρα. Σ. 292
 Πληρῶσαι οὖν παρακαλῶ σέ, τὸν ἐμὸν δεσπότην,
 3700 καὶ αἴτησιν ἑτέραν τε ἐκ ταύτης, ὅπως γνώσης
 ἀκριβεστέραν τὴν ἐμὴν ἐν τοῖς πολέμοις πείραν·
 πρόσταξόν μοι τοῦ ἀπελθεῖν καὶ νὰ καβαλλικεύσω,
 καὶ πάλιν νὰ ἔλθω τὸ πρῶτ' ἐν τῷ παρόντι τόπῳ
 ὅπως μονομαγήσωμεν οἱ δύο κατὰ μόνας.“
- 3705 „Μετὰ χαρᾶς“, τὴν Μαξιμῶ εἶπον ἐγὼ εὐθέως,
 „ἀπελθε ὅπου βούλεσαι, καμὲ ὅδε εὐθήσεις,
 μᾶλλον δὲ φέρε καὶ τοὺς σοὺς ἑτέρους ἀπελάτας,
 καὶ δοκιμάσεις ἅπαντας τοὺς κρείττονας νὰ μάθῃς·
 καὶ περὶ τοῦτον παντελῶς ἔχε ἀμεριμνίαν.“
- 3710 Καὶ τότες κείνην ἡχάρισα τῶν ἐπαρθέντων ἵππων Τρ.210
 ἤφερον ἕνα πρὸς αὐτήν, προστάξας ἐπιβῆναι. Σ. 293
 Ἄπερα οὖν τὸν ποταμὸν ἐκείνη πρὸς τὰ οἰκεία,
 χάριν μοι, ὡς ἐφαίνετο, πολλὴν ὁμολογοῦσα·
 Καὶ εἰς τὴν τέντα μου ἔλθῶν ἐξέβαλον τὰ ὄπλα,
- 3715 ἐνεδυσάμην παντελῶς πτενώτατον μαχλᾶν,
 καὶ ἡ γλαμὺς ἐφαίνετο βασιλικὴ πορφύρα·
 ἔβαλον σγοῦρον κόκκινον, εὐμορφον καιμηλαῦχιν,
 καὶ ἵππον μετεσέλλισα δὲγαλλον, ἀστεράτον,
 ὅς εἶχε γνώμην κάλλιστον ἐν ταῖς ἀνδραγαθίαις
- 3720 σπαθὴν, σκουτάριν ἔλαβον, καὶ βένετον κοντάριν,
 τὸν ποταμὸν ἐπέρασα ἐσπέρας τότε οὔσης,
 καὶ δι' αὐτὸ κατώκησα νὰ πάγω εἰς τὴν κόρην·
 ἔστειλον τότε τὰς αὐτῆς δύο θαλαμηπόλους,
 εἶχομεν γὰρ καὶ ἱκανοὺς ἀνθρώπους νὰ δουλεύουν, Σ.294

3692 καὶ οὐδένας. 3694 ἐνανδρείαν 3711 ἤφερον τοῦτον. 3716 Λεῖπει ἀπὸ χειρ. Τρ. 3722 κατοίκησα. Διῶρθωσα κατὰ τὸ χειρ. Τρ.

3725 καὶ ἡ κατοίκησις αὐτῶν μακρόθεν ἐκ τῆς τέντας,
οὐχὶ δὲ ἅπαντες ὁμοῦ, ἀλλ' ἄνδρες μὲν ἰδίως,
αἱ δὲ γυναῖκες ἔλειπον, εἰς ἄλλο μέρος ἦσαν.

Περάσας τότε τὸ λοιπὸν τὸν ποταμὸν Εὐφράτην,
καὶ εἰς τὸν κῆπον τὸν τερπνὸν εἰσῆλθον παραντίκα·

3730 τὸν ἵππον μου ἀνάπαυσιν ἐχάρισα τὴν νύκτα,
πρὸς ὄρθρον δὲ ἐπαναστάς καὶ ἐπιβάς τῷ ἵππῳ,
καὶ εἰς τὸν κάμπον ἀνελθὼν ἰστάμην ἀναμένων.

Καὶ ὅταν ἡμέρα ἦγάσασε καὶ ἥλιος ἐφάνη,
καὶ τοῦ ἡλίου λάμπαντος ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας,

3735 καὶ τότε μόνη ἡ Μαξιμὴ ἐφάνη εἰς τὸν κάμπον·
ἵππον ἐκαβαλλίκευεν ἄσπρον ὡσάν χιόνιν,
τὰ τέσσαρα ὀνύχια τοῦ δηλωθέντος ἵππου

Σ. 295

βαμμένα ὄλα ἦσασιν κίτρινα μὲ τὸν κρόκον·

3740 ἀπάνω ὅς τὸ λωρίμιον λαμπρὸν ἐφόρει ὄονυχον,
πολύτιμον καὶ θαυμαστὸν διὰ λιθομαργάρων·
ἐν τῇ χειρὶ ἐβάσταζε πολλὰ λαμπρὸν κοντάρι,

Τρ. 212

κοντάρι ἀραβίτικον, βένετον, χρυσομένον,
σπαθίον εἰς τὴν μέσην τῆς ἀρτάχιν εἰς τὴν σέλλαν,

3745 σκουτάρι ἐκράτει ἀργυρὸν, γύρωθεν χρυσομένον,
ὅς τὴν μέσην εἶχεν λέοντα ὀλόχουσον ἐκ λίθων,
καὶ διὰ τάχους ἤρχετο διὰ τὰ πολεμήση.

Ταύτης ἐγὼ πρὸς ὑπαντήν ἐκίνησα εὐθέως,
καὶ πλησιάσαντες ὁμοῦ ἠσπάσθημεν ἀλλήλους,

3750 εἶτα ἀπεχωρίσθημεν λαλήσαντες τοὺς ἵππους
ἀνω καὶ κάτω πρὸς μικρὰν διαδραμόντες ὥραν.
Οἱ δύο προσυπαντήθημεν διὰ τῶν κονταρίων

Σ. 296

καὶ ἐκ τῶν δύο σὺδαμῶς τις ἐκορμίσθη τότε,
καὶ χωρισθέντες παρευθὺς ἐβγάλαμεν τὰς σπάθας,

3755 καὶ κρούοντες ἐνστατικῶς ἐπέσαμεν οἱ δύο.
Ταύτην ἐγὼ, ὦ βέλτιστοι, κατὰ πολλὰ ἕλυπούμην,
ἀνδρῶν γὰρ εἶναι ὄνειδος οὐ μόνον νὰ φονεύσουν,

ἀλλὰ σὺδῶλως πόλεμον νὰ στέσουν μὲ γυναῖκας·
αὕτη δὲ ἦτο ὀνομαστὴ ἀπὸ τοὺς ἀνδρειωμένους,

3760 καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἀφορμὴν τὸν πόλεμον ἐπήγον·
χεῖρα δ' αὐτῆς τὴν δεξιὰν πλήσας ἐν τοῖς δακτύλοις

λοιπὸν ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν ἢ σπάθη ὅπου εἶχεν,
Τρόμος ἐκείνην ἐπίασεν, μεγίστη δὲ δειλία Σ.297 Τρ.214

3765 Ἐγὼ δὲ ἐξεφώνησα, ὦ Μαξιμὴ, μὴν τρέμεις,
ἀλλ' ἵνα γνωρίσης τίς εἰμι σαφέστερον ἐξ ἔσγων
ἰσχὸν ἐμὴν ἐνδείξω σοὶ ἐπὶ τῷ σῶ τε ἵππῳ·

καὶ τὸ σπαθί μου ἐσήκωσα ὅς τὸ ἄλλογον ἀπάνω,
σπαθῆάν δὲ καταβαστήν εἰς τοὺς νεφροὺς εὐθέως

3770 δέδωκα μὲ τὴν δύναμιν ὀλίγην νὰ γνωρίση,
καὶ εἰς νεφροὺς τὸ ἔδωκα ἐχώρισα ὅς τὴν μέσην.
Ἐκείνη ἀναπήδησε πολλὰ τεταραγμένη,

ἐπαρακάλει πάμπολλα, θερμοῶς ἐκδυσωπούσα,
„Ἐλέησον, αὐθέντα μου, τὴν σὴν ἀχρεῖαν δούλην,

3775 τὴν μὴ καλῶς πιστεύουσαν, μηδὲ πεισθεῖσαν ἔργοις,
καὶ ἔχεις ἀνδρείαν ἐκ θεοῦ καλήν, χαριτωμένην. Σ. 298
Ἐλέησόν με αὐθέντα μου, τὴν καταπλανεμένην,
ἀλλὰ καὶ πάλιν ἀκούσον δεήσεως τῆς φίλης,

καὶ πλήρωσον τὴν δέησιν τῆς ταπεινῆς ψυχῆς μου.

3780 Λόγον ἐθέμην ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὸν δεσπότην πάντων
μὴ συνελθεῖν ποτε ἀνδρῶν, μὴ παρθενίαν φθεῖραι
μέχρι ἂν τις τῶν ἀνδρῶν νικήσῃ κατὰ κράτος,

καὶ πρὸς ἀνδρίαν εὐρεθῆ στεροότερός μου τότε,
καὶ τοῦτο μὲν ἐφύλαξα ἕως ἐτούτιν ὥραν,

3785 καὶ τὰς ὀρέξεις ἐφυγον καθαρὰς τῆς σαρκός μου.“
„Νὰ μὴν ἀποθάνης, Μαξιμὴ, ἐγὼ ἐκείνη εἶπον,
„αὐτὸ ποῦ λέγεις μοι λοιπὸν ἀδύνατον ὑπάρχει·
γυναῖκα ἔχω νόμιμον, κατὰ πολλὰ ὠραία,

καὶ τὴν ἀγάπην ἐκείνης δὲν δύναμαι ν' ἀφήσω. Σ. 299

3790 Ἐρχου λοιπὸν ἀπέλθωμεν πρὸς τὴν σκιὰν τῶν δέν | δρων
καὶ διδαχθήσῃ ἅπαντα τὰ κατ' ἐμὲ πῶς εἶεν.“
Ἐλθόντες δὲ πρὸς ποταμὸν ἐν δένδροις ὑποκλίνοις

ἡ Μαξιμὴ τὴν ἑαυτῆς ἐκπλύνουσα τε χεῖρα, Τρ. 216

καὶ δόκιμον εἰς τὴν πληγὴν βότανον ἐπιθούσα,

3795 ὅπερ πληγαῖς εἰώθαμεν ἔχειν εἰς τοὺς πολέμους,
3762 ἢ χεῖρα ὅπου εἶχεν. 3768 Λεῖπει ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζούντος.

3726 ἄνδρας. 3738· Ἐν στίχῳ 3539 ὁ κρόκος γράφεται κόκκος, ὥστε φαίνεται ὅτι ἦσαν ἐν χορσῇ ἀμφοτέραι αἱ ὀνομασίαι τῆς ἐρυθρᾶς αὐτῆς βαφῆς.

- ὄπτει τὸ ἐπιλούριον, ἦτο πολὺς ὁ καύσων,
τὸ ῥοῦχον δὲ τῆς Μαξιμοῦς ἦτο ἀραχνιασμένον,
τὰ μέλη ταύτης ἦτοραπιον τὰ πάντα ὡς ἀκτίνες,
καὶ τὰ βυζία ἐσκυπτον ὡς εὐθαλίη τε μῆλα.
- 3800 Ἐτρώθη δέ μου ἡ ψυχὴ, ὠραία γὰρ ὑπῆρχε,
καὶ πάντα γὰρ τὰ μέλη της ἔλαπον ὡς καθρέπτῃς.
Κατέβη ἐκ τοῦ ἄλογον καὶ ἔλεγε βοῶσα Σ. 300
„ Χαίροις, δεσπότης ὁ ἐμός· ἐπάνω μου δραμοῦσα,
„δοῦλη σου ὄντως γέγονα τῇ τοῦ πολέμου τύχῃ“
- 3805 καὶ χειρὰ μου τὴν δεξιὰν ἠδέως κατεφίλει.
Ὡς δὲ ἀνήφθη ἡ φωτιά, ἡ τῆς ἐπιθυμίας,
οὐκ εἶχον ὅστις γένωμαι καθόλου ἐφλεγόμην·
πάντα λοιπὸν ἐσπούδαζον φυγεῖν τὴν ἁμαρτίαν.
καὶ ἑμαυτὸν κατηγορῶν, ταῦτα ἐλομίζομην,
- 3810 ἔλεγον γὰρ κατ' ἑμαυτὸν, ὦ δαίμον, κακὴ τύχη.
ὦ δαίμον, διὰ τί ἀγαπᾷς πάντων τῶν ἀλλοτριῶν;
Ἔχω βρύσην ἀθόλωτον, ὄλην μεμυρισμένην.
Ταῦτα διαλεγόμενος κατ' ἑαυτὸν, ὦ φίλοι,
ἡ Μαξιμὸν τὸν ἔρωτα ἐξῆπτε πλέως μεγάλον,
- 3815 τοξεύουσα ταῖς ἀκοαῖς λόγους παγγλυκντάτους Σ. 301
ἦτον γὰρ νέα καὶ καλή, ὠραία καὶ παρθένος,
καὶ ἐνικήθη παντελῶς ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας.
Αἰσχύνῃς γὰρ καὶ μίξεως ἀπάσης πληρωθείσης,
εἶτα αὐτὴν καταλιπὼν, προλέμφας τε ἐκείθεν,
- 3820 λόγους ἔξεῖπον πρὸς αὐτὴν νὰ τὴν παρηγορήσω
„ Ὑπαγε, κόρη μου καλῶς μὴ μοῦ ἀλησμονήσης.“
Καὶ ἐν τῷ ἵππῳ ἐπιβὰς τὸν ποταμὸν διήλθον.
Ἐκείνη τότε ἔπλυνεν αὐτῆς τὴν παρθενίαν· Τρ.218
ἐμὴν τὴν ὑποχώρησιν ἠνάγκαζε βαρέως,
- 3825 καὶ μετὰ ταῦτα γέγονα πρὸς τὴν ἐμὴν φιλάτην·
Κατήλθον ἐκ τοῦ ἵππου μου ταύτην φιλῶ ἀπλήστως,
εἶδες, ψυχὴ μου, ἔλεγον ἐκδιμητήν, ὃν εἶχες.
καὶ τί λογῆς βοήθειαν ὁ πλαστοουργὸς παρέσχε· Σ. 302
ἡ δὲ τινα ἐν τῇ ψυχῇ ζηλοτυπίαν εἶχεν.
- 3830 „ Ἐν ἅπασιν εὐχαριστῶ,“ ἀντέφη, „κύριέ μου,

5794 μαξιμοῦς ἀραχνιασμένον. 3810—11 Ἐκφέρονται δι' ἐνὸς στίχ.
ἐν χειρ. Τρ.

- δάκνει με δὲ τῆς Μαξιμοῦς ἡ πάντολμος βραδύτης,
τὶ ἐργάζου μετ' αὐτῆς ἐγὼ γὰρ οὐ γινώσκω,
ἔστι καὶ τοίνυν ὁ θεὸς ὁ τὰ κρυπτά γινώσκων,
ὃς συγγορήσει σε, καλὲ, ταύτην τὴν ἁμαρτίαν.
- 3835 Ἄλλ' ὄρα μὴ, νεώτερε, μὴ πάλιν τοῦτο πράξης
καὶ ἀποδώσῃ σοι θεὸς ὁ κρίνων δικαιοσύνην·
ἐγὼ δὲ τὰς ἐλπίδας μου εἰς θεὸν ἀνεθέμην,
ὅστις διαφυλάξει σε καὶ σώσει τὴν ψυχὴν σου,
καὶ χαιρεῖν ἀξιώσει με τὰ πάντεσπνά σου *κἀλλη*.
- 3840 εἰς χρόνους πλείστους καὶ καλοὺς, πανεύμνοστέ μου κύριε.
Λόγους δ' ὅμως πιθανοῖς ταύτην παρεκρουόμην, Σ. 303
ἀγγέλων τε τὸν πόλεμον τῆς Μαξιμοῦς ἀοχῆθεν,
τὴν χεῖρα πὸς ἐπλήγωσα τὴν δεξιὰν ἐκείνης,
προσέθηκα καὶ αἵματος ὄυσιν πολλὴν γενέσθαι,
- 3845 ἔξ οὗ θανεῖν τὴν Μαξιμὸν παρὰ μικρὸν συνέβη
θάττον εἰμὴ ἐπέζεον, ὕδωρ αὐτὴν ἐμβρόχων,
ταύτην οἰκτεῖρας ὡς γυνὴν καὶ ἀσθενῆ τῇ φύσει, Τρ.220
τὴν χεῖρά τε κατέδησα· πληγὴν ἐκπλύνας ταύτην,
καὶ διὰ τοῦτο ἄρησα, μῆλόν μου μυρισμένον,
- 3850 διὰ νὰ μὴν ὀνειδιστῶ φρονεὺς εἰς τὰς γυναῖκας.
Ταῦτα ὡς ἤκουσεν αὐτὴ ἀναψυχὴν ἐπῆρε,
ἀλήθειαν ἐνόμισε τὰ εἰρημένα πάντα.
Ἐκεῖσε γὰρ τὴν ἄπασαν ἡμέραν διελθόντες,
οἱ δύο ἐκατέβημεν ἐν τῇ ἐξῆς εἰς τέταν, Σ. 304
- 3855 καὶ διὰ τὴν ἀπόλασιν ἐκείνων τῶν λειμῶνων.
Ἐδῶ λειμῶνα ὅταν γροικᾷς τὸν κῆπον πάντα λέγε.
Χαράτσια ἐπαρασκευάσα τὰ ἔθνη διὰ νὰ δίδουν·
ἔς τῷ βασιλεῖ τῷ Ῥωμανῷ, τῷ μέγα τροπαιούχῳ.
Ἐκεῖνοι ἐγεγόνασιν περιφῆμοι ἔς τὸν κόσμον,
- 3860 καὶ διὰ τοῦτο ἐγράψαμεν καὶ πᾶς ἀνδραγαθίας
νὰ ἐπαινοῦνται ὡς δυνατοὶ νὰ μὴ ἀλησμονοῦνται,
καθὼς ἐγράφη ὁ Σαμψὼν ἐκείνος ὁ ἀνδρείος,
ποῦ ἐφθειρε ν' ἐχάλασε τόσον λαὸν καὶ πλῆθος,
ὁ νόμος ὁ Μωσαϊκὸς τὸ λέγει ν' ἐπαινεῖ τον,
- 3865 καὶ πάντες οἱ διδάσκαλοι μέγαν καὶ ἰσχυρὸν τὸν λέγουν,
ὥσπερ ἐγὼ τὸν Λιγενὴν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀνδρείους.
3852-3884 Λεῖπουν ἀπὸ χειρ. Τρ. 3857 ἐπαρασκευάσα.

Εἰς τοῦτο τέλος ἔδωκα τὸ ἕβδομον βιβλίον, Σ.305
 διὰ νὰ γράψω κ' ὄγδοον παρέμπροσθεν εἰς τοῦτο,
 νὰ περιγράψω θαυμαστὰ τοῦ Διγενοῦς ἐκείνου,
 3870 ποῦ ἔκαμεν καὶ ἔκτισεν ἕς τὴν ποταμὸν Εὐφράτην.
 Ἐκεῖ τὴν κόρην ἔχαιρε καὶ τὰ λαμπρὰ του κάλλη,
 καὶ τὴν τρυγὸνα τὴν τερπνὴν καὶ ἄσπρην περιστέρα.
 Ἐκεῖ τ' ἀηδόνια κηλαδοῦν, τὰ χελιδόνια ψάλλον,
 καὶ ψιττακοὶ καὶ γερανοὶ λαμπρῶς γὰρ μελωδοῦσι,
 3875 Ἐκεῖ τὴν κόρην ἔστησε, τὸν πόλεμον νὰ βλέπη,
 ὁπὸ ἡκαμεν ἀντίπερα ἕς τὸν ποταμὸν Εὐφράτην.
 Τὴν Μαξιμὸ ἐνίκησε γυναῖκαν τὴν ἀνδρείαν,
 καὶ Ἀμαζόνα τύγχανε τὸ γένος τῆς ἐκείνης,
 ὁπὸ φερεν ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος.

Ἐπίθεσις τοῦ ὀγδοῦ λόγου | τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτοῦ.
 Σ. 306

3880 Ὁ γδοος λόγος ὁ παρὼν ὑπάρχει | τοῦ Ἀκριτοῦ
 πῶς ἀνοικοδομήσατο οἱ | κον ἐν τῷ Εὐφράτῃ.
 Ἐχει δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ | πατρὸς προπόντως,
 καὶ πῶς αὐτὸν ἐθρήνησεν | ὡς ἔδει κατὰ χρέος
 καὶ τὴν κηδεῖαν ἔκαμε | τὴν ἑαυτοῦ | κρειπτόνως
 ΔΙΓΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ Σ. 307

Ἀρχὴ λόγου.

3885 Ἐπειδὴ κατευπάσαμεν λέγειν τὰς ἀφηγήσεις Τρ. 222
 καὶ τὰς ἀνδραγαθίας τε τοῦ Διγενοῦς Ἀκριτοῦ,
 ἅς τινὰς διηγήσατο τοῖς φίλοις τοῖς οἰκείοις,
 καὶ ταύτας συγγραψάμενος ἐμνήσθη τὸν θανάτου,
 καὶ ταύτας ἐξηγήσαμεν φιλόθεν πάλιν πᾶσιν,
 3890 καὶ ἐπὶ τὸ προκείμενον τῶν ἐπιλοίπων λόγων
 πάλιν ἐπαναστρέψαντες ἔλθωμεν τοῦ Ἀκριτοῦ.
 Βασίλειος ὁ Διγενῆς καὶ θαυμαστός Ἀκριτής,
 τῶν Καλπαδόκων τὸ τερπνὸν καὶ πανθαλές τε ῥόδον,
 ὁ τῆς ἀνδρείας στέφανος, ἡ κεφαλὴ τῆς τόλμης, Σ. 308
 3895 πάντων τῶν νέων ὁ τερπνὸς καὶ πάγκαλλος ἀνδρεῖος,
 μετὰ τὸ πάσας ἀκριβῶς τὰς ἄκρας ὑποτάξας,

3868 κέννατον. Λόγος ἦ'ος.

πλείστας πόλεις κατασχὼν καὶ χώρας ἀπειθοῦντων,
 καὶ γέγονε περίφημος εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
 3900 ἐν τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ ἠράσθη κατοικῆσαι
 οὗτος δὲ πάντων ποταμῶν καλλίστατος ὑπάρχει,
 καὶ γὰρ τὴν βρούσῃν κέκτηται ἀπὸ τοῦ παραδείσου,
 ἐκεῖθεν φέρει τὴν τερπνὴν καὶ πλείστην εὐωδίαν,
 ἔχει μὲν καὶ γλυκύτατον τὴν τῶν ὑδάτων πόσιν,
 καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἤφερε ἕς τὸν λειμῶνα Τρ. 224
 3905 παράδεισον ἐποίησε κατὰ πολλὰ ὄραϊον,
 καὶ δάσος ἦν πρὸ ὀφθαλμῶν, ὑπῆρχε μετὰ χρῶμα,
 περὶ τὸ δάσος τεῖχος ἦν εἰς ὕψος ἐπηρμένον Σ. 309
 ἐρηρσιζόμενον κάλλιστα καὶ κατωχρωμένον,
 καὶ στιλβωμένον κάλλιστα μετὰ πολλοῦ χαλκοῦ τε
 3910 εἶχεν καὶ τέσσαρας πλευρὰς ὁ πάντερπος ἐκεῖνος
 παράδεισος ὁ θαυμαστός Ἀκριτοῦ τοῦ γενναίου
 χορὸς οἰκεῖος ἔξωθεν ὑπῆρχεν ἐκ τοῦ τεύχους,
 μέσα δὲ τούτου θαυμαστός ὁ στολισμὸς τῶν δένδρων
 οἱ κλάδοι πάντες ἔθαλλον, συνέπιπτον ἀλλήλων,
 3915 τῶν δὲ πετάλων ἐμβολαὶ καὶ τῶν ἐνδόξων φύλλον,
 καὶ τῶν καρπῶν αἱ συμπλοκαὶ ὄροφον ἐποιοῦντο,
 αἱ δὲ πρασίαι τῶν φυτῶν, τῶν ὑποδένδρων κάτω,
 πεφύκασί τε στοιχηδὸν ἀπάντων τῶν ἡδέων
 τὰ μὲν γὰρ ῥόδα ἄβασταζον, τὰ ἕτερα δὲ μῆλα.
 3920 νάρκισσος ἔθαλλε λαμπρῶς, ἰτέαι τε καὶ ῥόδα, Σ. 310
 ἐν μέσῳ δὲ τοῖς ἀνθέσι ὕδωρ συνεπεχεῖτο,
 καὶ χάρακες τετράγωνοι ἴσαντο εὐεῖδεις τε.
 Ὅρνέων πλήθη πάμπολλα ἐβόσκοντο ἕς τὸ δάσος,
 τὰ μὲν γὰρ ἦσαν ἡμερα καὶ ψιττακοὶ καὶ κύνοι
 3925 ἐν κλώνοις καὶ ἐν ὕδασι νομῆν προσεποιοῦντο,
 τὰ δὲ λοιπὰ ἐλεύθερον περὶ γὰρ κειτημένα,
 ἐνέπαιζον πετόμενα εἰς κορυφὰς τῶν δένδρων, Τρ. 226
 ἄδούσασιν γὰρ λιγυρῶς τὸ τῶν Σειρήνων μέλος,
 τὰ δὲ ἀγλαΐζόμενα τῆ τῶν πτερῶν κοσμήσει.
 3930 Τοσαύτην ὁ παράδεισος τὴν ἡδονὴν παρεῖχε.
 καὶ τὸν Ἀκριτὴν εὐφραине μετὰ τῆς ποθητῆς του.
 Παλάτιν ἔκτισε λαμπρὸν μέσον τοῦ παραδείσου,
 3920 ἰτέων τε καὶ ῥόδων.

- τὸ κάλλος καὶ τὴν σύνθεσιν εἶπειν οὐκ ἐξισχίω,
 3935 ἅπαντες γὰρ δεδύνηνται παράδοξοι οἱ λίθοι,
 ὡς μὴ λοιπὸν ἐκφαίνεσθαι τὴν θεωρίαν τούτων,
 ὡς ἀπὸ πέτρας τοιγαροῦν ὑπάρχουσαν καλλίστως
 ἀλλ' ὡς ἡδὺ παρεμφερὲς ἐξηλλαγμένον χροίας.
 Πάτους μὲν εἶχε τέσσαρους ὁ ἔμπροσθεν οἰκίσκος,
 3940 ἅπας χρυσομεσόκτιστος, περιηργρωμένος.
 τριώροφος ἐτύγγανε ὑψίτατος τε ἄγαν
 ἢ πόρτα δὲ ἡ ἔμπροσθεν ἦτο πολλὰ μεγάλη,
 τὸ ὕψος μὲν ὡσεὶ πηγῶν εἴκοσι καὶ τεσσάρων,
 ὑπερνικῶντες καλλονὴν πολλὴν τοῦ διαχρύσου.
 Ἐνδοθεν τούτου ἕτερος κατεσκευάσθη οἶκος,
 3945 τὸ ὕψος μὲν ὡσεὶ πηγῶν εἴκοσι τε καὶ δύο,
 κεκοσμημένος πάντοθεν ἐν χαλκοτάτῳ εἶδει,
 ἐκ λίθων μὲν βασιλικῶν ἐρηρηισμένος ἅπας.
 Τοσοῦτον δὲ ἐστίλβωσαν τοὺς λίθους οἱ τεχνῖται,
 ὥστε ὁποῦ ἐφαίνοντο πορφύρα τε καὶ βύσσον.
 3950 Τὰ ὑπερῶα ἅπαντα χρυσοκατεσκευάστο,
 ἡ στέγωσις δὲ πάντοθεν ἦτο κεχρυσωμένη.
 Εἶχεν καὶ ἔργα θαυμαστά διάφορα ποικίλα,
 τὰ ἔσω ἦσαν πλουμιστὰ μετὰ τιμίων λίθων,
 αἱ δὲ θυρίδες ἅπασαι τοῦ πανευφήμου οἴκου
 3955 μεγάλαι μὲν καὶ θαυμασταὶ καὶ λαμπεραὶ ὡς φάτα,
 διατὶ εἶχον μάλαγμα καθαρὸν τῆς Ἀραβίας χώρας·
 σταφύλια μὲ τὰ κλήματα εἶχον κεχρυσωμένα,
 οἱ στύλοι δὲ οἱ ἅπαντες κεχρυσοστολισμένοι,
 ὡς πάντα καταλάμποντα ἀπὸ τῆς λαμπηδόνας.
 3960 Κ' ὅταν μὲν ὁ ἥλιος ἔδιδε τὰς ἀκτῖνας,
 πυρωδεστάτην ἔλλαμψιν ἔπεμπε τὸ χρυσίον,
 τὰς ὄψεις πάντων τῶν ἐκεῖ ἕτερε τεγγανόντων.
 Ταῦτα λοιπὸν ὁ θαυμαστός Ἀκρίτης ἐκτελέσας
 καὶ πύργον μέγαν τοῖς αὐτοῖς ἔκτισε ὠραῖον πάντα·
 3965 τὸ ὕψος ἦτον ὑπέρφηλον, καὶ θαυμαστὸν τὸ κτίσμα,
 ἀπὸ γὰρ γῆς τετράγωνος τὴν ἄνω βᾶσιν εἶχεν,
 συνηρμοσμένος τε καλῶς ἐκ τῶν πριστῶν τῶν λίθων·
 ἄνωθεν δὲ ὀκτάγωνος μετὰ λαμπρῶν θυρίδων·

Σ. 311

Σ. 312

Τ. 228

Σ. 313

3956 Δὲν ὑπάρχει ἐν χειρογράφῳ Τραπεζοῦντος. 3964 κτίσας.

- τοσαῦτα πάντα ὑψωσεν, ὅπως καλῶς ὁραῖσθαι
 3970 χιῶν Συρίαν ἅπασαν τὴν πρὸς Βαβυλῶνα
 ἐκεῖνοι, ὅπου μακρόθεν ἔβλεπον ὑψικόμον | τὸν πύργον,
 καὶ ἀπὸ τὴν λευκότητα ἐφαίνετο ὅαν χιόνιν. Σ. 314
 Καὶ ἐν αὐτῷ καὶ τρικλινὸν σταυροειδῶς ποιήσας,
 ἐνθεν κακεῖθεν τῶν μερῶν οὕτως καλῶς εἰργάσθη·
 3975 τὴν σκάλαν εἶχεν στρογγυλὴν, ἥ τὴν κορυφὴν τοῦ πύργου,
 ἀνάβασιν εἶχεν περισσὴν τὴν ἐπὶ τοῦ τρικλίνου.
 Ἐκάμασιν καὶ τοὺς πινσοὺς τὸ μήκος πενταπῆγχεις,
 καὶ στύλους ἐκεῖ ἔστεισε τούτους ἐν τῷ τρικλίνῳ,
 ἔβαλε πλίνθους τέσσαρας ἐφ' ἕκαστον πινσόν τε
 3980 μεγίστους, ἀργυρέους τε, σταθμὸν ταλαντιαίους.
 Τὸν ὄροφον ἐστόλισεν ἐκ λίθων καὶ μαργάρων. Τρ. 230
 μετὰ χρυσίου καθαρῷ ἅπαντα συσμίσας·
 τὸ ἔδαφος ἐκάλλυνε μετὰ τιμίων λίθων,
 τὸν τοῖχον καὶ τὸ ἔδαφος ἐστόλισεν ὠραίως,
 3985 μέσον δὲ τούτων ἔβαλεν σφαιροειδῆ τε λίθον,
 ἐκεῖνος ὁ λίθος ἔλαμπεν ὥσπερ τὴν λαμπηδόνα,
 καὶ ἔλαμπεν ἐν τῇ νυκτὶ ὡς εἰς τὸν οἶκον ὅλον.
 Τὰς πόρτας του ἔλάμπρυνε μὲ καθαρὸν χρυσίον,
 μετὰ τῶν λίθων τορνευτὰς ἔκαμε τὰς θυρίδας·
 3990 ἡλιακοὺς ἐποίησεν ἔξωθεν τοῦ τρικλίνου,
 χαλκοκεραμοκάματον τὴν ὕλην πᾶσαν τούτων
 ἐποίησεν, ὡς ἄξιον πολλῶν λαμπρῶν ἐπαίνων.
 Ὅντως λαμπρὸν καὶ θαυμαστὸν ἐφάνη τὸ παλάτι,
 ἦτον ὅλον τετράγωνον, ὡς τὸ τοῦ πύργου εἶδος,
 3995 καὶ πλάκας εἶχε τορνευτὰς ἔς ἐκεῖνο τὸ παλάτι,
 ἔς ἐκεῖνας ἀπάνω ἐστόρησεν τοὺς ἀπ' ἀρχῆς ἀνδρείους,
 ἀπὸ Σαμψῶν ἀρχόμενος πρὸς ἀλλοφύλων μάχην,
 τὸν λέοντα ὅπου ἔξέσχισε χερσὶ τε παραδόξως, Σ. 316
 καὶ χιλιάδας ἀπέκτεινε μόνος ἐν σιαγόνι·
 4000 τῆς Δαλιδᾶς τὸν χωρισμὸν καὶ τύφλωσιν τὴν τούτου,
 τῶν δυναστῶν τοὺς ἐμπαιγμούς, κολάσεις ἀλλοφύλων,
 καὶ τελευταῖον ἑαυτοῦ κατάλους ἀθρόαν,
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐορτῆς ναοῦ προσγιννομένης,
 καὶ ἑαυτὸν ἀπώλεσεν μετὰ τῶν ἀλλοφύλων,
 3977 πησοῦς. 3979 ἀφ' ἕκαστον.

- 4005 Μέσον περάτων τὸν Δαβίδ, ὅλων χειρῶν παντοίων,
μόνον σφενδόνην τῇ χειρὶ κρατῶντας καὶ βολίδας,
ἐκείθεν δὲ τὸν Γολιάθ μέγα τῇ ἡλικίᾳ,
ὡς τὴν θεωρίαν φοβερόν, πολὺν τε ἐν ἰσχύϊ.
περιφραγμένον κεφαλὴν μέγιστον ποδῶν σιδίρω,
4010 ἐν τῇ χειρὶ κοντάριον κρατῶντας κατὰ Δαβίδ τε, Τρ. 232
στρογγύλον λίθον ἐμβάλων τῷ Γολιάθ ἐροῖται, Σ. 317
τὸν μὲν βληθέντα κατὰ γῆν πέπτοκε παραχρῆμα,
τὸν δὲ δραμόντα τάχιον καὶ μάχαιραν λαβόντα,
καὶ τέμοντα τὴν κεφαλὴν καὶ ἄρα τὰ τό νίκος.
4015. Εἶτα τὸν φθόνον τοῦ Σαούλ, φυγὴν τοῦ προσητάτου,
μυρίας τὰς ἐπιβουλὰς, θεοῦ τὰς ἐκδιησεις,
καὶ βασιλείαν τοῦ Δαβίδ, πόλεμον ἄλλοφύλων
τὰ ἄλλα δὲ ἑξαίσια βασιλείων τὴν βίβλον,
βασιλείων δὲ τὴν γραφήν, ὁ νόμος δὲ Ἑβραίων.
- 4020 Τοῦ Ἀχιλλέως στέρησιν, τοὺς μύθους καὶ πολέμους,
καὶ τοῦ Ἀλδεγαλά φυγὴν, τὴν ὀλεθρίαν πάνυ,
Ἐλόπης τε τὴν συμφορὰν, νυμφίους τοὺς κατέκτους,
καὶ ὀδηγίαν θαυμαστὴν πρὸς Κίναμον τὴν τόλμην,
Βελλεροφῶντα κτείνοντα Χίμαιραν τὴν πυρόφορον, Σ. 318
- 4025 τὴν νίκην τοῦ Δαρείου τε, τρόπαια δὲ μεγάλα,
τοῦ Ἀλεξάνδρου φοβεροῦ καὶ τοῦ στεροῦ φανέντος,
Κανδάκην τὴν βασίλισσαν καὶ τὴν λοιπὴν σοφίαν,
κατορθωμάτων τῶν πολλῶν ἀνακτος Ἀλεξάνδρου,
τὰ τοῦ Μωσέως θαύματα. πληγὰς τῶν Αἰγυπτίων,
4030 τὴν Ἰουδαίων ἔξοδον, κακίστων, ἀγνωμόνων,
θεοῦ τὴν ἀγανάκτησιν, θεράποντος δεήσεις,
καὶ Ἰησοῦ τὰς τοῦ Ναυῆ ἐνδόξους ἀριστείας.
Ταῦτα χρυσᾷ ἐποίησεν ἐν τοῖς δυοῖν τρικλίνοις,
διὰ τὰ ἔχουσι χαρὰν ἐστόργησεν Ἀκρίτης.
- 4035 ὅσοι γὰρ τύχουσιν ἐκεῖ ἐκεῖνα τὰ ἰδοῦσιν,
τοὺς ἀνδριάντας τοὺς καλοὺς καὶ πάντας τοὺς ἀνδρείους,
πολὺν ἔχων διάστημα τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος, Σ. 319

4008 φοβερὸς πολὺς. 4010 Μετὰ τὸν στ. τοῦτον τὸ γ. Τ. ἔχει τὸν ἐξῆς
ὀλοσιδήρω φαίνοντα τῇ χρυσᾷ μετὰ τέχνης.

4019 Δὲν ὑπάρχει ἐν γ. Τ. 4020 βασιλέως, Διωρθώσα κατὰ τὸ χειρ. Τρ.

4027 Καὶ δάκην. 4036 Δὲν ὑπάρχει ἐν χειρ. Τρ.

- Τὸ ἔδαφος ἐσκέπασε μετὰ τιμίων λίθων.
Ἐλαμπεν γὰρ κατὰ πολλά, ἐθαύμαζον οἱ πάντες Τρ. 234
- 4040 ἐκ τῆς μεγίστης λάμπους καὶ τοῦ πολλοῦ τοῦ κάλλους
ὑδωρ ἐμφαίνειν πεπηγὸς καὶ καθαρῶτατόν τε.
Ἐκεῖ γὰρ εἶχε τὴν χαρὰν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ θέρους,
ἐκεῖ ἐχαίρετον αὐτὸς μετὰ λαμπρῶς τῆς κόρης,
τῆς τε τὰ κάλλη γυναικῶν ἐν τάφῳ συνθαυμάσης.
- 4045 Καὶ τὸ νερὸν ἐσήκωσε καὶ ἤγγαιεν ἀπάνω
ἐκ μηχανῆς τῆς ἑαυτοῦ, ὥστε λοιπὸν θαυμάζειν
ὄρωντας τούτου τὴν ὀρμὴν ἀνωφερὲς παράπαν.
Τὰ δένδρη τὰ εὐκαρπα εἰς μέρη τὰ τοῦ πύργου
ἐφύτευσεν ὁ Διγενὴς καὶ θαυμαστός Ἀκρίτης,
- 4050 καὶ ἀμπελῶνα θαυμαστὸν ἐποίησεν ἐκεῖσε, Σ. 320
τὸν ἔκαμεν εὐσύνθετον, ὄρατον καὶ εὐμήκη,
εἶδη ἀνθῶν παντοδαπῶν τοῦτον ὑπερεκλήσας,
καὶ τῶν ἀνέμων αἰ πνοαὶ τῶν δένδρων εὐωδίαί,
αὐτὰ ταῶνων καὶ λοιπῶν παντοδαπῶν ὀρνίθων
- 4055 χαρὰν ἐποίουν θαυμαστὴν ὑπέρτερον τῷ τόπῳ
καὶ ἦν ὁ ἄνεμος ἡδύς, εὐοσμος τὸ παράπαν.
Ταῦτα ὁ ἀνδρικότατος Ἀκρίτης ἐκτελέσας,
ἐν μέσῳ τούτων ἔκτισεν περικαλλῆ ναὸν τε
εἰς ὄνομα τοῦ μάρτυρος μεγάλου Θεοδώρου.
- 4060 Εἶτα ἀργυροτάπεζαν ἡμφιεσμένην πάνυ
σκεύη τε πολυτίμητα, διάχρυσα ποιήσας,
ἔχαιρεν εὐφραίνόμενος, ὥσπερ ἐν παραδείσῳ,
ἄλλον λιβάδι κρείττονον μὲ ἀνθὴ στολισμένον, Σ. 321
τῆς κόρης βλέπων τὴν μορφὴν καὶ ξένην ἡλικίαν.
- 4065 Ἀλλὰ μηδεὶς ἀκροατῶν τοῦ πλοῦτου θαυμάζετω,
οἱ μεγιστάνοι λέγω δὴ καὶ οἱ σατράπαι πάντες,
φιλοτιμίαις ἔστελλον, χαρισματὰ τε πλείστα, Τρ. 326
ὁμοίως καὶ οἱ ἄρχοντες τῆς ὅλης Ῥωμανίας,
ἔστελλον δῶρα θαυμαστά, ἑξαίσια ἡδέως,
- 4070 αὐτὸν μετὰ φιλότητος, καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης.
Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔστελλεν καθ' ἐκάστην
μεγίστας τοίνυν δωρεὰς τῷ θαυμαστῷ Ἀκρίτῃ.
Ῥωμαίων δὲ Σαρακηνῶν, Περσῶν καὶ τῶν Ταρσίτων,
οἱ τὰς ὁδοὺς διέτριβον ἐκεῖνας τότε πάσας,

- 4075 οὐδείς ποτε ἐτόλμησεν ἐκείσε πλησιάσαι,
εἰ μὴ αὐτὸς προσέταττεν, ὡς θαυμαστός ὁποῦ ἔτον. Σ. 322
Πᾶς ἄνθρωπος ὁποῦ ἤθελεν ἐκεῖθεν νὰ περάσῃ
τὴν βουῖλλαν ἰκράτει αὐτουνοῦ, ἐπέρινα χωρὶς φόβον
καὶ ὅστις δὲν ἐβάσταζεν τὴν βουῖλλαν τοῦ Ἀκριτοῦ,
4080 εὐθύς κακῶς ἀπώλετο ἀπὸ τῶν ἀπελάτων.
Οἱ ἀπελάται ἅπαντες ἠπροσκύνησαν ἐκεῖνον,
καὶ φόβον εἶχον ἄπειρον ὑπὸ τὴν χεῖρα τούτου,
ὥσπερ ἰκέται βασιλεῖ καὶ ὡς δεσπότη δοῦλοι,
Ἐν τοῦτοις ἄγοντος αὐτοῦ, μηδὲν κακὸν γινώσκων,
4085 ἀστένεια δὲ τοῦ πατρὸς αὐτὸς τότε ἀκούσας,
καὶ ὅτι ἀστένεια κακὴ ἔπεσεν εἰς ἐκεῖνον,
ἐσπούδαζε γὰρ καταλαβεῖν τὴν Καππαδόκων χώραν,
πλησίον δὲ πηγαίνοντας τοῦ γονικοῦ του οἴκου
κλαιοντας πάντα ἐβλεπε, θάνατον τοῦ πατρὸς του. Σ. 323
4090 Καὶ δὴ μαθόντας ἀληθῶς ὅτι πατὴρ ἐθνήσκει,
τὸ δροῦχό του τότε ἔρριψε κάτω πεσὼν ἐξ ἵππου,
ἐνδοθεν δὲ γενόμενος περιπλακεὶς τὸ σῶμα
θρήνον ἀπεφώνησεν μετὰ πολλῶν δακρύων
„ Ἀνάστα. πάτερ, θέασον τὸ πάμφιλόν σου τέκνον,
4095 θέασον τὸν μονογενῆ, φθέγγου φωνὴν ἠδέως,
νουθέτησον βουλήματι, μὴ με σιγῶν παρέλθῃς. Τρ. 328
Οὐκ ἀποκρίνη μοι τὸ σὸν φίλτατον τέκνον, πάτερ,
ἐμοὶ ἐκλείσθην ἡ φωνή, ἡ πάντων ἡδυτάτη;
Ποῦ σου τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν, ποῦ τῆς μορφῆς τὸ κάλλος,
4100 ποῖος τὰς χεῖράς σου ἔδесе, τίς τὴν ἰσχύν σου ἐπῆρε,
καὶ τῶν ποδῶν ἐνίκησε ταχύτατον τὸν δρόμον,
τὴν σὴν ἀγάπην ἄπειρον, τὴν πρὸς ἐμέ σου, πάτερ, Σ. 324
χωρίσαι παρεχώρησεν ; ὦ τῆς παρανομίας !
ὦ τῆς ἀθροῦς συμφορᾶς ! ὦ τῆς πικρᾶς ὀδύνης !
4105 πῶς μετὰ πόνου τὴν ψυχὴν παρέδωκας καὶ λύπης,
καλῶν με ἐξ ὀνόματος, ζητῶν ἄχοι καὶ τέλους ;
Ἐ πάτερ εὐτυχεστάτε, παρὰ βραχέαν ὥραν
οὐκ ἠξιώθην βλέψασθαι ζῶντας τοὺς ὀφθαλμούς σου·
πάντως γὰρ ἤκουσα φωνῆς, εὐχῆς σου τελευταίας,
4110 ἐν ταῖς ἀγκάλαις γὰρ ἐμοῦ ἀφήξες τὴν ψυχὴν σου.
Καλύψω σου τοὺς ὀφθαλμούς, ὦ πάτερ, μετ' ἰδίας

- χεῖράς μου ὁ πανάθλιος, τὴν σήμερον ἡμέραν,
καὶ τώρα ἂ ἠλιώτερος πάντων εἰμι ἀνθρώπων·
τὰ σπλάγγνα μου τιτροῦσκες μου, ἀθλίαν τὴν ψυχὴν μου.
4115 Καλλίτερόν μου ὄφελος ἦτον νὰ ἀποθάνω, Σ. 325
παρὰ ὁποῦ ἐφθασα νὰ ἴδω τοιοῦτον πάθος
ὀδυνηρὸν καὶ λυπηρὸν, πικρὸν, φαρμακωμένον,
ἄφωνον, ἄλαλον, νεκρὸν, ἀναισθητὸν ὡς λίθος,
πόδες ἄργοι ἀναισθητοὶ, ἀκίνητοι, δεμένοι,
4120 χεῖρες δεμέναι, σταυρωταί, ὥσπερ τῶν λίθων | ὕλη·.
Ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα ὁ Διγενὴς θρηνησας,
ὡς καὶ τοὺς λίθους θρηνηθεῖν ἐποίησε τοὺς πάντας·
πολύς γὰρ ἦν ὁ κοπετὸς καὶ μέγιστος ὁ θρήνος,
ὥστε καὶ πόρρωθεν βοῆς ἀκούσαντες τὸν ὄχλον.
4125 Λαβὼν αὐτὸς γε τῇ μητρὶ ἦλθεν ἐν τῷ Εὐφράτῃ,
ἅμα τὸ σῶμα τοῦ πατρὸς, τοῦ πανενδόξου κελίνου
πρὸς ὕμνον δὲ καὶ πρὸς ταφήν τελέσαντες ἠδέως, Τρ. 240
αὐτοῦ τὸ σῶμα ἔθαψαν μετὰ περιχαρίας Σ. 326
λαμπρᾶς, μεγίστης, ὡς εἰπεῖν μετὰ δορυφορίας.
4130 Καὶ τοῦτο μὲν κατέθετον ἐν τῷ σεπτῷ ναῷ τε.
Ἐς ἄγαν νέος φρόνιμος, φιλόστοργος τῶνόντι,
μητέρα δὲ τὴν ἑαυτοῦ τιμῶντας ὡς εἰκότως,
ποσῶς οὐ συνεχώρησε στραφῆναι ἐν τῷ οἴκῳ,
ἀλλ' ἦγε ταύτην μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ οἴκῳ.
4135 Ἐκεῖ ἐπαρηγόρησε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα
ὁ Διγενὴς ὁ θαυμαστός, ταύτην προσομιλήσας,
εὐχαριστῶν ἀνέπεμπε θεῷ τῷ ἐπὶ πᾶσιν,
δοξαζομένῳ ὕμνον τε πολλὰς εὐχαριστίας·
„ Οἶδε γὰρ ἅπαντα αὐτὸς ὁ κτίσας τοὺς αἰῶνας,“
4140 κατέλεγε τῇ ἑαυτοῦ παρηγορῶν μητρὶ τε.
Εἶχε δὲ πρόσοδον πολλὴν τῶν γονικῶν χρημάτων, Σ. 327
θανόντος οὖν τοῦ Ἀμηρᾶ, πατρὸς τοιοῦτου λέγω,
ὁ πλοῦτος ὅλος ἔτυχε ἔς τὰς χεῖρας τοῦ υἱοῦ του,
4114 σπλάγγνα σου. 4117—20. Λεῖπουν ἀπὸ χειρὸς. Τρ. 4128—29. Οἱ
δύο στίχοι ἐκφέρονται δι' ἐνὸς ἐν χειρὸς. Τρ. τοῦ ἐξῆς „αὐτοῦ τὸ σῶμα
ἔθαψαν μετὰ δορυφορίας,“ ὅπερ ἔχει καλῶς ἐνῶ τὸ „ἔθαψαν μετὰ
περιχαρίας“ ὅπερ προσθέτει τὸ χειρ. Ἀνδρου παρῆκει ἐν τῇ ἐννοίᾳ καὶ
ἀντιφάσκει πρὸς τοὺς ἀνωτέρω στίχους ἐνθα θρηγοὶ καὶ κοπετοὶ μνημο-
νεύονται. 4132 τιμῶσαν. 4140 κατέλε τῇ ἑαυτοῦ.

- καὶ ἀπὸ κείνους δὲ τοὺς θησαυροὺς ἤφερον καθ' ἑκάστην,
 4145 εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐμοίραζε ὡς ψυχικὸν πατρῶν.
 Μητέρα του, ὅπου ἐκήρυσσε, λυπεῖσθαι οὐκ ἀφῆκε,
 ἀλλ' ὡς φιλόστοργος υἱὸς κηδεύσας τὸν πατέρα,
 ἐντίμως τε μετὰ πολλῆς ὄντως τῆς ἀληθείας,
 διὰ τὸν πόθον τὸν αὐτοῦ ἐπῆρε τὴν μητέρα
 4150 ἐν οἴκῳ τῷ περιφανεῖ, τῷ περιδόξῳ κείνου,
 καὶ ἦν αὐτῇ συγκαίρουσα υἱῷ καὶ σὺν τῇ νύμφῃ,
 εὐφρανόμενῃ ἀληθῶς μητέρα μετὰ τέκνων.
 Ἔιχε δὲ ἄλλην εἴσοδον τὴν ἀπὸ τῶν κτημάτων
 τοῦ στρατηγοῦ τοῦ θαυμαστοῦ, ὃν ἔλαβεν εἰς προῖκα· Σ. 328
 4155 ἕνδεκα γὰρ ἐλάμβανε χρυσοῦν χιλιάδας
 καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἐκ τῶν αὐτοῦ κτημάτων,
 καὶ ἦν ὑπέροπλος τοῖσι χρυσίῳ καὶ ἀργύρῳ,
 ἀνδράποδα καὶ κτήνη τε καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν,
 ὡς ἅπαντας τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ἄρχοντας ἐπιβαίνειν·
 4160 καὶ ἦν ἀγαλλώμενος μετὰ καὶ τῆς συζύγου.
 Ἐν μόνον τοῦτο τὴν ψυχὴν διηνεκῶς ἐλύπει
 καὶ ἄλλον υἱὸν δὲν ἔτεκε νὰ μείνῃ ὡς τὴν πατρίδα·
 ἢ ἀτεκνία ἢ ἀπεικτος, ἢ λίαν δεινοτάτη,
 4165 πόσον κακὸν γὰρ ἔγινεν ἡ ἀπαυδία ταύτη·
 καὶ διὰ τοῦτο τὸν θεὸν πάντοτε παρεκάλει,
 ὀλονυκτίας ἔκαμνε, ὕμνους καὶ παννυχίους,
 ἀλλὰ σαφῶς ἠστόχησαν ἐλπίδος τῆς τοιαύτης·
 θεοῦ γὰρ πᾶν τὸ δῶρημα τοῦ πάντα δυναμένου.
 4170 Ἄλλ' ὅμως ἦν εὐχαριστῶν καὶ τὸν θεὸν ἐν τούτῳ,
 καὶ τὴν αἰτίαν ἕαντοῦ προγράφει ἁμαρτίαν.
 Οὕτως βιώσας τε καλῶς ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης
 τύπος ἀρχόντων γέγονεν, ὑπογραμμὸς ἀνδρίας,
 παιδαγωγὸς φρονήσεως, καὶ κλέος σωφροσύνης.
 4175 Τὰς τάξεις γὰρ ἀρχοντικὰς οὐδεὶς τῶν ἐν τῷ βίῳ
 ὥσπερ αὐτὸς ἠτίμησεν, καλλίστως διαπραξάς,
 πρὸς βασιλεῖ ὑποταγὴν, πρὸς πάντας τὴν ἀγάπην·
 εἶχε θεομὴν ἀντίληψιν πάντοτε εἰς τοὺς δούλους·

4153 κτισμάτων. 4157 χρυσοῦν. 4162 λείπει ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζοῦντος.

- οὐ γὰρ ὀργίζεται ποτε προτοῦ νὰ ξετεάσῃ·
 4180 ἡγάπα δὲ κατὰ πολλὰ ἐν ἡσυχίᾳ εἶναι, Σ. 330
 καὶ διὰ τοῦτο οὐδαμῶς, ἔνθα αὐτὸς κατόκει,
 εἶασεν ὑποχείριον τοὺς μετ' αὐτοῦ συνεῖναι,
 ἀλλ' ἦσαν πόρρωθεν αὐτοὶ ποιοῦντες τὰς δουλείας.
 Τὰ μὲν ὄπτα οἱ μάγειροι ποιοῦντες καθ' ἡμέραν,
 4185 φέροντες οἱ δομέστικοι τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης Τρ. 244
 ὁμοίως καὶ οἱ μάγικες ἐκόμιζον τοὺς ἄρτους,
 ἐκεῖνος δὲ εἰς τράπεζαν ἅπαντας παραθήσας,
 κρούων εὐθύς τὸν κώδωνα ἅπαντες ὑπεχώρουν,
 καὶ τὴν φωνὴν τοῦ κώδωνος ἀκούων οἰνοχόος,
 4190 κρασί εὐθύς ἐκόμιζε καὶ καθυπουργεῖ μόνος·
 παιδίον γὰρ σμικρότατον ἦτονε ἐκεῖνος·
 ὁ κώδων δὲ τὴν δῆλωσιν ἐσήμαινε τῆς χρείας.
 Ἀκρίτης ἤρχετο εὐθύς καὶ σὺν αὐτῷ ἡ κόρη, Σ. 331
 οἵτινες καὶ ἐκάθιζον ταχέως ἐπὶ κλίνης.
 4195 μετὰ μικρὸν δὲ ἤρχετο καὶ ἡ καλλίστη μήτηρ
 τοῦ Διγενοῦς τοῦ θαυμαστοῦ, ἀνδρείου τοῦ Ἀκρίτου,
 καὶ προσεσημόνοτο αὐτοὶ πανευλαβῶς τιμώντες,
 καὶ αὐτῇ ἐκαθέζετο μόνη ὡς τὸν θρόνον τότε,
 συμπλέκουσα φιλάτους τε ἀγαλλομένη παῖδας.
 4200 Καθ' ἕκαστον δὲ ἄριστον μετὰ τὸ εὐφρανθῆναι
 θαμπύραν τούτου ἔκρουεν Ἀκρίτης ὁ γενναῖος,
 καὶ συνῆδον τὰ κρούσματα μετὰ τῆς κόρης ἅμα,
 ἐτραγωδοῦσαν εὐμορφα, μελωδικά, μεγάλα,
 ὥστε ἐπερίσσειεν τὸ μέλος τῶν Σειρήνων,
 4205 εἶθ' οὕτως ἐν ὀρχήματι τὸν ἦχον μεταφῶρων,
 ἐκείθεν τότε ἔρχεον, ἀνίστατο ἡ κόρη, Σ. 332
 πευκίων ἀπλωμένων τε ἀνίστατο τοῦ μέλους.
 Ποῖος δὲ λόγος δυνηθῆ τὴν καλλονὴν ἐκείνων
 ἐκφράσαι τοῦ ὀρχήματος, λαμπρῶν μελωδημάτων;
 4210 πάντες γὰρ ταύτην βλέποντας ἐπὶ τὴν γῆν βαδίζων,
 τὰς κινήσεις ἐθαύμαζον ποδῶν αὐτῆς ὀρῶντες,
 τὰς τῶν χειρῶν διαστροφάς, γυρίσματά τε ξένα.
 Καὶ οὕτως ἦτον πάντοτε καὶ ἔπερα ὁ Ἀκρίτης,
 χαίρων καὶ εὐφραίνόμενος μέχρι ζωῆς τὸ τέλος.
 Τέλος τοῦ ὀρθοῦ | βιβλίου τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου

4199—4221 Δεῖπουν ἀπὸ χειρ. Τραπεζ. 4199 φιλάτης. 4210 ἅπας.

Ἑπόθεσις τοῦ ἐνάτου λόγου | τοῦ Διγενοῦς Σ. 333
Ἀκρίτου τοῦ μεγάλου.

- 4215 Ἐνάτος λόγος ὁ παρῶν πέφυκε τοῦ Ἀκρίτου,
τοῦ Βασιλείου εὐτυχοῦς, ἀγχι ἀνδρωμένον,
ὃς δὲν ἐφάνη φανερῶς ἐν ἅσασιν ἀνθρώποις,
τὸν θάνατον τὴν στέρησιν μητρός του τῆς φιλάτης·
καὶ πῶς εἰς αὐτὴν ἐθρήνησεν μετ' ἄλλον πόνον.
4220 Ἀρχὴ τοῦ λόγου ὁ παρῶν | ὑπάρχει ἀπ' ἐντεῦ | θεν·
ἐνάτος λόγος | γὰρ ἔστι τοῦ Διγενοῦς | ἐκείνου τῆς μητρός του.

[ΛΟΓΟΣ ΕΝΑΤΟΣ ΔΙΓΕΝΟΥΣ]

- Ἐπειδὴ πάντα τὰ τερπνὰ τέλος τοῦ βίου ἔχουν, Σ.334. Τρ. 246
ὅταν ὄνειρον παρέροχεται πᾶσα ἀνθρώπου δόξα,
θάνατον ἐνθυμίσωμεν μητρός δὲ τοῦ Ἀκρίτου,
4225 καὶ τέλος θῶμεν τῇ γραφῇ τῇ ὑπερτίμῳ ταύτῃ.
Ἀκρίτης οὖν ὁ θαυμαστός κατοικᾷ ἔς τὸν Εὐφράτην,
περικαλλεῖ τῷ ποταμῷ, τῷ πανωραιοτάτῳ,
ἐν τῷ αὐτῷ περικαλλῇ παραδείσῳ φυτεύσας.
Τοῦ παραδείσου πρότερον ἔσπεσε τὸ παλάτι,
4230 καὶ πύργον μέσον ἔσπεσεν γεμάτον πολλῶν ἐπαίνων,
ἔνδοξον ἔργον, φοβερόν, λίαν στερωμένον,
καὶ τὸν λουτρὸν ἐποίησε λαμπρὸν ὡς ἦτο πρόπον,
ὑπῆρχε χαίρων ἐν αὐτῷ μετὰ τῆς κόρης ἄμα,
τοῦ στρατηγοῦ τῆς θυγατρὸς κείνης τῆς λαμπροτάτης.
4235 Νᾶν λαμπρὸν, ἠδύτατον ποιήσας ἐν τῷ οἴκῳ, Σ. 335
εἰς ὄνομα τοῦτ' ἔθηκεν Ἁγίου Θεοδώρου.
Ἐκείσε θάπτει τὸν αὐτοῦ πανευτυχῆ πατέρα·
κιβώτιον λαμπρότατον, ἀργυροχρυσωμένον
ποιήσας ἐκατέθηκε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα.
4240 Μητέρα δὲ τὴν ἑαυτοῦ διαφερόντως ἔχων Τρ. 248
καὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν πρὸς ταύτην ἀπονέμει.
Τέλος τοῦ βίου καὶ αὐτὴ ἔδωκε μετ' ὀλίγον·
αὐτὴν ἐθρήνησεν πολλὰ ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης,
τὸ ἔνδοξόν τε λείψανον αὐτῆς καταφιλήσας,
4245 ἐν τῷ μνημείῳ τοῦ πατρὸς ἔθαψε τὴν μητέρα.
Πολλοὶ μὲν παρεγένοντο τῶν συγγενῶν καὶ φίλων,

- καὶ μέγα πένθος γέγονεν βλέποντες τὸν Ἀκρίτην
κοπτόμενον καὶ λέγοντα ταῦτα πρὸς τὴν μητέρα Σ. 336
„Τίς ἀπεχώρισεν ἡμᾶς, ὦ γλυκυτάτῃ μητῆρ;
4250 τίς μου τὴν ρίζαν ἔκοψε τοῦδε τοῦ βίου τόρα;
ποῖος τὸ φῶς μου ἐσβέσεν καὶ πλέον δὲν τὸ βλέπω,
ἢ σπλάγγων τίς ἐχώρισεν τῶν μητρικῶν ἀξάφνου;
Δός μοι λόγον, γλυκύτατε καὶ παμφιλάτῃ μητῆρ,
ἀνάγγελόν μοι τάχιον τίς ἤχμαλώτευσέ σοι,
4255 καὶ δώσω πάμπολλας τιμὰς καὶ ἐξωνήσομαι σοι·
οὐαί, μητῆρ παμπόθητε, φῶς τῶν ἐμῶν ὀμμάτων!
πότε σὸν ἴδω πρόσωπον, πότε φωνῆς ἀκούσω;
ᾠ τάφε πανδεινότετε, ποῖον καλὸν μοῦ κρύπτεις,
ποῖον τοῦ βίου τοῦ ἐμοῦ ἔτεμες ἄνθος κοῖνον,
4260 καὶ τὴν ψυχὴν μου ἐσκότισας, ἡμαύρωσας τὸ φῶς μου;
μητέρα ὅπου μ' ἔθρεψε ἐξάφνου ἠσπαξές την.“
Ταῦτα καὶ ἄλλα πλείονα λέγων μετὰ δακρῶν,
πάντας ἀνθρώπους ἔκαμεν καὶ κλαίγασιν μεγάλη
ἕως ὅπου ἐτέλειωσαν τὰ νεάμερα ἐκείνης.
4265 Εἰθ' οὕτως τὰ μνημόσυνα αὐτῆς καλῶς τελέσας, Τρ. 250
λαμπρῶς αὐτὸς κατηύφρανε τοὺς τότε καλεσμένους.
Εἰς τοὺς πτωχοὺς ἐμοίρασε χρυσίον καὶ ἀσῆμι
καὶ τότε εἰς τὰς οἰκίας τῶν φιλοτιμῶν τοὺς πέμπει.
Καὶ τότε λύπην ὁ λαμπρὸς δευτέραν ἐλαμβάνει,
4270 τότε μαχαίρι δίστομον ἀπέρασε ἔς τὴν καρδίαν του·
ἀγάπην γὰρ ὑπέρετρον εἶχε πρὸς τὴν μητέρα,
καὶ εἶχε θλίψιν ἄπειρον πάντοτε ὁ Ἀκρίτης,
καὶ ὁ αἶι ἠδόμενος καὶ ζήσας χωρὶς λύπην,
περίλυπος ἐγένηκε ἕως θανάτου τότε. Σ. 338
4275 Ἄλλ' ὁμως ἦν εὐχαριστῶν καὶ τὸν θεὸν ἐν τούτῳ,
καὶ μεταστρέψας τὴν ψυχὴν εἰς θυμηδίαν πάλιν,
κόρην ἐκείνην τὴν τερπνὴν ἀγάλλετο προσβλέπων,
ἦν τις δὲν εἶδε πώποτε ἀπὸ τῶν μεγιστάνων,
οὐ συγγενῆς ἐώρακεν, ἀλλ' οὐδὲ δούλου ταύτην,
4280 ἢ μία μόνον, τὸ ἤρθεν ἐν τῷ ὀγδόῳ λόγῳ,
τὸ εὐειδὲς καὶ πάντεροννον, τὸ κάλλιστον, ὠραῖον
παιδίον αὐτοὶ ἀπόκησαν νὰ τοὺς κερνάη πάντα,
4277 κόρη. προβλέπων. 4298 ἅπαντα. 4299 ἦλθον. 4306 ὀνομάζεται.

- τὴν εἰς τὰ κάλλη ἀσύγκριτον, τὴν εὐγενικωτάτην,
 μεθ' ἧς καὶ ἔχαιρε λοιπὸν ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης,
 4285 ὁ ἀπελάτας ἅπαντας ἀνδρείους ὑποτάξας,
 καὶ φοβερὸς ἐγένετο εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
 τῶν βασιλέων καύχημα ἢ δόξα τῶν Ῥωμαίων, Σ. 339
 καὶ τῶν ἀνδρείων ἔπαινος ὁ τολμηρὸς Ἀκρίτης,
 φρονήσεως ἀγλάισμα, τῶν ἀρετῶν τὸ κλέος,
 4290 ὁ παροχεὺς βαθύτατος εἰρήνης Ῥωμανίας.
 Πρὶν γὰρ αὐτοῦ τοῦ θαυμαστοῦ, Ἀγαρηῶν τὸ γένος
 εἰς Ῥωμανίαν ἤρχετο, πολλὴν βλάβην ἐποίει
 οἰκήσεις τῶν Χαρσιανῶν, ὁμοῦ καὶ Ἡρακλείων, Τρ. 252
 Ἀμόριον καὶ Ἰκόνιον μέχρι Καππαδοκίας,
 4295 ὁμοίως καὶ τὴν Ἀγκυραν, καὶ τὴν καλλίστην Σμύρνην,
 καὶ τὰ περὶ τὴν θάλασσαν μέρη πλησίον ὄντα,
 ὧν καὶ ὁ πρῶτος στρατηγὸς ὑπῆρχεν ὁ Χοσροῆς.
 Σχεδὸν γὰρ οὗτος ἅπασαν ἀνατολὴν ἐκτρέψας
 ἦλθεν εἰς τὸ Βυζάντιον θέλων πολιορκῆσαι,
 4300 καὶ μετ' ἐκεῖνον ὁ Ἀμβρόν, ὁ μέγας ὁ Σουλτᾶνος, Σ. 340
 ὁ τοῦ Ἀκρίτου πρόπαππος, ἐκεῖνος ὁ Ταρσίτης·
 καὶ γὰρ αὐτὸς ἐγέννησεν τὴν μᾶμμην τοῦ Ἀκρίτου.
 μητέρα δὲ τοῦ Ἀμηρᾶ Σπαθίαν ὀνομάζων,
 4305 ἔξ' ἧς ἐτέχθη Ἀμηρᾶς πατὴρ ὁ τοῦ Ἀκρίτου,
 ὁ θαυμαστὸς ὁ δόκιμος εἰς τὰς ἀνδραγαθίας,
 ὃς ὀνομάζετο Μουσοῦρ πρὸ τούτου βαπτισθῆναι,
 ἀφόντις ἐβαπτίσθητε ἐκλήθη Ἰωάννης.
 Οὗτος λοιπὸν ὁ δηλωθεὶς ἀνδρείος ὁ Ταρσίτης
 βλάβην ἐποίησε πολλὴν κατὰ τῆς Ῥωμανίας,
 4310 καὶ μετ' αὐτοῦ οἱ τάλαινες στρατάρχαι τοῦ Χοσροῦ
 Χαγάνος τε καὶ Σάρβαρος μετὰ τῆς ναυμαχίας,
 αἰχμαλωσίαν ἤγαγον ἅπασαν εἰς Συρίαν,
 καὶ μετὰ τούτου ὁ Μουσοῦρ, υἱὸς ὁ τοῦ Ταρσίτου. Σ. 341
 Εἶθ' οὕτως ὁ Καρώης τε, ὁ Ἀμηρᾶς ὁ μέγας,
 4315 καὶ μέχρι τούτου τὰ δεινὰ ἔστησαν κατὰ κράτος.
 Ἐπαυσαν γὰρ σφαζόμενοι, πολέμους συγκροτοῦντες
 τῇ τοῦ θεοῦ δυνάμει τε, θεοῦ τοῦ φιλανθρώπου,
 τοῦ ἐλεοῦντος πάντοτε χριστιανῶν τὸ γένος.
 Καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Ἀμηρᾶς ὡς ὅπισθεν ἐρρέθη,

- 4320 τηρήσας πίστιν τὴν αὐτοῦ ἄβλαβον ἕως τέλους,
 ὄκησε γὰρ σὺν γυναικὶ εἰς τὴν Καππαδοκίαν, Τρ. 254
 αὐτὸς γεννᾷ τὸν θαυμαστὸν καὶ ἔνδοξον Ἀκρίτην,
 αὐτὸν ὁποῦ ἐποίησε τὰς νίκας εἰς τὸν κόσμον.
 Ἔκτοτε, χάριτι θεοῦ, καυχᾶται ἡ Ῥωμανία,
 4325 ἔχθρους καθυποτάσσοντας, τρέπουσα κατὰ κράτος,
 ἀφόντις ὁ πανάριστος γενναῖος ὁ Ἀκρίτης
 ἀνδραγαθεῖν ἀπήρξατο μόνος ἐν τῇ Συρίᾳ,
 οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἔλθειν ἐμπροσθεν τούτου νέος,
 καὶ ἦν εἰρήνη πανταχοῦ καὶ ἀνεοχλησία,
 4330 ὡς τὸν θεὸν δοξάζεσθαι παρὰ παντὸς ἀνθρώπου.
 Αὐτὸς γὰρ ὁ θαυμαστὸς ἅπαντας ὑποτάξας,
 φρικτότατος ἐδείκνυτο παρὰ τοὺς ἀπελάτας,
 τοὺς τὰς κλεισούρας τὰς δεινὰς ὡς δυνατὸς ἐκράτει.
 Εἰ γὰρ ποτέ τις ἄτακτον ποιῆσαι ἠβουλήθην,
 4335 αὐτὸς οὐχ ὑπελείπετο ἐν τῇ μερίδι ζώντων.
 Κατὰ πολὺ δὲ φοβερὸς τὰ ἔθνη ὑποτάξας,
 ὥστε καὶ φόρους βασιλεῖ παρέχων ἐτησίους,
 καὶ οἱ ποτὲ πολέμιοι γεγόνασιν ἱκέται.
 Ὅταν ἀκουσθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτου Σ. 343
 4340 φόβος ἐλάμβανεν αὐτοὺς, ἀνείκαστος γὰρ τρόμος
 (καὶ ἦν εἰρήνη πανταχοῦ καὶ ἀνεοχλησία),
 ἔνεκον τοῦ ὀνόματος ἐνδόξου τοῦ Ἀκρίτου,
 οὐ καὶ τὰ κατορθώματα ὁ βασιλεὺς ἀκούων
 Ὁ Νικηφόρος ὁ λαμπρὸς, ὁ μέγας τροπαιοδχος,
 4345 ὁ τῶν Ῥωμαίων τὴν ἀρχὴν καλλίστως διοικήσας,
 μεγίστην ἄγαν δωρεάν, πεπλουτισμένην μάλα,
 τὸν Διγενῆ ἀπέστειλεν ἡμέραν καθ' ἡμέραν.
 Ἀφοῦ δὲ ἐτελείωσε πάσας ἀνδραγαθίας,
 καὶ τότε ἐκατατρόπωσεν πόλεις ὁμοῦ καὶ χώρας,
 4350 καὶ παντελῶς ὑπέταξε πάντας τοὺς ἀπειθοῦντας,
 καὶ γέγονεν περιφημὸς εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον Τρ. 256
 ἐν τῷ Εὐφράτῃ ποταμῷ ποιήσας τὴν οἰκίαν, Σ. 344
 ὡς λόγος ὄγδος λοιπὸν ἐδήλωσε πλησίον,
 ἐκεῖσε ἀνεπαύσατο χαρούμενος περισσὰ

4321 γυναιξί». 4323 Λεῖπει ἀπὸ χειρ. Τρ. 4341, Ὁ στίχος περιττεύει,
 διότι καὶ προηγουμένως 4329 ἐλέχθη.

4355 μετὰ τῆς ἄγαν ποθητῆς αὐτοῦ τοῦ πανενδόξου,
τιμώμενος παρὰ πολλῶν ὡς ἔδει κατ' ἄξιαν
τῶν μεγιστάνων τῶν πολλῶν γειννιάζοντων τόπων.
Τέλος τοῦ ἐνάτου | βιβλίου τοῦ Διγενοῦς | Ἀκριτοῦ.

Ἐπιτομή τοῦ δεκάτου λόγου Διγ | ενοῦς Ἀκριτοῦ Τρ. 258

Δέκατος λόγος ὁ παρὼν ὑπάρχει | τοῦ Ἀκριτοῦ, Σ, 345
καὶ φέρει μὲν διὰ παντὸς | τὴν τελευταίην τε,

4360 τὸ πῶς αὐτὸς ἀπέθανεν | μετὰ καὶ τῆς φιλιτάτου,
καὶ πῶς αὐτοὺς ἐθρήνησεν | πολλὰ ὁ κόσμος ὅλος,
καὶ τὴν κηδείαν ἔκαμεν | ἐντίμως καὶ ἀξίως,
αὐτοῦ καὶ τῆς συμβίου του τὰ | ἔθνη ὅλα τότε,
καθὼς τὰ γράφομεν ἐδῶ | ἔμπροσθεν εἰς τὸν λόγον.

ΔΙΓΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ Σ. 346

4365 Λόγον λοιπὸν ἀρξώμεθα τῆς τελευταίας Ἀκριτοῦ,
τοῦ Διγενοῦς τοῦ θαύμαστοῦ, καὶ τοῦ πολλὰ ἀνδρείου,
θρήνους μεστὸν ὑπάρχοντα δακρύων τε καὶ λύπας.

Ἐπει δὲ πάντα τὰ τετραὰ τοῦ πλάνου κόσμου τούτου
θάνατος διαδέχεται, ἄδης παραλαμβάνει,

4370 ὡς ὄναρ δὲ παρέρχεται πλοῦτος καὶ πᾶσα δόξα,
ἡ τελευταίη τοῦ Διγενοῦς κατέλαβεν Ἀκριτοῦ,
καὶ εἰς βιβλίον δέκατον ἐβάλαμεν τὸ τέλος.

Εἰ γὰρ ἀνδρείος γέγονεν ἔς τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ πάντας
εἰς γενναιότητα αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ἄλλα πάντα,

4375 νικῆσας δὲ ὡς δυνατὸς γενναῖος στρατιωτῆς,
ἄλλ' οὖν εἰσηλθεν ἐν αὐτῷ τὸ τοῦ θανάτου τέλος, Σ. 347
καὶ λύπην δίδει τὴν πολλήν εἰς ἅπαντας ἀνθρώπους Τρ. 260
τοὺς μέλλοντας ἀκούειν τε τὸν θάνατον ἐτούτου,

καὶ πῶς ἐξῆλθεν ἡ ψυχὴ τὸν πανενδοξοτάτου.

4380 Ἐπει δὲ τοῦτο ἐξ ἀρχῆς παρὰ θεοῦ ἐδόθη,
δὲν ἦτον δυνατὸν παραδραμεῖν τὸ τέλος τοῦ θανάτου·
νόσω γὰρ περιέπτωκε πολλὰ χαλεπωτάτη,
καὶ ἐπὶ κλίνης ἔκειτο ὥραίας χυσοστρώτου·
καλέσας δὲ τῶν ἱατρῶν πολλοὺς ἐνδοξοτάτους

4385 καὶ πᾶσαν ἐδοκίμασαν πείραν τῆς ἐπιστήμης,
οὐκ ὠφελῆσαι ἴσχυσαν τῷ Διγενεῖ Ἀκριτῇ·

4364. Λέπει ἀπὸ χειρ. Τραπεζοῦντος. 4379. Λέπει ἀπὸ χειρ. Τραπ.

εἰς τὴν δὲ τρίτην τὴν κακὴν, τὴν πολυπικραμένην
ἡμέραν τε τοῦ ἱατροῦ ἐλθόντος πρὸς ἐκεῖνον,
ἐκεῖ τὸν ἀποφάσισε ὁ θάνατος νὰ ἔλθῃ,

Σ. 348

4390 καὶ ὅσα κάμει δὲν μπορεῖ τὸν θάνατον νὰ φύγῃ,
διὰ τὸ τροχὸς ἐσχόλασεν καὶ τὸ σκοινὶ ἐσώθη,
ὁ θάνατος τὸν ἔγραψεν ἔς τὸν ἄδην νὰ τὸν πάρῃ,
τοὺς δρόμους του ἀπέκοψε πλέον νὰ μὴν περάσῃ,
οἱ κάμποι τοῦτον κλαίουσιν καὶ τὰ βουναὶ θρηνοῦσιν,
4395 καὶ οἱ ἀπελάταις χαίρονται τὸν θάνατον Ἀκριτοῦ,
ὅπως ἔλειθερώνονται ἐκ τοῦδε τοῦ ἀνδρείου.

Ἐκεῖνος ἀναστέναξε καὶ ἔκλαιε ἔς τὴν κλίνην
μὲ θρήνους καὶ μὲ δάκρυα πικρὰ φαρμακωμένα,
ὅπου ῥαίσθη ἡ καρδιά, καὶ θάμπωσεν τὸ φῶς του,

4400 καὶ ἀτόνησεν ἡ δύναμις ἐκείνη ἡ μεγάλη,
ὅπου ἐνίκα δυνατοὺς καὶ ξέσχιζε λεοντάρια,
καὶ ἄρκτους ἐδιέφθειρε ὁμοῦ καὶ λεοπάρδους· X. 349
τὰ πάντα ὅλα ἄχοντο ὡς κονιορτὸν ἄερος,
ὁ δυνατὸς καὶ ἰσχυρὸς βασιλεῖος Ἀκριτῆς.

4405 Ὁ θάνατος τὸν πολεμῆ εἰς τὸ παλάτι μέσα,
Ἀκριτῆς τὸν ἐγνώρισε, καὶ ξεφωνεῖ καὶ λέγει
„ὦ πάντερονπε, Βασίλειε, ὁ θάνατός σου ἦλθεν,
καὶ τὸ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ νῦν ὄπλα οὐδόλως ἔχεις,
ἀνδρία ποῦ σου ἀπειρος, ἀνείκαστος ἡ τόλμη;

4410 ποῦ δυναστεία ἡ πολλή, ποῦ ἡ τοῦ πλοῦτου δόξα;
ἄρτι οὐδεὶς εἰς θάνατον δύναται βοηθῆσαι,
αἱ χεῖρες γὰρ ἐλύθησαν, τὰ ἄθλα οὐ ποιοῦσαι,
οἱ πόδες ἐδεσμεύθησαν οἱ τὰς ὁδοὺς κρατοῦντες,
ὀλίγον δὲ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ σώματος ἐκφεύγει

4415 καὶ τάφος σὲ τὸν δυνατὸν μέσα νὰ κλείσῃ θέλει.“ Σ. 350
Εἶτα προστάξας ἱατροὺς ἅπαντας ἐκβλήθηναί,

4390—4406 Λεῖπουν ἀπὸ χειρογράφου Τραπεζοῦντος. Ὑπάρχει δ' ἐν-
ταῦθα διαφορὰ μετὰ τῶν δύο χειρογράφων· διότι ἐν μὲν τῷ τῆς Ἀν-
δρου ὁ Ἀκριτῆς ἰδὼν καὶ ἀναγνωρίσας τὸν πρὸς αὐτὸν ἐμφανισθέντα
θάνατον λέγει τοὺς ἀπὸ στίχου 4407 λόγους, ἐν δὲ τῷ τῆς Τραπεζοῦντος
οἱ λόγοι ἐκφωνοῦνται ὑπὸ τῶν ἱατρῶν, ὡς ἐμφαίνει ὁ ἐξῆς στίχος ὁ προ-
τασσόμενος τῶν λόγων, καὶ μὴ ὑπάρχων ἐν χειρ. Ἀνδρου.

ἔφησαν δὲ στενάξαντες οἱ ἱατροὶ πρὸς τοῦτον

4397 καὶ ἔλεγε στήν κλίνην. 4403 εἶχεντα.

- καὶ κόρην τὴν ἐρωτικὴν πρὸς ἑαυτὸν καλέσας,
εἰς οἶκον γὰρ τὸν ἔμπροσθεν ὑπῆρχε κεκλεισμένη,
ταύτην καθίσας ἀντικρως, ὡς μηδενὸς παρόντος, Τρ. 262
- 4420 τοιάδε ἤρξατο λαλεῖν μετὰ πολλῶν δακρῶν
„Ἄκουσον, φῶς μου, τὸ γλυκύ, φωνῆς μου τελευταίας,
ἀπέναντί μου κάθισον καὶ χόρτασόν με βλέπων,
ἄλλοτε οὐ θεάσεις με τὸν σέ πολλα ποθοῦντα.
Δέγω σου τόρα τὴν ἀρχὴν ἡμῖν γε τὰ συμβάντα.
- 4425 Οἶδας, μνησέσασαι ψυχὴ καὶ φῶς μου, καὶ καρδιά,
ὅταν ἐλήλυθα πρὸς σέ καὶ ἤρά σε συντόμως.
ἀπὸ τῶν οἴκων τῶν λαμπρῶν τοῦ σοῦ πατρὸς κυρίου;
Βίγλας οὐκ ἐδειλιάσασαι, ἅς εἶχεν ὁ πατήρ σου, Σ, 351
καὶ στρατιώτας ἔκτεινα, τοὺς θέλοντας λαβεῖν με,
- 4430 πάντας εἰς ἄδην ἔπεμψα κἄν μοναχὸς ὑπῆρχον,
ὑστερον δὲ ἐκρέμισα τοὺς ἀδελφούς σου κόρη,
τὸν δὲ τὸν σόν, φιλάτη μου, πατέρα ἐπαξίως
τιμήσας, συγχωρήσεως ἔτιχον καὶ εὐχῆς του·
πολλὰ δὲ ὑποσχόμενος παρασχεῖν μοι εἰς προῖκα,
- 4435 οὐχ ὑπεστράφημι μετ' αὐτοῦ ὡς ἔλεγεν εἰς οἶκον,
ἀλλὰ τὰ πάντα ἄφησα ἐσένα προτιμώντας,
ἧς οὐδὲν τιμιώτερον, οὐδὲ ὁ κόσμος ἅπας.
Τὴν βρῦσιν ἐνθυμήθησαν τοῦ Βλαττολιβαδίου,
ὅπου ὁ δράκων, ὁ δαινός, πρὸς σέ μόνην ἐξηλθεν
- 4440 νὰ σέ ἀρπάξῃ ἠθέλεν καὶ σὺ φωνὴν ἀφήκεις,
δειλιάς πλήρης γέμουσα καὶ πεπλησμένη φόβου· Σ. 352
ὡς δὲ φωνὴ σου ἤχησεν ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ,
ταχὺ φθάσας ἀπέκτεινα τὸ φοβερόν θηρίον.
Ταῦτα, ξανθὴ, πεποίησα διὰ τὴν σὴν ἀγάπην.
- 4445 Θυμήσου καὶ τοῦ λέοντος εἰς τὸ Βλαττολιβαδίν,
ὅταν ὁμοῦ καθεύδοντες ὄρμησε τοῦ φαγεῖν σε,
φωνὴν δὲ πάλιν σὺ δεινὴν ἀφησες μετὰ φόβου
πρὸς με τὸν σὸν παμφίλιτατον καὶ ἑραστήν, ψυχὴ μου,
φθάσον γοργόν, αὐθέντα μου καὶ χάνεις τὴν καλὴν σου,
- 4450 καὶ ὡς ἐγὼ ἐπήκουσα, ταχὺ πηδῶ τῆς κλίνης,
εὐθέως δὲ ἐκπετασθεὶς ἐφθάσα τὸ θηρίον,

4428 οὗς. 4433 τιμήσεις. 4434 παράσχοι μοι. 4438 βλαττολιβαδίου.
4439 ὁπως. 4437. Εἰς τὸν στίχον τοῦτον λήγει τὸ χειρ. Τραπεζοῦντος.

- ὅπερ ἀπέκτεινα ἐγὼ σὲ ἀβλαβῆ φυλάξας,
Ταῦτα δὲ πάντα ἐδειξα διὰ τὴν σὴν ἀγάπην,
ἐδιάλεξα ἀποθανεῖν σὺ δὲ μὴν κινδυνεύσης, Σ.353
4455 τὸ πλῆθος δὲ τῶν ὀπλιτῶν ἕως ἐκεῖ παρήλθε.
Ἐλπίζω πάντα μέμνησαι ψυχὴ μου καὶ καρδιά,
πῶς ἅπαντας συνέτριψα μὴ δειλιάσας ὄλως,
ὡς ἦτον ὁ Φιλόπαππος, ὁ πρῶτος ἀπελάτης,
Κίνναμος, Ἰωαννίκιος ἐκεῖ περιτυχόντες·
- 4460 ἐκεῖ μὲν τοὺς ἐνίκησα φυγόντες μετ' αἰσχύνης.
Μέμνησαι καὶ τῆς Μαξιμοῦς ἐκείνης τῆς ἀνδρείας,
ἐκεῖ ὑπῆρχε Μαξιμὸ μετὰ τοὺς ἀπελάτας·
οἶδας πῶς ἠγωνίσαστο ἡμᾶς ἀποχωροῖσαι,
ἀλλὰ τὰς τούτων μηχανὰς ἐξέκομα ταχέως.
- 4465 Τὴν Μαξιμὸ ἐκρέμισα τὸν ἵππον ἀποκτείνοντας,
καὶ τοὺς λοιποὺς κατέστρεψα πλείστους ἀνδρείους ὄντας,
καὶ ἄλλας τούτων πλείονας ἀνδρίας εἰργασάμην· Σ. 354
ληστὰς πάντας ὑπόταξα καὶ ὅλην τὴν Συρίαν,
τὰς ἐρήμους κατέστησα πόλεις τε καὶ οἰκίσεις·
- 4470 ταῦτα πάντα ἐποίησα ἵνα σέ μόνην ἔξω·
καὶ ἀπὸ τόρα τὸ λοιπὸν οὐ θεωρεῖς με πλέον,
οὐ βοηθὸν μὲ ἔχεις γὰρ εἰς τὰς στενοχωρίας;
ἀλλὰ πληροφορήθησον ὅτι ταχέως θνήσκω,
καὶ θάνατος χωρίζει με ἀπὸ τῆς σῆς ἀγάπης,
- 4475 ἄδης παραλαμβάνει με, πολὺν ἔχω τὸν πόνον,
σοῦ τῆς ἀθλίας ἔνεκεν τῆς ὀρφανῆς καὶ χήρας,
καὶ εἰς κριτὴν ἀπέρχομαι τὸν ἀπροσωπολήπτην.
Ἐκεῖ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ βοηθήσουν φίλοι,
ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔργα μου θέλω ν' ἀπολαύσω.
- 4480 Κλαῦσον καὶ σὺ, κυρία μου, θρήνησον τὸν καλόν σου, Σ.355
καὶ δάκρῳ σου στάλαξον, καὶ τὰ μαλλιά σου κόψον,
ἀπάνω εἰς τὸ λείψανον Ἀκρίτου τοῦ ἀνδρείου,
τοῦ φοβεροῦ καὶ θαυμαστοῦ, ἀνδρός σου τοῦ ἀνδρείου,
ὅπου διὰ τὰ κάλλη σου ἔβαλε τὴν ζωὴν του,
- 4485 πολλοὺς ἀνδρείους ἔκοψε διὰ νὰ σέ γλυτώσῃ,
καὶ τὰ λεοντάρια ἔσχισε διὰ νὰ μὴν φοβᾶσαι.
Ἐσένα, φῶς μου, φυλάξα ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ μου
4459 Ἰαννίκιος.

καὶ ὡς χρυσοῦν ἐγκόλπιον περιεσκέπαζόν σοι,
 ὡς ἀηδόνι ᾗς τὸ κλοιβί πάντοτε ἔβλεπόν σοι,
 4490 ὡς περιστέραν καθαρὰν σὲ εἶχον ᾗς τὸ παλῆν,
 ὡσπερ τρογγάνα μοναχὴ σὲ περιεῖχον πάντα,
 καὶ ὡς γεράνιν εὐμορφον σ' ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖρας,
 ὡς ῥόδον καὶ τριαντάφυλλον καὶ μοσχομυρισμένον, Σ. 356
 ὡς κρῖνον ἄσπρον καὶ λευκόν, ψιλὸν καὶ μυρισμένον
 4495 σὲ περιέβλεπον ἐγὼ εἰς τὴν ζωὴν μου ὄλην.
 Τώρα πηγαῖνω κόρη μου, ψυχὴ μου καὶ καρδιά μου,
 εἰσὲ ταξείδι μακρυνὸ καὶ πλῆρον δὲν γυρίζω,
 διατὶ εἶναι τόποι σκοτεινοὶ καὶ πόρταις σφαλισμέναις,
 οἱ δρόμοι δὲν γνωρίζονται ὅπισω νὰ γυρίσω,
 4500 καὶ ὅστις πηγαίνει στέκεται ὡσπερ τυφλὸς ᾗς τὸ σκότος.
 Ἐκεῖ ἀνδρεῖοι στέκονται, καὶ βασιλεῖς μεγάλοι,
 ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς, ἡγουμένοι καὶ ἀσκητάδες
 ἐκεῖ Σαμψὼν καὶ δυνατοὶ καὶ γίγαντες μεγάλοι,
 καὶ φοβεροὶ καὶ θαυμαστοὶ ἐμίσεισαν ἀπ' ἐδῶ·
 4505 ὅλοι ἐκεῖ εὐρίσκονται ὡσὰν φυλακισμένοι,
 οὐδένας δὲν ἐγύρισεν ἀπὸ τὸν κόσμον ᾗκεινον Σ. 357
 καὶ οὐδὲ μένα ἀφίνωσιν νὰ στρέψω πάλιν ἴσιω,
 Ἐκεῖ ᾗς τὸν τόπον βρίσκειται ὁ ποταμὸς τῆς Λήθης,
 καὶ ὅστις πάγει πίνει τον καὶ λησμονεῖ τὸν κόσμον,
 4510 τὸν κόσμον τοῦτον ποῦ θωρεῖς, ὅπου διώχαι μένα,
 καὶ δὲν ἀφίνει διὰ νὰ ζῶ, ἀλλὰ με παραδίδει
 ᾗς τὸν χάρωντα νὰ με κρατῆ, καὶ σκλάβον νὰ με ἔχη,
 ᾗς τὰ σκοτεινά, ᾗς τὰ ξέστρωτα, ᾗς τὸν ἄδην σφαλισμένον,
 γυμνώνει με τὸν ταλαίπωρον, τὰ κόκκαλα μ' ἀφίνει,
 4515 τὸ κάλλος καὶ τὸ ἀνθος μου ἐκείνος μου τὸ παίρνει,
 ἄμορφον καὶ ἀγνωρίστον ἀφίνει με τὸν ξένον,
 τὸν ἔρημον καὶ ἄπορον, εὐγενική μου ἀγάπη.
 Καὶ διὰ τοῦτο λέγω σου τῷ φοβερῷ ἐτούτῳ,
 τῷ τρομερῷ καὶ φοβερῷ θανάτου ποτηρίῳ, Σ. 358
 4520 ὅπου τὸ πίνω τώρα γὰρ καὶ πάγω εἰς τὸν ἄδην,
 καὶ θέλεις με κλάψει θλιβερὰ μ' ὄσην ἀγάπην ἔχεις·
 Ὁ Διγενὴς ἐσκόλασεν τὸν λόγον τοῦ θανάτου,
 εὐθύς ἢ κόρη τοῦ Δουκῆ, ἐκείνη ἢ ὄραία,
 πολλῶν θρηγῶν ἀπήρξατο τοιαύδε προσφωνοῦσα

4525 „Ἐμοὶ, ἄνερ παμφίλτατε, τοιαῦτα μήπω λέγε,
 ὀδυνηρὰ καὶ θλιβερὰ, θλίβοντα τὴν καρδίαν·
 οὐ γὰρ θέλω σε ἀπελθεῖν, φῶς μου, τοῦ κόσμου τούτου,
 εἰ δὲ θεοῦ θέλοντος καὶ ἀποθάνης, θέλεις,
 κάλλιον ἔσται μοι λοιπὸν νὰ ἀποθάνω τώρα,
 4530 παρὰ νὰ ζῶ γὰρ θλιβερὰ ᾗς τὸν κόσμον τοῦτον μόνη.“
 Ταῦτα ὡς ἤκουεν αὐτὸς μὴ ἐνεγκὼν τοὺς θρηγῶνας
 τῆς Εὐδοκίας τῆς καλῆς, φιλάτης γυναικὸς του, Σ. 359
 πάλιν ἐλάλει μετ' αὐτῆς λόγους παρηγορίας
 „Εἴπερ οὐ θέλεις με θανεῖν, νὰ πάγω εἰς τὴν ἄδην,
 4535 λοιπὸν δυσώπει τὸν θεὸν ἐκ βάθους τῆς καρδίας,
 ἰκέτευε τὸν συμπαθῆ, φιλόνηρον δεσπότην,
 ἵν' ὅπως μεταμεληθῆ νὰ μὴν λάβῃ τὴν ψυχὴ μου·
 οὐ γὰρ χηρείας καύσωνα, οὐ δύνασαι κρατήσαι,
 ἐν τῷ μὴ ἔχειν σε τινὰ εἰς τὸν παρόντα κόσμον,
 4540 οὐ παῖδα δε, οὐτ' ἀδελφὸν, οὐτ' ἕτερον ᾗς τὸν κόσμον.
 Ἐγὼ γνωρίζω ἀληθῶς, ἄλλος ἀνδρεῖος οὐκ ἔστι,
 οὔτε γὰρ εἶναι δυνατὸς τὸ τύπτειν πάντας ὄλους,
 εἰς μυρίας παραταγὰς ἐμβαίνειν καὶ ἐκβαίνειν,
 ἢ γὰρ νεότης ἐκ παντὸς βιάσει σε τρὸς τοῦτο.
 4545 Εἰς τὸν θεὸν τὸν ὑψιστον ὀρκίζω, σε, ὄραία, Σ. 360
 μὴ ἐπὶ πλοῦτον πάντα θῆς τὸν λογισμὸν σου ὄλον,
 μὴ ἐπὶ πλοῦτον πλανηθῆς, οὔτε εἰς ἄλλην δόξαν,
 ἀλλ' εἰς ἀνδρεῖον ἄγουρον, ἀπόκοτον ἀνδρεῖον,
 ἵνα συγκαίρης μετ' αὐτοῦ, τινὰ νὰ μὴν φοβῆσαι.“
 4550 Ταῦτα εἰπὼν ἐπαύσατο ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης.
 Ἡ κόρη μὲν ὡς ἤκουσεν τοὺς λόγους τοῦ Ἀκρίτου,
 ἐκ βάθους ἀναστέναιξε κόρη μετὰ δακρύων,
 καὶ μετὰ θρηγῶν πρὸς αὐτὸν ὀδυνηρῶς ἐλάλει
 „Ὁ ἄνερ μου, γλυκύτατε, αὐθέντα καὶ προστάτα,
 4555 ἐλπίζω πρὸς οἰκτιρμονα θεὸν τὸν ἐν ὑψίστοις
 οὐ συγχωρήσει με ἰδεῖν τὴν θλίψιν τὴν τοιαύτην,
 ἀλλὰ θέλει λυπηθῆ ἔμην ταλαιπωρίαν,
 νεότητος ἐπισφαλοῦς ὁμοῦ καὶ ξενιτείας, Σ. 361
 καὶ ἀναστήσει σε ὡς πρὶν Λάζαρον ἐκ τοῦ τάφου,
 4560 καὶ οὐ γνωρίσω ἕτερον ἄνδρα μέγχοι τοῦ τέλους.“
 Εἶθ' οὕτως πρὸς ἀνατολὰς ἐξάπλωσε τὸ ἴμάτι

τὰ χέρια ἕψηλά ᾠήκωσε, θρηνητικῶς ἔβόα
καὶ ἐκδυσώπει τὸν θεὸν μετὰ μεγάλης πίκρας
4565 „Φιλάνθρωπε, πανεύσπλαγγνε, μόνε δικαιοκρίτα,
θεέ μου καὶ παμβασιλεῦ, ὁ κτίσας τοὺς αἰῶνας,
ὁ στερεώσας οὐρανὸν καὶ γῆν θεμελιώσας,
καὶ θάλασσαν τὴν ἄπειρον ψάμμῳ περιτειχίσας,
ὁ λόγῳ συστησάμενος ὄρη τε καὶ τὰς νάπας,
4570 ὃς ἔπλασας καὶ τὸν Ἀδάμ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ Εὐάν,
καὶ κατελθὼν ἐξ οὐρανοῦ ὡς λόγος τοῦ ὑψίστου,
καὶ σάρκα προσεφόρεσας δι' ἐμὲ ἐκ παρθένου,
καὶ σταυρωθεὶς ἀνάστασιν τοῖς πᾶσιν ἔδωρήσω,
ἀνάστησον φιλάνθρωπε καὶ τὸν ἕμὸν αὐθέντα.

Σ. 362

4575 Ὡ Κύριε, ἐλέησον, εἰσάκουσον φωνῆς μου,
καὶ μὴ παρίδης δάκρυα, τὰ σὲ ἐκδυσωποῦντα,
ἀλλ' ὡς ποτε τὸν Μανασσὴν ἤκουσας δεηθέντα,
καὶ ἔδωρήσω ἔτεσιν νὰ ξαναζήσῃ πάλιν,
αὐτῷ καὶ τώρα ἄκουσον ἐμῆς δεήσεώς μου,
σπλαγχνίσθητι ὡς συμπαθῆς καὶ μόνος ἐλεήμων·
4580 καὶ ὡς ποτε παράλυτον ἐξήγειρας τῷ κόσμῳ,
καὶ τὸ θυγάτριον, σωτήρ, τῇ πίστει Χαναanaίας,
ὥσπερ τὸν παῖδα γὰρ ποτε καὶ τοῦ ἑκατοντάρχου
ἠλέησας ὡς εὐσπλαγγνος καὶ κτίστης τῶν ἀπάντων,
οὕτω καὶ νῦν ἀνάστησον ἀπελτισμένον νέον

Σ. 363

4585 ἐκ πάντων μὲν τῶν ἰατρῶν, γνωρίμων τε καὶ φίλων,
τὸν ἀναθέμενον ἐν σοὶ ἄλασαν τὴν ἐλπίδα.

Ναὶ, δέσποτα, φιλάνθρωπε, μόνε δικαιοκρίτα,
ὁ δι' ἡμᾶς ἔκουσιον πτωχείαν ὑπομείνας,
τὸ ἀσθενείας γὰρ ἡμῶν θελήσας προσφορέσαι,
4590 ὁ διαθρέψας ἄπειρον πληθὸς ἐκ πέντε ἄρτων,
καὶ μὴ παρίδης δέησιν ἐμῆς τῆς ἀναξίας,
καὶ ἐξαπόστειλον ταχὺ βοήθειαν ἐξ ὕψους,
καὶ ἐκ θανάτου ἄρπασσον ψυχὴν μετανοοῦσαν.

4595 Αὐτὸς γὰρ ἔφη, Δέσποτα, θάνατον οὐ θελήσω
ἀμαρτωλοῦ, μακροθύμει, μέχρις ἂν ὑποστρέψαι·
καὶ νῦν μόνε, φιλάνθρωπε, βοήθει τῷ κειμένῳ,
καὶ ἔξαπλώσον τὴν κραταῖαν χεῖρα ὡς εὐεργέτης,
καὶ ὡς τὸν Πέτρον ἔσωσας θαλάττιον κινδύνου,

Σ. 364

οὕτω καὶ νῦν ἀνάστησον τὸν φίλτατόν μου κύριαν,
4600 ἢ πρόσταξόν με, Κύριε, πρώτην ἐμὲ τεθνᾶναι,
ἵνα μὴ κατακείμενον καὶ ἄπνουν ἴδω τοῦτον,
κεκαλυμμένους ὀφθαλμοὺς ἔχων αὐτοὺς ὠραίους,
μὴ ἴδω χεῖρας τὰς αὐτοῦ ἀνδραγαθεῖν μαθούσας,
καὶ σταυρωμένας νεκρικῶς, ἕς τὴν γῆν ἐξαπλωμένας.
4605 Μὴ μου τὰ δάκρυα, Χριστέ, παρίδης δεομένης,
μὴ μου τοσαύτην κατιδεῖν παραχωρήσης θλίψιν,
ἀλλ' ἔπαρέ μου τὴν ψυχὴν προτοῦ γενέσθαι χήραν·
πάντα γὰρ λόγῳ δύνασαι, οὐδὲν ἀδυνατεῖ σοι.

4610 Ὅσῳ δὲ ταῦτα ἔλεγεν μετὰ πολλῶν δακρῶν
στραφεῖσα τοῦτον αἰφνηδῶς βλέπει ψυχorroαοῦντα, Σ.365
καὶ πόνον τε τὸν ἄπειρον μὴ ὑποφέροντάς τον
εὐθύς ἐλειποθύμησεν ἐκ τῆς μεγίστης πίκρας,
ἔπεσε κάτω εἰς τὴν γῆν παρέδωκε τὸ πνεῦμα,
καὶ δὲν ἐγνώρισε ποτὲ τίς ἦτονε ἢ θλίψις.

4615 Καὶ κείνοι ἀποθάνασιν εἰς μίαν ὥραν τότε,
τὸ θαυμαστὸν ἀνδρόγυνον καὶ περιφημισμένον,
οἱ ὄντως εὐγενέστατοι καὶ φαινοὶ φωστήρες,
οἱ πάντα ἀπολαύσαντες τερπνότατα τοῦ βίου.

4620 Καὶ τότε λαζαρώσαντες αὐτοὺς εὐτρεπεστάτως,
καὶ ἄρχισαν νὰ κλαίουσιν μετὰ φωνῆς μεγάλης,
καὶ θρήνον μέγαν ἔκαμον ὅλοι οἱ ἔδικοί τους.

4625 Καὶ ποία γλῶσσα δύναται νὰ πῆ τοὺς θρήνους τούτων,
ἢ ποῖος νοὺς νὰ δυνηθῆ ἐκείνους νὰ φανερώσῃ, Σ. 366
ὡς καὶ τὰ δένδρα μοι δοκεῖ, ὁμοῦ δὲ καὶ οἱ λίθοι,
καὶ ἅπαντα τὰ ἔρπετὰ κλαύσασθαι σὺν ἐκείναις.

4630 Οὕτως πολλὰ θρηνήσαντες ὡς ἔδει κατ' ἀξίαν.
καὶ μετὰ πλείστων ὕμνων ἐκήδευσαν ἐκείνους,
Καὶ πρῶτον μὲν καλύψαντες τὸν Διγενῆ ἐν τάφῳ,
ὃν προεκτίσατο αὐτὸς εἰς ποταμὸν Εὐφράτην,
πλησίον μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς θανόντων,
μετὰ δὲ ταῦτα καὶ αὐτὴν ἔθεντο εἰς μνημεῖον
ἐγγὺς αὐτοῦ τοῦ θαυμαστοῦ Ἀζορίτου τοῦ γενναίου.

Ὡς δὲ ἡ τούτων τελευταῖα ἐμαρτηρευθῆ εἰς πάντας,
οἱ πρῶτοι τῆς Ἀνατολῆς καὶ πάντες ἀπελάται

4614 ἐγνώριζε. 4617 ὄντες.

- 4635 ἐκ τῆς Ταρσοῦ, ἐκ τοῦ Βαρδᾶ καὶ ἐκ τῆς Βαβυλωνῶνος
Μαυριοροὶ τε θαυμαστοὶ καὶ Κιλικιοὶ τὸ γένος, Σ. 367
καὶ ἕτεροι ἐκ τοῦ Σωλοῦμ, ἐκ τοῦ Λουκᾶ τὰ μέρη,
ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ Μαδαροῦ, καὶ ἐκ τῆς Λευκοπέτρας
ἐκεῖ δὲ ἑμαζώχθησαν ἐκ τῶν μερῶν τῶν πάντων,
4640 καὶ πρὸς τὸν οἶκον ἔφθασαν τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου,
καὶ κύνκλωθεν ἰστάμενοι τοῦ μνήματος ἐκείνου,
καὶ τῆς συζύγου τῆς στεροῦσας, λέγω, καὶ τῆς ὠραίας,
καὶ γοερῶς θρηνήσαντες, καὶ ἔλεγον τοιαῦτα
„Ἰδὲ τὸ ποῦ κατάκειται ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4645 ἰδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης,
ἰδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ εὐγενὴς τοῦ κόσμου,
ἰδὲ ποῦ κατάκειται ὁ πρῶτος τῆς Συρίας.
Οὗτός ἐστιν ὁ ἔνδοξος καὶ πρῶτος Ῥωμανίας,
οὗτός ἐστι τὸ καύχημα ἀνδρειωμένων πάντων, Σ. 368
4650 οὗτος ἐκαταφόβησεν ἅπαντας ἀπελάτας
ὁ ἄδης τοῦτον δαπανεῖ, καὶ τάφος κατακλείει,
Ποῦ τὸ λοιπὸν ἡ δύναμις καὶ ἡ πολλὴ ἀνδρεία,
ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα ἡ δόξα τῶν δικαίων,
ὅπ' ὅλοι ἐκανχούντασιν ἀπάνω εἰς τ' ὄνομά του,
4655 ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα, ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος;
ᾧ τάφε, ποῖον ἥλιον ἔδυνας νῦν γενναῖον;
τὸν ἰσχυρὸν κατέχεις χάρο, τὴν κορυφὴν τῶν νέων,
τὸν τρόπαια ποιήσαντα μεγάλα εἰς Συρίαν,
ἄδης κατέχει δέσμιον ἐν τάφῳ τιθεμένον,
4660 τάφος κατέλυσε μικρὸν, ἔνδοθεν ὑποτάξας,
ὃν ἐφοβήθηκε πολλὰ Ἀνατολὴ καὶ Δύσις
ὃν ἐκατασκοπεύασιν τῆς Ῥωμανίας ἄκρα, Σ. 369
ὁ ἄδης νῦν καταπονεῖ, τοῦτον ἡ γῆ λαμβάνει,
Ἄλλ' ὦ Χριστέ, παμβασιλεῦ, πλάστα βροτῶν καὶ πάντων
4665 ἔξεγερθεῖη γὰρ ὁ Διγενὴς καὶ πρὸς ἡμᾶς νὰ λάμψη,
ὡσπερ καὶ πρότερον αὐτὸς κρατῶντας τὸ ῥαβδὶν του,
καὶ πάντες ν' ἀποθάνωμεν, μηδένας ν' ἀπομείνῃ.
Ἄλλ' ὁ Διγενὴς ἐκρύφθηκεν ἕς τὴν πέτραν ὑποκάτω,
τὸ ἄνθος τῆς νεότητος, ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4670 γενναίων ὁ καλλωπισμὸς, τὸ ἄλλος τῶν ἐνδόξων,

4626 ὅπως πολλοί.

- τῶν εὐγενῶν ἡ καλλονὴ, ὁ τύπος τῶν ἀρχαίων.
Εἰ γὰρ ποτε ἠθέλησε νὰ εὐγῆ ἕς τὸ κυνήγιον,
τὰ μὲν θηρία πλείονα ἔτρεχον εἰς τὰ δάση,
ληστοὶ δὲ συνεστέλλοντο, καὶ πάντες ἀπελάται.
4675 Ἄλλ' αὐτὸς κατάκειται νεκρὸς ὑπὸ τὴν γαίαν, Σ. 370
θάνατος ἔκοψεν αὐτοῦ νεότητος τὸ κάλλος,
καὶ τὴν ἀνδρίαν τὴν καλὴν κατέκοψεν ὁ ἄδης,
ἡ γῆ μαραίνει τὰς καλὰς καὶ χιονώδεις σάρκας,
ὦμοις, βραχίονας χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς γενναίους,
4680 οἱ σκόληκες μαραίνουσι κακῶς προσδαπανῶντες.
ᾧ θάνατε πανώλεθρε, ἄδη ἀνθρωποκτόνε,
τάφε ψυχόλεθρε, δεινὲ, καὶ χαλεπὲ τελείως.
Πάντες βροτοὶ νοήσωμεν ποία εἶναι ἡ ζωὴ μας,
ἴδωμεν πάντα τὰ τεργὰ τοῦ πλάνου κόσμου τούτου,
4685 καὶ πάντες ἄς γνωρίσωμεν πῶς φθείρονται τὰ πάντα,
καὶ ὅλα, πάντα λύοντα ὡς τὸ πανὶ ἀράχνης,
λύουσι γρήγορα πολλὰ, οὐδένα ἀπομένει.
τὸν γὰρ Ἀκρίτην πρὸ μικροῦ μέσα κατέχει τάφος Σ. 371
ἔλεινόν προκείμενον θέαμα τοῖς ὀρῶσιν.
4690 Τὸν φοβερὸν καὶ ἰσχυρὸν κατέλαβεν ὁ ἄδης,
αὐτὸν δὲν τὸν ὠφέλησεν ἀνδρία τε καὶ πλοῦτος
λοιπὸν τὰ πάντα μάταια τὰ τοῦ προσκαιροῦ βίου,
αὐτὰ ὡς ἄνθος πρὸ καιροῦ μαραίνονται ταχέως.
Ἰδωμεν τάφος, γνωρίσωμεν πῶς μέλλομεν γενέσθαι.
4695 τὸν κτίστην ἱκετεύσωμεν, δόξης ἀξιωθῶμεν
τὴν δόξαν ταύτην παίρνουσιν οἱ δίκαιοι ἀπ' ἐκείνων.
Μικρῶς ὄντως θρηνήσαντες τὸν θαυμαστὸν Ἀκρίτην,
ἐπὶ τὴν κόρην ἔστρεψαν ταύτην τὴν θρηνηφιδαν
„Νεκρὰν σε, ὃ πανεύγετε δρῶμεν ἠπλωμένην,
4700 θανοῦσάν σε ὀρῶμεν νῦν, ἦν ζῶσαν οὐδαμῶθεν
τις ἀπὸ μᾶς ἐώρακεν, ὃ κατηγλαϊσμένη,
ἡ μᾶλλον ἄφρονον εἰπεῖν θανοῦσαν ἐν μνημεῖῳ
τὴν εὐειδίαν ἐκ παντός, τὰ τῶν Σειρήνων μέλη,
τὴν ἀηδόναν τὴν λαμπρὰν καὶ ἄσπρην περιστέραν.
4705 ᾧ ἥλιε, παγκαλλοεῦμορφε, τῶν γυναικῶν στυλπνότης,
σὺν τῷ ἀνδρὶ σου θάπτεσαι σήμερον ἐν τῷ τάφῳ
4679 σιδηρᾶς γενναίους.

- 4635 ἐκ τῆς Ταρσοῦ, ἐκ τοῦ Βαρδᾶ καὶ ἐκ τῆς Βαβυλῶνος
Μαυριοροὶ τε θαυμαστοὶ καὶ Κιλικιοὶ τὸ γένος, Σ. 367
καὶ ἕτεροι ἐκ τοῦ Σωλοῦμ, ἐκ τοῦ Λουκᾶ τὰ μέρη,
ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ Μαδαροῦ, καὶ ἐκ τῆς Λευκοπέτρας
ἐκεῖ δὲ ἐμαζώχθησαν ἐκ τῶν μερῶν τῶν πάντων,
4640 καὶ πρὸς τὸν οἶκον ἔφθασαν τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου,
καὶ κύκλωθεν ἰστάμενοι τοῦ μνήματος ἐκείνου,
καὶ τῆς συζύγου τῆς στεροῆς, λέγω, καὶ τῆς ὥραιας,
καὶ γοερῶς θρηνησάντες, καὶ ἔλεγον τοιαῦτα
„Ἰδὲ τὸ ποῦ κατάκειται ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4645 ἰδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης,
ἰδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ εὐγενὴς τοῦ κόσμου,
ἰδὲ ποῦ κατάκειται ὁ πρῶτος τῆς Συρίας.
Οὗτός ἐστιν ὁ ἔνδοξος καὶ πρῶτος Ῥωμανίας,
οὗτός ἐστι τὸ καύχημα ἀνδρειωμένων πάντων, Σ. 368
4650 οὗτος ἑκαταφόβησεν ἅπαντας ἀπελάτας·
ὁ ἄδης τοῦτον δαπανεῖ, καὶ τάφος κατακλείει,
Ποῦ τὸ λοιπὸν ἡ δύναμις καὶ ἡ πολλὴ ἀνδρία,
ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα ἡ δόξα τῶν δικαίων,
ὅπ' ὄλοι ἐκαυχούντασιν ἀπάνω εἰς τ' ὄνομά του,
4655 ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα, ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος;
ᾧ τάφε, ποῖον ἥλιον ἔδυνας νῦν γενναῖον;
τὸν ἰσχυρὸν κατέχεις χάρι, τὴν κορυφὴν τῶν νέων,
τὸν τρόπαια ποιήσαντα μεγάλα εἰς Συρίαν,
ἄδης κατέχει δέσμιον ἐν τάφῳ τιθεμένον,
4660 τάφος κατέλυσε μικρὸν, ἔνδοθεν ὑποτάξας,
ὄν ἐφοβήθημε πολλὰ Ἀνατολὴ καὶ Δύσις
ὄν ἑκατασκοπεύασιν τῆς Ῥωμανίας ἄκρα, Σ. 369
ὁ ἄδης νῦν καταπονεῖ, τοῦτον ἡ γῆ λαμβάνει,
Ἄλλ' ὁ Χριστὲ, παμβασιλεῦ, πλάστα βροτῶν καὶ πάντων
4665 ἐξεγεσθεῖν γὰρ ὁ Διγενὴς καὶ πρὸς ἡμᾶς νὰ λάμψη,
ὥσπερ καὶ πρότερον αὐτὸς κρατῶντας τὸ ῥαβδὶν του,
καὶ πάντες ν' ἀποθάνωμεν, μηδένας ν' ἀπομείνῃ.
Ἦ ὁ Διγενὴς ἐκρούφθημεν ἕς τὴν πέτραν ὑποκάτω,
τὸ ἄνθος τῆς νεότητος, ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4670 γενναίων ὁ καλλωπισμὸς, τὸ ἄλσος τῶν ἐνδόξων,
4626 ὅπως πολλοί.

- τῶν εὐγενῶν ἡ καλλονὴ, ὁ τύπος τῶν ἀρχαίων.
Εἰ γὰρ ποτε ἠθέλησε νὰ εὐγῆ ἕς τὸ κυνήγιον,
τὰ μὲν θηρία πλείονα ἔτρεχον εἰς τὰ δάση,
λησται δὲ συνεστέλλοντο, καὶ πάντες ἀπελάται.
4675 Ἄλλ' αὐτὸς κατάκειται νεκρὸς ὑπὸ τὴν γαίαν, Σ. 370
θάνατος ἔκοψεν αὐτοῦ νεότητος τὸ κάλλος,
καὶ τὴν ἀνδρίαν τὴν καλὴν κατέκοψεν ὁ ἄδης,
ἡ γῆ μαραίνει τὰς καλὰς καὶ χιονόδεις σάρκας,
ὄμοις, βραχίονας χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς γενναίους,
4680 οἱ σκόληκες μαραίνουσι κακῶς προσδαπανῶντες.
ᾧ θάνατε πανώλεθρε, ἄδη ἀνθρωποκτόνε,
τάφε ψυχόλεθρε, δεινὲ, καὶ χαλεπὲ τελείως.
Πάντες βροτοὶ νοήσωμεν ποῖα εἶναι ἡ ζωὴ μας,
ἴδωμεν πάντα τὰ τερπνά τοῦ πλάνου κόσμου τούτου,
4685 καὶ πάντες ἄς γνωρίσωμεν πῶς φθείρονται τὰ πάντα,
καὶ ὅλα, πάντα λύονται ὡς τὸ πανὶ ἀράχνης,
λύουσι γρήγορα πολλὰ, οὐδένα ἀπομένει·
τὸν γὰρ Ἀκρίτην πρὸ μικροῦ μέσα κατέχει τάφος Σ. 371
ἐλεινὸν προκείμενον θέαμα τοῖς ὄρωσιν.
4690 Τὸν φοβερὸν καὶ ἰσχυρὸν κατέλαβεν ὁ ἄδης,
αὐτὸν δὲν τὸν ὠφέλησεν ἀνδρία τε καὶ πλοῦτος·
λοιπὸν τὰ πάντα μάταια τὰ τοῦ προσκαιροῦ βίου,
αὐτὰ ὡς ἄνθος πρὸ καιροῦ μαραίνονται ταχέως.
ἴδωμεν τάφους, γνώσωμεν πῶς μέλλομεν γενέσθαι·
4695 τὸν κτίστην ἱκετεύσωμεν, δόξης ἀξιοθῶμεν·
τὴν δόξαν ταύτην παίρνονσιν οἱ δίκαιοι ἀπ' ἐκείνου.
Πικρῶς ὄντως θρηνησάντες τὸν θαυμαστὸν Ἀκρίτην,
ἐπὶ τὴν κόρην ἔστρεψαν ταύτην τὴν θρηνηφδίαν
„Νεκρὰν σε, ὦ πανεύγενε ὀρώμεν ἠπλωμένην,
4700 θανοῦσάν σε ὀρώμεν νῦν, ἦν ζῶσαν οὐδαμῶθεν
τίς ἀπὸ μᾶς εἶδρακεν, ὦ κατηγλαϊσμένη, Σ. 372
ἡ μάλλον ἄφωνον εἰπεῖν θανοῦσαν ἐν μνημεῖῳ
τὴν εὐειδίαν ἐκ παντός, τὰ τῶν Σειρήνων μέλη,
τὴν ἀηδόναν τὴν λαμπρὰν καὶ ἄσπρην περιστερὰν.
4705 ᾧ ἥλιε, παγκαλλοεύμορφε, τῶν γυναικῶν στυλπνότης,
σὺν τῷ ἀνδρὶ σου θάπτεσαι σήμερον ἐν τῷ τάφῳ·
4679 σιδηρὰς γενναίους.

- 4635 ἐκ τῆς Ταρσοῦ, ἐκ τοῦ Βαρδᾶ καὶ ἐκ τῆς Βαβυλῶνος
Μαυριοροί τε θαυμαστοί καὶ Κιλικοὶ τὸ γένος, Σ. 367
καὶ ἕτεροι ἐκ τοῦ Σωλοῦ, ἐκ τοῦ Λουκᾶ τὰ μέρη,
ἄλλοι δὲ ἐκ τοῦ Μαδαροῦ, καὶ ἐκ τῆς Λευκοπέτρας
ἐκεῖ δὲ ἐμαζώχθησαν ἐκ τῶν μερῶν τῶν πάντων,
4640 καὶ πρὸς τὸν οἶκον ἐφθασαν τοῦ Διγενοῦς Ἀκρίτου,
καὶ κύκλωθεν ἰστάμενοι τοῦ μνήματος ἐκείνου,
καὶ τῆς συζύγου τῆς στεροῦς, λέγω, καὶ τῆς ὠραίας,
καὶ γοεῶς θρηνήσαντες, καὶ ἔλεγον τοιαῦτα
„Ἴδὲ τὸ ποῦ κατάκειται ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4645 ἴδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ Διγενὴς Ἀκρίτης,
ἴδὲ ποῦ εὐρίσκεται ὁ εὐγενὴς τοῦ κόσμου,
ἴδὲ ποῦ κατάκειται ὁ πρῶτος τῆς Συρίας.
Οὗτός ἐστιν ὁ ἐνδοξος καὶ πρῶτος Ῥωμανίας,
οὗτός ἐστι τὸ καύχημα ἀνδρειωμένων πάντων, Σ. 368
4650 οὗτος ἐκαταφόβησεν ἅπαντας ἀπελάτας
ὁ ἄδης τοῦτον δαπανεῖ, καὶ τάφος κατακλείει,
Ποῦ τὸ λοιπὸν ἡ δύναμις καὶ ἡ πολλὴ ἀνδρία,
ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα ἡ δόξα τῶν δικαίων,
ὅπ' ὅλοι ἐκανχούντασιν ἀπάνω εἰς τ' ὄνομά του,
4655 ποῦ τὰ ἀνδραγαθήματα, ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος;
ᾧ τάφε, ποῖον ἦλιον ἔδυνας νῦν γενναῖον;
τὸν ἰσχυρὸν κατέχεις χάρι, τὴν κορυφὴν τῶν νέων,
τὸν τρόπαια ποιήσαντα μεγάλα εἰς Συρίαν,
ἄδης κατέχει δέσμιον ἐν τάφῳ τιθεμένον,
4660 τάφος κατέλυσε μικρὸν, ἐνδοθεν ὑποτάξας,
ὃν ἐφοβήθηκε πολλὰ Ἀνατολὴ καὶ Δύσις
ὃν ἐκατασκοπεύασιν τῆς Ῥωμανίας ἄκρα, Σ. 369
ὁ ἄδης νῦν καταπονεῖ, τοῦτον ἡ γῆ λαμβάνει,
Ἄλλ' ὃ Χριστὲ, παμβασιλεῦ, πλάστα βροτῶν καὶ πάντων
4665 ἐξεγεοθεῖη γὰρ ὁ Διγενὴς καὶ πρὸς ἡμᾶς νὰ λάμψη,
ὡσπερ καὶ πρότερον αὐτὸς κρατῶντας τὸ ὄραβδίον του,
καὶ πάντες ν' ἀποθάνωμεν, μηδένας ν' ἀπομείνῃ.
Ἄ Ὁ Διγενὴς ἐκρούφθηκεν ᾗ τὴν πέτραν ὑποκάτω,
τὸ ἄνθος τῆς νεότητος, ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων,
4670 γενναίων ὁ καλλωπισμὸς, τὸ ἄλσος τῶν ἐνδόξων,
4626 ὅπως πολλοί.

- τῶν εὐγενῶν ἡ καλλονὴ, ὁ τύπος τῶν ἀρχαίων.
Εἰ γὰρ ποτε ἠθέλησε νὰ εὕγῃ ᾗ τὸ κυνήγιον,
τὰ μὲν θηρία πλείονα ἔτρεχον εἰς τὰ δάση,
λησταὶ δὲ συνεστέλλοντο, καὶ πάντες ἀπελάται.
4675 Ἄλλ' αὐτὸς κατάκειται νεκρὸς ὑπὸ τὴν γαίαν, Σ. 370
θάνατος ἔκοψεν αὐτοῦ νεότητος τὸ κάλλος,
καὶ τὴν ἀνδρίαν τὴν καλὴν κατέκοψεν ὁ ἄδης,
ἡ γῆ μαραίνει τὰς καλὰς καὶ χιονώδεις σάκκας,
ὦμοις, βραχίονας χαλκοῦς καὶ σιδηροῦς γενναίους,
4680 οἱ σκόληκες μαραίνουσι κακῶς προσδαπανῶντες.
ᾧ θάνατε πανώλεθρε, ἄδη ἀνθρωποκτόνε,
τάφε ψυχόλεθρε, δεινὲ, καὶ χαλεπὲ τελείως.
Πάντες βροτοὶ νοήσωμεν ποία εἶναι ἡ ζωὴ μας,
ἴδωμεν πάντα τὰ τεργὰ τοῦ πλάνου κόσμου τούτου,
4685 καὶ πάντες ἄς γνωρίσωμεν πῶς φθείρονται τὰ πάντα,
καὶ ὅλα, πάντα λύονται ὡς τὸ πανὶ ἀράχνης,
λύουσι γρήγορα πολλὰ, οὐδένα ἀπομένει.
τὸν γὰρ Ἀκρίτην πρὸ μικροῦ μέσα κατέχει τάφος Σ. 371
ἔλεινόν προκείμενον θέαμα τοῖς ὀρθῶσιν.
4690 Τὸν φοβερὸν καὶ ἰσχυρὸν κατέλαβεν ὁ ἄδης,
αὐτὸν δὲν τὸν ὠφέλησεν ἀνδρία τε καὶ πλοῦτος
λοιπὸν τὰ πάντα μάταια τὰ τοῦ προσκαιροῦ βίου,
αὐτὰ ὡς ἄνθος πρὸ καιροῦ μαραίνονται ταχέως.
Ἰδωμεν τάφους, γνώσωμεν πῶς μέλλομεν γενέσθαι.
4695 τὸν κτίστην ἱκετεύσωμεν, δόξης ἀξιοθῶμεν
τὴν δόξαν ταύτην παίρνουσιν οἱ δίκαιοι ἀπ' ἐκεῖνον.
Μικρῶς ὄντως θρηνήσαντες τὸν θαυμαστὸν Ἀκρίτην,
ἐπὶ τὴν κόρην ἔστρεψαν ταύτην τὴν θρηνηφιδίαν
„Νεκρὰν σε, ὃ πανεύγετε ὀρώμεν ἠπλωμένῃν,
4700 θανοῦσάν σε ὀρώμεν νῦν, ἦν ζῶσαν οὐδαμῶθεν
τις ἀπὸ ἡμᾶς ἐώρακεν, ὃ κατηγλαϊσμένην, Σ. 372
ἢ μᾶλλον ἄφανον εἶπεῖν θανοῦσαν ἐν μνημεῖῳ
τὴν εὐειδίαν ἐκ παντός, τὰ τῶν Σειρήνων μέλη,
τὴν ἀηδόναν τὴν λαμπρὰν καὶ ἄσπρην περιστέραν.
4705 ᾧ ἦλιε, παγκαλλοσύμορφε, τῶν γυναικῶν στυλπνότης,
σὺν τῷ ἀνδρὶ σου θάπτεσαι σήμερον ἐν τῷ τάφῳ
4679 σιδηρᾶς γενναίους.

ἢ πᾶσαν ἀπολαύσασα εὐημερίαν βίου,
 τὸν τῆς χηρείας καύσωνα φυγοῦσα, παραδόξως,
 ἐπαινετῶς καὶ θαυμαστῶς χαρεῖσα εἰς τὸν κόσμον,
 4710 πῶς ἄφνω σὲ κατέλειπεν ὁ πανδοχεῖος ἄδης,
 πῶς τάφος σὲ κατέχει νῦν τὴν ἡδονὴν τῶν πάντων,
 τὴν λάμπουσαν ἐν γυναιξίν ὡς ἥλιος τοῖς ἀστροῖς;“
 Τοιαῦτα δὲ καὶ ἕτερα ἐθρήνησαν οἱ πάντες,
 ἄνδρες, γυναῖκες, σὺν παισὶν καὶ δούλοις τοῖς οἰκείοις Σ. 373
 4715 τὸ ψεῦγος τὸ θεόξενκτον ἀνδρίας τε καὶ κάλλους,
 ἐν τοῖς οἴκοις ἀπήρχοντο ἕκαστος, οὔσπερ εἶχον.
 Τοιοῦτοι οὖν τοῦ Διγενοῦς μετὰ καὶ τῆς φιλάτου
 οἱ θρηνοὶ ἦσαν οἱ πολλοὶ κειμένων ἐν τοῖς τάφοις.
 Καὶ ταῦτα εἰς τὸν δέκατον ἐγράψαμεν τὸν λόγον,
 4720 τῷ δὲ θεῷ δοξάσωμεν τῷ δόντι τὴν ἀνδρίαν
 Βασιλείου τοῦ Διγενεῦς, τοῦ θαυμαστοῦ Ἀκριτοῦ,
 τῷ δοτῆρι τοῦ κάλλους τε τῆς θυγατρὸς τοῦ Δούκα,
 ἐκείνης τῆς εὐγενικῆς, τῆς πανωραιοτάτης,
 οὗς καὶ ἐτίμησεν αὐτὸς εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον,
 4725 καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καιρῷ πάλιν τιμῆσαι θέλων,
 ὡςπερ δικαίους καὶ καλοὺς καὶ πάντας τοὺς προφήτας
 Πάντα λοιπὸν ἐγράψαμεν εἰς τύπον τῶν ἀνθρώπων. Σ374
 ὅπως γνωρίσουσιν αὐτοὶ τὴν πλάνην ὅπου ἔχουν,
 καὶ θέλουν νὰ δοξάζωνται μὲ τὰ ψευδῆ στολίδια,
 4730 μὲ τὰ πετσιᾶ, ὁποῦ φοροῦν ἄπαντες εἰς τοὺς πόδας,
 μὲ τὰ μαλλιά καὶ δέρματα ἀλπουδων τε καὶ λύκων,
 ἀγριοκάτων, λαγωῶν καὶ ἐπιλοιπίων ζώων,
 ὡς τὰ γινώσκουσι πολλοὶ τὴν σήμερον ἡμέραν,
 στολίδια παγτοδαπὰ καὶ περιπλανεμένα,
 4735 ὅπου πλανοῦνται οἱ πολλοὶ καὶ χάνουν τὴν ψυχὴν τους,
 μὲ τὰ ψευδῆ φορέματα τοῦ πλάνου κόσμου τούτου,
 ὅπου πλανοῦνται ὅλοι τους ὡς ἄγριοι τοῦ κόσμου
 ὅπου μετροῦσι βέβαιον τὸν κόσμον ὅλοι πάντες.
 Ἄραχνη εἶναι ἡ ζωὴ καὶ κοριοῦτός ἡ δόξα,
 4740 ὅσάν ὄνειρον ὁ χρόνος μας τρέχει καὶ διαβαίνει, Σ. 375
 ὡσάν τὴν πάχνην ποῦ θωρεῖς στοὺς κάμπους τὸν χειμῶνα
 ὅταν φανῇ ὁ ἥλιος, ὡςπερ καπνὸς σκορπίζει,
 ὅς τὴν ὥραν μένει ἀφαντος καὶ εὐκαιρος ὁ τόπος,

ὡς τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ, ποῦ τρέχουν καὶ διαβαίνουν,
 4745 ὁπίσω δὲν γυρίζουσι ποτέ τους νὰ φανοῦσιν,
 ὁμοίως καὶ οἱ ἄνθρωποι θνήσκουσι καὶ διαφεύγουν,
 καὶ εἰς τὸν ἄδην κατοικοῦν, οὐδένας δὲ γυρίζει,
 καὶ ὡς τὰ κύματα αὐτὰ ἀφρίζουν τῆς θαλάσσης,
 τὰ στόματά τους πάντοτε ἐκ τῆς μεγάλης ἐχθρας,
 4750 καὶ γίνονται ἐπίβουλοι ἐχθροὶ εἰς τὴν ψυχὴν τους
 καὶ ἀδικοῦσι καὶ ἄλλοις καὶ ταλαιπωρημένους,
 διὰ νὰ συνάξουσιν ὀργὴν ἀπάνω στοῦ κορμὶ τους.
 Ὅταν καθίση ὁ κριτὴς τοῦ κρίναι κόσμον ὅλον Σ. 376
 ἁμαρτωλοὺς καὶ δίκαιους, πλουσίους τε καὶ πάντας,
 4755 καὶ πᾶσα φύσις τῶν βροτῶν, ἦν μέλλει παραστῆναι,
 καὶ ἐκ τῶν ἔργων κάθε εἰς λαμβάνει τὴν ἀξίαν,
 καὶ τιμωρίαν ὡς ἐπραξε ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ.
 Ὁ κόσμος τοῦτος γέγονεν θλίψις καὶ ὀδύνη,
 στενοχωρία καὶ κλαυθμὸς ἐπάσχει ἡ ζωὴ μας,
 4760 καθὼς τὸ λέγει ὁ Δαβὶδ, εἰς τοὺς ψαλμοὺς του γράφει,
 „Τὰ ἔτη ἡμῶν ἐν στεναγμοῖς ἐν κόποις τε καὶ πόνοις.“
 Καὶ ὅστις θέλει ν’ ἀκούη τοῦ Χριστοῦ, νὰ εἶναι μαθητῆς του,
 ἄς ἀναγνώσῃ κάθε εἰς τὸν λόγον, ὅπου λέγει,
 „Καθὼς εἶδατε ἐμὲ ποιοῦντα ἐν τῷ κόσμῳ,
 4765 ὑμεῖς ποιεῖτε πάντοτε νὰ εἶστε ἐδικοί μου.“
 Καὶ διὰ τοῦτο πᾶς βροτὸς ἄς κλαίῃ τὴν ζωὴν του, Σ. 377
 τὴν λύσιν ἐνθυμούμενος ἐκ τοῦ σαρκίου σιήνους.
 Καὶ δάκρυα ὄνον ὀφθαλμῶ, καρδιά δέξα ἰλύπαξ,
 στήθι καὶ φῶς ἡλιακόν, ἀψυχε πᾶσα φύσις
 4770 ὅτι ψυχὴ πανλογικὴ, προστάξει τοῦ δεσπότου,
 τοῦ σώματος χωσίζεται, τοῦ φίλου τούτου σιήνους.
 Λοιπὸν κλαυσάτω πᾶς βροτὸς, δάκρυα σταλαξάτω
 πρὸς τὸν οἰκτίρονα θεὸν καὶ ποιητὴν καὶ πλάστην,
 τῷ Πέτρῳ παραδείγματι διὰ νὰ λάβῃ λύσιν
 4775 τῶν ἑαυτοῦ ἁμαρτιῶν, ὧν ἐπραξε τῷ κόσμῳ.
 Ἄλλ’, ὦ Χριστέ, παμβασιλεῦ καὶ ψυχοσῶστα κόσμου,
 σὸν πλάσμα εἶναι ἀληθῶς, σὺ εἶ ὁ ποιητῆς του,
 σῶμα φθαρτὸν περικείται, σὺ δυνατὸς τὸν | σῶσαι,

ΠΙΝΑΞ ΓΛΩΣΣΗΜΑΤΙΚΟΣ

- Αγκαλιάζω** 1991, και ἀγκαλίζω 2942 (ἀγκαλιάζομαι).
 ἀγκαλιαστός 1265.
 ἄγουρος (νέος).
 ἀγριόκατος (ἀγριος αἴλουρος) 4732
 ἀγριωδῶς 1057.
 ἄδεια 2579, 2584 (εὐκαιρία).
 ἀδέλφιν τὸ 557.
 ἀδιαντροπία (ἀναίσχυντία) 1994.
 ἀδιάντροπος 1951. Ὅρα ντροπιάζω.
 ἀέρας (ἀήρ) 267.
 ἀδούσασιν (ἦδον) 3928.
 ἀηδόνα ἢ ἀηδόνια τὰ (ἀηδὼν, ἀηδόνες).
 αἰφνηδῶς (αἰφνηδᾶ) 4610.
 [ἀκουμβῶ] ἠκούμβησα (ἐρρείδομαι) 3189.
 ἀκριβός, -ῆ (πολύτιμος) 1533, 1536.
 Ἡ λέξις ἐν χειρ. Τρ. σελ. 82, στίχ. 997 καὶ 999, γράφεται χυμευτὸς καὶ τρανός).
 ἄλαλος, θηλ. ἄλαλη 828.
 ἄλησμονῶ 3821, 3861 (λανθάνομαι).
 ἄλλέως 59 (ἄλλως).
 ἄλλοι (ἄλλ' οἱ) ἐπίρ. ἐπιφων. 192.
 ἄλλου (ἀλλαγῶ) 1733.
 ἀλόγιαστα (-γίστως) 244.
 ἄλογον. Ἀπαντᾷ καὶ ἡ ἀρχ. λέξις ἵππος 2256.
 ἀλπούδα (ἀλώπηξ) 4731.
 ἄμπαρι (μῦρον abridampar) 1537, 2878.
 ἀνωσώταριν 3455. Ἡ λέξις ἐν χειρ.
 Τραπεζ. γράφεται ἀζωσταράριν.
 ἀναθράφην (ἀνετράφη), ἀναθροφή 271, 272.
 ἀναθυμίζω (ἐνθυμέω, ἀναμιμνήσκω) 1302.
 ἀναπέτασμα 136.
 ἀνασασμός (ἀναπνοή) 821.
 ἀνασηκόνω 540. Ὅρα σηκόνω.
 ἀνάσταλμα 287, 1565 (ἀνάστημα, ἦθος, μορφή σώματος).
 ἀναψυχοῦσαν 110 (ἀνεψύχον).
 ἀνδρειωμένος (ἀνδρεῖος).
 ἀνεκράτητος 3269 (ὁ μὴ ἀναχατιζόμενος).
 ἀνέννηαστος 1524 (ὁ μὴ μεριμνῶν περὶ τι. Ὅρα λέξ. ἐννοια).
 ἀνενοχλησία 4329.
 ἀνέφυνεν 1376 (ἀνέφνυ).
 ἀνήφορος (ἀνωφέρεια) 1624.
 ἀνθημα 2836 καὶ ἀνθη 2844.
 ἀνίσως 2663 (ἐάν).
 ἀντάμα 1346, 2603 (ὁμοῦ).
 ἀντερα 1833 (ἐντερα).
 ἀντιδονούσασιν καὶ ἀντιδονοῦσαν 371, 2241 (ἀντι-δονέω, κατὰ τὸ κοινὸν ἀντιλαλῶ καὶ τὸ ἀντηγῶ τῶν ἀρχαίων).
 ἀνωφέλετος 3346 (ἀνωφέλητος).
 ἀξάφνω 545 (ἐξαίφνης), καὶ ἐξάφνου 4261.
 ἀπάνω 141, 226 (ἐπάνω).
 ἀπειλικῶς 1057 (ἀπειλητικῶς).
 ἀπελάτης. Περὶ τῆς σημασίας τῆς λέξεως ὅρα Σάθα Μεσαιων. βιβλιοθ. Β', σελ. με', ἐνθα λέγεται ὅτι οὕτως ἐκάλουον οἱ βυζαντινοὶ ἄνδρας παλαιστράτους, οἵτινες διατρίβοντες παρὰ τὰς δυσβάτους ἀκρωρείας τοῦ Γαύρου, ἔζων ἀρχαίοντες καὶ ληστεύοντες τοὺς περιοικοῦντας.
 ἀπέλθον (ἀπέλθε) 3682.
 ἀπέρασε 4270 (ἀόρ. τοῦ κοινῶ ἀπερῶν, διεπέρασε), ἀπέρανα 1390 (ἐθεωρεῖτο, ἐξελαμβάνετο).
 ἀπέσφιξε (ἀπέσφιγγε) 1434.
 ἀπίστευτος 3480 (ὁ μὴ πιστεύων). [ἀπλόνω], ἄπλωσα.
 [ἀποθνήσκω], ἀπόθανα 517, ἀποθαμένος 3001.
 ἀπάρχομαι 8, καὶ ἀρχομαι, ἤρξατο 484. Ὅρα ἀρχηγίζω.

ἀποκοτιά (θάρος, τόλη) 1322, ἀποκοτος 4548.
 [ἀπομεριμνῶ], ἀπεμερίμνησα 1867.
 [ἀποσώνω], ἀπέσωσα (φθάνω) 1411.
 [ἀποστρουφέω] ἀπεστρουφέσας 1445 (ἀποστρέφω).
 ἀραχνιασμένον (ἀραχνῶδες) 3797.
 ἀργυροκατασκευαστά 102,
 ἀργυροτέταπτος 340 (ὁ ἔχων ἀργυρὰ πέταλα, τριπλωτός, κλωπωτός, ἢ ὁ ἔχων περιβελημένους τοὺς ὄνυχας δι' ἀργύρου.)
 ἀργυροτρέπεζα 4' 60.
 ἀργυροχορσωμένον 4238.
 [ἀργῶ], ἀργησα (βραδύνα) 913, 1030 3449, (ἐκ τοῦ κοινοῦ ἀργός, βραδύς)
 ἀρκούδιον τὸ 1412, ἀρκουδά ἢ ἀρκουδόπουλον 1431, ἀρκιτος ἢ καὶ ὁ 1441, 1459, 1475, 1483.
 ἄρματα (ὁ ἐν γένει ὄπλισμός). Ἄναφέρεται καὶ ἡ λέξις ὄπλα 321. Ἐκ τούτου τὸ σύνηθες ἄρματώνω καὶ ἄρματωμένος.
 ἄρνη(σ)τῆς 639.
 ἀρνοῦμαι, ἠρνήσθην 534, καὶ ἠρνήθην 815, ἠρνήθηκα 1318.
 ἀρσενικός 31.
 ἀρτάξιν (;) Ξίφος μέγα 3744.
 ἀρχηνίζω 1379, 2428 (ἀρχομαι), καὶ ἀρχίζω, ἀρχισα 5, 279.
 ἀρχοντοπούλα.
 ἀσῆμι 2611 (ἀγυρος).
 ἀσπρος 1510, 3872 (λευκός).
 ἀστένεια (ἀσθένεια) 4085.
 ἀστεράτος (ἵππος ἔχων ἀστέρα ἐπὶ τοῦ μετώπου) 338.
 ἀτζουπάδας 90(;) ἴσως εἶναι συγγενης πρὸς τὸ ἀζάπης, τουρκ. πελὸς στρατιώτης).
 ἀτός μου, του 817 1808-9 (αὐτός).
 αὐγά 4034 (ὄα).
 αὐγερινός 1871 (ὁ ἀσθη εὐσφόρος)
 αὐτην (ταῦτην) 2482, 315'.
 αὐτηνοῦ, -ῆς, αὐτωνῶν (ἀντὶ αὐτοῦ παντοῦ ἐν γενικῇ) 1946, 3450, 4078
 αὐτιον-ια (οὐς-ῶτα) 3538.
 ἀφαγία (ἀσιτία) 1798.

ἀφεντεύω, -ευσα 2511 (ὑπερασπίζομαι, αὐθεντεύω). Ἐκ τούτου ἴσως καὶ τὸ διαφεντεύω, ὅπερ πολλοὶ παράγουσιν ἐκ τοῦ defendere.
 ἀφίμω, ἀφίμωσι 379 (ἀφίμω).
 ἀφόντις 473, 1829 (ὅταν, με ἂ τό..)
 ἀχαμνίζω 1426 (χαλαρῶ). Ἐκ τούτου καὶ ἡ σημερινὴ λέξις ἀχαμνά, σημαίνουσα τοὺς ὄρχεις, ὡς χαλαρὸν μέρος τοῦ σώματος.
 ἀχορτάτως 2599 (ἀχορῆτως).
 Βαβάλια 2872 (ὀφθαλμοὺς ἀνθρώπου).
 Τὸ χειρ. Τρ. σελ. 158, στίχ. 1913 ἔχει τὴν λέξιν κάλυξ.
 βαγδάτιν ἱμάτιον 3454 (ὑφαμένον ἴσως ἐν Βαγδάτ).
 βάδιον 672. Ὁ Λεγκράνδ ἐξηγεῖ τὴν λέξιν διὰ τοῦ hai. ὁ ἔστι κατανώχρους, ἐπὶ ἵππου, ὁ δὲ Σάθας ἐν γλωσσῆμασι τῶν χρονικῶν τῆς Κύπρου σελ. 602 διὰ τοῦ βαδιστῆς ἵππος.
 βάια, βάγια (τροφός, θεραπευτής).
 βάνω καὶ βάζω 186, 1427, 1534 (τίθμι, φορέω ἐνδύμα).
 βαρέα (βαρέως) 719, καὶ ὡς θυλ. τοῦ βαρῦς 984.
 βασιλεύει (δύει ἐπὶ ἡλίου) 198.
 βασιλικός (ὄκιμον) 1973.
 βαστάζω 3919, 4079 καὶ βαστῶ 219 (φέω, αἶρω).
 [βγάζω] ἔβγαλα 452, 3754 (ἐκβάλλω, ἐλκῶ ἐπὶ σπάθης, ὡς ἔχει χειρ. Τρ. σελ. 212, στ. 2585).
 βγαίνω, ἐβγαίνωσι 1435, ἐβγαίνω 2999 (ἐκβαίνω, ἐξέχομαι).
 βένετον (κυνανόν) 2499, 3743, venetus.
 βησιτάρια 2117 (ἐν χειρ. Τρ. βεστιάρια, vestiarium).
 βίγλα-ας 1610, 3456 καὶ -ης 3412.
 βλαττίον 1191, καὶ βλαττίν 1551, 2257 (ἐπίσαγμα ἵππου, ὅπερ φαίνεται νὰ ἦτο συνήθως πορφυροῦν blatta).
 βύρα 3586 (ἵππος ἢ φοράδα) Ὅρα χειρ. Τραπ. ἔνθα ἡ λέξις γράφε-

ται βρόχα σελίς 287.
 βούκινον 2196 (βυκάνη).
 βούλλα 4078 σφραγίς, bulla), ἐκ τούτου καὶ τὸ βουλλῶνα 97.
 βράδν (ἐσπέρος) 262, ἐκ τούτου τὸ βραδιάζομαι, ἐβραδιάστην 1875.
 βραχέα (θυλ. τοῦ βραχύς) 4107.
 βρῖσκα (εὐρίσκα) 4503.
 βρῖση καὶ βρῖσις· βρῖσαι βρῖσαι· (πηγή, κρήνη).
 βυζία 3799 καὶ μασθοὶ 3597.
 Γαστροῖον 3544 (;)
 [γδέρω], γδαρμένους 1586 (ἐκδέρω).
 γενικὸν τὸ 1892 (πάντες οἱ τοῦ οἴκου, ἢ τῆς πολιτείας).
 γεράκια 746. Ἄπαντ' αὐτὸ ἄρχ. τύπος ἰερακεῖς 760.
 γερός 3153 (ἀκέραιος, ὑγιής).
 γέρος ὁ, γέρον (γέροντος) 3364.
 γίνομαι, ἐγένησαν 184, νὰ γενῆ. ἤθελε γένει 499, ἐγένηκα 1396, ἐγένει 2169.
 γλυκοφιλῶ 1265.
 γλυτόνω, ἐγλύτωνα (σώζω) 4485.
 γονέως (αἰτ. ἐξ ὀνομαστ. γονέω, γονεῖς).
 γονικά 2150, 4088, 4141 (τὰ τῶν γονέων πράγματα),
 γόμενος (ἠγοούμενος, τίτλ. ἐκκλ.) 4501.
 γοργοκίνημα 139.
 γοργόρος 1387, 1769 (ταχύς, εὐκίνητος) καὶ ἐπίρ. γοργορα 1433 καὶ γλήγορα 2889.
 γρίβας (ἵππος φιλός, καὶ ἀπλῶς ἵππος 3091, 3456).
 γροικῶ (ἀκούω, ἐνωῶ) γροικῆσονται 10.
 γυαλί 256-57 (κάτοπτρον. Οὕτω λέγεται ἔτι τὰ νῦν ἐν ταῖς νήσοις).
 γυνή, γυνῆς, γυνῆν 3765.
 γυρίω 1653, 1783 (ἐπιστρέφω).
 γυρίσμα (στροφῆ) 4212.
 Δαγάλλω 673, 1216, 3718. Ὁ Λεγκράνδ ἐν χειρ. Τραπ. μεταφράζει alezan, πυροῦθριξ.
 δακτυλίδιν (δακτυλίδιον) 893.
 δειλιάζω 376, καὶ δειλιάω 380.

δειχῶν, ἔδειξα 1395 (δείκνυμι).
 δεκοκτώ καὶ δεκαοκτώ 2025, 2497.
 δένδρη καὶ δένδρο 2843.
 [δένω] ἔδεσε 4100, δεμένος 4120.
 δέξου, προστ. ἀορ. τοῦ δέχομαι 470.
 δέρον, ἔδερον 2646 (δέρω).
 διαλέγω 265, 4454 (ἐκλέγω), καὶ διλεκτός 523.
 δομέστικος (ὑπηρέτης domesticus) 4185.
 δοξάρι (τόξον) 183.
 δουλεία (ἐργασία, ἰσότητες, ἐνασχόλησις) 2097, 4183.
 δουλεύτρα 87, δουλεύτρια 298, καὶ δουλίδα 316, 2273.
 δουλῶνα 189, δουλωμένος (δεδουλωμένος) 191.
 δουλοχάρτιν 207.
 δραγουμάνος (διερχομενός) 418.
 δριμυτέρας 2795.
 δρόμος (ὁδός) 417, 1316.
 δύναμι, ἐδύνετον 1766, ἐδύνονταν. δυναμωμένος 3617, 765 (ισχυρός).
 δυσκολοεῦρετος 3522.
Ε. Ἀπὸ τῆς 12 ἐκατοντ. φαίνεται ὅτι ἤρξατο ἡ προσθήκη τοῦ ε εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος πολλῶν λέξεων ἔδωσε δὲ ἀφορμὴν ἢ ποιήσας πρὸς διευκλίναναι τοῦ ρημινοῦ (ἐ-φύγης 210, (ἐ)σιμιξες 285, (ἐ)σεῖς, 327, (ἐ)σᾶς 529, (ἐ)σε(να) (ἐ)σὺ 863 1722, ἦτον(ε) 343, (ἐ)τούτος-η 1002, 3784, εἰσε(ε) 1153, 2063, (ἐ)φέρης 1619, (ἐ)παρε 2109, ἐδιήσκει, 4090, ἔδυνας (ἀορ. τοῦ δύνω, ἔδυν) 458, ἔδνον προστ. 1787.
 ἐδικός-ἡ-ὄν (ἴδιος) 113, 506.
 ἐδῶ (ῶδε) 273, 3051.
 εἶμαι 1606, εἶναι 72, νὰ ἦτονε 343, εἶστε 484, ἦσαι 677, εἴσται 3435.
 Ἄπαντ' αὐτὸ δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι τύποι. εἴσοδος (εἰσοδήμα, ἔσοδον) 4153.
 ἔκατασκευάσεν 98, 101, καὶ κατασκευάσεν 117.
 ἔλα 2739. Ἄπαντ' αὐτὸ δὲ τύπος ἐλθῆ 2128.

ἐλαφ να ἡ 1452, καὶ ἔλαφο; ὁ καὶ ἡ 1453, 1487.
 ἐμπήκα 1514, νὰ ἐμπης 1617, (εἰσ-
 ἦλθον, ἐμβαίνο).
 ἐμποδιστής 1042.
 ἐνδύθην 322 (ἐνεδύθην).
 ἐνεδράνισεν 144 (ἀναδρανίζω, κινῶ
 τινα ἡσυχάζοντα, βιαίως ἐπὶ τῆς
 ἔδρας του.
 ἔννοια 73 (φρονύς, μέρημα), ἐξ οὗ
 καὶ ἐννοιάζομαι 3093.
 ἐνστατος 3161 (ἐκ τοῦ συστάδην).
 ἐνστατικῶς 3755.
 ἐντροπιζέω (κατασχύνω) 3258, ἔντρο-
 πιασμένος 395.
 ἐξακουστός 1297 (διάσημος).
 ἐξάφνω 4261. Ὅρα ἀξάφνω.
 ἔξι 494, 2219 (ἔξ), ἔξιητα 2275 (ἔξι-
 κοντα).
 ἐξυπολήθη 1827. Ὅρα ἔξυπολύω.
 ἐπιδεξιωσύνη 2694.
 ἐπιθύοσα (ἐπιθεῖσα) 3794.
 ἐπικέφαλον 3540 (κάλυμμα κεφαλῆς)
 ἐπιλοῦρον 1213, 3796. Ἐν χειρ. Τρ.
 σελ. 58, στίχ. 694 ἡ λέξις φέρεται
 ἐπιλοῦρικον, παρὰ βυζαντινοῖς ἐ-
 πιλώρικον (διεσχισμένον ἱμάτιον,
 ὡς ὁ τὰ νῦν σουμπές).
 ἐπιπλώσας (ἐκτείνας) 1494.
 ἐρριψον καὶ ἐρριψα 3174, 3202.
 ἐποίηκε (ἐποίησε) 2478.
 ἐρχομὸς 1092, 2181.
 ἐρωτοφίλημα 151.
 ἐσεβάσασι 84, ἐσεβήκα 4236, ἐσεβήν
 748.
 [εὐγάζω] εὐγάλα 1823, εὐγάλτε 988
 ἀποσπῶ).
 εὐγαίνο, νλ εὐγη 292, εὐγα 1409.
 2950 (ἐξέροχομαι).
 εὐδολόφοντον 2955.
 εὐθείος 1577. Ἄλλαχού τὴν λέξιν
 ταύτην, ἰσοχουσαν καὶ ἐν στίχῳ
 2077 τοῦ χειρ. Τρ. ἔηγεγί, ἐπιτή-
 δειος· στ. 3071.
 εὐλόγεω (τελὸ τὸ μυστήριον τοῦ γά-
 μου) 2145, 2283.
 εὐστοργος 32.

ἐφάνηκεν 160 (ἐφάνη).
 [Ζαλιζώ] ζαλιζοῦσι 3154.
 ζευγάρι 1970.
 ζωγραφισμένος (κατὰ τὸν τύπον ζω-
 γραφίζω, ζωγραφέω) 231, ἐκ του-
 του καὶ ζωγραφιστός (ζωγραφη-
 τὸς) 162.
Ηλιato (ἐλαῦνα) 3025.
 ἡλιακὸς ὁ 399) (τὸ ἡλιακόν, sola-
 rium ἐξώστης οἰκίας προσβαλλό-
 μενος ὑπὸ του ἡλίου) πολλαχού
 τῆς Ἑλλάδος λέγεται ἡλιακωτό.
 ἡλικία 127, 149 (ἀνάστημα).
 ἡλιγενήτος 2984.
 ἡμερομὸς 2172 (ἡ μετὰ λύπην καὶ
 θρήνου ἐπερχομένη ἡσυχία).
 ἡξέρω (γινώσκω) 1584, 1749.
Θαμπουρά 1838. Φέρεται καὶ ἡ ἄρ-
 χαία λέξις κιθάρα 1864, 1866.
 θανή 2329 (ἐνταφιασμός),
 θαρρετὸς 2755.
 θαρρῶ, ἐθαρρησάμεν 472.
 θέασον 4095 (θέασαι).
 θεόζευκτος 4715.
 θεώρετρον 2278 (θεώρητρον).
 θήγλα 37 (θύλ. τοῦ θήλως).
 θρέφω (τρέφω) 1814.
 θρονὶ καὶ θρονὶν 256, 257 (θρόνος,
 ἔδρα).
 [θυμιζομαι] θυμιζετον 1797.
 θωρῶ, ἐθῶρει 257, 264, καὶ θεωρῶ
 454.
 [Ἰστορέω] ἐστόρησεν (ἐξωγράφησε)
 3996, 4034.
Καβαλλάρης (ἵππεύς), καβαλλαρέοι.
 καβαλλικεύω (ἵππεύω).
 κάθε (πᾶς, πᾶσα, πᾶν) 112, 142.
 [καθίζω] ἐκάθετον 142, 1997, ἀπεκά-
 θισεν 2063, κάθου 2065, ἐκαθέ-
 ζετο 2524, ἐκάθοντο 2316.
 καθρέπτης (κάτοπτρον) 2849, 3801.
 κακόγερος 3495.
 καλιμάρι 173)
 καλήγνωμος 894 (καλογνώμων).
 καλιγοκάρφια 341.
 καλιγόνω 341 (ὀρθότερον με ἐν λ)
 ἐκ τοῦ caliga ρωμ. ὑποδήματα.

καλέ 724. Τῆς κλητ. τοῦ καλὸς ἔτι
 καὶ νῦν γίνεται χρῆσις παρὰ ταῖς
 γυναῖξι, καλοῦσαις τοὺς ἄνδρας
 αὐτῶν).
 καλότατος 758 (ὑπερθ. τοῦ καλός)
 καλλίστατος (ὑπερθ. ὑπερθετικῶ)
 3900.
 καμήλιον (ὑποκορ. τοῦ κάμηλος)
 1189.
 καμίνιν 117 (κάμινος),
 καμηλαῦνιν 1427, 3117.
 κάμνω, ἔκαμα, -ασι, ἔκαμνα 278, 307
 309, 1760. Ἀπαντᾷ δὲ καὶ τὸ ποιῶ
 πολλαχού 284, 428, 450, 1651.
 κάμπος (πεδίον, campus).
 καμφορά (καφουρά) 2878.
 κάπτος (καί τις) 290.
 καπούλι (τὰ νῦτα τοῦ ἵππου scaPu-
 lae, 1551, 3542.
 καρδιοστονέω 213.
 καρδιόπλαστος 182.
 καρτερῶ 36 (ἀναμένω).
 καρφωμένα 1538 (ἐξ ἔνεστ. καρφῶ-
 νω, καθηλωμένα).
 κάστρον 1213 (ἐκ τριγῶς κάστρος).
 κάστρον (φρούριον, castrum).
 καταβαίνο, κατέβηκα 2500. Ἀπαντᾷ
 καὶ ὁ ἀρχ. τύπος προστ. κατέβηθη
 2534.
 καταβαστή 3769 (καταβατή).
 κατάκροσ-α 2180.
 καταξίονω 533 (καταξίω).
 κατάμαστος 1510.
 κατάπετρο (πετροῦδεις τόποι) 3108.
 καταπλανεμένη 3777.
 κατασταίνο (καθίστημι) 189.
 καταψυχίν 1534 καὶ κατάψυχον 1910
 Ἐν χειρ. Τρ. καταψυχίτιν [ψυ-
 χρά κατάστασις τῆς ἀτμοσφαιρας].
 κεκορφίως 1058 [κορφίως].
 κερνάω [οἶνοχοῦ] 4282.
 κεφάλι τὸ 984.
 κηλαδοῦν [κηλαδῶ] 80, ἐκηλαδίσασι
 [ἐκ τύπου κελადίζω] 109.
 κινήτηρα 2116.
 κλαίω [κλαίω] 4263.
 κλειδόνω 96 (κλειδόω).

κλεισοῦρα 856.
 κλειψία 2057 [κλειψή].
 κλουβί 256, 4489, κλωβί 271, κλου-
 βίον 1971.
 κοίτομαι [κοιτάζω] 1599.
 κόκκαλον [δοστούν] 1812.
 κοκκινοβεβιαμένα 150.
 κόλυμβος 101 [δεξαμενή].
 κομπίον 1539, [κόμβος, ὡς τὰ νῦν
 κομπί].
 κομπόνω [λανθάνω τινα] 3075. Τῆν
 ἐν χειρ. Τρ. ῥῆσιν „ὀλίγον μοι
 ἐπέλαθεν“ μεταφέρει διὰ τοῦ „ὀ-
 λίγον με ἐκόμπωσεν“.
 κονιορ(κ)τὸς 4403.
 κοντά [πλησίον] 1930.
 κονταράτοι 2682.
 κονταρέα [κτύπημα κοντοῦ ἢ κον-
 ταρίου].
 κοντζάδες 2845. Διὰ τῆς λέξεως ταύ-
 τῆς μεταφράζεται ἡ ἐν χειρ. Τρ.
 λέξις ἴον, οὗχὶ ὀρθῶς· διότι κον-
 τζας σημαίνει τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ
 ἄνθους ἢ τὸ μπουμπούκι κοινῶς.
 κοπιάζω 3329, καὶ κοπιῶ 3325.
 κόρδα 1833 [χορδή].
 κορδιασμένον 164 [κατὰ τὸν τύπον
 τοῦ κορδίζω].
 κορτίνα 2025 [μεταπύργιον, cortina]
 κουβούκλι [ιδιωτικὸν οἰκημα, cubi-
 culum].
 κορδῶνον 3542, καὶ κώδων - ωνος
 4188.
 κουμάσιον 2414 [εἶδος ὑφάσματος].
 κουρούνα 1907 [κορώνη].
 κουρσεύω, ἐκούρσευσα.
 κούρη 1526.
 [κράζω] ἐκράζονταν 493.
 κρασί 4190.
 κράτημα [λαβή] 3146.
 κρατημὸς 2679 [ἀναγκαιήσις].
 κρημνίζω 3592 [κρημνίζω].
 κρημνιζοῦνται 79.
 κρύμματα 1710, 1716 [ἐνεδραῖ]. Ὅρα
 περὶ τῆς λέξεως ἐν Μεσαιων. βι-
 βλ. Σάθα Β', σελ. μισ' .
 κρυπτά [μυστικά] 1055.

κρυφῶς 3171 [κρυφίως].
 κυπαρίσσι τὸ 127 [ἢ κυπάρισσος].
 κύρκα 2952. 3840. 4599. Λέξις βυζαντινὴ ὡς θεραπευτικὴ λεγομένη παρὰ τῶν γυναικῶν πρὸς τοὺς ἄνδρας. Σημαίνει δὲ τὴν Νομιστικὴν μελεαγρίδα [numida galloPano] κοινῶς σήμερον κοῦρκον, ἰνδιάνον, διάνον καὶ γάλλον.
 Λαβόνω 2307. 3490 [τραυματίζω].
 λαγκαδι 3106 3332 [φάραγξ, ἄγκος].
 λαζαρόνω [ἐνδύω τὸν νεκρὸν τὰ ἐντάφια] 4619.
 λαῶ, ἐλάλησα [ἐλαύνω ἐπὶ ἵππου] 3116
 λαμπρός [λαμπρός, φωτεινός].
 λαμπρομάτα 71.
 λεοντάρι 268, καὶ λέων 997. 1586.
 λεοπάροδος 4402.
 λεπτοβαδίζω 350.
 λέση [λέξις τορκ. θησιμαῖον, ψοφίμιον] 2533.
 λευκοπεριστέρα 2183.
 ληγνός [ισχνός, λεπτοφυής] 275.
 λησταρχεῖον 1598.
 λιβαδιάσις 2515.
 λιγυρός-ἡ 561 καὶ λιγερή 266.
 λιθομάργαρον 1215.
 λίσκαντος-λίσκας [;] 2006.
 λογάριον 2273 [ὠρισμένη ποσότης χρημάτων].
 λόγγο; 1413.
 λογιάζω, ἐλόγιασα, 1715. 2528 [λογίζομαι, νομίζω].
 λογής 122. 3823 [γενικὴ τῆς ἀρχῆς του ἐν τῇ ὀνομ. λέξι. λογή, ἐπὶ τῆς ὀρθῆς τί λογής; ποίου εἶδος;].
 λόγου μου, σου, του, 1355. 2607. 3004 [πάντοτε ἐν τῇ γεν. ἐγώ, σύ, αὐτός].
 λοιπὸν 21. 36. 245. Γίνεται χοῆσις καὶ τοῦ ἀρχ. τύπου τοίνην 8. 51, καὶ τοῦ οὖν 17. 24.
 [λυσσάω], ἐλύσσασα 3494.
 λωρίκιον 3544, καὶ λωρίον 3739, [lorica].

Μάγης 663 [μαγείας ἢ μαγίστος μάγικος 2131. 4186 [ἀρτοπομανσσεPs].
 μαγνάδι 2987. Τὸ χεῖρ. Τρ. ἔχει λέξιν „ὀθόνη“.
 μαγουλίαν, ους 1348. 2348.
 μάγουλον 1993 [παρεϊά].
 μαζόνω, ἐμάζωξα 1855, ἐμαζώξω 3293. ἄνωσ ὑπῆρχε τύπος μχνω, ἐξ οὗ τὸ χ ἐν ἀοριστ. ὡς σπρώχων [συναθροίζω].
 μάκρος [μήκος] 1511.
 μακρονός 4497.
 μάλαγμα 2266 3956 [χουστός].
 μαλακαίνω 2675 [ἀπαλύνω].
 μανίκα 3013 [περιχειρὶς χιτῶν χειρομάνικον, manicae].
 μαργαριτάρι [μαργαριτής] 235 μάργαρον.
 μαργαριταρόδοτος 154.
 μασθός [μαστός]. Ὅρα ἐν λ. βυ μαῦρος [ὡς οὐσιαστ. ὄνομα ἵππου ἐκ τοῦ χρώματος, ὁ γοῖβα;]. 673. Ὅρα καὶ 672, ἐνθα καὶ ἐπίθετα ἵππου εὐρίσκονται.
 μαχλάμι 3715 [εἶδος ἐνδύματος; μύ;:].
 μέγιστον, ἀντὶ μεγίστην 1546.
 μερὶ [μηρός] 3490.
 μέγα [ἐντός, ἐν μέσῳ] 93. 119. 141
 μεσοκῆτιν [ὁ ἐσώτερος κῆτος].
 μεταξωτὰ 2263. Ἡ λέξις λεπτοχειρ. Τρ. ἀντ' αὐτῆς ἴσως καὶ ἡ λέξις „λευκοτριβλάττα“ ὡς λ. βλατιόν.
 μετασελλίζω 3531. 3717 [ἱππεύω μισεῦω [ἀναχωρῶ] 2419. 2489.
 μμάτια (ὄμματα).
 μοιράζω [μοιράω] 4145.
 μονιξία 2216 [μόνωσις] καὶ μξιδότης 2832.
 μονή 1607 [μέρος μεμονωμῆσταθμὸς ληστῶν].
 μονοπάτιον [ἀτραπὸς] 1913.
 μοσχομυρισμένος 4493.
 μουλάριον 1190 1265, καὶ μ[ήμιονος] 2660.

